

UTOROK 18. NOVEMBRA 2008

PRESEDÁ: PANI MORGANTINI

podpredsedníčka

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Rozprava o prípadoch porušenia ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (oznámenie o podaných návrhoch uznesenia): pozri zápisnicu

3. Rozhodnutie o naliehavom postupe

Návrh nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 332/2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov (KOM(2008)0717 – C6-0389/2008 – 2008/0208(CNS))

Pervenche Berès, *predsedníčka Výboru pre hospodárske a menové veci.* – (FR) Vážená pani predsedajúca, ak bude plénum hlasovať za naliehavý postup v prípade tejto otázky, táto diskusia sa uskutoční dnes večer. Ide o pozmeňujúci a doplnujúci návrh k európskym právnym predpisom, ktoré nám umožnia poskytovať systémy pomoci pre platobné bilancie pre štáty mimo eurozóny.

Všetci vieme, že tento konkrétny prípad sa týka Maďarska, bohužiaľ si však myslím, že musíme hľadiť vpred, a preto rozšíriť tento systém Európskej únie tak, aby poskytoval pomoc svojim členským štátom vrátane tých, ktoré ležia mimo eurozóny.

Žiadam preto plenárne zhromaždenie, aby láskavo hlasovalo za tento naliehavý postup.

(Parlament schválil žiadosť o naliehavý postup.)⁽¹⁾

4. Režimy podpory pre poľnohospodárov v rámci SPP – Úprava spoločnej poľnohospodárskej politiky – Podpora rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka – Strategické usmernenia Spoločenstva pre rozvoj vidieka (2007 – 2013) (rozprava)

Predsedajúca – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0402/2008) pána Luisa Manuela Capoulasa Santosa v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zavádzajú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov (KOM(2008)0306 – C6-0240/2008 – 2008/0103(CNS)),

– správa (A6-0401/2008) pána Luisa Manuela Capoulasa Santosa v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o návrhu nariadenia Rady o úpravách spoločnej poľnohospodárskej politiky zmenou a doplnením nariadení (ES) č. 320/2006, (ES) č. 1234/2007, (ES) č. 3/2008 a (ES) č. [...] /2008 (KOM(2008)0306 – C6-0241/2008 – 2008/0104(CNS)),

– správa (A6-0390/2008) pána Luisa Manuela Capoulasa Santosa v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (KOM(2008)0306 – C6-0242/2008 – 2008/0105(CNS)),

– správa (A6-0377/2008) pána Luisa Manuela Capoulasa Santosa v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka o návrhu rozhodnutia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2006/144/ES

⁽¹⁾ **Ďalšie informácie: pozri zápisnicu.**

o strategických usmerneniach Spoločenstva pre rozvoj vidieka (programovacie obdobie 2007 – 2013) (KOM(2008)0306 – C6-0239/2008 – 2008/0106(CNS)).

Luis Manuel Capoulas Santos, *spravodajca*. – (PT) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, som veľmi rád, že vás môžem všetkých privítať v úvode tejto rozpravy. Ide o posledný krok v dlhom a demokratickom procese rozhovorov a úvah o súčasnosti a budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP).

Dokazuje to veľmi náročnú prácu, ktorá počas mnohých mesiacov, vlastne viac než jeden rok, zahŕňala veľkú dávku spolupráce medzi Parlamentom, Radou a Komisiou a celým poľnohospodárskym a vidieckym svetom v Európskej únii. Počas tohto obdobia som mal príležitosť vypočuť si mnoho názorov organizácií zastupujúcich odvetvie poľnohospodárstva a svet vidieka v rôznych členských štátoch a mal som možnosť viesť dialóg s poslancami parlamentov a zástupcami inštitúcií z mnohých, vlastne takmer všetkých členských štátov a inštitúcií Spoločenstva a začínal som, samozrejme, tu v Európskom parlamente.

Pri svojom hľadaní najlepšej novej syntézy som sa zúčastnil mnohých seminárov a konferencií a starostlivo som si vypočul každého aj prostredníctvom médií. Musím preto poďakovať všetkým svojim kolegom, ktorí sa s nadšením zúčastňovali tejto rozpravy, ako aj koordinátorom politických skupín. Obzvlášť musím zdôrazniť úlohu, ktorú zohrával pán Goepel, a to nielen ako koordinátor skupiny PPE-DE, ale aj ako spravodajca správy z vlastnej iniciatívy, ktorá predchádzala správam, o ktorých dnes hovoríme.

Musím poďakovať aj predsedovi Parishovi za spôsob, akým viedol prácu v našom výbore, a za vynikajúcu spoluprácu sekretariátu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vzhľadom na to, že vykonal najťažšiu a technicky najnáročnejšiu časť práce.

Napokon musím poďakovať Komisii, ktorú dnes zastupuje pani komisárka, za jej pripravenosť spolupracovať aj v rámci príslušných odborov a tiež pánovi Barnierovi za spôsob, akým nepretržite komunikoval s Parlamentom, dokonca aj pred formálnym začiatkom francúzskeho predsedníctva.

Tento príklad rozšírenej spolupráce dobre a včas ukázal klady spolurozhodovacieho postupu, ktorý, dúfam, bude môcť vstúpiť do platnosti po úplnej ratifikácii Lisabonskej zmluvy azda už čoskoro.

Táto rozprava so všetkými jej súhlasmi a nesúhlasmi jasne ukazuje komplexnosť európskeho poľnohospodárstva v celej jeho rozmanitosti. Zároveň exemplárnym príkladom ukazuje význam, aký Európa, jej inštitúcie a obzvlášť Parlament prikladajú tejto téme. Predložených 1 170 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k návrhu Komisie, hlavne ak vezmeme do úvahy skutočnosť, že dostupné obdobie bolo prerušené letnou prestávkou, demonštruje rozsiahlu účasť poslancov na tejto rozprave.

Dosiahnuté kompromisy medzi štyrmi z hlavných politických skupín v Parlamente, pričom takmer 400 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov o najdôležitejších otázkach sa sústreďuje do šiestich kompromisov, však tiež odhaľujú zmysel poslancov pre zodpovednosť, duch kompromisu a pripravenosť ustupovať.

Pokiaľ ide o obsah správy, ktorú považujem za primerane vyváženú a schopnú reagovať na aktuálne problémy a poskytujúcu dobré usmernenie do budúcnosti, musím povedať, že Parlament považuje mnohé z návrhov Komisie za pozitívne a akceptuje ich.

Zdôraznil by som tieto body: potvrdenie potreby spoločnej politiky ako nevyhnutnosti pre dosiahnutie konkurencieschopného poľnohospodárstva v Európe udržateľného z pohľadu životného prostredia, príspevky zo strany Komisie s cieľom zaistiť, aby bola SPP spravodlivejšia a prijateľnejšia pre spoločnosť, dôraz na zjednodušenie a odstránenie byrokracie, potvrdenie obsiahnuté v návrhu dať väčšiu slobodu voľby poľnohospodárom pri definovaní vlastných výnosných možností, finančné posilnenie rozvoja vidieka a rozšírenie jeho rozsahu na nové problémy (energia, klíma, voda, biodiverzita), zavedenie zásady progresívnej modulácie, ďalšia flexibilita poskytovaná členským štátom pri riadení SPP (hovorím o článku 68), vytvorenie systému riadenia rizika a krízy pomocou spolufinancovania Spoločenstvom a všeobecné pozitívne smerovanie prijaté v rozhovoroch o modeli po roku 2013 a v reakcii Európskej únie na rokovania Svetovej obchodnej organizácie zamerané na spravodlivú a recipročnú dohodu v záujme regulovaného medzinárodného obchodu s poľnohospodárskymi produktmi.

Návrhy Komisie však obsahujú aj aspekty, ktoré Parlament a ja ako spravodajca považujeme za menej pozitívne. Pri niekoľkých iných príležitostiach som už spomínal, že návrhy Komisie v niektorých aspektoch, napríklad s ohľadom na nástroje riadenia trhu a sektor mlieka, obsahujú prehnane liberálny tón, ktorý sa

môže ukázať ako nebezpečný práve v čase, keď na trhoch panuje obrovská nestabilita a nestálosť. Zároveň je tu nedostatok sociálnej citlivosti, ktorý je úplne zjavný z návrhu na vylúčenie drobných poľnohospodárov.

Zároveň sa domnievam, že návrh Komisie v oblasti sociálnej a územnej súdržnosti sa uberať nesprávnym smerom, keďže navrhuje ukončenie mechanizmu prerozdelenia platieb v rámci novej modulácie. Myslím si tiež, že Komisia nezohľadnila primerane určité sektory, ktoré sú mimoriadne ohrozené súčasnou krízou na trhoch a ktoré čelia vážnemu riziku ukončenia činnosti, ak vezmeme do úvahy navrhovaný časový rozvrh a mieru oddelenia do roku 2013. Ide o prípad sektora chovu oviec, a práve preto sme sa dohodli, že prizveme tieto malé spoločné organizácie trhov, pretože aj keď sú malé, sú veľmi významné a z politického, hospodárskeho a sociálneho hľadiska veľmi dôležité pre určité regióny Európy, kde sa veľmi ťažko hľadajú alternatívy.

Správa a hlasovanie vo Výbore pre poľnohospodárstvo sa veľkou väčšinou zamerali na nápravu niektorých z týchto menej pozitívnych aspektov.

Päť kompromisov prijatých v súvislosti s kľúčovými prvkami modulácie predstavuje dôležité návrhy Parlamentu. Sú to: percentuálna a progresívna povaha podpory pre drobných poľnohospodárov, ktorá dáva členským štátom väčšiu slobodu pri stanovovaní minimálnych hraníc, percento zachovania podľa článku 68 a rozšírenie jeho pôsobnosti, širšia pôsobnosť poisťovného systému, ktorý sa rozšíri na priemysel rybolovu, otázka spolufinancovania rozvoja vidieka a rozšírenie nových úloh. Mnohé ďalšie návrhy Parlamentu sú tiež pozitívnymi príspevkami. Zdôraznil by som napríklad ohodnotenie faktora zamestnanosti pri výpočte rozdelenia podpory a dodržiavanie požiadaviek na ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci v súvislosti s podmienkami prijímania danej pomoci.

Aj Výbor pre poľnohospodárstvo prijal veľmi jasné stanovisko k najnáročnejšiemu aspektu tohto problému, a to k sektoru mlieka. Ide o veľmi dôležitý problém, ktorý musíme vzhľadom na súčasnú situáciu na trhu riešiť opatrne.

Napriek tomu, že si nesmierne vážim všetky stanoviská, pričom niektoré z nich sú v úplnom protiklade s mojimi v určitých oblastiach, ale aj tak si zaslúžia rešpekt, myslím, že stanovisko prijaté Výborom pre poľnohospodárstvo je celkom rozumné. Bol by som rád, keby ho plénum prijalo a keby ho Rada s podporou Komisie potvrdila. Rozumná miera zvýšenia produkcie v priebehu dvoch rokov navyše k 2 %, o ktorých sme rozhodli na rok 2008, a konečné rozhodnutie začiatkom roka 2010 o budúcnosti tohto odvetvia na základe trhového vývoja so 4 % zvýšením v priebehu troch rokov mi pripadajú ako celkom rozumné stanovisko, ktoré by hádam mohlo vytvoriť záverečný kompromis.

Vážená pani predsedajúca, na záver chcem vyjadriť svoju nádej, že táto rozprava povedie k objasneniu stanovísk a že sa nám podarí dosiahnuť konsenzus, ktorý od nás očakávajú poľnohospodárstvo a poľnohospodári. Dúfam, že my všetci – Parlament, Rada a Komisia – sa vyrovnáme s touto úlohou.

Michel Barnier, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, nesmierne ma teší, že môžem znovu navštíviť tento Parlament a vás v takom rozhodujúcom momente, keďže sa Parlament a Rada usilujú zaujať definitívne stanovisko k tejto otázke o kontrole stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Všetci si uvedomujeme, že táto kontrola stavu nepredstavuje základnú zmenu v prístupe ako v prípade reformy v roku 2003, ale výrazné upravenie reformy vzhľadom na veľmi menlivú situáciu.

Vďaka tomu je možné reagovať na situáciu, ktorú sme si pred niekoľkými rokmi vôbec nevedeli predstaviť. Kto by bol očakával trhové trendy od roku 2008, ktoré viedli k drastickému zvýšeniu cien v poľnohospodárstve a spôsobili, ako všetci dobre vieme, potravinové nepokoje na takmer celom svete?

Táto situácia nám ukázala, v akej miere je poľnohospodárstvo pre náš európsky kontinent naďalej strategickým aktívom a aký veľký zmysel má myšlienka potravinovej nezávislosti v kontexte zvýšenej nestálosti cien poľnohospodárskych produktov.

Kontrola stavu sa síce týka len pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, tých je však veľa a sú komplexné a pre nás všetkých vytvárajú balík, ktorý je náročné dokončiť.

Rada už urobila veľa práce na všetkých úrovniach, aby mnohé otázky vyriešila. V tomto smere chcem ponúknuť svoju úprimnú vďaku za hodnotnú prácu, ktorú vykonalo slovinské predsedníctvo. Vďaka nemu je možné začať pracovať veľmi konštruktívne, najmä vzhľadom na oznámenie Komisie. A navyše, dámy a páni, sú to vaši spravodajcovia, pán Lutz Goepel a Luis Manuel Capoulas Santos, ktorí v mene Parlamentu

pracovali na tomto oznámení o legislatívnych návrhoch. Obom vám chcem úprimne poďakovať za kvalitu vašich správ, ktoré boli veľmi dôkladné a plné návrhov.

Ako viete, chcel som s Európskym parlamentom spolupracovať už od začiatku. Mám už s touto prácou skúsenosti z čias, keď som mal tú česť päť rokov vystupovať ako európsky komisár zodpovedný za regionálnu politiku a inštitúcie. A, ako som povedal, chcel som na tejto téme pracovať v duchu budúceho spolurozhodovacieho postupu.

Veľmi som sa zaujímal o ďalšiu prácu, ktorú Parlament vykonal paralelne s prácou Rady, a medzi nami nastalo niečo, čo by sa dalo nazvať určitým kvalitnejším dialógom.

Viedol som veľmi produktívne a pravidelné rozhovory o stave rokovaní s členmi Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a v rámci Parlamentu. Bolo to takmer 50 hodín schôdzí s Európskym parlamentom a kolegami. V každej rozhodujúcej fáze rokovaní sme sa stretli s Radou, v dňoch 27. septembra a 22. októbra po hlasovaní vo Výbore pre poľnohospodárstvo a dňa 4. novembra, aby sme riešili záverečnú fázu rokovaní a konanie októbrovej Rady.

V tejto súvislosti chcem, dámy a páni, poďakovať špeciálne predsedovi vášho výboru pánovi Neilovi Parishovi za jeho aktívnu spoluprácu počas celého procesu. Ďalej chcem poďakovať predsedom vašej skupiny pánom Lutzovi Goepelovi, Luisovi Manuelovi Capoulasovi Santosovi, Nielsovi Buskovi, Friedrichovi-Wilhelmovi Graefemu zu Baringdorfovi, Vincenzovi Aitovi a Sergiovi Berlatovi.

Keďže v súčasnosti vedieme predsedníctvo, pravidelne informujeme Radu na ministerskej a technickej úrovni o stave prác Parlamentu. Na našej poslednej schôdzi Rady ministrov v Luxemburgu som napríklad osobne informoval každého ministra písomne o stanovisku Parlamentu k jednotlivým položkám, o ktorých sme mali rokovať v Rade.

Zajtra po vašom hlasovaní budeme môcť spoločne s pani Mariann Fischerovou Boelovou hľadať politickú dohodu v rámci tejto Rady. Pred začatím, a myslím tým pred začatím, poslednej fázy rokovaní budem informovať ministrov o výsledku vášho hlasovania o kontrole stavu.

Dámy a páni, nájdenie kompromisu nikdy nie je ľahké, pretože zostali nevyriešené mnohé významné body. Ide o otázky, ktoré nás rozdeľia, no sme rozhodnutí – predsedníctvo je rozhodnuté – nájsť spoločne s Komisiou a na základe vášho hlasovania najlepší možný dynamický kompromis.

Práca v Rade ukázala, že ako ministri máme v mnohých otázkach podobné názory ako Parlament. Uvediem dva príklady. Prvým je snaha o zvýšenú flexibilitu pre článok 68. Druhým je zachovanie výnimočných trhových opatrení v prípade zdravotnej krízy, článok 44 o jednotnom nariadení o spoločnej organizácii trhov, ktorý bude súčasťou záverečného kompromisu.

Môžem vás uistiť, pani predsedajúca, dámy a páni, že spomedzi tých najcitlivejších otázok existujú minimálne dve mimoriadne citlivé, problém mlieka a problém modulácie. V Rade sme viedli rozpravu, ktoré boli práve také dôkladné, zanietené a temperamentné ako tie, ktoré som počul a videl tu v Parlamente. Na oboch fórach boli vyjadrené tie isté obavy.

Dnešná ranná rozprava a zajtrajšie hlasovanie o kontrole stavu sú preto veľmi dôležitými krokmi, ktoré znovu ukazujú podstatnú úlohu Parlamentu, ktorú musí Parlament naďalej plniť. V každom prípade práve v tomto duchu, v duchu kvalitnejšieho dialógu, v duchu spolurozhodovacieho postupu som chcel niekoľko mesiacov pracovať v mene predsedníctva.

Práve preto ma veľmi teší, a nepochybne aj pani komisárku, že som vás dnes ráno mohol počúvať, odpovedať na niektoré z vašich otázok a uzavrieť s vami túto záverečnú diskusiu.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, predtým než prejdem k podrobnejšiemu obsahu tejto diskusie, chcem v prvom rade poďakovať pánovi Capoulasovi Santosovi za všetku prácu, ktorá bola vykonaná na tejto správe. Určite nepodceňujem ťažkú prácu a, ako spomínal aj sám pán Capoulas Santos, množstvo pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov určite ani trochu nezjednodušilo prácu na hľadaní spoločného kompromisu.

Strávili sme viac než rok pri spoločnom rozhovore o kontrole stavu, niekedy veľmi podrobne, najprv na základe správy pána Goepela a teraz napokon na základe správy pána Capoulasa Santosa. Myslím, že nemusím vysvetľovať svoju vďačnosť za konštruktívnu spoluprácu, ktorú som vždy mala s Parlamentom, a že sme sa vždy snažili počúvať a hľadať všeobecne prijateľný kompromis.

Keďže mám obmedzený čas, je úplne nemožné, aby som hovorila o všetkých podrobnostiach, preto sa budem sústrediť na niektoré z najdôležitejších bodov. Začnem sektorom mlieka.

Rok 2007 bol rokom veľmi zvláštnym, no určite poučným. Naučili sme sa počas neho jednu vec: naše systémy kvót neumožňujú, aby sa ponuka vyrovnala dopytu. V dôsledku toho sme videli, ako sa ceny mliečnych produktov rapídne zvýšili. Niekoľkí poľnohospodári mi povedali, že to bolo dobré, kým to trvalo. Následne však zvýšená produkcia jasne reagujúca na vyššie ceny viedla k veľmi prudkému poklesu cien.

Myslím si, že sa všetci dnes zhodneme na tom, že sa tento sektor naozaj usiluje o opätovné získanie zákazníkov, ktorí sektor mlieka a mliečnych výrobkov opustili, pretože si mysleli, že ceny sú príliš vysoké. Vidím preto, že Parlament navrhuje zvýšenie o 1 %, ale len na dva roky, teda 2 % zvýšenie do roku 2010.

Myslím, že je dôležité, aby sme sa pozreli na následky rozhodnutí, ktoré budeme prijímať v sektore mlieka, ale v roku 2010 by to bolo priskoro. Myslím, že by sme sa mali držať roku 2011, pričom jasne uvádzame, že budeme prístupní hovoriť o všetkom v roku 2011. Skutočnosťou však je, že platnosť systému kvót uplynie v roku 2015.

Zo všetkých diskusií som sa zároveň dozvedela, že je tu silný tlak na vytvorenie fondu pre mlieko. Súhlasím, že určité slabé opatrenia by sa mali prispôsobiť alebo prijať lepšie a som presvedčená, že možno veľa urobiť v rámci nového článku 68.

Priznávam, že súčasný článok 69 je príliš úzky a príliš obmedzujúci na to, aby sa použil v rámci perspektívneho spôsobu, preto teraz otvárame nové možnosti v novom článku 68. Ak by sa nám podarilo dosiahnuť dobrú kombináciu medzi článkom 68 a novými možnosťami rozvoja vidieka, som si celkom istá, že nájdeme riešenia osobitných problémov, ktoré sa týkajú niektorých regiónov.

V prípade režimu jednotných platieb a oddelenia platieb Komisia navrhuje, aby sme si ponechali možnosť viazať platby v dvoch alebo troch oblastiach – v prípade chovu dojčiacich kráv, oviec a kôz – pretože si uvedomujeme, že v týchto troch oblastiach stojíte pred špecifickými problémami. Zároveň chcete ponechať viazané platby pre prémie za výkrm býkov, pre bielkovinové plodiny a pre sušené krmivo. Môj základný postoj je, že je dôležité oddeliť tento systém. Ide o základný prvok všetkých reforiem, ktoré sme prijali. A znovu sa musíme pozrieť na možnosti zjednodušenia a využiť každú príležitosť, aby sme náš systém zjednodušili. Som však otvorená nájdeniu riešenia, ktoré bude menej komplikované než to navrhnuté nami.

Navrhli sme dvoj krokový prístup k oddelovaniu a spolu s predsedníctvom by sme si možno želali realizovať ho v jednom kroku, no odložíme ho až do roku 2012 – na posledný rok uplatňovania – s účinkami v rozpočtovom roku 2013. Pýtali ste sa, prečo by sme to mali komplikovať viac, než je potrebné. Ako som už spomínala, článok 68 sa má využiť ako flexibilnejší nástroj, ale s určitými obmedzeniami, pretože chcete viazať 10 %. Myslím, že by sme mali byť opatrní, aby nenastala situácia, že oddelovanie bude prebiehať bočnými dvierkami prostredníctvom článku 68.

A na záver k modulácii, k rozvoju vidieka a novým úlohám. Myslím si, že sa všetci zhodneme na tom, že potrebujeme viac peňazí na riešenie týchto nových úloh. Zmena klímy je tou prioritnou. Ďalej musíme nájsť nové spôsoby hospodárenia s našou vodou. Voda je vzácnym zdrojom, no je mimoriadne dôležitá pre poľnohospodárstvo, najmä v našich južných regiónoch. Preto musíme používať nové technológie, aby sme využívali vodu tým najrozumnejším spôsobom a aby sme sa vyhli jej plytvaniu. Dá sa to urobiť, no potrebujeme na to peniaze.

Práve preto som navrhla tento prechod z prvého do druhého piliera. 8 % postupne zavedených v priebehu niekoľkých rokov. Viem, že zajtra možno nájdeme kompromis v tejto oblasti, no chcem zdôrazniť, že budeme potrebovať peniaze, a to aj na osi biodiverzity a mlieka, ktoré zavádzame do systému.

Nebudem rozoberať podrobnosti progresívnej modulácie. Poznám vaše názory a viem, že teraz poviete „1, 2, 3“. Som si istá, že aj v tomto prípade sa nám podarí nájsť slušný kompromis.

Dotkla som sa len niektorých z hlavných problémov a som si istá, že budem mať príležitosť reagovať po rozprave. Spolu s predsedníctvom som odhodlaná nájsť rozumný kompromis. Všetci vieme, že človek nikdy nedostane všetko, čo by chcel. Preto si myslím, že bude úlohou nás všetkých stotožniť sa s myšlienkou, že musíme ustúpiť, aby sme našli kompromis, z ktorého bude mať európsky poľnohospodársky sektor výhody v globalizovanejšom svete.

Kathalijne Maria Buitenweg, spravodajkyňa Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadanej o stanovisko. – (NL) Vážená pani predsedajúca, Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie

a bezpečnosť potravín síce prikladá veľkú váhu tomu, aby vystupoval ako spoľahlivý orgán, to však neznamená, že nie je možné realizovať veľké zmeny, ale to, že ich musíme oznámiť v dostatočnom predstihu a že ľuďom treba ponúknuť aj alternatívy.

V minulom roku Európska komisia predložila oznámenie o stave spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorá potrebuje radikálnu reformu. Zámerom bolo urobiť drastické škrt v priamych dotáciách a zvýšiť výkonnosť z pohľadu ochrany životného prostredia a zamestnanosti. Napokon nás sklamalo, ako boli návrhy upravené a že zahŕňajú množstvo bezvýznamných škrtov v priamych dotáciách. Poľnohospodári by nemali dostávať dotácie podľa minulých výnosov ani vlastníctva pôdy. Výbor pre životné prostredie by uprednostnil, aby dostávali dotácie za verejnú službu, ktorú poskytujú, ako napríklad za rozširovanie biodiverzity a hospodárenie s vodou, a za činnosti prospešné pre životné prostredie, dobré životné podmienky zvierat a bezpečnosť potravín, ktoré sú nad rámec zákonných povinností. Boli by sme radi, keby sa takéto kritériá zaviedli od roku 2020.

Dnes večer hovoríme o poklese množstva včiel. Ak sa má táto situácia zlepšiť, je potrebné obmedziť používanie sprejov a podporovať biodiverzitu zavedením bezpečnostných zón. V tejto súvislosti sú problémom genetické technológie a intenzívne jednostranné poľnohospodárstvo. Dúfam, že podobne ako dnes ráno, aj dnes večer sa zaviazeme k typu poľnohospodárstva, v ktorom dochádza k vzájomnému posilňovaniu orného poľnohospodárstva a prírody.

Markus Pieper, spravodajca Výboru pre regionálny rozvoj požiadaneho o stanovisko. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, dosiahli sme určitý pokrok smerom k slobodným trhom s poľnohospodárskymi produktmi, a to tak z pohľadu uvoľňovania trhových regulácií, ako aj sociálnej a hospodárskej ochrany v rámci európskych politík.

Vyslovene vítam skutočnosť, že Komisia už zaujala pozitívny postoj k niekoľkým návrhom Parlamentu. Chcem poďakovať aj spravodajcovi, ktorý prevzal mnoho z návrhov od Výboru pre regionálny rozvoj o modulácii a rozvoji vidieka. Zostáva nám však jedna vec. Chceme vylúčiť viac drobných poľnohospodárov z dodatočných škrtov v prostriedkoch. Vo výbore pre regionálny rozvoj podobne ako mnohí kolegovia veríme, že hranica pre výnimky by mala byť zvýšená na maximálne 10 000 EUR.

Pani komisárka, na rozdiel od názoru, ktorý vyjadrili ostatní a ktorý všetci poznáme, tento návrh nie je smiešny. Náš návrh je naopak veľmi závažný, pretože jeho cieľom je umožniť poľnohospodárom spoľahlivosť plánovania pri vstupe do trhového hospodárstva a zároveň dodržiava sľuby stanovené v poľnohospodárskej reforme v roku 2003. Turbulencie na trhu v posledných mesiacoch mimoriadne postihli malé poľnohospodárske podniky. Práve preto by sme im mali ponúknuť politickú podporu. Tento návrh by mohol, samozrejme, obmedziť špeciálne programy v konkrétnych sektoroch. Musíme si však uvedomovať chyby v systéme. Nemôžeme krátiť prémie pre poľnohospodárov v oblasti produkcie mliečnych výrobkov a potom označovať fond pre mlieko financovaný týmto spôsobom za možnosť záchrany.

Ak na tieto štrukturálne zmeny potrebujeme peniaze, musia sa nájsť v nevyužitých poľnohospodárskych a štrukturálnych fondoch. Poľnohospodárska politika bude naďalej rozporuplná a nevypočítateľná, ak bude tlačaná tam a späť medzi prvým a druhým pilierom. Preto Výbor pre regionálny rozvoj vyzýva na spoľahlivosť plánovania v programoch rozvoja vidieka a v rámci príjmov poľnohospodárov. To však bude možné len vtedy, keď v budúcnosti striktné oddelíme operačný prístup kompenzačných platieb od regionálnych programov. Od Komisie by sme teraz chceli počuť návrhy v tomto duchu.

Lutz Goepel, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, Boh vie, že dve minúty sú veľmi málo na to, aby som sa mohol zaoberať jednoročnou svedomitou prácou na tejto kontrole stavu. Chcel by som spomenúť len niekoľko bodov. Pripomeniem vám, že v novembri 2007 Komisia hovorila o 8 % modulácii a 45 % znižovaní. V správe pána Goepela sa spomínala 4 % progresívna modulácia, teda modulácia závislá od veľkosti poľnohospodárskeho podniku. Potom sme počuli o 8 % základnej modulácii a 9 % progresívnej modulácii, celkovo teda o 17 %, ktoré navrhla Komisia. A nedávno sme sa počas hlasovania vo výbore dostali k číslu 5 %. Bolo pre nás dôležité, aby všetky prostriedky modulácie zostali v regióne a aby sa použili bez ohľadu na veľkosť poľnohospodárskeho podniku alebo jeho právnu formu.

Pani komisárka, vyzvali ste na väčšiu flexibilitu pre členské štáty počas zmeny systému. To by znamenalo viac príležitostí na zavedenie ďalšieho oddelovania a zanechanie historických referenčných hodnôt. V zásade s tým súhlasím. Rozpravy vo výbore ukázali, že to nie je vhodné vo všetkých oblastiach, a na to by sa malo pamätať hlavne v súvislosti s oblasťou plodín, keďže sa vzdáľujeme od menších organizácií trhu. Nové úlohy a rastúca globálna mobilita na trhoch si vyžadujú nové, flexibilné mechanizmy. Uspeli sme aj v sektore mliečnych výrobkov pri predefinovaní článku 68 tak, aby podporoval znevýhodnené regióny.

Napokon sa dostávame k mlieku, najzložitejšej veci v tomto hodnotení. Keďže je taká komplikovaná, uprednostnil by som, keby sme ju riešili v komplexe problémov súvisiacich s mliečnou produkciou pomocou možností a doplňujúcich opatrení ako komplexnú správu v čase odstránenia kvót v roku 2010 alebo 2011. Fond pre mlieko je však pomerne veľký a poskytne ďalšiu podporu poľnohospodárom v oblasti mliečnej výroby, najmä v znevýhodnených oblastiach. Nemali by sme opovrhovať podporou investícií pre poľnohospodárov v oblasti mliečnej výroby bez viazanej kvóty v celej EÚ, lebo by to znížilo nákupný tlak, ktorý podniky zažívajú.

A ešte jedna osobná vec na záver. Chcel by som poďakovať svojmu tímu za úspešné dotiahnutie tohto balíka do konca v závere môjho aktívneho obdobia ako poslanca Parlamentu počas francúzskeho predsedníctva.

(potlesk)

Stéphane Le Foll, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážená pani komisárka, pán minister, pán Capoulas Santos, chcel by som teda prehovoriť, no ako povedal pán Goepel, dve minúty o takejto dôležitej správe sú málo.

To, čo chcem povedať, je celkom jednoduché. V prvom rade chcem obhájiť rovnováhu správy, ktorú dnes predniesol pán Capoulas Santos. Bolo potrebné aktualizovať spoločnú poľnohospodársku politiku, čo je cieľom kontroly stavu, no zároveň bolo rovnako potrebné nestratiť jednotnosť tejto politiky na európskej úrovni tak, aby naďalej pokračovala ako politika, ktorá stanovuje poľnohospodárske ciele pre celú Európu. Túto rovnováhu chcem teraz obhajovať uvedením štyroch príkladov.

Prvým príkladom sú kvóty na mlieko, ktoré vyvolali rozpravu, a hovorím úprimne, že podľa mňa bolo zaujaté stanovisko správne. V tejto oblasti musíme byť naďalej obozretní. Všetci tí, ktorí chcú konať rýchlo a zvýšiť vyrábané množstvá a zbaviť sa trhového mechanizmu, podstupujú významné riziko toho, že ceny mlieka klesnú a im zostane mimoriadne ťažká práca na reštrukturalizácii.

Aj pri rozdelení pomoci sme dosiahli pozíciu, ktorá je podľa mňa vyvážená. Úplné oddelenie ohrozuje mnoho druhov produkcie. Musíme chrániť rôzne druhy produkcie v Európe: chov oviec, hovädzieho dobytku, kôz a pestovanie drobných plodín.

Pokiaľ ide o regulačné mechanizmy, môžeme ísť cestou poistenia, no zároveň musíme zachovať verejné mechanizmy, ktoré umožňujú prevenciu a reguláciu. Práve to obsahuje správa a to je podľa mňa veľmi dôležité.

A napokon, pokiaľ ide o celkový rozvoj pomoci a spôsob, akým sa bude realizovať, chcel by som povedať, že zmenou a obmedzením článku 68 sa podnikli veľmi dôležité kroky. Sú krokom správnym smerom k situácii, ktorá zaisťuje, že náš globálny poľnohospodársky model bude smerovať k udržateľnosti. Musíme pamätať na zachovanie operačného modelu, ktorý je založený na jednotlivcoch alebo skupinách a ktorý zohľadňuje tri ciele, a to hospodársky, ekologický a sociálny.

Niels Busk, v mene skupiny ALDE. – (DA) Vážená pani predsedajúca, kontrola stavu bola označená za spôsob zabezpečenia zjednodušenia a odstránenia byrokracie. To boli kľúčové nadpisy, keď sme začali našu rozpravu. Zároveň sme vyhlásili, že poľnohospodárstvo v rámci EÚ bude pripravené na rozšírenie voľného obchodu, a to najmä na nové obdobie po roku 2013, keď vyprší platnosť súčasnej dohody. Rovnako bolo pre nás v Európe veľmi dôležité prevziať našu časť zodpovednosti za produkciu kvalitných potravín, nielen pre európskych spotrebiteľov, ale pre celý svet, konkrétne pre zväčšujúcu sa časť svetovej populácie, ktorá požaduje potraviny.

Sektor mlieka bol tým, v ktorom sme chceli otestovať, či sme v Európe pripravení splniť požiadavky zvýšenej produkcie. V tomto smere sa domnievam, že je sklamaním byť súčasťou tejto rozpravy o tom, či by sme mali začať takzvané hladké pristátie a dať príležitosť producentom mlieka, ktorí chcú zvýšiť svoju produkciu. Pre mňa je to signál, že v Európe nie sme práve pripravení na zmenu, ktorú si bude vyžadovať zajtrajšok a najmä obdobie po roku 2013.

Pokiaľ ide o zjednodušenie a obmedzenie byrokracie – aby bolo jednoduchšie byť poľnohospodárom –, treba povedať, že nie je práve jednoduché nájsť jasné alebo dostatočné príklady toho, ako sme zjednodušili situáciu alebo obmedzili byrokráciu. Celý problém systému krížového plnenia, kde momentálne existujú veľké rozdiely medzi členskými štátmi, je oblasťou, kde podľa mňa jasne musíme zabezpečiť zlepšenie. Najdôležitejšie je to, že táto kontrola poľnohospodárskej politiky by mala podľa môjho názoru oveľa jasnejšie naznačovať smer, ktorým sa má poľnohospodárstvo uberať v čase vypršania platnosti dohody v roku 2013.

Pozitívnym prvkom je politika oblastí vidieka, kde je, prirodzene, dôležité, aby prostriedky modulácie zostali na vidieku a aby mohli byť naozaj užitočné. A na záver, bol by som uvítal – a myslím si, že by to prinieslo výhody európskemu poľnohospodárstvu – ak by sme sa my v Parlamente viac držali návrhu, ktorý dávnejšie predložila Komisia.

Janusz Wojciechowski, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážená pani predsedajúca, dvaja bratia dostali od rodičov vrecúško cukríkov. „Podeľme si ich spravodlivo,“ povedal starší brat. Mladší na to odpovedal: „Radšej by som si ich podelil rovnakým dielom.“ Tento príbeh opisuje vzťahy medzi starými a novými členskými štátmi, pokiaľ ide o poľnohospodárstvo. Staré štáty dostávajú viac a nové niekoľkokrát menej.

Chápeme, že je to prechodné obdobie, ale prečo by táto situácia mala pretrvávať aj po roku 2013? Prečo by mali nové štáty naďalej dostávať proporcionálne dvakrát alebo trikrát menej než staré členské štáty? Stále počujeme, že je to spravodlivé a že to má historické dôvody. Nechceme však spravodlivosť, chceme rovnosť. Nerovnosti v rámci systému dotácií produkcie, ktorý uprednostňoval poľnohospodárov s väčšou produkciou, mali určité odôvodnenie. Teraz sme sa však presunuli do oblasti dotácií, kde táto diskriminácia už nemá opodstatnenie. Po roku 2013 sa musí skončiť a medzi starými a novými členskými štátmi nesmú byť žiadne rozdiely. Aj my noví členovia chceme byť starými!

(potlesk)

Friedrich-Wilhelm Graefe zu Baringdorf, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, tieto diskusie sa konajú za nepriaznivých podmienok. Ak by boli Íri hlasovali rozumne, mali by sme spolurozhodovací postup o otázkach poľnohospodárstva a jeho financiách od 1. januára 2009.

V súčasnosti naše rozhovory stále prebiehajú podľa starého systému, aj keď úradujúci predseda Rady pán Barnier súhlasil s našou účasťou. Je to síce láskavá ponuka, zostáva však len zbožným želaním, pretože veci sa majú tak, ako sa majú. Zrejme je to aj z návrhov dokumentov Komisie. Prvý návrh, ktorý upravoval ako spravodajca pán Goepel – poskytol nám čísla len pred niekoľkými minútami – hovorí o veľkom znížení: 10, 25, 45. V Parlamente sme na tieto čísla nadviazali a pridali sme náklady na pracovnú silu, ktoré podliehajú špeciálnym poistným príspevkom. Súčasťou by bolo prerozdeľovanie, čo by bolo dobrým príkladom na rok 2013.

Teraz sa obávame, že v roku 2013 budeme čeliť lineárnemu zníženiu. V súvislosti s číslami, ktoré momentálne spomína Komisia, je potrebné povedať, že „vajatali hory, porodili myš“. Tento návrh je v tom lepšom prípade ľahostajný a nemá nič spoločné s diagnózou, ktorú ste správne ponúkli a s ktorou súhlasím. Predtým ste zopakovali kľúčové body: voda, klíma, genetická diverzita, obnoviteľná energia a produkcia mliečnych výrobkov. Uvažovať musíme o všetkých týchto oblastiach, no kroky, ktoré navrhujete, sú celkom smiešne.

Dovoľte mi povedať pár slov o sektore mlieka. Určite poznáte situáciu v odvetví mliečnych výrobkov. Existuje prebytok mlieka a ceny klesli na katastrofickú úroveň. Váš návrh je popohnať veci a zvýšiť príležitosti na produkciu. Trhové hospodárstvo však znamená vyrábať v súlade s dopytom. To, čo navrhujete, sa trochu podobá automobilovému priemyslu a jeho skrakovaniu alebo rušeniu vianočnej prestávky a organizovaniu mimoriadnych zmien, aby sa zvýšili zásoby áut. Tento prístup je nesprávny a podporujem to, čo predtým povedal pán Goepel, že by malo zmysel neregulovať produkciu mliečnych výrobkov teraz v kontexte kontroly stavu, ale až potom, keď budeme mať analýzy trhu, ktoré sa už dlho sľubujú, stále sa však nepremenili na skutočnosť, a až potom by sme mali rozumne uzavrieť sektor mlieka riešením, ktoré by vyhovovalo z pohľadu trhu a požiadaviek poľnohospodárov.

Vincenzo Aita, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, domnievam sa, že dnešná rozprava a následné hlasovanie predstavujú dôležitú fázu pre poľnohospodársku politiku Spoločenstva.

Myslím, že v dôsledku toho, čo sa udialo v posledných rokoch, najmä v posledných dvoch rokoch, je v Európe potrebná dokonca ešte silnejšia spoločná poľnohospodárska politika (SPP). Namiesto toho sme však prostredníctvom tejto zdĺhavej práce a práce, ktorú vykonal pán Capoulas Santos, riešili niektoré otázky, avšak v rámci starého systému. Otázky, ktoré sa v priebehu týchto posledných dvoch rokov stali pre Európu stredobodom pozornosti, sú tieto dve otázky, ktoré by som chcel zdôrazniť. Začali sme kontrolou stavu SPP vykonanou v roku 2003.

Niektoré údaje by nám mali dať priestor na zamyslenie, či ideme v našej práci správnym smerom, aj keď v priebehu tohto posledného roka a pol sa vykonala vynikajúca práca. Strácame veľký počet pracovných miest. Podľa údajov Eurostatu do roku 2005, nevieme teda presne, čo sa stalo v rokoch 2007 a 2008, približne dva milióny zamestnancov prišli o prácu v tomto stabilnom, sezónnom a rodinnom sektore. Počet firiem,

ktoré sme stratili v rokoch 2003 až 2005 – znovu podľa údajov Eurostatu – je 611 000. V takýchto časoch hospodárskej krízy členské štáty dôrazne intervenujú v bankách a v odvetviach, v žiadnej krajine však neprebíha rozprava o stave poľnohospodárstva, pretože sa očakáva, že sa všetko dosiahne v rámci politiky Spoločenstva a SPP.

Domnievam sa, že prostredníctvom krokov, ktoré prijímame, ideme proti skutočným potrebám poľnohospodárov a opatreniam, ktoré naozaj požadujú, a to pomoc dostať sa zo situácie podriadenosti k spracovaniu a marketingu. Pretože ďalšia vec je – a už končím –, že poľnohospodárske podniky stratili svoj podiel na príjmoch v posledných dvoch či troch rokoch v prospech transformácie marketingového odvetvia.

Tieto problémy sme mali riešiť a hodnotenie je veľmi negatívne vo vzťahu k tomu, o čom budeme pozajtra hlasovať v Parlamente.

Witold Tomczak, v mene skupiny IND/DEM. – (PL) Vážená pani predsedajúca, finančná diskriminácia rodinných poľnohospodárskych podnikov a nových členských štátov sú dvomi základnými mechanizmami spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktoré oslabujú EÚ a sú v rozpore s jej základnými zámermi. Navrhované zmeny tieto mechanizmy nelikvidujú. Ako môžeme spravodlivo reformovať európske poľnohospodárstvo, keď ignorujeme 95 % všetkých poľnohospodárskych podnikov? Tých 95 % sú pritom rodinné poľnohospodárske podniky s veľkosťou maximálne 50 hektárov. Dostávajú však len zvyšky z balíka poľnohospodárskych dotácií EÚ. Najbohatší poľnohospodári, ktorí tvoria len 1 %, dostávajú viac než 9 miliárd EUR, inými slovami viac než 90 % všetkých poľnohospodárov. Táto politika postihuje rodinné poľnohospodárske podniky, ktoré sú oporou európskeho poľnohospodárstva. Výsledkom súčasnej a navrhovanej poľnohospodárskej politiky bude pokračujúce vyludňovanie vidieka, zhoršovanie životného prostredia a strata potravinovej bezpečnosti v regiónoch, štátoch a v EÚ ako celku.

Peter Baco (NI). – (SK) Návrhy Komisie o kontrole stavu SPP sa formulovali v úplne iných podmienkach, v akých sa nachádzame dnes. Dnes je potrebné venovať sa viac najmä zmierneniu narastajúcej volatility poľnohospodárskych trhov, rýchlejšiemu približovaniu sa k svetovým cenám, zvýrazneniu nenahraditeľného postavenia pôdohospodárstva v spoločnosti, posilneniu systémovej stránky SPP a predovšetkým lepšiemu využitiu potenciálu diskriminovaného poľnohospodárstva v nových členských štátoch.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka už, žiaľ, len čiastočne korigujú nedostatočnú reakciu Komisie na tieto akútne potreby dneška. Komisia napríklad presadila uplatnenie progresívnej modulácie v snahe ukázať obyvateľom EÚ svoju schopnosť eliminovať vysoké podpory pre farmy.

To je úplne protismerné s objektívne sa prehlbujúcou potrebou koncentrácie výrobných faktorov. Čo je však úplne nezmyselné, to je neochota akceptovať návrhy, aby sa na takéto farmy nepozeralo ako na farmu majiteľa, ale ako na racionálne a perspektívne združenie malých samostatných nekonkurencieschopných vlastníkov pôdy. Teda jedného podielníka treba akceptovať ako jedného poľnohospodára.

Chcem preto poprosiť pána Barniera, úradujúceho predsedu Rady, aby dal priestor návrhom riešiacim tento problém aj na rokovaní Rady.

Neil Parish (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, dovoľte mi začať poďakovaním pani komisárke Mariann Fischerovej Boelovej, pánovi Barnierovi, úradujúcemu predsedovi Rady, pánovi spravodajcovi Capoulasovi Santosovi a aj pánovi Lutzovi Goepelovi za našu spoluprácu, ako aj všetkým členom výboru za ich ťažkú prácu. Máme totiž 27 členských štátov, a aj keď nemáme 27 stanovísk k tejto správe, máme ich celkom dosť a vo výbore sme spoločne dosiahli podľa mňa rozumný kompromis. Dovoľte mi poďakovať pani komisárke za jej spoluprácu a pomoc a obzvlášť pánovi Michelovi Barnierovi, pretože sme viedli rozšírenú spoluprácu, ak nie priamo spolurozhodovací postup.

Teraz musíme ísť vpred, prijať správu a dosiahnuť kompromis a stanovisko, aby poľnohospodári v Európe presne vedeli, kam smerujú.

Cítíme potrebu produkovať potraviny – v minulom roku sme to jasne videli – a my musíme oslobodiť poľnohospodárov od byrokracie. Potrebujeme zjednodušenie. Zároveň potrebujeme, aby poľnohospodári robili obchodné rozhodnutia sami. Musíme sa preto pohnúť vpred. Áno, potrebujeme nejaké krízové riadenie, no nesmieme sa vrátiť späť do obdobia intervencií. Rovnováha musí byť správna.

Mnohí z nás lietajú po Európe a keď pristávame, páči sa nám hladké pristátie. A hladké pristátie potrebujú aj kvóty na mlieko. Potrebujeme deregulovať trh. Pani komisárka spomínala, že v minulom roku existoval

dopyt po mliečnych výrobkoch a že tento rok nie je dopyt taký veľký. Ale v budúcom roku by sa mohol znovu zvýšiť a my potrebujeme flexibilitu, aby bolo možné ho uspokojiť.

Poľnohospodárstvo a vidiecke prostredie sú jedno a to isté a my sa musíme rozhybať, aby sme zabezpečili riešenie zmeny klímy a hospodárenia s vodou, aby sme sa pozreli na biopalivá a bioplyny a aby sme posunuli Európu do dobrej pozície. Nesmieme ísť naspäť, pretože vo vzťahu k Svetovej obchodnej organizácii sme v dobrej pozícii. Poďme dopredu a naozaj zreformujeme poľnohospodársku politiku.

Brian Simpson (PSE). – Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcel poďakovať nášmu spravodajcovi za jeho ťažkú prácu na túto citlivú tému.

Napriek jeho veľkej snahe sa však obávam, že ja a rovnako ani moja národná delegácia nemôžeme podporiť túto správu. Domnievam sa, že SPP potrebuje radikálnu reformu. Potrebuje zanechať starý systém priamych dotácií a prejsť na systém, ktorý bude orientovaný trhovo, v ktorom sa bude ceniť udržateľnosť a životné prostredie vidieka a ktorý bude uznávať účinné poľnohospodárstvo namiesto podporovania toho neúčinného. Aj keď táto správa sama osebe nie je veľkým reformným dokumentom, stanovuje smerovanie budúcich reforiem po roku 2013. Práve preto ma sklamal výsledok hlasovania vo Výbore pre poľnohospodárstvo, ktorý, aspoň podľa mňa, znovu skončil tak, že výbor sa obracia chrbtom k zásadnej reforme tohto zdiskreditovaného systému.

Konkrétne chcem poukázať na povinnú moduláciu. Nemôžem podporiť stanovisko, vďaka ktorému pôjde menej peňazí na rozvoj vidieka a okrem toho ruší nutnosť, aby členské štáty spolufinancovali novú moduláciu. Nemôžem podporiť ani názor výboru, že by sme mali ustúpiť od úplného oddelenia, no svoju najväčšiu obavu mám vyhradenú pre Komisiu. Pani komisárka, vaše stanovisko k povinnej modulácii je správne. Vaše stanovisko k oddelovaniu je správne. Aspoň raz tu máme Komisiu, ktorá chce naozaj reformovať SPP, no stojí pred Parlamentom, ktorý vždy zlyhá pri tejto otázke a ktorý verí, že problémy, ktorým čelíme, možno vyriešiť tým, že sa budeme držať starého zdiskreditovaného systému. Len vydržte, pani komisárka, máte pravdu. Bohužiaľ, obávam sa, že tento Parlament sa mylí.

Jan Mulder (ALDE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, ako dobre viete, vôbec ma netešia žiadne návrhy na kontrolu stavu. Ak by som bol poľnohospodár a mal by som si v roku 2005 vypočítať, čo mám očakávať až do roku 2013, mohol by som očakávať – počítajte trochu so mnou – 8 % zníženie pre moduláciu, 10 % zníženie pre národnú rezervu a možné 9 % zníženie pre limitovanie vysokého príjmu, teda celkovo 27 % zníženie. Ako sa môže priemerný poľnohospodár v budúcnosti spoliehať na európsku vládu, že splní svoj sľub? Pani Buitenwegová povedala, že 27 % je bezvýznamných, no ja si myslím, že je to poriadny kus z toho, čo bolo sľúbené. Zároveň som proti tejto modulácii a uprednostnil by som, aby bolo obmedzovanie celkových príjmov limitované oveľa výraznejšie.

Pokiaľ ide o národnú rezervu, myslím, že by sme sa mali chopiť príležitosti, ktorú máme, mali by sme teda čím skôr vytvoriť v celej Európe poistný plán, ktorý bude poskytovať krytie pre prípad chorôb zvierat a rastlín. Skôr či neskôr bude Európa v dôsledku rozšíreného cestovania ľudí stáť pred ďalšou prenosnou chorobou zvierat a naše rozpočty na to nie sú pripravené. Ak by k tomu znovu došlo, neviem, odkiaľ by Komisia na to vzala peniaze. Práve v takom prípade by bol vhodný poistný plán.

Pokiaľ ide o kvóty na mlieko, môžeme len poznamenať, že stále väčší počet trhov sa rozvíja medzinárodne. Myslím, že pre Európu by to nebolo dobré, ak by sme napríklad Američanom alebo Brazíľčanom povedali, že trh je ich, ak ho chcú. Aj my by sme mali byť jeho súčasťou, a práve preto je potrebné „hladké pristátie“ pre kvóty na mlieko.

Mohli by sme prijať tri opatrenia: znížiť odvody za nadprodukciiu, postupne zvýšiť kvóty a každoročne vyrovnáť prípady, keď sa nedosiahla úplná kapacita dojenia s prípadmi poľnohospodárov, ktorí dojili v plnej miere alebo kapacity dokonca prekročili.

Gintaras Didžiokas (UEN). – (LT) V prvom rade chcem poďakovať tým, ktorí tak ťažko pracovali na tých najzložitejších, najdôležitejších a podľa mňa aj najvýznamnejších projektoch z pohľadu tvorby zákonov v tomto roku, najmä spravodajcovi pánovi Capoulasovi Santosovi. Nemám veľa času, preto sa dotknem len najdôležitejších otázok, ktoré sa týkajú poľnohospodárov v mojej krajine.

V prvom rade tu máme vyrovnanie priamych platieb po 13 rokoch. To je veľmi dôležité, a ak hovoríme o solidarite, čestnej hospodárskej súťaži a spoločnom trhu, musíme sa podľa toho aj primerane správať. Musíme zabezpečiť správne rozdeľovanie podpory.

Druhou veľmi dôležitou vecou je potreba odstrániť obmedzenia pre pozemky podľa podmienok z 30. júna 2003. Hovoríme o nedostatku potravín, svetovom hladomore a aj biopalivách, dovoľme teda poľnohospodárom využívať príležitosti z existujúcich zdrojov.

A čo je najdôležitejšie, musíme chrániť financovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky Európskej únie a nedovoľiť rozdelenie rozpočtu na poľnohospodárstvo v záujme všelijakých pochybných nápadov.

Alyn Smith (Verts/ALE). – Vážená pani predsedajúca, gratulujem a ďakujem všetkým kolegom za to, že sme sa dnes dopracovali k úspešnému záveru. Zopakujem však aj ich sklamanie, že sme mohli zísť ešte o kus ďalej a byť ešte ambicióznejší, no pamätajme, že kontrola stavu bola vždy len o kontrole stavu. Zásadná reforma príde neskôr a na to sa dnes musíme sústrediť.

Keď sa pozrieme smerom k 2013, je pred nami ešte veľa práce, pretože máme spoločnú poľnohospodársku politiku, z ktorej tak ako z každého dobrého kompromisu nie je nikto úplne šťastný. Nadviazem teda na pripomienky pána Neila Parisha aj pána Piepera, že sa musíme pozeráť smerom do budúcnosti a na cieľ, ktorý by mala spoločná poľnohospodárska politika dosiahnuť. Do tejto diskusie musíme zahrnúť aj reformu štrukturálnych fondov, pretože SPP je vo svojej dnešnej podobe príliš komplikovaná, spletitá, a preto je náročné získať pre ňu podporu verejnosti. Štrukturálne fondy by pritom boli oveľa lacnejším a účinnejším spôsobom zabezpečovania verejných environmentálnych tovarov. Musíme pamätať na to, že SPP je o poskytovaní priamej podpory producentom kvalitných miestnych potravín. Ak na to nezabudneme, nepomýlime sa. To je veľká cena a dnešok je krokom na ceste smerom k nej.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) S obavami sa zúčastňujeme na tejto rozprave o ďalších modifikáciách spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktorých cieľom je v zásade zaistiť väčšiu liberalizáciu a podriadenosť medzinárodným trhom bez zohľadnenia toho, že poľnohospodárstvo je strategickým sektorom a že potravinová bezpečnosť a suverenita sú základom pri zaručení kvalitných potravín pre obyvateľstvo našich krajín.

Podobne neprípustný je aj nedostatok sociálnej citlivosti, v duchu ktorého je vykonaná celá reforma, bez ohľadu na súčasnú vážnu situáciu v oblasti nezamestnanosti. Hrozí aj zničením pozostatkov rodinných poľnohospodárskych podnikov vďaka zníženiu podpory pre drobných poľnohospodárov, ohláseniu ukončenia systému kvót na mlieko, opätovnému prenášaní SPP na národnú úroveň a pokračujúcej nespravodlivosti v prideľovaní podpory, ktorá je mimoriadne závažná.

Trváme preto na návrhoch, ktoré sme predložili s cieľom zaručiť podporu pre vyrábajúcich poľnohospodárov, bojovať proti nestabilite vo výrobných sektoroch v dôsledku cenových odchýlok a s cieľom zabrániť úpadku vidieka a rozširovaniu púšte v mnohých regiónoch.

Georgios Georgiou (IND/DEM). – (EL) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade dlhujeme naše poďakovanie kolegovi pánovi Luisovi Manuelovi Capoulasovi Santosovi a všetkým, ktorí sa zapojili do vytvorenia tejto chválhodnej správy.

Oblasti gréckeho vidieka, kde žijú ľudia pracujúci s tabakom, sú najchudobnejšími v Grécku a obávam sa, že v absolútnom ponímaní sú aj najchudobnejšími v Európe. Ľudia, ktorí tam žijú, nemajú inú prácu než tabak a žiadajú len o to, aby bol plán produkcie tabaku predĺžený aspoň do roku 2013. Žiadajú aj o to, ak je to vôbec možné, aby sa napravila nespravodlivosť z roku 2004 a aby 50 % dotácií na tabak pokračovalo v rámci prvého piliera, ale len od roku 2010 v záujme podpory ich príjmu. Táto požiadavka je skôr humanitárna ako technická.

Jim Allister (NI). – Vážená pani predsedajúca, v čase, ktorý mám k dispozícii, sa sústredím na sektor mlieka, pretože – ako pani komisárka vie na základe nášho stretnutia minulý týždeň – v mojom volebnom obvode zažíva problémy v dôsledku prudkého poklesu cien. Tento cenový pokles ma utvrdzuje v názore, že zrušenie kvót na mlieko je predčasné a nerozumné a žiadnym spôsobom nepomôže stabilizovať trh.

Vzhľadom na nestabilitu, ktorá momentálne zasahuje trh, mi pripadá rovnako nepotrebné a pochybné aj obmedzenie rozsahu dostupných opatrení na riadenie trhu. Potrebujeme rozumné možnosti riadenia trhu pre prípad, že by bolo na trhu potrebné stanoviť a udržať spodnú hranicu. Bez nich smerujeme k všetkému možnému, len nie k „hladkému pristátiu“ pre mlieko.

Preto je mi ľúto, že v čase, keď niektoré členské štáty ukazujú svoju flexibilitu – keď Francúzsko smeruje nevyčerpané prostriedky do sektora oviec a keď Nemecko hovorí o fonde pre mlieko – Komisia sa chce zaviazat' k obmedzeniu svojho rozsahu konania tým, že zbytočne ruší opatrenia na riadenie trhu.

PRESEDÁ: PÁN DOS SANTOS*podpredseda*

Agnes Schierhuber (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, úradujúci predseda Rady, dovoľte mi najprv poďakovať pánovi spravodajcovi za legislatívny návrh a pánovi spravodajcovi za správu z vlastnej iniciatívy. Reformy v rokoch 2003 a 2004 boli dôležitými fázami v reformovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP). Dôkladné preskúmanie SPP neznamená zásadnú reformu, ale skôr ďalší dôležitý krok pri zabezpečovaní modernej, viacúčelovej a konkurenčnej spoločnej poľnohospodárskej politiky. Pokiaľ ide o jej priority, nič sa nezmenilo. Na prvom mieste je produkcia potravín a po nej nasledujú krmivá a dodávky energie.

O význame produkcie mlieka, najmä v horských oblastiach, kde je poľnohospodárstvo na pasienkoch jedinou možnosťou, sa už hovorilo. V tomto prípade ide nielen o zachovanie životného prostredia, ale aj pracovných miest, čo je podľa mňa rovnako dôležité. Domnievam sa, že príprava na „hladké pristátie“ po roku 2015 je dôležitou otázkou. V súčasnosti som proti všeobecnému zvýšeniu kvót na mlieko. Myslím si, že v čase, keď máme taký veľký nadbytok mlieka, by sme mali byť opatrní. Každý, kto poukazuje na ceny potravín ako dôvod pre zvýšenie kvót, si zrejme neuvedomuje, že poľnohospodár v oblasti produkcie mliečnych výrobkov dostáva menej než 30 % z predajnej ceny, pričom predajná cena v supermarketoch – dokonca aj v mojom vlastnom členskom štáte – je v súčasnosti rovnaká ako pred 25 rokmi.

Dôležité je stabilizovať druhý pilier bez narušenia prvého. Víťame prehodnotenie článku 68, keďže umožňuje členským štátom autonómne rozhodovať. Teší ma aj to, že sa dosiahla dohoda o fonde pre mlieko, a to aj vo vzťahu k produkcii v horských oblastiach a znevýhodnených regiónoch.

Na záver mi dovoľte povedať, že veľmi dúfam, že Rada a Komisia v najbližších dňoch dosiahnu kompromis. Som si istá, že sa spoločná poľnohospodárska politika rozvinie tak, aby sme v budúcnosti mali vo všetkých regiónoch EÚ multifunkčnú a udržateľnú poľnohospodársku produkciu.

Rosa Miguélez Ramos (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, súhlasíme so zámermi tejto kontroly stavu, nie však so všetkými navrhovanými opatreniami.

Hrozby predstavované novými klimatickými, zdravotnými a inými rizikami naznačujú, že spoločná poľnohospodárska politika, ktorá vôbec nie je zastaraná, je potrebná ako základný faktor v globálnej bezpečnosti potravín a pri zachovaní našich vidieckych spoločenstiev.

V čase MacSharryho reformy v roku 1992 sme naivne verili, že potravinová sebestačnosť je definitívne zaručená a že trh určí každému jeho miesto. Uvedomili sme si však, že stále globalizovanejší trh nereaguje na túžbu po stálej poľnohospodárskej výrobe s bezpečnými potravinami za rozumné ceny v celej Európe.

Rast cien surovín, ktoré teraz znovu klesajú, bol pre nás prospešnou lekciou, pričom ho sprevádzal nárast nákladov na krmivá a hnojivá a mnohé sektory, napríklad sektory oviec a hovädzieho dobytku, vstúpil do hlbkej krízy.

Pani komisárka, je pravdepodobné, že tento efekt „hojdačky“ bude pokračovať. Chcem spomenúť najmä sektory oviec a mlieka. Sektor chovu oviec zažíva pokles. Vyžaduje si podporu Spoločenstva, na ktorú vyzval Parlament v júni minulého roka, a článok 68 stačiť nebude.

Pokiaľ ide o sektor mlieka, „hladké pristátie“ vyžaduje prechodné obdobie, aby sa sektor mohol prispôbiť bez strnulosti, ktorú v súčasnosti spôsobujú nedostatočné kvóty. Okrem toho, pani komisárka, situácia nie je podobná ani rovnaká vo všetkých členských štátoch.

Donato Tommaso Veraldi (ALDE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som poďakovať pánovi spravodajcovi za vynikajúcu, pozitívnu a rozumnú prácu, ktorú vykonal. Téma kontroly stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) je naozaj veľmi dôležitá, pretože jej cieľom je zlepšiť konkurencieschopnosť európskeho poľnohospodárskeho priemyslu.

Myslím si, že je vhodné zdôrazniť dve veci: zvýšenie kvót na mlieko umožňujúcich väčší rast pre štáty s deficitom a štáty, kde sa národná kvóta prekračuje, a rozšírenie viazanej podpory na pestovanie tabaku do roku 2012.

Pokiaľ ide o druhé menované, chcel by som napriek silnému odporu voči revidovaniu dohody z roku 2004, vzhľadom na to, že veľká skupina štátov považuje za morálne neprípustné poskytovať dotácie na tabak pre jeho účinky na zdravie, poukázať na to, že produkcia surového tabaku v Európe tvorí len 4 % svetovej

produkcie a že Európska únia je vedúcim svetovým importérom surového tabaku z krajín mimo EÚ, aby pokryla 70 % svojej vlastnej potreby.

Preto sa domnievam, že je našou povinnosťou nájsť spravodlivé riešenie, aby sme sa vyhli ďalším následkom z pohľadu hospodárstva a zamestnanosti a aby sme zabránili hromadnému zanechaniu pestovania tabaku.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, jednou zo základných úloh, ktorým čelí a bude čeliť spoločná poľnohospodárska politika, je zabezpečiť poľnohospodársku sebestačnosť jednotlivých štátov Európskej únie. Prečítal som si závery kontroly a zistil som, že navrhované zmeny zahŕňajú väčšinu mechanizmov, ktorých cieľom je zlepšiť situáciu vo výrobe na jednotlivých trhoch. To je dobré. Predsa ma však trápi chýbajúca dohoda o celkovej zmene v prístupe k vyrovnávaniu dotácií pre všetky štáty EÚ na rovnakú úroveň, čo by podporovalo zdravú hospodársku súťaž v rámci Spoločenstva a mimo neho.

Kontrola práve potvrdila, že protekcionistické postoje voči národnému poľnohospodárstvu zo strany takzvaných starých členských štátov EÚ voči tým novým v Európskej únii stále pretrvávajú. To, že som už druhý rečník, ktorý na túto skutočnosť poukázal, naznačuje závažnosť problému a to, že ho Komisia naďalej ignoruje. Veľmi dôležité je, aby aj Parlament skonštatoval nespravodlivosť úvodného rozdeľovania kvót na mlieko. Dobré je to, že aj keď nesmeli, predsa sa teraz pokúšame tento problém riešiť.

Marie-Hélène Aubert (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán Barnier, v posledných troch dňoch prebiehajú Európske dni rozvoja, počas ktorých sa často hovorilo o potravinovej kríze, ktorá vážne ovplyvňuje najchudobnejšie krajiny. Všetky prejavy zdôrazňovali prevládajúcu potrebu toho, aby si rozvojové krajiny rozvinuli svoje vlastné poľnohospodárstvo optimálnym využívaním svojich pozemkov a prírodných zdrojov.

Mimochodom, lyrické rozjímanie tých, ktorí včera a aj dnes volali po obmedzení štátnych zásahov a verejných výdavkov, totálnej liberalizácii, privatizácii a zostupu poľnohospodárstva na úroveň takmer pravekej činnosti pri obrate o 180 stupňov v prospech obrovských verejných investícií do poľnohospodárskej produkcie a potravinovej sebestačnosti, vyzeralo súčasne komicky a škandalózne.

Budúcnosť poľnohospodárstva v rozvojových krajinách sa priamo spája s našou dnešnou rozpravou. Bohužiaľ, myslím si, že táto kontrola stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktorá sa začala pred tým, než potravinové nepokoje a katastrofické narušenie trhov dosiahli svoj vrchol, nezohľadňuje situáciu spoločenstva poľnohospodárov na juhu ani nevyvodzuje úplné závery zo závažných kríz, ktorým teraz čelíme z pohľadu ekologického, sociálneho, ekonomického a finančného.

Preto je mi veľmi ľúto, že sa silnému vzťahu medzi poľnohospodárstvom severu a juhu dostáva v návrhoch Komisie aj v správe Parlamentu tak málo pozornosti, a ohrozenie prisľúbenej 1 miliardy EUR poukazuje na to, že máme pred sebou ešte stále dlhú cestu.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Vážený pán predsedajúci, s poľskými poľnohospodármi a s poľnohospodármi zo strednej a východnej Európy, ktorí sa pripojili k Európskej únii, sa zaobchádza ako s druhotriednymi občanmi a to sa vzťahuje *inter alia* aj na dotácie a kvóty na mlieko. Teraz sme svedkami rastúcej tendencie zachovať túto diskrimináciu a nerovné zaobchádzanie aj po roku 2013. Vezmite, prosím, na vedomie, že veľkú časť poľnohospodárskych podnikov vo východnej časti EÚ tvoria rodinné podniky. Práve tieto rodiny zasahujú rozhodnutia prijímané v Bruseli a v Štrasburgu. Práve títo poľnohospodári hlasovali za vstup do EÚ, pretože im bolo sľúbené rovnaké zaobchádzanie od roku 2013. Máme im teraz povedať, že boli podvedení?

Vyzývam kolegov poslancov, aby zabezpečili, že naša spoločná poľnohospodárska politika nebude spoločná len v názve. Pod zásterkou veľmi ušľachtilých názorov sa prijímajú kroky, ktoré môžu poškodiť poľské a európske poľnohospodárstvo, a s tým nemôžeme súhlasiť.

Poľnohospodári z odborového zväzu Solidarita dnes protestujú v Bruseli. Chcú upozorniť orgány EÚ na ťažkú situáciu producentov mlieka a obilia. Podporujem ich a myslím si, že protesty v Bruseli sú najlepším dôkazom toho, že s poľnohospodárstvom nie je všetko v poriadku. Už musí konečne skončiť nerovné zaobchádzanie so starými a novými členskými štátmi.

Esther Herranz García (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, veľká väčšina poľnohospodárov a chovateľov dobytká čaká na rozhodnutia a dohody, ktoré k tejto kontrole stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) prijme Rada pre poľnohospodárstvo a rybné hospodárstvo oddnes až do štvrtka. Čakajú,

pretože to nie je len kontrola, ale povedie to k hlbokým zmenám, ako napríklad k likvidácii mnohých podnikov v prípade, že prejdú krátenia priamej pomoci, ktoré navrhuje Európska komisia.

Modulácia je ústredným bodom tejto parlamentnej správy a mohla by patriť medzi tých niekoľko prvkov v stanovisku Parlamentu, ktoré budú mať určitý vplyv na rokovania medzi ministrami poľnohospodárstva EÚ.

Už celé roky sme proti akémukoľvek zvyšovaniu toho, čo eufemisticky nazývame moduláciou. Ak totiž politike rozvoja vidieka chýbajú dostatočné prostriedky, nemá to na svedomí nedostatok prostriedkov v rozpočte SPP, ale nedostatok politickej vôle zabezpečiť primeraný rozpočet Spoločenstva pre tento základný pilier.

Chceme liberalizovať trhy? Samozrejme, že chceme, ale len pod podmienkou rovnakých požiadaviek a podmienok pre všetkých výrobcov v rámci Únie i mimo nej.

Európska únia sa práve zahráva s budúcnosťou mnohých poľnohospodárov a chovateľov dobytká. Musím spomenúť najmä nestále sektory, napríklad sektory chovu oviec, hovädzieho dobytká a pestovania tabaku, prežitie ktorých bude v mnohých výrobných oblastiach závisieť od tejto kontroly stavu.

Niektorí výrobcovia, napríklad chovatelia oviec, nežiadajú o pomoc. Chcú len mať možnosť odísť z trhu so ctou, pretože si to spočítali a jediný spôsob, ako prežiť, je obmedziť produkciu. Zrušenie výroby je preto jedinou možnosťou, ktorú sme nechali mnohým výrobcom, ktorých miesto nepochybne zaujmú dovozy z tretích krajín, pretože spotrebitelia neprestanú spotrebúvať a na svete sa neprestane rapídne zvyšovať počet spotrebiteľov.

Parlament by mal predložiť obozretné stanovisko, na ktoré by Rada mala prihliadať. Musím poďakovať predsedovi Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka pánovi Parishovi za kroky, ktoré podnikol, aby si Rada spolu s Komisiou vypočuli a neignorovali stanovisko Parlamentu tak, ako to doteraz nehanebne robili.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Vážený pán Barnier, pani Fischerová Boelová, dúfam, že vynikajúca správa pána Capoulasa Santosa sa môže stať spoľahlivým základom kompromisu v rámci Rady počas francúzskeho predsedníctva, a dúfam, že Európsky parlament a Rada skrotia Komisiu.

Znamená to, ako som už citoval zo Saint-Exupéryho, že malý princ skrotí líšku. Dúfam, že sa nám to zajtra podarí. Úplné zrušenie intervenčného mechanizmu by bolo pre Európu a pre európsku potravinovú bezpečnosť veľmi nebezpečné.

Trestanie veľkých poľnohospodárov mimoriadne naruší európsku hospodársku súťaž a v prípade chovu dobytká je dôležité pomôcť poľnohospodárom, ktorí nemajú pozemky.

Anne Laperrouze (ALDE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, v úvodných rokoch nového milénia sme stanovili finančný rámec spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) do roku 2013. Poľnohospodári na základe týchto čísel investovali. A teraz sa v polovici kampane rozhodneme, že znížime platby, ktoré majú očakávať? To je nespravodlivé.

Som proti modulácii v podobe, ako ju odporúča Európska komisia alebo správa pána Capoulasa Santosa. Zámerom SPP je podporovať a vytvárať štruktúry v poľnohospodárstve. Uvediem príklad. Pozeráme sa na prudký prepád v chove dobytká a uprednostňovanie dovozu oviec z tretích krajín. Chovatelia dobytká potrebujú SPP, ktorá ich podporí. Potrebne sú prémie na ovce, ako aj environmentálne bonusy za zachovávanie pastvín a národných rezervácií, aby sa dalo riešiť pustošenie vyvolané prepuknutím chorôb, najmä katarálnej horúčky.

Pán minister, pani komisárka, dámy a páni, poľnohospodári sa na nás spoliehajú!

Liam Aylward (UEN). – Vážený pán predsedajúci, som si istý, že pani komisárka aj pán úradujúci predseda Rady odo mňa očakávajú, že vyzvem na realizáciu kľúčových odporúčaní správy o ovciach, ktorá tu v Parlamente prešla veľkou väčšinou.

V prípade modulácie som proti hodnote 13 % do roku 2012 a domnievam sa, že modulácia by nemala byť povinná a že každý členský štát by mal mať možnosť rozhodnúť sa. Pokiaľ ide o kvóty na mlieko, uprednostnil by som zvýšenie o 2 % namiesto navrhovaného 1 %. Krajiny, ktoré sú schopné produkovať mlieko, by mali mať tú možnosť, čo by viedlo k „hladkému pristátiu“ v roku 2015.

Najdôležitejšie zo všetkého však je, že v poslednej reforme SPP sme sľúbili zjednodušenie. Ak totiž niečo poľnohospodárov privádza do šialenstva, tak je to byrokracia. Úradníkov, ktorí zastupujú Komisiu, ministerstvá poľnohospodárstva členských štátov a miestne orgány dozerajúce na poľnohospodárov, je teraz viac ako policajtov na uliciach, ktorí bojujú proti zločinu. To je smiešne. Poľnohospodári by mali mať dovolené pokračovať a venovať sa poľnohospodárstvu a produkovať potrebné potraviny, ktoré si vyžaduje stále rastúci počet obyvateľstva.

Dovoľte mi povedať z môjho osobného pohľadu, že v mojom štáte nebude žiaden druhý cyklus lisabonskej stratégie, pokiaľ sa táto vec nevyrieši.

Véronique Mathieu (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, správa, o ktorej budeme zajtra hlasovať, predstavuje završenie ročnej práce a rokovaní venovaných budúcnosti spoločnej poľnohospodárskej politiky a našich poľnohospodárov. Bolo to práve 20. novembra minulého roka, keď nám pani Fischerová Boelová prišla predstaviť svoje návrhy o kontrole stavu.

Teraz, po návrhu pána Lutza Goepela o dosiahnutom pokroku, tu máme správu pána Capoulasa Santosa o návrhu Komisie. Obom kolegom treba zagrátulovať k ich vynikajúcej práci. Výbor Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka dokázal zotrvať na svojom stanovisku k úvodným návrhom Komisie, ktoré sme považovali za príliš liberálne.

Pokiaľ však ide o sektor mlieka a najmä opatrenia predchádzajúce zrušeniu kvót, budem naďalej obozretná. Myslím konkrétne na producentov mlieka v horách, ktorí sa nesmú stať chudobnými príbuznými tejto reformy. Musíme zabezpečiť, že ich nevynecháme, pretože budú potrebovať pomoc viac než iní.

Nechcem sa tu hrať na proroka zlých správ, ale je vôbec možné predstaviť si francúzsky priemysel mliečnych výrobkov konsolidovaný do jediného regiónu? Preto bezvýhradne vítam návrh na zriadenie fondu pre mlieko a návrh na vyhodnocovanie zvyšovania kvót na mlieko od roku 2010 v súlade s trhovými trendmi.

Výpočet progresívnej modulácie zo strany Výboru pre poľnohospodárstvo je podľa mňa spravodlivý a umožnil by nám pozdvihnúť regionálny rozvoj a vidiecky život a udržateľným spôsobom zachovať biodiverzitu.

Vítam aj objasnenie systému krízového plnenia, vykonávanie ktorého bolo doteraz pre poľnohospodárov skutočne tvrdým orieškom.

Dúfam aj v zachovanie „fondu pre tabak“, ktorý nám umožňuje udržať naše malé poľnohospodárske podniky v Európe, ktoré sú zároveň významnými zamestnávateľmi v regióne, kde sa nedá pestovať nič iné, a ktorý nám umožňuje vyhnúť sa dovážaným produktom.

Na záver chcem povedať, pán Barnier, že si veľmi ceníme vašu angažovanosť počas týchto rokovaní. Podarilo sa vám ukázať veľkú trpezlivosť a odhodlanosť a veci ste v žiadnom prípade neuponáhľali. Bolo nám potešením pracovať s vami. Vaša spolupráca s nami je neoceniteľná. Viem, že sa na vás môžeme spoľahnúť.

Lily Jacobs (PSE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, v šesťdesiatych rokoch vytvoril popredný člen mojej strany v Holandsku, pán Sicco Mansholt, európsku poľnohospodársku politiku a na to sme hrdí. Jeho predstava spočívala v zabezpečení dostatku bezpečných potravín pre všetkých Európanov a slušných príjmov pre poľnohospodárov. A práve tieto ideály z celého srdca podporujem aj tu. Za posledných 50 rokov sa ale veľa zmenilo. Prudko rastie počet obyvateľstva na svete, menia sa klimatické podmienky, rozširuje sa globalizácia a nečestné obchody a špekulácie vo vzťahu k cenám potravín, čoho výsledkom je nedávna potravinová kríza.

Diskusia o kontrole stavu sa týka hlavne prostriedkov, nástrojov a rozumných výnimiek. Je mi ľúto, že počas prípravy na rok 2013 do pozadia ustupuje väčší cieľ. Je načase rozumne aktualizovať našu poľnohospodársku politiku, v ktorej sa budeme držať ideálov pána Mansholta, vyhodíme však zastarané prvky, ako napríklad vývozné či produktové dotácie. Je najvyšší čas na spravodlivý obchod a venovanie väčšej pozornosti udržateľnosti a zdravým a inovačným riešeniam problémov, ktorým v súčasnosti čelíme. Dlhujeme to zvyšku sveta, našim budúcim generáciám a európskym daňovým poplatníkom.

Kyösti Virrankoski (ALDE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, cieľom poľnohospodárskej politiky podľa Zmluvy je rozvinúť poľnohospodárstvo, chrániť úroveň príjmov poľnohospodárov a rozumné spotrebiteľské ceny, stabilizovať trhy a zaručiť dodávky.

Kontrola stavu poľnohospodárstva je však okrem iného v rozpore s prvým cieľom, a preto by v skutočnosti znamenala zmenu Zmluvy. Skrátla by sa pomoc pre poľnohospodárov, čo by znamenalo porušenie sľubov, ktoré sme už dali. Spotrebiteľské ceny by sa mohli zvýšiť. Obmedzenie intervenčných nákupov a odstránenie kvót na mlieko by zvýšili trhové fluktuácie. V minulom roku sme vynaložili viac než 500 miliónov EUR na vývozné dotácie na mlieko. Oddelenie pomoci od produkcie by znamenalo zníženie produkcie, pričom jej prijateľnosť by sa zneistila.

Kontrola stavu chýba viac než čokoľvek solidarita. Návrh Komisie žiadaným spôsobom nevyjadruje zásadu, podľa ktorej musia mať ľudia možnosť zaoberať sa udržateľným poľnohospodárstvom v tých oblastiach, ktoré sú z pohľadu prírodných podmienok najhoršie, aj napriek tomu, že Európska rada to potvrdila trikrát. Rodinný poľnohospodársky podnik má príliš slabú pozíciu ako strana v rokovaniach s nadnárodnými potravinárskymi gigantmi a voči globálnym trhovým silám. Práve preto potrebujeme poľnohospodársku politiku.

Sergio Berlato (UEN). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, našim prvotným zámerom je zaistiť, aby mala Európa po roku 2013 spoločnú poľnohospodársku politiku. Domnievame sa, že toto je základom nielen v záujme ochrany odvetvia poľnohospodárstva a sociálno-ekonomickej štruktúry v našich členských štátoch, ale aj preto, že na začiatku tretieho milénia je strategicky významnejšie než kedykoľvek predtým zaručiť potravinovú bezpečnosť Európy.

Pani komisárka, chcem zdôrazniť to, že musíme pokračovať vo vykonávaní politiky podpory pre všetky jednotlivé spoločné organizácie poľnohospodárskych trhov (SOT) všade, kde je to potrebné. Konkrétne sa domnievame, že:

a) v sektore tabaku musí oddeľovanie pomoci zabezpečovať možnosť zachovať čiastočne viazanú pomoc až do roku 2013, aby sme sa vyhli úplnému zrušeniu produkcie, pretože by to ohrozilo celé sektory s dôsledkom v podobe nezamestnanosti a rôznych hospodárskych a environmentálnych problémov v mimoriadne znevýhodnených oblastiach. Chcel by som pripomenúť pani komisárke a úradujúcemu predsedovi, že Európsky parlament už vyjadril svoju podporu tejto otázke veľkou väčšinou;

b) v sektore mlieka by bolo v záujme opätovnej rovnováhy na trhu z krátkodobého hľadiska a v záujme toho, aby bolo možné z dlhodobého hľadiska opustiť systém kvót hladko, rozumné zvýšiť kvóty o 2 % v každom obchodnom roku v obdobiach rokov 2009 – 2010 a rokov 2014 – 2015.

Sebastiano Sanzarello (PPE-DE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcel by som tiež zablahoželať spravodajcovi pánovi Capoulasovi Santosovi a pánovi Goepelovi za vynikajúcu prácu, ktorú vykonali.

Vedíme rozpravu o spoločnej poľnohospodárskej politike (SPP), ktorá sa zrodila koncom 90. rokov a začala prinášať výsledky v roku 2003, v globalizovanom svete, kde bol nadbytok produkcie a v ktorom sme vychvaľovali nadmernú pomoc poskytovanú poľnohospodárstvu. Prišli sme s oddelením platieb, moduláciou, podmienenosťou a nadmernou mierou byrokracie v systéme udeľovania pomoci a v priebehu niekoľkých rokov sme dosiahli vývoj, aký sme si predstavovali, ako povedal pán Barnier. Tento vývoj, aký sme si predstavovali, nám však priniesol toto: dosiahli sme výrobný deficit, máme problémy s dodávkami, najmä obilia, v Európe sme dosiahli deficit v produkcii mäsa a sme svedkami úbytku nepredstaviteľného množstva pracovných miest.

Preto sa domnievam, že prístup, ktorý Komisia prijala pri úprave stanoviska z roku 2003, by sa mal skončiť v najbližších dňoch spolu s francúzskym predsedníctvom. Potom by sme mali revidovať pozíciu prijatú v tejto oblasti a stanovisko k modulácii, ktorá sa zdá byť nadmerná. Odňatím prostriedkov výrobcami a ich prevedením do druhého piliera berieme prostriedky tým, ktorí denne v poľnohospodárstve investujú a niečo produkujú, tým, ktorých žiadame o rešpektovanie zeme a dobrého stavu potravinárskych produktov, ktorých žiadame o dodržiavanie bezpečnosti pri práci a dobrých životných podmienok pre zvieratá a ktorých žiadame o vysokú výživnú hodnotu a bezpečnosť našich potravín. Berieme im ich podporu v stále konkurenčnejšom a globalizovanejšom svete.

Musíme to preto premyslieť, najmä vo vzťahu ku kvótam na mlieko v štátoch, ako napríklad Taliansko, ktoré už 20 rokov znášajú tento tragický nedostatok produkcie napriek tomu, že majú významný potenciál. Viazaná pomoc by sa mala zachovať. Podporujem aj to, čo povedali moji kolegovia poslanci v tomto smere o tabaku. V Európe totiž máme 500 000 rodín, ktoré žijú z tohto sektora, a odstránenie viazanej pomoci by ich nepochybne priviedlo k chudobe bez toho, aby to nejakým spôsobom prispelo k zníženiu počtu fajčiarov, ak je toto ten problém.

Vincenzo Lavarra (PSE). – (IT) Vážený pán predsedaajúci, pani komisárka, dámy a páni, som veľmi rád, že vidím dôkazy veľmi pozitívneho spolurozhodovacieho postupu v poľnohospodárstve, ktorý sa dosiahol prostredníctvom rozšírenej spolupráce medzi Radou, Komisiou a Európskym parlamentom. To je dobré znamenie a som si istý, že mi dovoľíte zablahoželať pánovi Capoulasovi Santosovi k jeho vyváženej správe o modulácii, o nových poľnohospodárskych podnikoch a o bezpečnosti na pracovisku, a to aj vzhľadom na nové problémy.

Prechádzame náročným prechodným obdobím. Vieme o „hladkom pristáti“, oddelení platieb a o iných inovačných opatreniach. Počas tohto prechodného obdobia musíme chrániť poľnohospodárov, ktorí budú čeliť odstráneniu kvót na mlieko, ako aj znevýhodnené oblasti, napríklad v sektore tabaku. Mali by sme využiť príležitosť tohto posunu a pustiť sa do vážneho premyslenia situácie po roku 2013, aby sme aktualizovali ciele a nové poslania spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) a začali rozpravu o tom, ako prekonať dichotómiu medzi prvým a druhým pilierom.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedaajúci, moja vďaka patrí Rade, Komisii a pánovi spravodajcovi za ťažkú prácu, ktorú vynaložili pri vytváraní tejto správy. Jedinou „jednoduchou“ vecou vo vzťahu k spoločnej poľnohospodárskej politike, ktorá sa v tejto rozprave ignoruje, je to, že rozpočet je stanovený a klesá. Požiadavky, ktoré predkladáme v rámci tejto politiky, sa však rozširujú a zahŕňajú aj otázky zmeny klímy, biodiverzity a hospodárenia s vodou. Inteligentné hospodárenie s vodou je veľmi dobrou myšlienkou a miestne orgány by mali napraviť úniky vody. Aké múdre!

Prejdem k mlieku. Čo je zlé na zabezpečení 2 % zvýšenia kvót a na dôvere voči poľnohospodárom, ktorí dokážu produkovať pre trh, že tak aj urobia? Toto nie je povinné. Nechajte poľnohospodárov, nech sa rozhodnú. Správa pána Aylwarda o ovciach priniesla veľké očakávania, ktoré sme v tomto Parlamente podporili. Nemožno ich nedodržať, keď sa Rada napokon rozhodne.

Pokiaľ ide o moduláciu a článok 68, hovoríme o recyklačných fondoch z poľnohospodárstva na tieto nové úlohy. Nemožno to urobiť, a ak aj áno, tak len pri menšom počte pravidiel, nie väčšom, ako sa tu stáva zvykom.

Najväčšia hrozba pre SPP a európskych poľnohospodárov spočíva v revízii rozpočtu, odkazuje Tonyho Blaira tejto inštitúcii, ktorá ohrozuje financovanie poľnohospodárstva. Zareagujem na poznámku o Lisabonskej zmluve od kolegu Liama Aylwarda a môžem povedať: áno, kontroly naozaj spôsobili problém. Povedala by som, že poľnohospodári v Írsku budú teraz *viac* podporovať Lisabonskú zmluvu. Obávajú sa totiž, že členské štáty budú mať väčšiu kontrolu nad politikou poľnohospodárstva a z rozpočtu na rok 2009 už poznajú riziká z toho vyplývajúce, keď írsky vláda znížila podporu pre poľnohospodárstvo. Dôverujú Európe viac než svojmu členskému štátu. Na to musíme pamätať.

Najväčším problémom pre poľnohospodárov v Európe je nestálosť príjmov a cien. Potrebujeme opatrenia na podporu trhu. Musia byť flexibilnejšie a rozumnejšie a musia sa používať vtedy, keď ich potrebujeme. V opačnom prípade by sme zničili rodinné poľnohospodárske podniky a to, čo sme v Európe vytvorili, teda dodávky kvalitných a bezpečných potravín. Želám vám veľa šťastia pri úvahách.

Bogdan Golik (PSE). – (PL) Vážený pán predsedaajúci, pani komisárka, dovoľte mi vyjadriť svoju osobitnú vďaka pánovi spravodajcovi Luisovi Manuelovi Capoulasovi Santosovi za ohromnú prácu, ktorú v priebehu posledných mesiacov dokončil, a za jeho ohromnú schopnosť nachádzať kompromisné riešenia.

Spoločná poľnohospodárska politika si musí ponechať svoj charakter politiky Spoločenstva tým, že zaistí rovnaké konkurenčné prostredie pre celú rozšírenú Európsku úniu. Medzi nevyhnutné podmienky dosiahnutia tohto cieľa patrí snaha o jednotné dávky dotácií v celej Európskej únii. Verím, že k tomu dôjde v roku 2013 a že nikto nebude vymýšľať spôsoby, ako to odložiť na neskôr.

Času je málo, a preto sa obmedzím len na jednu vec. Nové členské štáty budú v rastúcej miere súčasťou požiadaviek na ochranu životného prostredia, bezpečnosť potravín a dobré životné podmienky zvierat. Dodržiavanie týchto požiadaviek znamená obrovské výdavky, ktoré vzniknú v krátkom časovom úseku, a pre tieto štáty to bude znamenať výrazne zníženie ziskovosti z poľnohospodárskej produkcie. Preto sa musí synchronizácia úplného zavedenia týchto zásad odložiť, až kým sa nevyrovnejú všetky platby a dotácie na jednu úroveň.

Ioannis Gklavakis (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedaajúci, pani komisárka, chcem zablahoželať spravodajcovi pánovi Capoulasovi Santosovi k jeho veľmi dobrej správe a rovnako chcem poďakovať koordinátorovi a tieňovému spravodajcovi pánovi Goepelovi.

Dotknem sa stručne troch bodov. Najdôležitejší z nich sa týka existujúceho plánu pomoci sektoru tabaku, ktorý sa má udržať do roku 2013, pričom 50 % financovania sa má zachovať v rámci prvého piliera a nemá sa prevádzať do druhého piliera. Myslím si, že je to nečestné a nespravodlivé. Prečo si to myslím? Pretože to chcete uplatňovať len na tabak. Po druhé si myslím, že to bude mať katastrofický dosah na viac než pol milióna rodín, hlavne v mojej krajine, kde ide väčšinou o chudobných, drobných pestovateľov tabaku. Tí opustia svoje farmy a presunú sa do väčších miest, čo je mimoriadne nebezpečné pre životné prostredie a vidiek.

Rád by som v tejto súvislosti niečo objasnil. Všetci sme proti fajčeniu, nesmieme si však mylíť dve veci. Kým budú ľudia v Európe fajčiť cigarety a kým bude európsky priemysel potrebovať tabak, dáva väčší zmysel produkovať ho, než ho dovážať.

Zároveň je rozumné zachovať existujúci plán špeciálnych nárokov, hlavne v prípade špeciálnych práv na krmivá.

A po tretie, som proti minimálnym hraniciam udeľovania priamej pomoci, ktoré navrhuje Komisia a v ktorých Komisia hovorí, že každý, kto dostáva menej než 250 EUR ročne, alebo každý, kto pestuje na menej ako jednom hektári pôdy, by nemal dostávať žiadne finančné prostriedky. Bože dobrý, veď Európska únia chce podporovať veľkých aj malých producentov. Potrebujeme ich všetkých, no najviac potrebujeme drobné poľnohospodárske podniky. Ak je to tak, žiadam o revidovanie tohto pravidla a o to, aby pomoc bola udeľovaná poľnohospodárom bez ohľadu na to, aké veľké sú ich poľnohospodárske podniky.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade chcem zablahoželať pánovi Capoulasovi Santosovi k jeho správe. Pán Barnier, pani Fischerová Boelová, bez ohľadu na vaše myšlienkové zameranie, ktoré ukazuje, že každý z vás má iný prístup k spoločnej poľnohospodárskej politike a jej úlohe v rozvoji Európskej únie, dosiahli sme nedosiahnuteľné. Inými slovami, vytvárate nedostatočnú dôveru a sklamanie medzi malými aj veľkými producentmi. Inými slovami, všeobecným znižovaním, návrhmi na ďalšie znižovanie hodnoty nárokov v období, v ktorom rástli náklady na produkciu, sme sklamali aj veľké mliekarenské podniky, aj drobných producentov v malých a horských oblastiach.

Návrh v oblasti tabaku, v ktorom Komisia navrhuje škandalózne zníženie o 50 % bez akéhokoľvek odôvodnenia na základe Zmluvy alebo horizontálnych politík spoločnej poľnohospodárskej politiky, teda dôveru nevyvoláva. Ďalší významný bod je vyňatie malých poľnohospodárskych podnikov s rozlohou 10 hektárov, čo konkrétne pre Grécko znamená, že budú vylúčené ostrovné oblasti.

Pani komisárka, poznám vašu komunikačnú politiku a veľmi si vás vážim. Hovoríte o „hľadkom pristáti“. Buďte opatrná, na ktorom letisku budeme pristávať. Jedno letisko je totiž aj na Guantáname.

Esther de Lange (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, počas tejto dlhšej rannej rozpravy sme toho počuli už dosť. Našťastie sa mi podarilo ešte pred začiatkom dať pani komisárke balíček ovocia do školy, a tak dúfam, že s týmto občerstvením budeme môcť pokračovať v rozhovore o tejto dôležitej téme ešte trochu dlhšie.

Rada by som však presunula vašu pozornosť z ovocia do školy na tému mlieka. V tejto diskusii o všelijakých druhoch technických nástrojov mi chodí po rozume iná vec – ako vysvetlíme európskemu občanovi, že platíme 340 miliónov EUR odvodov pri nadprodukcii, pričom sa všetci držíme takmer 1 % pod európskou kvótou. Túto chýbajúcu logiku budeme v každom prípade musieť adresovať Rade.

Ako som uviedla predtým, návrh Komisie na ročné zvýšenie kvóty o 1 % je podľa mňa navyše veľmi „nízkotučný“ a dal by sa neskôr jednoducho zvýšiť na „polotučný“ v Rade ministrov. S 1 % napokon nechávame nevyužitú príležitosť v rámci EÚ a na svetovom trhu. Argument, ktorý som počula predtým v tejto rozprave, a to že náš systém kvót nám automaticky zaistí dobrú cenu, je príliš krátkozraký. Jasne na to poukazuje cenový vývoj od roku 1984. Pochopiteľne, megaobchody, aké majú v Spojených štátoch, sú v našom regióne nepredstaviteľné. Musíme pripraviť záchranné siete pre všetky slabé roky a pre nepredvídané okolnosti, ako napríklad choroby zvierat.

Rovnako dôležité je podľa mňa naliehať na Komisiu, aby sa pozrela na rozdelenie výnosov v celom potravinovom výrobnom reťazci. Zatiaľ čo supermarkety momentálne pracujú s ekonomickou maržou vo výške približne 20 % a sprostredkovatelia s maržami vo výške takmer 10 %, veľa primárnych producentov – poľnohospodárov, bez ktorých by sme nemali žiadne potraviny – v súčasnosti dosahuje straty.

Vrátim sa však k hlavnej téme. Ako som spomínala, hovoríme tu o našom každodennom živobytí. Potravinová bezpečnosť by preto mala byť jadrom tejto rozpravy, ale rovnako aj rozpravy o poľnohospodárskej politike

po roku 2013. Myslím totiž, že posledná vec, ktorú potrebujeme zistiť, je to, že sme sa v oblasti živobytia práve stali rovnako závislými od vzdialených krajín ako v prípade energie.

Giovanna Corda (PSE). – (FR) Vážený pán predseda, pani komisárka, pán Barnier, dámy a páni, srdečne ďakujem nášmu kolegovi pánovi Capoulasovi Santosovi za skvelú prácu, ktorú vykonal, a treba povedať, že aj v dobrej nálade.

Úlohou spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) vždy bolo zaručiť dodávky potravín pre každého. Tento zámer je dnes ešte opodstatnenejší, keďže vďaka kríze, ktorú zažívame, sú spotrebitelia aj poľnohospodári zraniteľnejší. Je nevyhnutné zaručiť, aby mali spotrebitelia prístup k potravinárskym produktom, ale zároveň zaručiť pre poľnohospodárov slušný príjem. Musíme preto podporiť a pomôcť novým poľnohospodárom pri zriadení a pri rozvíjaní ich činností, pretože oni sú tými, ktorí budú dávať planéte v budúcnosti stravu.

Chcela by som zdôrazniť ťažkosti, ktoré sa vyskytujú v sektore chovu oviec a kôz, voči ktorým bol pán Capoulas Santos veľmi citlivý. Rozhodujúce je podporiť ich nielen z pohľadu mäsa, ale aj z pohľadu mlieka, sektora, ktorý na Sardínii veľmi dobre poznám.

Jean-Paul Denant (PSE). – (FR) Vážený pán predseda, ďakujem vám za vykonanú prácu a za závery a usmernenia, ktoré vyplývajú z kontroly stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) a správy pána Capoulasa Santosa.

Poľnohospodárstvo je naozaj takým odvetvím hospodárstva, ktoré nedokáže samo reagovať na trhové signály. Poľnohospodárska činnosť ovplyvňuje potravinovú sebestačnosť, ale aj regióny a zamestnanosť, ako to príliš často vidíme.

Zrušenie trhových nástrojov by bolo vážnou ranou nášmu poľnohospodárstvu. Oddelovanie platieb napríklad predstavuje vážne problémy pre určité oblasti chovu dobytku, konkrétne chovu dojčiacich kráv a oviec, a dnešné slová pani Fischerovej Boelovej práve o tejto otázke ma veľmi potešili.

Ďalej je zrejmé, že striktné držanie sa historických odkazov by vytvorilo veľké prekážky pre každú možnú reformu. Napriek tomu si však myslím, že otázka druhého piliera SPP je rozhodujúcou, pretože vidiecke oblasti sa musia spoliehať na poľnohospodársku činnosť, aby sa mohla na vidieku rozvinúť zamestnanosť. Preto musíme myslieť aj na problémy druhého piliera, samozrejme, bez toho, aby sme zabudli na ten prvý.

María Isabel Salinas García (PSE). – (ES) Vážený pán predseda, v prvom rade chcem tiež zablahoželať spravodajcovi pánovi Capoulasovi Santosovi k jeho vynikajúcej správe. Domnievam sa, že v nej dosiahol rovnováhu a umiernenosť.

Myslím, že v tejto fáze rozpravy je rozhodujúce poslať našim poľnohospodárom signál o stabilite. Európski poľnohospodári teraz potrebujú stabilitu a riešenia viac než kedykoľvek predtým. Potrebujú dostatočne dlhé prechodné obdobia, ako aj pokračovanie konkrétnych opatrení pre zápasiace sektory.

Pani komisárka, tie isté riešenia nemožno použiť pre všetky sektory. Musíme pamätať na to, že máme sektory, ktoré zažívajú skutočné ťažkosti. Spoločná poľnohospodárska politika nesmie byť problémom, ale riešením. A preto potrebujeme silný prvý pilier.

Veríme a dôverujeme rozvoju vidieka, neveríme však, že modulácia, ktorú navrhuje Komisia, je odpoveďou. Rozvoj vidieka by sa nemal posilňovať na úkor prvého piliera. Súhlasíme s tým, že režim jednotných platieb sa musí zjednodušiť prostredníctvom revidovania trhových nástrojov. To však neznamená ich odstránenie.

Ak sa k tomu postavíme správne, vytvoríme základy spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorá bude pokračovať aj po roku 2013. Ak sa nám to nepodarí, mnoho európskych poľnohospodárov príde o svoje podniky.

Alessandro Battilocchio (PSE). – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, vítam veľké úsilie, ktoré vynaložil náš spravodajca pán Capoulas Santos, aby zabezpečil, že spoločná poľnohospodárska politika (SPP) bude mať skôr bližšie k poľnohospodárom a európskym občanom než k potrebám trhu, a aby zladil viaceré otázky, ktoré vznikajú, keď je v hre toľko problémov.

Preto je rozhodujúce, aby 27 členských štátov prijalo spoločný prístup k tomuto odvetviu. Dôležité je aj zachovať podporu trhu a riadiace nástroje pre kľúčové produkty. Myslím napríklad na sektor mliečnych výrobkov a pomoc pre sektor tabaku, obmedzenie ktorého by určite nepomohlo znížiť počet fajčiarov, len by viedlo k strate dôležitého európskeho produktu a sociálnej štruktúry, ktorá je naň napojená.

Takéto nástroje však musia vždy zohľadňovať mimoriadnu rôznorodosť poľnohospodárskej situácie v Európe. Systém kvót na mlieko, ktorý v súčasnosti platí, je napríklad reakciou na kritériá, ktoré sú dnes už zastarané. Zvýšenie o 1 % navrhnuté v kompromise nepostačuje na pokrytie domáceho dopytu väčšiny členských štátov. Potrebujeme preto flexibilnejší systém, ktorý poskytne každému jednotlivému členskému štátu možnosť reagovať na svoje vlastné potreby. Zároveň by to podporilo európsku konkurencieschopnosť v odvetví na medzinárodnom trhu.

Avril Doyle (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, dôrazne súhlasím s pánom ministrom Barnierom, keď hovorí o potravinovej nezávislosti a jej význame, a s pani komisárkou Fischerovou Boelovou, keď hovorí o význame zmeny klímy v dnešnom programe o poľnohospodárstve. Mohli by sme, prosím, dať tieto dve myšlienky dokopy?

Očakáva sa, že rastúci celosvetový dopyt po mliečnych produktoch, ktorý do roku 2020 porastie o 35 %, povedie k určitému zintenzívneniu írskej produkcie mliečnych výrobkov. To s najväčšou pravdepodobnosťou bude mať dosah na naše stáda dojčiacich kráv, ak vezmeme do úvahy zníženie počtu kusov hovädzieho dobytku, aby sme splnili ciele v oblasti zmeny klímy podľa návrhu spoločného úsilia. Systém produkcie potravín v Írsku sa akceptuje ako jeden z najúčinnějších na svete z pohľadu emisií na jednotku vyrobených potravín. Každý schodok na svetových trhoch potravín – ak Írsko zníži stav svojho dobytku – s najväčšou pravdepodobnosťou vyplnia krajiny s horšie udržateľnými poľnohospodárskymi systémami, ktoré vytvárajú oveľa vyššie úrovne emisií v dôsledku menej efektívneho riadenia stád alebo pre vekový profil ich stád a odlesňovanie.

Paulo Casaca (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka Fischerová Boelová, pán Barnier, kontrola stavu by mala slúžiť na nápravu tých aspektov, ktoré nefungujú úplne správne. V právnych predpisoch týkajúcich sa poľnohospodárstva v najodľahlejších regiónoch sa nachádza jeden aspekt, ktorý nie je v poriadku. Ide o reguláciu cukru v autonómnej oblasti Azorských ostrovov.

Chcem naliehavo vyzvať pani komisárku aj ministra, ale aj všetkých poslancov, aby sa pozreli na pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy, ktoré som predložil s cieľom ukázať, čo je v stávke. Pretože tento problém sa dá jednoducho vyriešiť. Ak sa však nevyrieši, povedie k nezamestnanosti a pádu sektora, čo bude mať pre autonómnu oblasť Azorských ostrovov vážne následky.

Nalieham ešte raz, aby ste tomu venovali svoju maximálnu pozornosť.

Francesco Ferrari (ALDE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, domnievam sa, že situácia, ktorá nedávno vznikla, si zaslúži vyjadrenie našej vďaky pani komisárke aj pánovi spravodajcovi. Rád by som poďakoval pánovi spravodajcovi za prácu, ktorú vykonal, pretože keď hovoríme o poľnohospodárstve, hovoríme o potravinách, a preto je tento problém veľmi citlivý.

Rád by som spomenul dva kľúčové body. Prvým je otázka kvót na mlieko. Víтам dosiahnutý konsenzus o hodnote 1 % – ktorá by sa dala zvýšiť aj na 2 % – väčší problém však vznikne po roku 2014, keď v prípade, že pristátie nebude hladšie, tí, ktorí investovali v posledných rokoch, budú mať obrovské problémy a poľnohospodárske spoločnosti so vzťahom k tomuto sektoru utrpia obrovské straty. Druhý aspekt, či problém sa týka kontroly poľnohospodárskych cien. Pred rokom sme tu mali problém týkajúci sa obilia a teraz sa v porovnaní s minulým rokom ceny kukurice a pšenice znížili na polovicu, pričom spotrebiteľské ceny cestovín, chleba a krmiva sú stále vysoké. Možno došlo ku chybe v plánovaní alebo nedostatočnej kontrole...

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Európska komisia navrhla limity výdavkov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky pre rôzne členské štáty do roku 2013 a po tomto roku. Ak premeníme tieto sumy na sumy na hektár ornej pôdy, dostaneme veľkú nerovnosť v podpore na hektár medzi rôznymi štátmi. V Belgicku je to približne 490 EUR, v Dánsku 390 EUR, v Nemecku 340 EUR a vo Francúzsku 260 EUR, pričom v nových členských štátoch je to oveľa menej. 210 EUR v Českej republike, 200 EUR na Slovensku a len 190 EUR v Poľsku.

V situácii, keď sa náklady na produkciu v starých a nových členských štátoch rýchlo dostávajú na rovnakú úroveň a Európska komisia navrhuje oddelenie finančnej podpory od výroby, udržiavanie takýchto rozdielov je nielenže dlhšie neopodstatnené, no zároveň diskriminuje poľnohospodárov v nových členských štátoch. Ak sa stanovisko Komisie a Rady k tejto otázke nezmení, vždy budeme mať dve spoločné poľnohospodárske politiky: bohatšiu určenú starým členským štátom a chudobnejšiu určenú novým členským štátom.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán minister, chcem hovoriť stručne a chcem sa zamerať na skutočnosť, že my v prvom rade zodpovedáme za 500 miliónov spotrebiteľov v Európskej únii a potom za poľnohospodárov v Európskej únii, ktorí produkujú potraviny pre týchto spotrebiteľov. Rovnako zodpovedáme za veľké aj malé poľnohospodárske podniky. Zodpovedáme za poľnohospodárske podniky v znevýhodnených oblastiach, za oblasti pastvín a najmä za všetky oblasti súvisiace s produkciou mliečnych výrobkov a mäsa.

Pani komisárka, chcem vám poďakovať za vaše pozitívne uvažovanie o fonde pre mlieko, o čo som žiadala dva roky, konkrétne od rozpravy o balíku opatrení týkajúcich sa mlieka a mliečnych výrobkov a zrušení podporných opatrení v tejto oblasti. Som presvedčená, že nám tento mechanizmus umožní poskytnúť pomoc, ak najprv nevezmeme peniaze od iných poľnohospodárov, ale namiesto toho použijeme prostriedky, ktoré sa uvoľnili zrušením opatrení na podporu trhu.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, v tejto rozprave musíme hovoriť o bezpečnosti potravín, sledovaní pôvodu potravín a predovšetkým o potravinovej bezpečnosti. Tieto témy nemožno oddeliť od dnešnej diskusie a nemôžeme ignorovať fakt, že počet poľnohospodárskych podnikov z roka na rok veľmi výrazne klesá.

Zvýšenie povinnej modulácie je jednoducho len bráním peňazí poľnohospodárom v Európe. Hodnota jednotnej poľnohospodárskej platby sa od roku 2005 znížila približne o 15 % pre infláciu a ostatné problémy, návrh sa však usiluje o ich ďalšie zníženie.

Zdá sa, že zjednodušenie sa stalo obľúbeným, často používaným slovíčkom. Minimálne v Írsku sa však zvyšujú čísla súvisiace s kontrolou poľnohospodárov. V posledných týždňoch sme zažili niekoľko vrtulníkov sprevádzaných 61 kontrolórmí na zemi, ktorí počítali ovce na kopcoch Connemara, v malej oblasti, kde cena ovce ani nevráti späť investície poľnohospodárov. Niektorým to pripomínalo viac inváziu do Iraku než láskavú ruku Európy. To je márnотratné a vyjadruje to obraz prebyrokratizovanej Európy, ktorá koná úplne neprimerane.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, neteší ma síce kompromis, no môžem s ním žiť, pretože s ním hádam bude možné zabrániť najväčšej škode pre našich poľnohospodárov, keď neznížime priame platby tak, ako to nešťastne navrhuje Komisia.

Ak tieto peniaze pôjdu do fondu pre mlieko, zníženie bude ešte menej bolestné. Bohužiaľ, dnes ráno som si prečítala, že pani komisárka sa znova pustila do barikád, proti fondu pre mlieko. Keď neznížime priame platby do 10 000 EUR, pre luxemburských poľnohospodárov to nebude mať žiaden význam, pretože všetci poľnohospodári, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako hlavnú zárobkovú činnosť, tento limit prekračujú. Prioritou teda musí byť zabrániť zníženiam alebo ich udržať čím nižšie. V opačnom prípade nebudú mať poľnohospodári, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako hlavnú zárobkovú činnosť, v Luxembursku žiadnu budúcnosť.

Giovanni Robusti (UEN). – (IT) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, myslím, že nie je ani čas, ani miesto, aby sme rozvíjali vecnú rozpravu. Európsky parlament má právomoc len vyjadriť svoj názor k jedinej otázke, v ktorej má EÚ možnosť rozhodnúť o živote a smrti a na ktorú sa vynakladá polovica rozpočtu.

Môj názor je, že kontrola stavu je konzervatívna. Za globalizáciu, ktorá je tiež cieľom EÚ, zaplatí poľnohospodárstvo, obeť nekonečného hľadania nemožnej úlohy prostredníka. Pri uplatňovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) sa však v mojej úlohe poslanca EP prejavuje nedostatočná transparentnosť. Pán komisár podpísal v roku 2008 nariadenie č. 250, ktoré však členské štáty ignorujú. A taký bude stav aj po 30. júni 2009.

Argumentoval by som, že jediný spôsob, ktorý nám zostal, je pokračovať vo využívaní menovaných kontrolných orgánov. Musíme si však pamätať, že naša rozprava o poľnohospodárskej politike sa musí uberať smerom k občanom, ktorí by mali dostať informácie, ak sa chceme vybrať po správnej ceste. Ak to neurobíme, budeme ďalej ohrozovať svet poľnohospodárstva, ktorý je obeťou tejto pokračujúcej izolácie.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcel hovoriť o mlieku. Nepodporujem 2 % zvýšenie. Podporil by som 1 % zvýšenie, pretože sa tu síce veľa hovorilo o hladkých pristátiach, no ja tomu neverím. Myslím, že kým tu sedíme, svet sa mení. Za posledné mesiace sa stalo to, že priemysel mlieka, ktorý bol pred 12 mesiacmi jednoznačne úspešnou súčasťou našej produkcie, ňou už nie je, a to v dôsledku meniacich sa svetových trhov.

Chcem pani komisárke povedať, že sa trochu obávam článkov 68 a 69. Domnievam sa, že slovo „spoločná“ môžete navždy vyňať zo spoločnej poľnohospodárskej politiky. Bol by som v tejto veci veľmi opatrný, aby sme zaistili, že nezveríme prílišnú zodpovednosť a že sa peniaze nebudú môcť jednoducho vrátiť členským štátom, ktoré by vytvorili nerovné podmienky.

V prípade modulácie sa domnievam, že by sme sa mali držať jednotných čísel, no tak, aby bola modulácia povinná. Nech všetci v Európe platia tú istú úroveň modulácie z druhého piliera.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, chcela by som doplniť niekoľko bodov. Po prvé, potrebujeme posilnený prvý pilier v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), aby mohli producenti dobre reagovať na aktuálne potreby a problémy trhu. Po druhé, každé ďalšie odlišovanie bude medzi producentmi spôsobovať neistotu v príjmoch. Po tretie, odporúčanie nového podporného mechanizmu, ako napríklad vzájomného fondu či fondu bezpečnosti produkcie, nemožno financovať na úkor ďalších výdavkov. A po štvrté, spolufinancovanie prvého piliera SPP otvára dvere pre budúce spolufinancovanie spoločnej poľnohospodárskej politiky.

Colm Burke (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, chcel by som zablahoželať spravodajcom k ich práci na kontrole stavu SPP, pretože je dôležité zdôrazniť väčšiu mieru práce Parlamentu na tomto procese. Rovnako chcem privítať postoj Rady a Komisie počas týchto rokovaní. Verím, že je to dobré znamenie pre budúce rokovania, keď Parlament bude spolu s Radou riešiť poľnohospodárske otázky v rámci úplného spolurozhodovacieho postupu.

Pochádzam z poľnohospodárskej oblasti v Írsku a je pre mňa smutné pozeráť sa na to, že v poslednom období sa poľnohospodári stavajú proti projektu EÚ z rôznych dôvodov, pričom jedným z nich je vnímaná nedostatočná transparentnosť rokovaní v Rade. Ak a keď sa však prijme Lisabonská zmluva, Parlament sa bude centrálne zapájať, čím vznikne väčší priestor pre otvorenú a transparentnú rozpravu o otázkach súvisiacich s SPP. To povedie k väčšej legitímnosti v poľnohospodárskom spoločenstve.

Európa môže napredovať len vtedy, keď sa Parlament bude v plnej miere zapájať do rozhodovacieho procesu, a to sa dá dosiahnuť len existenciou spolurozhodovacieho postupu.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Toto je dobrá správa. Čo chýba, čo treba zmeniť? Revízia spoločnej poľnohospodárskej politiky neberie dostatočne do úvahy novú situáciu, ktorá vznikla na celom svete, ako aj v Európe ako dôsledok potravinovej krízy. Stalo sa toho príliš veľa na to, aby sa to nezohľadnilo nejakým rozumným spôsobom.

Mnohé z problémov obsiahnutých v návrhoch Európskej komisie nespĺňajú očakávania nových členských štátov, ktoré požadujú spravodlivejší systém priamych dotácií. Som si istý, že vyrovnanie úrovni dotácií medzi členskými štátmi je nevyhnutnosťou. Pani komisárka, schôdzu ministrov Rady bude sprevádzať demonštrácia 8 tisícov pestovateľov tabaku. Dúfam, že ich požiadavky sa naplnia.

Pokiaľ ide o iné otázky, v prvom rade musíme zaujať obozretný postoj k zrušeniu systému kvót na mlieko v roku 2015. Potrebujeme vytvoriť spôsob, ako k situácii pristupovať. Trh mlieka je nestabilný, a preto ho treba monitorovať. Po druhé, mali by sme zachovať nástroje na intervencie na trhu, napríklad skladovanie...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Michel Barnier, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, srdečne ďakujem za vašu pozornosť a otázky, ktoré ste nám položili. Budem sa postupne venovať niekoľkým bodom.

Najprv by som chcel hovoriť o modulácii, ktorú pred chvíľou spomínali pán Goepel, pán Baco, pán Sanzarello a pani Lullingová. Otázka sadzby modulácie bude vždy, a to vás môžem uistiť, kľúčovým prvkom každého kompromisu. Zaznamenal som vôľu Parlamentu nájsť kompromisné riešenie. Doplním, že progresívna modulácia, ktorá je príliš tvrdá, by určite spôsobila niekoľkým členským štátom problémy, no musíme si uvedomiť, že samotná zásada progresívnej modulácie je reakciou na veľmi propagovanú sociálnu potrebu. Preto musíme spoločne s pani Mariann Fischerovou Boelovou nájsť kompromis a v tomto smere sa domnievam, že stanovisko, ktoré navrhuje váš spravodajca, tento kompromis objasní. Pokiaľ ide o moduláciu, otázka sadzby spolufinancovania dodatočnej modulácie je ďalším prvkom, ktorý treba zahrnúť do balíka. Navrhli ste 100 %, čo znamená žiadne národné spolufinancovanie. To je veľmi ambiciózne, no verím, že to je tá správna cesta.

Ďalej by som sa chcel zaoberať otázkou nových úloh. Úplne rozumiem stanovisku Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, ktorý považuje *de facto* podporu sektora mliečnych výrobkov za jednu

z týchto nových úloh financovaných moduláciou. Myslím, že je to jeden z prístupov, na ktorom budeme s pani Mariann Fischerovou Boelovou pracovať.

Ďalším kľúčovým problémom, dámy a páni, ktorý je veľmi rozsiahly a sporný, je to, čo spomínal pán Capoulas Santos. On uprednostňuje opatrný a mierny prístup, názor, ktorý zopakovali pán Goepel a pani Mathieu a pred chvíľou aj pán Le Foll. Povedal som len niekoľko mien, ale o tomto probléme, probléme kvót na mlieko, by mohli hovoriť mnohí z vás. Treba vyriešiť dva problémy: zvyšovanie kvót a mieru zvyšovania a podporné opatrenia.

Pokiaľ ide o zvyšovanie kvót, všimol som si, že rozpravy v Parlamente odhaľujú veľmi rozdielne stanoviská. Ak mám byť úprimný, práve taká istá situácia panuje v Rade ministrov. Riešenie, ktoré navrhujete – 1 % ročne v období rokov 2009 a 2010 – a potom prijatie rozhodnutia o pokračovaní v raste na základe správy, je opatrným prístupom v súlade so želaním vášho spravodajcu pána Capoulasa Santosa. Zároveň je tu otázka prehľadnosti v strednodobom horizonte pre poľnohospodárske podniky a podniky všeobecne. Vyžaduje si to premyslieť smerovanie odtiaľto do roku 2015 a mám pocit, že návrh Komisie je takmer vyvážený. Budeme na tom pracovať, a predovšetkým na podporných opatreniach, keďže všetci súhlasíme s podporou pre citlivé regióny. Domnievam sa, že odporúčané riešenie využiť článok 68 na uplatnenie viacerých štrukturálnych opatrení by nám poskytlo užitočnú skupinu nástrojov na podporu tohto sektora. Čo sa týka toho, ako by mali tieto finančné nástroje fungovať, myslím si, že je potrebná diskusia, v ktorej by sa našlo riešenie prijateľné pre všetkých. Myslím, samozrejme, na fond pre mlieko.

Pán predsedajúci, rád by som povedal pár slov k nástrojom na reguláciu trhu. Všimol som si žiadosti, ktoré sa usilujú o zachovanie nástrojov na reguláciu trhu a efektívnych nástrojov. Podobne ako vy sa domnievam, že v tomto novom globálnom kontexte pre poľnohospodárstvo a potraviny, o ktorom mnohí hovorili, si tento výrobný sektor, táto reálna ekonomika, ktorá ovplyvňuje dodávky potravín ľuďom, vyžaduje nástroje, ktorými možno zasiahnuť v prípade vážnej trhovej nestability. A z tohto hľadiska je intervencia dôležitým aspektom rokovania.

Mnohé členské štáty a mnohí poslanci EP chcú revidovať úvodné návrhy Komisie a znovu o nich hovoriť. Budeme tiež hľadať kompromis, ktorý nám umožňuje zachovať skutočnú a efektívnu bezpečnostnú sieť.

Napokon by som rád hovoril aj o článku 68. Tu v Parlamente a podobne aj v Rade prebehlo mnoho rozpráv a vznikla silná požiadavka otvoriť možnosti pre uplatňovanie tohto článku, ktorý vzbudzuje veľký záujem pri súčasnom zachovaní spoločného charakteru. Rozšírenie možností uplatňovania tohto článku by hádam – podľa mňa určite – umožnilo pohnúť sa smerom k podpore tých druhov výroby, ako napríklad v sektore chovu oviec, ktoré sa tu spomínali a ktoré to potrebujú.

Aj v tomto prípade spolupracujeme s pani komisárkou a chystáme sa hľadať riešenia na zlepšenie podmienok financovania. Myslím pritom konkrétne na požiadavky na väčšiu spravodlivosť a rovnosť, ktoré predniesli mnohí zástupcovia nových členských štátov.

Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, venoval som veľkú pozornosť a veľmi ma zaujímalo vypočuť si všetky podrobné prejavy, ktoré tu odzneli. Na základe stanoviska, ktoré nám dáte, a chcel by som znovu poďakovať predsedovi pánovi Parishovi, celému výboru a spravodajcovi za vykonanú prácu, bude mojou úlohou zabezpečiť dynamický politický kompromis, ktorý nám umožní upraviť spoločnú poľnohospodársku politiku a zároveň ju ochrániť v nových globálnych súvislostiach, v ktorých sa nachádzame. Na tejto úlohe budeme pracovať spolu s pani Mariann Fischerovou Boelovou a všetkými jej kolegami, ktorým ďakujem za entuziazmus, ktorý sa medzi nami rozvinul za uplynulé mesiace.

Na záver by som sa rád vyjadril k poznámke, ktorú len pred chvíľou vyjadrila pani Aubertová. Tá spomenula situáciu týkajúcu sa potravinovej neistoty. Predsedníctvo si v plnej miere uvedomuje, že nemôžeme hovoriť o spoločnej poľnohospodárskej politike tak, ako keby sme boli v pevnosti, ktorá nás v Európe obklopuje. Práve v tomto duchu sme dňa 3. júla zorganizovali v Európskom parlamente konferenciu s generálnym riaditeľom Svetovej obchodnej organizácie, generálnym riaditeľom Svetovej banky, generálnym riaditeľom Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, mnohými poslancami EP a pánom komisárom Louisom Michelom na tému „Kto nasýti svet?“. V rovnakom duchu zorganizujeme dňa 28. novembra pracovné stretnutie, znovu spoločne s Louisom Michelom, o prepojení poľnohospodárstva a rozvoja.

Ja, ako aj predsedníctvo preto venujeme osobitnú pozornosť tomu, čo sa hovorí o poľnohospodárstve, aby sa zachoval model poľnohospodárstva a regionálnych potravinárskych výrobkov Európskej únie, ktorý bol oporou spoločnej poľnohospodárskej politiky 50 rokov, no zároveň si udržiavame jasný a empatický pohľad na to, čo sa deje v iných častiach sveta.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážení páni predsedajúci, starostlivo som počúvala a myslím, že postup „catch-the-eye“ jasne ukazuje, že v tomto Parlamente panuje veľký záujem o odvetvie poľnohospodárstva a následky rozhodnutí, ktoré sa prijímú.

Chcela by som nadviazať na niekoľko otázok, ktoré sa spomínali. Po prvé chcem zdôrazniť, že myslím, že ste buď nerozumeli, alebo vám niečo ušlo, keď ste sa ma pokúšali presvedčiť, že modulácia znamená brať peniaze poľnohospodárom. Tak to určite nie je. Potrebujeme moduláciu, pretože máme nové úlohy a musíme posilniť možnosti poľnohospodárov investovať, aby mohli tieto nové úlohy plniť. Myslím si teda, že je to naopak, že sa dá povedať, že moduláciou v skutočnosti zvyšujeme dostupné financie pre odvetvie poľnohospodárstva v dôsledku spolufinancovania. O to práve ide. Ak naďalej hovoríte, že berieme poľnohospodárom peniaze, určite došlo k nedorozumeniu u tých z vás, ktorí volia tento argument.

Zdá sa, že mlieko je dnes veľkým problémom. Pán Neil Parish vo svojom prvom prejave uviedol, že máte 27 členských štátov – 27 zákazníkov – vo svojom výbore. No po vypočítaní dnešnej diskusie by som povedala, že je ich oveľa viac. Pretože po vypočítaní si môžete zvoliť akúkoľvek hodnotu od 0 % po 10 % zvýšenie. Povinnosťou predsedníctva a Komisie je pokúsiť sa nájsť správnu rovnováhu.

Tým z vás, ktorí hovoria o fonde pre mlieko, chcem povedať: je to zvláštne, pretože si ešte stále pamätám rokovania v roku 2003, kde sme kompenzovali straty výrobcov mlieka v celej Európe. Dovoľte mi uviesť ako príklad Nemecko. Nemeckí poľnohospodári v sektore mlieka získali kompenzáciu vo výške 1 miliardy EUR každý rok – peniaze prevedené z ich platby za mlieko do režimu jednotných platieb. V tej fáze som nepočula nikoho hovoriť o fonde pre mlieko. A práve preto, keďže vieme, že sektor mlieka zažíva ťažkosti, sme teraz pridali nové úlohy do línie pre mlieko. Som si istá, že sa nám podarí navrhnúť veľmi dobrý balík pre producentov mlieka v tých oblastiach, ktoré čelia problémom.

Musím povedať, že ma veľmi prekvapuje taký veľký odpor k zvyšovaniu kvót na mlieko, keď viem, že minulý rok sme zozbierali 338 miliónov EUR na odvodoch pri nadprodukcii od európskych producentov mlieka. Pre mňa to jednoznačne nie je smer, ktorým sa chcem uberať. Chcem dať poľnohospodárom možnosť reagovať na trhy. Zvyšovanie kvót neznamená povinnosť vyrábať, je to len možnosť pre tých, ktorí sú silní na vnútornom a vonkajšom trhu. Nesmieme zabúdať na to, že niektorí konkurencieschopní producenti platia každoročne 338 miliónov EUR za to, aby mohli ďalej podnikáť.

Pokiaľ ide o prerozdeľovanie, je zrejmé, že sa dosiahla široká dohoda o tom, že táto kontrola stavu nemala byť novou reformou a že preto staviame na reforme z roku 2003. Myslím, že predsedníctvo aj Komisia môžu priznať, že nové členské štáty vyvíjajú silný tlak na získanie rovnakých platieb, a viem, že táto diskusia bude dôrazne obhajovaná v reforme v roku 2013. Možno nájdeme nejaké riešenia pre nové členské štáty ešte aj teraz v kompromise a dúfam, že budete v pozitívnom smere prekvapení.

Na záver mi dovoľte spomenúť k téme tabaku, ktorá bola otvorená, že na mňa urobil dojem pán Gklavakis, ktorý sa nás stále snaží presvedčiť, že tabak je dôležitý, a my veríme, že v jeho regióne to tak naozaj je. Tabak však nie je súčasťou kontroly stavu. Reforma o tabaku sa prijala v roku 2004 a podporili ju všetky štáty vrátane členských štátov produkujúcich tabak. Ako som mnohokrát povedala, určite sa nechystám znovu otvárať reformu o tabaku. Som však otvorená tomu, aby sme pomohli všetkým týmto členským štátom, všetkým regiónom, ktoré čelia problémom, pretože v politike rozvoja vidieka je dostupných veľa možností. Som si istá, že nájdeme riešenia zmierňujúce následky rozhodnutí, ktoré sa už prijali vo vzťahu k producentom tabaku.

Musím sa vyjadriť stručne, ale môj záver z dnešnej diskusie je taký, že dnes jednoznačne viac než kedykoľvek predtým potrebujeme spoločnú poľnohospodársku politiku. Súhlasím s pani McGuinnessovou, že situácia, v ktorej by bolo jedinou odpoveďou prenášanie zodpovedností na národnú úroveň, by len ohrozila európske odvetvie poľnohospodárstva.

Ponechajme si našu spoločnú poľnohospodársku politiku s flexibilitou, ktorú sme zahrnuli do našich rôznych volieb v rámci politiky rozvoja vidieka. Potrebujeme však spoločnú európsku poľnohospodársku politiku. Taký je môj záver z dnešnej diskusie. Chcem vám všetkým poďakovať za tento nadšený prístup.

PRESEDÁ: PÁN BIELAN

podpredseda

Luis Manuel Capoulas Santos, spravodajca. – (PT) Dlhý zoznam rečníkov a rozhodný a zaniatený spôsob, akým vyjadrili svoje myšlienky, znovu potvrdzuje, ako veľa táto téma znamená pre Európsky parlament, a význam, ktorý by sa mal venovať poľnohospodárstvu, poľnohospodárom a svetu vidieka v Európe.

Táto rozprava neprinesla žiadne prekvapenia, pretože v podstate znovu potvrdila stanoviská opakované počas rôznych rozpráv počas tohto dlhého procesu rozhovorov, ktoré trvali viac než rok a v prípade mojej politickej skupiny ešte ďalších šesť mesiacov predtým.

Myslím si, že sa však zároveň jasne ukázalo, že neexistujú žiadne alternatívy k stanoviskám, ktoré predstavujú stred názorov umožňujúci dosiahnuť zodpovedný kompromis, ktorý by mohla väčšina prijať.

Aj Komisia a Rada opätovne potvrdili svoje stanoviská, teší ma však, že vidím vyjadrené znaky flexibility a otvorenosti.

Dôverujem preto vášmu politickému realizmu, drahí Mariann a Michel, a duchu kompromisu nájsť konečné riešenie, ktoré sa veľmi blíži tomu, čo vám v týchto rozhodujúcich otázkach navrhol Parlament.

Zopakujem symbolickú dôležitosť tohto prístupu tesne pred tým, než Európsky parlament prevezme svoje spolurozhodovacie právomoci. Dúfam totiž, že problém ratifikácie Lisabonskej zmluvy sa čoskoro vyrieši, pretože Európa túto zmluvu potrebuje.

Pán Barnier, viackrát som spomenul, že zatiaľ ešte nevyužívame spolurozhodovací postup, no začíname už fungovať v jeho duchu. Dúfam preto, že rôzne rokovania, ktoré sa dnes a zajtra očakávajú, sa ukážu ako veľmi úspešné. Som si istý, že sa nám podarí nájsť konsenzuálne riešenie odpovedajúce na starosti európskych poľnohospodárov, ktorí nás starostlivo sledujú, a nášho poľnohospodárstva. Všetci sme presvedčení, a týmto túto rozpravu najlepšie ukončím, že Európa potrebuje spoločnú poľnohospodársku politiku, aby mohlo byť európske poľnohospodárstvo konkurencieschopné a udržateľné z pohľadu životného prostredia.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu 19. novembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Gerard Batten (IND/DEM), písomne. – Spoločná poľnohospodárska politika núti britských spotrebiteľov kupovať potraviny za prehnane vysoké ceny od kontinentálnych poľnohospodárov namiesto kupovania za nižšie ceny, ktoré sú dostupné na svetovom trhu. Odhaduje sa, že v dôsledku SPP sú ceny o minimálne 23 % vyššie než tie, ktoré prevládajú na svetovom trhu.

Ekonomovia zároveň odhadujú, že sa náklady na SPP pre spotrebiteľov v Spojenom kráľovstve rovnajú minimálne 1,2 % HDP, čo je momentálne prekvapujúcich 16,8 miliárd libier ročne.

Zastupujem mnoho ľudí v Londýne, ktorí s ťažkosťami platia svoje účty. Čelia stále rastúcim daniam a stále rastúcim cenám. Oni nie sú zodpovední za živobytie kontinentálnych poľnohospodárov. Ak chcú štáty dotovať svoje odvetvie poľnohospodárstva, je to ich vlastná vec, no mali by to platiť ich vlastní daňoví poplatníci.

Spoločnú poľnohospodársku politiku platia tí, ktorí si to môžu najmenej dovoliť: dôchodcovia a ľudia s nízkymi príjmami, ktorí použijú väčšiu časť svojho disponibilného príjmu na potraviny. SPP je len jedným z mnohých dôvodov, prečo by mala Británia vystúpiť z Európskej únie.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), písomne. – (RO) Teší ma, že len jeden rok po tom, čo Európska komisia zaviedla konzultačný postup na prispôbenie spoločnej poľnohospodárskej politiky aktuálnym potrebám poľnohospodárov a producentov v poľnohospodárstve, sme dosiahli konsenzus o určitých konkrétnych návrhoch.

Myslím, že kompromis dosiahnutý v prípade článku 68 je primeraný, najmä zvýšenie z 10 % na 15 % pri hornej hranici vytvárania fondov požadovaných pre všetky nové strategické opatrenia verejnej politiky v členských štátoch a zavedenie jasnej hornej hranice pre rôzne formy osobitnej pomoci.

Rád by som sa vrátil k téme lehôt pre úplné uplatňovanie balíka systému krízového plnenia v prípade Rumunska a Bulharska. Obe tieto krajiny dosiahnu hornú hranicu 100 % priamych platieb k 1. januáru 2016. Preto je spravodlivé, aby bola lehota na úplné uplatňovanie balíka systému krízového plnenia v oboch týchto krajinách tiež k tomuto dátumu. Konštatujem s obavami, že pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sme v tomto smere predložili, nebol prijatý. Vzhľadom na význam tejto otázky pre tieto nové členské štáty naliehavo vyzývam svojich kolegov poslancov, aby to zohľadnili počas ďalších rozhovorov a aby sme našli riešenie užitočné pre oba štáty a schválené zástupcami všetkých členských štátov EÚ.

Béla Glattfelder (PPE-DE), *písomne*. – (HU) Vyhodnotenie situácie neznamena len revíziu spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP). V skutočnosti hovoríme o reforme SPP a významnom znížení podpory pre poľnohospodárstvo. Z pohľadu Maďarska a maďarských poľnohospodárov je to neprípustné.

Doterajšie reformy dokázali len to, že poškodili maďarské poľnohospodárstvo.

V Maďarsku by sa modulácia dotkla aj menších 20-hektárových poľnohospodárskych podnikov. Tieto menšie poľnohospodárske podniky nepotrebujú zníženie, ale skôr zvýšenie priamej podpory. Uplatňovanie modulácie v nových členských štátoch pred rokom 2013 by bolo navyše v rozpore s dohodou o pristúpení.

V záujme potravinovej bezpečnosti budeme naďalej potrebovať podporu pri pomoci produkcii a opatrenia na podporu trhu vrátane zásahov do oblasti obilia. Považujeme za neprípustné, že by sa mala intervenčná cena viazať na cenu prístavu v meste Rouen, pretože náklady na dopravu znamenajú, že ceny sú nižšie vo vzdialenejších a najmä nových členských štátoch a to vytvára diskrimináciu.

Sme proti zvyšovaniu kvót na mlieko. Zvyšovanie kvót na mlieko na jar sa ukázalo ako chybné rozhodnutie, pretože viedlo k poklesu cien mlieka v niekoľkých členských štátoch. Zvyšovanie kvót na mlieko je obzvlášť v rozpore so záujmami Maďarska, pretože máme významnú úroveň nevyužitej kvóty na mlieko. Takýto krok by bránil maďarským producentom zvyšovať ich výrobu.

Súhlasíme so zachovaním podpory pre producentov tabaku. Niekoľko tisíc rodín si zarába na živobytie produkciou tabaku, najmä v najviac znevýhodnených, severovýchodných regiónoch krajiny.

Roselyne Lefrançois (PSE), *písomne*. – (FR) Najprv by som rada pochválila významnú prácu, ktorú vykonal náš spravodajca pán Capoulas Santos, ktorý sa neustále snažil nájsť vyvážený a stabilný kompromis, aby mohol Európsky parlament jednohlasne prehovoriť k rozdelenej a neistej Rade.

Kontrola stavu, o ktorej dnes budeme hlasovať, predstavuje mimoriadnu príležitosť považovať, ako by sme v podstatnej miere oslobodili spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP) od nespokojnosti, ktorá znižuje jej hodnotu, a aby sme sa pozreli dopredu na obrovské množstvo práce, ktorá nás čaká na reforme tejto politiky naplánovanej po roku 2013.

SPP nepochybne potrebuje závan čerstvého vetra, a to najmä z pohľadu sociálneho a z pohľadu životného prostredia. V tejto súvislosti ma teší, že sa nám podarilo zmeniť a doplniť text Európskej komisie smerom k zvýšenej sociálnej citlivosti, konkrétne návrhom na zvýšenie pomoci pre drobných poľnohospodárov a zavedením faktorov práce a zamestnanosti do pravidiel pridelovania pomoci. Ľutujem však, a to je jediná výhrada, ktorú spomeniem, že hospodárske a sociálne kritériá nedoplňajú vo väčšej miere ekologické hľadiská, pretože udržateľnosť sa musí stať charakteristickým znakom našej poľnohospodárskej politiky.

Lasse Lehtinen (PSE), *písomne*. – (FI) Vážený pán predsedajúci, malo by sa urobiť viac, aby sme zabezpečili, že poľnohospodárska pomoc sa prideluje spôsobom, ktorý vedie poľnohospodárstvo smerom k udržateľnému rozvoju. Na existujúce dotácie sa všeobecne nazerá ako na spôsob doplnenia príjmov farmárov.

Poľnohospodárstvo v krajinách na pobreží Baltského mora je najväčším znečisťovateľom mora v tomto regióne. Ak budeme poskytovať poľnohospodárske dotácie, v skutočnosti sa tým zvýšia emisie do podzemnej vody a tým aj do mora.

Každý druh podnikania vrátane poľnohospodárstva sa musí zúčastňovať na dobrovoľnej práci a projektoch zameraných na životné prostredie. Len takýmto spôsobom si môže poľnohospodárstvo nárokovať na právo na svoju vlastnú existenciu v budúcnosti. Prečo by mali daňoví poplatníci naďalej podporovať zamestnania, ktoré škodia okolitým oblastiam, keď je znečistenie možné obísť nákupom dovážaných potravín?

Čistá voda je teraz vzácnou komoditou. Preto je rozumné, aby ľudia museli platiť za jej znečisťovanie a aby sa toto znečisťovanie neplatilo z verejných peňazí.

V poľnohospodárstve sa musia správne využívať nespočetné existujúce opatrenia na ochranu životného prostredia. Obnova fosforu a dusíka je technologicky možná a čoskoro bude aj finančne lukratívna. Tieto vzácne prírodné zdroje a nerasty sa musia recyklovať, ako je to aj v prípade iných prírodných zdrojov.

Janusz Lewandowski (PPE-DE), *písomne*. – (PL) Ako sa aj očakávalo, kontrola stavu poskytla príležitosť pre hlbší zásah do zásad spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) ako v prípade iných oblastí politik a rozpočtov Európskej únie.

Poľnohospodárska politika, ktorá kedysi pohlcovala väčšinu výdavkov rozpočtu a do konca roku 2013 bude tvoriť jednu tretinu rozpočtu, bola dôrazne kritizovaná. Hlavný argument sa týkal nepomeru medzi úlohou, ktorú zohrávalo poľnohospodárstvo v hospodárstve a zamestnanosti, a jeho podielom na rozpočte EÚ. Ide o nedorozumenie.

SPP je ako celok politikou Spoločenstva a jej podiel na súhrnných verejných výdavkoch EÚ, národných aj spoločných, neprekračuje sumu 0,3 % HDP. Navyše sa zmenili medzinárodné skutočnosti a hladomor v rozvojových krajinách nás musí prinútiť znovu porozmýšľať o zásadách podpory poľnohospodárstva v Európe.

Európsky parlament o probléme pozorne diskutoval, o čom svedčia mnohé pozmeňujúce a doplňujúce návrhy. Z pohľadu štátu, v ktorom poľnohospodárstvo v relatívne veľkej miere prispieva k zamestnanosti, ako napríklad v Poľsku, je oprávnené zvýšiť kvóty na mlieko a poskytnúť národnú podporu sektorom, ktoré sú najviac znevýhodnené. Ak uvažujeme o modulácii, ktorá sa ukázala ako najkontroverznejšia otázka, je potrebné pamätať si, že „nové“ členské štáty dosiahnu 100 % úroveň priamych dotácií až v roku 2013 a že moduláciu je možné vnímať ako posla prenosu poľnohospodárskej politiky na národnú úroveň, čo by bolo nevýhodou.

Cătălin-Ioan Nechifor (PSE), písomne. – (RO) Ako zástupca oblasti s významným odvetvím poľnohospodárstva v Rumunsku, ktoré je jedným z nových členských štátov, si nemyslím, že rozdiely v prístupe k poľnohospodárom z týchto štátov a k poľnohospodárom zo starých štátov Európskej únie sa vplyvom posúdení vykonávaných v rámci kontroly stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky znižujú. Je však pozitívne, že pre Rumunsko sa vnútroštátne kvóty na mlieko nezmenili a že členské štáty majú možnosť na určitú dobu svoje kvóty na mlieko zvýšiť, ak iné členské štáty tieto kvóty nevyužijú. Ak zvážime skutočnosť, že súčasná kríza postihla aj toto odvetvie, je dôležité navrhnuť zriadenie mliečneho fondu určeného na podporu reštrukturalizácie v tomto odvetví.

Ďalej si myslím, že ešte pred uplatňovaním nových predpisov o kvótach na mlieko a mliečne výrobky od roku 2015 musia mať výrobcovia mlieka možnosť prispôbiť sa zmenám a investovať podľa požiadaviek trhu najmä vzhľadom na skutočnosť, že lehoty pre žiadosti o podporu investícií sú pomerne dlhé. Okrem toho, aby sme výrobcami umožnili investovať podľa požiadaviek trhu, musí byť odstránené obmedzenie určených kvót.

Maria Petre (PPE-DE), písomne. – (RO) Počula som, ako jeden môj kolega rozprával o rozdeľovaní sladkostí medzi dvoma deťmi. V tejto súvislosti by som chcela upozorniť na skutočnosť, že ak by rovnaké dieťa bolo v budúcnosti rumunským alebo bulharským poľnohospodárom, povedala by som mu, že to, čo si zaslúži, dostane po ôsmich rokoch. Moja otázka je, či za osem rokov ešte bude dieťaťom.

Keď som sa ako rumunská poslankyňa EP stala členkou Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, moju pozornosť upútalo slovné spojenie „hladké prístátie“, ktoré sa často používa napríklad pri kvótach na mlieko. Vtedy som sa pýtala a pýtam sa aj teraz: ako môžu rumunskí a bulharskí poľnohospodári zosúladiť „štart“ s „hladkým prístátím“? V čase, keď Rumunsko sotva začalo prístupové konanie, mi dánsky partner povedal, že najkomplikovanejšou kapitolou počas tohto konania bude poľnohospodárstvo. Dúfam, že dnes, dva roky po našom vstupe, dá rumunské poľnohospodárstvo príležitosť pre jednotnú Európu.

Dushana Zdravkova (PPE-DE), písomne. – (BG) Pokračovanie v reformovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) je dôležité na udržanie vedúcej úlohy Európy v tomto odvetví. Samozrejme, nemalo by sa to diať na úkor výrobcov ani konečných spotrebiteľov. Veľmi dobre vieme, že Európska únia sa z vývozu poľnohospodárskych výrobkov stala ich dovozcom. O to skôr musí byť výsledok dnešnej rozpravy vyvážený, aby sa zabezpečila ochrana záujmov všetkých občanov.

Verím, že väčšina návrhov Komisie je v prospech bulharských poľnohospodárov, najmä keď následkom zlého hospodárenia v tomto odvetví zo strany bulharskej vlády a zneužívania prostriedkov neboli dosiahnuté výsledky predpokladané v predvstupových mechanizmoch. Z tohto dôvodu sme v posledných mesiacoch boli svedkami protestov poľnohospodárskych výrobcov, najmä výrobcov mliečnych výrobkov a pestovateľov obilnín. Preto je dôležité poskytnúť istotu tým oblastiam, ktorých živobytie výrazne závisí od mliekarenskej výroby, bez ohrozenia úplnej liberalizácie trhu s mliečnymi výrobkami.

V Bulharsku je mnoho mliekarenských výrobcov vo vysokohorských a iných oblastiach so špecifickými problémami. Z tohto dôvodu podporujem myšlienku, aby na financovanie ich rozvoja bolo pridelených viac zdrojov a aby sa zriadil špecializovaný fond pre výrobcov mlieka.

5. Školský program podpory konzumácie ovocia (zmena a doplnenie nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (rozprava)

Predseda júci. – Nasledujúcim bodom programu je správa (A6-0391/2008) Nielsa Buska v mene Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka k návrhu nariadenia Rady, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 1290/2005 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky a (ES) č. 1234/2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) s cieľom vytvoriť školský program podpory konzumácie ovocia (KOM(2008)0442 – C6-0315/2008 – 2008/0146(COD)).

Niels Busk, spravodajca. – (DA) Vážený pán predseda júci, vážená pani komisárka Fischerová Boelová, vážený pán minister Barnier, dámy a páni, Komisia predložila veľmi konštruktívny návrh na vytvorenie školského programu podpory konzumácie ovocia na zvrátenie negatívneho trendu narastajúcej obezity európskych školákov. Tento návrh srdečne vítam. Svetová zdravotnícka organizácia odporúča, aby deti denne zjedli 400 gramov ovocia a zeleniny. Bohužiaľ, je iba málo detí, ktoré tak robia. V EÚ má 22 miliónov detí nadváhu a približne 5 miliónov detí je obézných. Najhoršie na tom je, že toto číslo každým rokom narastá o 400 000 detí. Vysoký príjem ovocia a zeleniny znižuje riziko veľkého počtu ochorení a zabraňuje vzniku nadváhy a obezity. Stravovacie návyky sa utvárajú v detstve a je preukázané, že deti, ktoré sa naučia jesť veľa ovocia a zeleniny, tak robia aj v dospelosti. Ak chceme byť úspešní v ovplyvňovaní stravovacích návykov našich detí, je veľmi dôležité zasiahnuť skoro.

Nadváha so sebou prináša zvýšené riziko srdcovocievnych ochorení, cukrovky, vysokého krvného tlaku a niektorých foriem rakoviny. Tieto choroby sú jednou z najväčších hrozieb pre verejné zdravie v EÚ a náklady na ich liečbu významne zaťažujú zdravotné rozpočty členských štátov. Komisia sa vo svojom hodnotení vplyvu odvoláva na dva prieskumy uskutočnené s cieľom objasniť súvislosti medzi výdavkami na zdravotnú starostlivosť a veľmi nízkou konzumáciou ovocia a zeleniny. Z tohto pohľadu by sa mali výdavky na školský program podpory konzumácie ovocia považovať zároveň za šetrenie výdavkov rozpočtu na zdravotníctvo v členských štátoch. Takže v konečnom dôsledku to bude mať pozitívny vplyv predovšetkým na verejné zdravie a na európske hospodárstvo. Kým nedosiahneme cieľ, že deti budú konzumovať 400 gramov ovocia denne, malo by platiť: čím viac ovocia a zeleniny, tým viac sa ušetrí. Prevencia je lacnejšia než liečba.

Ako spravodajca som navrhol, aby sme zoštvo násobili naplánovanú sumu vyčlenenú v rozpočte Spoločenstva. Pôvodný návrh Komisie vyčleniť 90 miliónov EUR by, bohužiaľ, zodpovedal iba jednému kusu ovocia raz týždenne počas tridsiatich týždňov pre deti od šesť do desať rokov. Ak má mať program zreteľný účinok na stravovacie návyky detí, tak to nie je ani zďaleka dostatočné. Jeden kus ovocia raz týždenne nepostačuje na zmenu stravovacích návykov ani na ovplyvnenie verejného zdravia. Optimálne riešenie by bolo, ak by všetky deti dostávali jeden kus ovocia každý školský deň. V rozpočte Spoločenstva je preto potrebné uvoľniť viac prostriedkov.

Väčšina vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka súhlasila uvoľniť 500 miliónov EUR a zrušiť spolufinancovanie zo strany členských štátov. S tým nesúhlasím. Dúfam, že v dnešnom hlasovaní túto záležitosť vyriešime, keďže som v mene mojej skupiny predložil nový návrh s cieľom uvoľniť 360 miliónov EUR. Túto sumu by mali doplniť príspevky členských štátov. Celková suma by tak mala výrazne presiahnuť 500 miliónov EUR.

Väčšina vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka sa taktiež zhodla, že v rámci programu by sa malo rozdávať ovocie a zelenina iba z krajín EÚ. Pre mňa je to príliš protekcionistické a program sa kvôli tomu stane veľmi byrokratický. Musia to byť členské štáty, ktoré sa na základe zoznamu zostaveného Komisiou rozhodnú, ktoré ovocie môže byť distribuované a ktoré ovocie bude v programe zahrnuté.

Michel Barnier, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda júci, v predsedníctve veľmi radi prediskutujeme s Európskym parlamentom tento program navrhnutý Európskou komisiou, ktorý osobne predložila pani Fischerová Boelová, za čo jej patrí moje uznanie. Je to dôležitý program pre výživu našich najmladších občanov a je to praktický a účinný krok na boj proti nárastu obezity mladých ľudí.

Pán Busk práve uviedol zopár faktov a ja ich môžem len potvrdiť: v Európe má jedno dieťa z piatich nadváhu alebo mu hrozí obezita. Nárast detskej obezity v Európe predstavuje 2 % ročne. Preto musíme mladých ľudí podporovať v spetrovaní svojej stravy a v konzumácii väčšieho množstva ovocia a zeleniny.

Vážené dámy a páni, myslím si, že zavedenie tohto programu, ktorý každý podporuje, ukazuje, akú dôležitú úlohu môže zohrávať a aj zohráva spoločná poľnohospodárska politika pri podpore konzumácie a jednoducho

aj produkcie zdravých a kvalitných poľnohospodárskych výrobkov. Poľnohospodárstvo je predurčené na splnenie tejto dvojakej úlohy: úlohu kvantity (ktorá bola aj jeho prvou úlohou, keď prvá zmluva s poľnohospodármi bola uzavretá v 60. rokoch minulého storočia) a taktiež úlohy kvality týkajúcej sa kvality a bezpečnosti výrobkov.

Dámy a páni, toto dokazuje, že Európa môže reagovať a aj reaguje na konkrétne obavy našich spoluobčanov a že poľnohospodárstvo je jednou z ústredných výziev, ktorým naša spoločnosť čelí. Keď hovoríme o tomto „ovocnom a zeleninovom“ programe, hovoríme o konkrétnej ľudskej Európe zameranej na občanov, čo Európania aj očakávajú.

Dámy a páni, Rada ministrov tento program prijala veľmi dobre a rozpravy, ktoré sme už mali a ktoré budú ešte dnes a zajtra pokračovať, ukazujú, že celkovo robíme všetci v tejto veci pokrok. Mojmým zámerom je tento týždeň dosiahnuť politickú dohodu v Rade. Preto, prirodzene, venujem veľkú pozornosť stanovisku Parlamentu v tejto záležitosti, aby som vaše stanovisko a vašu podporu mohol zahrnúť do rozpráv Rady.

Vážený pán predsedajúci, na záver by som chcel srdečne poďakovať spravodajcovi pánovi Buskovi za veľmi podrobnú a oduševnenú prácu, ktorú v tejto veci vykonal. Teraz si vás a pani Komisárku veľmi rád vypočujem.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som chcela povedať, že je to dobrý pocit, keď Parlament stojí pri návrhu programu podpory konzumácie ovocia za mnou. Chcela by som, ako zvyčajne robím, poďakovať výboru a pánovi spravodajcovi Nielsovi Buskovi za prácu, ktorú vykonal.

Predtým ako sa vyjadrím k niektorým bodom, ktoré boli prednesené tu a aj v Parlamente, rada by som povedala niečo k téme, o ktorej sa v Rade nedávno dosť obsérne diskutovalo. Niektoré členské štáty žiadali, aby mali v niektorých prípadoch možnosť požadovať od rodičov príspevok na program. Argumenty pre a proti nie sú jednoznačné. Nakoniec sa Komisia dohodla, že v niektorých prípadoch by členské štáty mali mať možnosť požadovať od rodičov spolufinancovanie.

Na druhej strane nevidím dôvod vnucovať to všetkým členským štátom. Preto by sme chceli členským štátom umožniť vybrať si, či chcú túto možnosť využiť. Keď potom budeme v roku 2012 tento program hodnotiť, budeme sa sústrediť na koncovú hodnotu získanú z príspevkov rodičov.

Od začiatku hovorím, že to, čím sa teraz zaoberáme, nevyrieši problém obezity mladých ľudí v Európe, ale verím, že to pomôže a Komisia vyšle jasný signál, že je dôležité dať našim mladým ľuďom dobré stravovacie návyky.

Čo sa týka celkového rozpočtu, vyčlenili sme 90 miliónov EUR. Videla som tu rôzne čísla, ako Niels Busk správne povedal, od 500 miliónov EUR do 360 miliónov EUR, a tá suma 90 miliónov EUR, ktorú sme navrhli, určite nie je nemenná. Pri našom zhodnotení celého programu v roku 2012 by sme mali taktiež zvážiť, či je potrebné rozpočet zvýšiť. Myslím si, že je dôležité, že sme prejavili ochotu prerozdeliť peniaze. Ak bude v jednom členskom štáte prebytok peňazí, môžu sa prerozdeliť. Hádám to znamená, že peniaze minieme najlepším možným spôsobom.

Pokiaľ ide o druh ovocia a zeleniny, ktoré sa budú distribuovať, myslím si, že je v poriadku, keď to necháme v schopných rukách členských štátov. Či už budú chcieť používať spracované potraviny, alebo dodávať miestne ovocie a zeleninu, alebo či dokonca budú chcieť mať možnosť distribuovať svojim deťom banány z afrických, karibských a tichomorských krajín, konečnú voľbu by určite mali mať členské štáty. Myslím si, že takýmto spôsobom dosiahneme zďaleka najlepší výsledok. Teším sa na plodnú diskusiu o tejto záležitosti.

Maria Petre, v mene skupiny PPE-DE. – (RO) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, pán Barnier, chcela by som poďakovať pánovi spravodajcovi za vykonanú prácu a za snahu, ktorú vynaložil na zostúladenie rôznych stanovísk.

Všetci sa zhodneme na tom, že tento program je dôležitý z hľadiska priučania detí zdravým návykom, a preto boja proti obezite, ale tiež z hľadiska pomoci rodinám, ktoré si nemôžu dovoliť kúpiť ovocie pre svoje deti.

Podporujem návrh Komisie, ale myslím si, že sa musí určite zlepšiť. 90 miliónov EUR navrhnutých v ročnom financovaní nie je dosť. Jednou z podmienok úspechu tohto programu je doplnenie už vyčlenených prostriedkov. Myslím si tiež, že návrh prednesený vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vylúčiť povinnosť rodičov prispievať na program by sa mal zaviesť aspoň na začiatku programu.

Taktiež by som ako súčasť programu chcela podporiť zásobovanie čerstvým, tradičným ovocím vyrobeným na území Spoločenstva. Rada by som vyzdvihla skutočnosť, že členské štáty by mali určiť, ktoré ovocie sa bude distribuovať, pričom musia vziať do úvahy miestne vypestované sezónne ovocie a zeleninu.

Členské štáty by mali byť, v súlade s požiadavkou zásady subsidiarity, pri určovaní cieľovej skupiny dostatočne pružné na to, aby mohli podľa svojich potrieb dodávať ovocie do škôl čo najširšiemu okruhu spotrebiteľov. Program by mal ďalej prispievať k tomu, aby si mladí spotrebiteľia vážili ovocie a zeleninu, čo by malo výrazne pozitívny vplyv na verejné zdravie a na boj proti chudobe detí, najmä v nových členských štátoch.

V kombinácii s ďalšou výchovou k zdraviu a zdravej výžive môžeme vydať ustanovenie o spoločných opatreniach na podporu konzumácie určitých výrobkov a na podporu regionálnych výrobcov, najmä z horských oblastí.

María Isabel Salinas García, v mene skupiny PSE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, odvetvie pestovania ovocia a zeleniny už dlho očakávalo tento program nielen pre problémy, ktorým čelí, ale tiež pre znepokojivý pokles spotreby.

Tento program má zlepšiť verejné zdravie, a preto si myslím, že by mal byť európskym programom s plným financovaním Spoločenstva. Nesúhlasím s povinnosťou rodičov prispievať na jeho financovanie, pretože sa stane to isté, čo vždy: deti, ktorých rodičia si môžu dovoliť prispievať, budú jesť ovocie a zeleninu v škole, zatiaľ čo ostatné, ktorých rodičia si to nemôžu dovoliť, nebudú zahrnuté do programu.

Aby sa program mohol jednotne uplatňovať, musí ho financovať Spoločenstvo. Chcela by som vyzdvihnúť, že dôraz by sme mali klásť na vzdelávacie opatrenia. Tento program by nemal mať za následok iba to, že deti budú jesť jablká, ale mali by aj vedieť, aký druh jablka jedia a aké sú jeho výživové vlastnosti, a musia pochopiť prospešné účinky tohto ovocia pre svoje zdravie a vývoj.

Výrobky musia mať, samozrejme, plnú záruku kvality a, pokiaľ to je možné, prednosť by malo mať sezónne ovocie. Tam, kde to je možné, podporujem tiež distribúciu ovocia a zeleniny pochádzajúcich zo Spoločenstva.

Myslím si, že pozitívne účinky tohto programu, ktorý vrelo schvaľujem a ku ktorému pani komisárke blahoželám, uvidíme veľmi rýchlo. Viditeľné budú nielen na terajšom a budúcom zdraví našich detí a ich povedomí o potravinách, ale aj v odvetví pestovania ovocia a zeleniny, čo je veľmi dôležité. Je to produktívne odvetvie, ktoré skutočne tvorí súčasť kultúrneho dedičstva Európy a ktoré nám umožňuje vychutnávať vyváženú, zdravú a rozmanitú stravu.

Domnievam sa, že stojí za to dôverovať a investovať do tohto programu na distribúciu ovocia a zeleniny v školách. Podľa mňa je rozpočet trochu obmedzený, preto ešte raz zopakujem, že podporujem plné financovanie Spoločenstva takéhoto ambiciózneho programu.

Donato Tommaso Veraldí, v mene skupiny ALDE. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, veľmi si vážim konštruktívnu a inteligentnú prácu, ktorú pán Busk vykonal na tomto návrhu, ktorý je súčasťou reformy spoločnej organizácie trhu s ovocím a zeleninou zameranej na posilnenie konkurencieschopnosti odvetvia a spôsobu, akým sa prispôbuje trhu, a na boj proti poklesu spotreby.

Navrhovaný program na propagáciu ovocia a zeleniny v školách podporí mladých ľudí pri konzumácii ovocia a pomôže zvýšiť jeho spotrebu. Bezplatná distribúcia ovocia a zeleniny v školách by okrem toho mala byť zameraná na boj proti problému nadváhy školákov. Je, bohužiaľ, veľmi dobre známe, že viac ako 22 miliónov detí trpí obezitou.

Na účinné zavedenie programu na distribúciu ovocia v školách je nevyhnutná pomoc Spoločenstva na pokrytie všetkých súvisiacich nákladov na logistiku, ako nákup vhodných výdajných automatov, ktoré by ináč museli zo svojich rozpočtov hradiť školy alebo rodiny žiakov. Financovanie na vnútroštátnej úrovni by preto malo byť iba dodatočné a malo by sa obmedzovať na nové programy a na rozšírenie existujúcich.

Alyn Smith, v mene skupiny Verts/ALE. – Vážený pán predsedajúci, na tomto návrhu nie je nič, čo by sa mi nepáčilo, a chválím nášho spravodajcu za túto správu, najmä pred nadchádzajúcimi voľbami. Myslím si, že každý politik v tejto miestnosti, ktorému jún budúceho roka nie je ľahostajný, rád uvidí, že európske deti sa stravujú lepšie a že jedia miestne európske ovocie. Je to dobrá správa aj pre európskych poľnohospodárov, pretože to vytvára miestny trh. Je to dobrá správa pre rozpočet zdravotníctva do budúcnosti a je to dobrá správa predovšetkým pre samotné deti.

Keď deti v ranom veku podnietime k tomu, aby sa zdravo stravovali, udržia si tento návyk aj neskôr. Fínsko ukázalo a dokázalo, že rázny zásah v skorom veku má význam a to je veľmi vítané. Keď teraz trochu pošpekulujeme s rozpočtom na poľnohospodárstvo, zvýšime budúci rozpočet na zdravotníctvo. Pochádzam zo Škótska a musím povedať, že sa hanbím za to, že máme na tomto mimoriadny záujem, pretože 21 % (jedno z piatich) našich detí na základných školách má nadváhu. To je absolútne neakceptovateľné. Nemôžeme smerovať do budúcnosti s narastajúcou obezitou. Preto je tento program súčasťou riešenia spomenutej problematiky a rád ho tomuto Parlamentu odporučím. Sú to celkovo veľmi dobré správy.

Bairbre de Brún, v mene skupiny GUE/NGL. – (GA) Vážený pán predsedajúci, tento návrh splní ciele Únie týkajúce sa spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) a poskytne finančný rámec pre iniciatívy zamerané na zvýšenie množstva ovocia a zeleniny, ktoré deti jedia. Mohol by pomôcť bojovať proti detskej obezite a prinesie tiež dlhodobý osov našim pestovateľom ovocia a zeleniny.

Stravovacie návyky a modely sa vyvíjajú počas prvých rokov života. Preto je dôležité, aby sme mohli podporiť zdravšie stravovacie návyky detí. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať najlepší spôsob.

Prieskum ukazuje, že stravovacie návyky sú najmenej zdravé v domácnostiach s nízkym príjmom. Preto by distribúcia bezplatného ovocia a zeleniny na školách mohla mať veľký význam pre stravovacie návyky detí.

Vítam správu Nielsa Buska a ďakujem jemu a pani komisárke za prácu, ktorú vykonali.

Jeffrey Titford, v mene skupiny IND/DEM. – Vážený pán predsedajúci, tento projekt bol prikrášený, aby vyzeral, že sa venuje predovšetkým blahu detí. Skutočný program je však znepokojujúcou zmesou „opatrovateľky z Bruselu“, mocichtivosti, čistej, otvorenej propagandy a úpravy trhu. Opatrovateľka z Bruselu chce mať všetko pod kontrolou vrátane toho, čo jeme. Prvým veľkým krokom týmto smerom je, aby riadila, čo deti jedia v školách. Propagandistický aspekt projektu je, že každý kus ovocia bude mať na sebe nálepku EÚ a celý projekt bude podporený obrovskou kampaňou.

Pokiaľ ide o trh s ovocím, domnievam sa, že to vytvorí mnoho príležitostí na páchanie škôd, ako napríklad nariadenie, že všetko ovocie musí byť z EÚ. V prípade banánov by projekt mohol jednou ranou odstrániť britských dodávateľov, ktorí svoje banány získavajú z karibských krajín Britského spoločenstva. To poskytne lukratívnu novú príležitosť francúzskym ostrovom Guadeloupe a Martinik.

Christa Klaß (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, pán minister, dámy a páni, stále nás bombardujú novinové titulky. Hovoria nám, že sme obézni, že naše deti sú obézne, že jeme nesprávne potraviny a že jeme príliš málo čerstvého ovocia a príliš málo zeleniny.

Päť porcií denne alebo približne 400 gramov ovocia a zeleniny je odporúčaná denná dávka zdravej a vyváženej stravy. Nie je vždy jednoduché to dodržať. Potraviny musia byť zdravé, dlho vydržať, dobre chutiť a stáť čo najmenej. Dnešné životné tempo však znamená, že je pre nás často zložité zosúladiť požiadavky práce a rodiny, takže niekedy nemáme dostatok času na varenie a namiesto toho si zvolíme polotovary alebo hotové výrobky. Na tom nie je nič zlé, pokiaľ sme si vedomí dôležitosti čerstvého ovocia a zeleniny.

Ľudia, ktorí sa naučia jesť stravu bohatú na ovocie a zeleninu v skorom veku, budú pokračovať v zdravom stravovaní aj v neskoršej fáze života. Preto jednoznačne podporujem návrh Komisie zaviesť v školách program podpory konzumácie ovocia financovaný sumou 90 miliónov EUR. Úžasná myšlienka, pani komisárka. Ako ste však vo svojich ustanoveniach uznali, členské štáty musia mať možnosť program organizovať podľa svojich vlastných vnútroštátnych potrieb. Musí byť možné poskytovať príslušné regionálne a sezónne poľnohospodárske výrobky. Členské štáty musia taktiež vyvinúť stratégiu na určenie najlepšieho spôsobu, ako v školách zaviesť program podpory konzumácie ovocia a ako ho integrovať do učebných osnov. Zdravé stravovanie je súčasťou všeobecného vzdelania. Deti sa musia napríklad naučiť, že mrkvu možno zjesť nielen ako uvarenú zeleninu, ale aj vo forme polievky, šalátu, koláčov alebo zapekaných jedál. Musia vedieť, ako chutia zemiaky v inej podobe ako lupienky alebo hranolčeky. Musíme povzbudiť ich záujem o mnoho spôsobov, ako pripraviť miestne poľnohospodárske výrobky.

Informácie sú jediný spôsob, ako položiť základy pre zdravú stravu. Vedomosti sú kľúčom k zdravému životnému štýlu. Program podpory konzumácie ovocia v školách môže v tomto kontexte poskytnúť cenný prínos.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (HU) Vážený pán Barnier, pani komisárka, ako každá iniciatíva, aj táto má mnoho stvoriteľov. Napokon, sedem miest tvrdilo, že sú rodiskom Homéra. Mnoho ľudí si myslí, že to bola ich iniciatíva. Som hrdý na to, že na základe správy o konaní som 10. mája 2005 v rozprave o reforme trhu s ovocím a zeleninou navrhol tento program a som pani komisárke vďačný, že sa teraz stane skutočnosťou.

Tí, ktorí hovorili predomnou, vysvetlili, prečo je tento program veľmi dôležitý. Nie je dôležitý len zo spoločenskej perspektívy, ale aj preto, aby sa mladí ľudia učili o kultúre výživy. Toto je francúzska hruška, ale nebudem ju teraz jesť, pretože je to tu zakázané. Je veľmi dôležité, aby mladí ľudia od detstva vedeli, že keď dostanú školské ovocie s logom EÚ, znamená to, že je bezpečné a nie plné chemických látok, a vždy, keď je to možné, je to ovocie z ekologického poľnohospodárstva.

Naučme deti kultúre výživy, pretože to je veľmi dôležitá úloha. Blahoželám pánovi Buskovi k tejto správe. Nebudem jesť [túto hrušku], lebo nechcem porušiť pravidlá, ale myslím si, že všetci môžeme byť hrdí na tento program. Ďakujem za vašu pozornosť.

Marian Harkin (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, je úžasné prísť niekedy do tohto Parlamentu a podporiť skutočne pozitívny európsky návrh a napriek pokusu pána Titforda pokaziť našu dobrú náladu, dnešok je takým dňom. Tento návrh sa snaží riešiť mnoho problémov. Podporuje zdravé stravovacie návyky u detí a mladistvých. Zlepšuje celkové zdravie mladých Európanov. Zabezpečuje, že peniaze EÚ sa použijú na projekt, ktorý už preukázal pozitívne výsledky v mnohých členských štátoch. Je to praktický, realistický a uskutočniteľný návrh.

Veľmi dobré poznám podobný program v Írsku s názvom „Food Dudes“ (Kamaráti zdravej výživy), pretože ma môj vnuk priebežne informuje. Ukázalo sa, že tento program je účinný, s dlhodobými výsledkami u všetkých vekových kategórií od 4 do 12 rokov a tieto výsledky sú tu bez ohľadu na pohlavie, veľkosť školy a sociálno-hospodárske faktory. Stavíme preto na pevných základoch.

Rada podporím rozsiahlejšie financovanie Spoločenstva a väčší dôraz na ekologicky a miestne vypestované ovocie a zeleninu. Chcela by som zablahoželať pani komisárke a nášmu spravodajcovi Nielsovi Buskovi. Som veľmi rada, že Rada zareagovala. Tento návrh kladne prispeje ku kvalite života a zdravia v EÚ.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Vážený pán predsedajúci, skutočnosť, že ovocie a zelenina sú pre ľudí dôležité, je sotva novinkou, rovnako ako skutočnosť, že sú dôležitou potravinou pre deti. To, že deti dostanú v škole ovocie, je dobrá vec. Ovocie je zdraviu prospešné a dodáva potrebnú energiu.

Čo však naozaj zahŕňa návrh, o ktorom práve diskutujeme? V skutočnosti to je čisto propagandistický návrh EÚ. Zámerom tejto iniciatívy je získať lacné politické body a zároveň pravdepodobne aj presvedčiť deti o výborných vlastnostiach EÚ. Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka predložil niekoľko nezmyselných návrhov vrátane tvrdenia, že európske ovocie je lepšie ako ostatné. Dodávať sa má iba ovocie z EÚ, napríklad banány zo vzdialených oblastí. To je vyslovený protekcionizmus. Zámerom je, aby sa deti naučili, že EÚ je dobrá a že ovocie z EÚ je ešte lepšie. Komisia a Európsky parlament by sa mali hanbiť.

James Nicholson (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, jem jablko, ktoré mi láskavo daroval pán Busk. Vonku rozdáva jablká, preto ak niektorý poslanec chce ísť von a dostať jablko, som si istý, že pán Busk mu ho s radosťou dá.

Myslím si, že to je vynikajúca správa. Ako povedala pani Harkinová, často prídeme do tohto Parlamentu a nemôžeme byť takí nadšení a tešiť sa z dobrej iniciatívy. Musíme však poskytnúť viac prostriedkov, aby sme zabezpečili, že naši mladí ľudia budú mať prístup k tomuto programu, budú sa ho môcť zúčastniť a využiť túto možnosť v plnej miere, keďže je to jedna z mála príležitostí, keď môžeme niečo ponúknuť. Nariekame nad situáciou, v novinách a v médiách čítame a počujeme, aký vážny je u žiakov problém obezity a súvisiacich ťažkostí. Dnešní mladí ľudia sú v každom prípade skvelí ľudia, vyvíja sa však na nich veľký tlak, ktorý sme my v minulosti možno nepociťovali. Myslím si, že toto je jeden z prípadov, keď im môžeme poskytnúť príležitosť dobre a zdravo sa stravovať. Vítam tento návrh, podporujem ho a vyslovujem blahoželanie.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, Európska komisia navrhla vyčlenenie sumy 90 miliónov EUR z rozpočtu Spoločenstva na program, v rámci ktorého každé dieťa od 6 do 10 rokov dostane jeden kus ovocia alebo zeleniny každý týždeň.

Chcela by som naliehavo vyzvať členské štáty na rozšírenie tohto programu a súvisiaceho financovania na európskej a na vnútroštátnej úrovni, aby všetky deti vrátane detí predškolského veku dostali každý deň porciu ovocia. Dúfam, že všetci odsúhlasíme zvýšenie rozpočtu na 500 miliónov EUR. Vítam skutočnosť, že program sa týka iba čerstvého ovocia a zeleniny vypestovaných v Európskej únii. Mali by byť sezónne a pochádzať z miestneho, ekologického poľnohospodárstva.

Chcela by som predstaviť podobnú iniciatívu, ktorú spustila rumunská vláda v roku 2003. V rámci tohto projektu dostanú každý školský deň všetky deti v predškolských zariadeniach a na základných školách pohár

mlieka a čerstvé pečivo. Zavedenie správnej stravy pre deti školského a predškolského veku je súčasťou vzdelávania o zdraví, ktoré musíme mladej generácii poskytnúť.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, poskytovanie ovocia deťom základných a stredných škôl je nepochybne dobrá myšlienka. Má nielen hospodársky, ale aj omnoho väčší spoločenský rozmer. Je to preto, že rozvíja zdravé stravovacie návyky, a tak zlepšuje všeobecné zdravie spoločnosti. Suma 90 miliónov EUR je nesporne príliš malá na zabezpečenie správneho fungovania programu. Je preto potrebné zapojenie vnútroštátnych orgánov a školských zriaďovacích subjektov, ako aj spoločnosti všeobecne. Dúfam, že školský program podpory konzumácie ovocia dostane širokú podporu a že úsilie pána Buska nevyjde nazmar.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Chceli by sme vyzdvihnúť dôležitosť vypracovania vhodného programu na bezplatnú, každodennú distribúciu sezónneho čerstvého ovocia a zeleniny školám. Uprednostnené budú deti predškolských zariadení a základných škôl. Tento program je veľmi potrebný vzhľadom na svoje pozitívne účinky v súvislosti so zdravým stravovaním, verejným zdravím, bojom proti chudobe detí a takisto i podporou a povzbudením, ktoré môžu získať regionálne výrobky vrátane výrobkov z horských oblastí vyrobených miestne našimi poľnohospodármi.

Vyžaduje to omnoho väčšie financovanie, ako navrhla Európska komisia. Pani komisárka, preto by mali byť vzaté do úvahy návrhy predložené Výborom pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, na ktorých máme podiel aj my. Aj ja musím zablahoželať pánovi spravodajcovi k vykonanej práci.

Neil Parish (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, vítam návrh Komisie o školskom ovocí. Je veľmi dôležité, aby sme tento program spustili. Súhlasím s ňou tiež v tom, že program potrebuje subsidiaritu, pretože chceme systém, ktorý nie je príliš byrokratický na zavedenie v školách. Tiež si myslím, že potrebujeme flexibilitu pri výbere druhu ovocia, ktoré môžeme poskytovať, pretože počas niektorých období roku bude veľmi ťažké zohnať čerstvé ovocie a občas budeme potrebovať spracované ovocie. Majme menej normatívnych pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov, a radšej tento program prijmime.

Okrem toho si myslím, že zopár návrhov Parlamentu o výške potrebných prostriedkov bolo prehnaných. Ak by sme totiž v tomto Parlamente mali právomoc spolurozhodovania, museli by sme sa podriaďiť rozpočtu a procesu. Ak máme byť v tomto Parlamente dôveryhodní, predložme program, ktorý je financovateľný a ktorý dáva školské ovocie deťom, ktoré ho najviac potrebujú. V budúcnosti budú potom v konzumácii ovocia pokračovať. Taký je plán.

Pánovi Titfordovi by som chcel povedať, že ma nezaujíma, či ovocie poskytne Európa, Británia, Francúzsko alebo ktokoľvek iný, ale musíme si byť istí, že školské ovocie sa do našich škôl dostane.

Christel Schaldemose (PSE). – (DA) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v skutočnosti som proti poľnohospodárskej pomoci a akémukoľvek jej rozšíreniu, ale keď ide o zdravie našich detí, myslím si, že by sme mali toho mnoho urobiť. Všetky organizácie bojujúce proti ochoreniam jednoznačne odporučili zavedenie školského programu podpory konzumácie ovocia. Zdá sa, že aj malé množstvo ovocia má pre zdravie význam. Preto bezvýhradne podporujem návrh Komisie. Myslím si však, že je dôležité, aby ovocie a zdravie boli ústrednou témou. Preto som proti návrhu Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, aby ovocie pochádzalo iba z EÚ. To je úplne nesprávne. Myslím si, že sústrediť by sme sa mali na zdravie detí a nie na poľnohospodársku ekonomiku.

Michel Barnier, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcel by som povedať už len pár slov, aby som vyjadril svoje pocity zo záverov tejto rozpravy, ktorá bola mimoriadne živá a konsenzuálna. Vo všeobecnosti si myslím, že odráža úplne pôvodnú iniciatívu pána Buska a pani de Langeovej. Rozprava ukazuje, že program navrhnutý Európskou komisiou, ktorý má podporiť mladých Európanov v konzumácii ovocia a zeleniny, má prakticky jednomyselnú podporu. Dámy a páni, môžem vám povedať, že Rada ministrov sa taktiež pripája k tejto úlohe a že sa budeme usilovať o dosiahnutie zhody založenej na všeobecnom stanovisku, ktoré spolu Radou zaujmete.

Spomedzi vašich pripomienok sa ešte vrátim k štyrom bodom, ktoré považujem za dôležité. Po prvé, otázka rozpočtu vyčleneného na tento projekt. Aktívny prístup Parlamentu jasne ukazuje, že sa angažujete za túto iniciatívu a to ma teší. Budem Radu informovať o tomto návrhu a súhlasím s pani Fischerovou Boelovou, že suma 90 miliónov EUR, o ktorej sa návrh zmieňuje, nie je, ako ona povedala, vytesaná do kameňa.

Druhý bod, ktorý som si poznamenal, je, že našim hlavným záujmom je, aby sme mladým ľuďom dali zdravé ovocie a aby sme im ponúkli sortiment zdravých výrobkov bez pridaného cukru.

Tretí bod sa týka podpory miestnych výrobkov na zvýšenie povedomia o kvalite výrobkov Spoločenstva. K obave, ktorú práve vyslovil pán Casaca o najvzdialenejších regiónoch, by som chcel ešte dodať, že na trhu Spoločenstva sú výrobky, ktoré pochádzajú z týchto najvzdialenejších regiónov tvoriacich neoddeliteľnú súčasť našej Európskej únie, a že tieto výrobky majú vysokú kvalitu. To predpokladáte aj vo vašich úvahách a súhlasí s tým aj Rada ministrov.

Na záver ste vyjadrili stanovisko, ktoré je v súlade so stanoviskom Rady: rámec Spoločenstva, aký vám bol práve predstavený, je v súvislosti s týmto druhom opatrenia žiaduci, no aj členským štátom musíme poskytnúť možnosť adaptability a pružnosti potrebnej na čo najvhodnejšie zavedenie tohto programu pre komunity, združenia a občanov.

Dámy a páni, aby som tieto štyri body zhrnul, chcel by som zopakovať, že táto aktuálna iniciatíva je z hľadiska rozpočtu určite obmedzená, ale je to iniciatíva, ktorá symbolizuje pozitívnu a aktívnu Európu, Európu, ktorá prijíma nové výzvy našej spoločnosti a predovšetkým, dámy a páni, Európu, ktorú budú v školách kladne vnímať, budú o nej priaznivo hovoriť a za takú ju budú považovať aj mladí ľudia Európy.

Som presvedčený, že dojem, ktorý prostredníctvom tejto iniciatívy Komisie vzbudíme, bude obraz pozitívnej Európy zameranej na občanov. To občania Európy očakávajú.

Mariann Fischer Boel, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, chcela by som sa vám poďakovať za vašu obrovskú podporu tohto dôležitého návrhu.

Pánovi Titfordovi a pani Goudinovej by som chcela povedať, že tvrdenie, že tento návrh je propagandou, je úplný nezmysel.

(potlesk)

Ako mnohí z vás spomenuli, tento návrh je zameraný na to, aby sme našim školákam vstúpili dobré stravovacie návyky. Som si istá, že ak to spravíme vhodným spôsobom a budeme stavať na skúsenostiach, ktoré už máme z írskoho programu „Food Dudes“ (Kamaráti zdravej výživy), môžeme veľmi veľa dosiahnuť. V roku 2012 potom uvidíme, či systém môžeme ešte zlepšiť.

Plne súhlasím s pani Salinasovou Garciovou, že projekt môžeme využiť výchovným spôsobom nielen na to, aby sme deti naučili jesť viac ovocia a zeleniny, ale tiež na to, aby sme sa pokúsili vysvetliť im, odkiaľ ovocie a zelenina pochádzajú, aké sú dôležité atď.

Spoločne s Michelom Barnierom sa teším, že aj v Rade nájdeme správnu rovnováhu v záujme zdravia našich mladých ľudí.

Niels Busk, spravodajca. – (DA) Vážený pán predsedajúci, chcel by som sa poďakovať za mnohé pozitívne príspevky a v tejto súvislosti by som sa chcel poďakovať aj vám, pani komisárka, za vašu mimoriadne konštruktívnu spoluprácu. To sa vlastne dalo očakávať, keďže sa nám s vami a s Radou vždy dobre pracuje. Tiež by som sa chcel poďakovať vám, pán minister. Veľmi príjemne sa s vami a s francúzskym predsedníctvom spolupracovalo, pretože ste si vyhradili nezvyčajne veľa času na riadne, detailné prediskutovanie problémov. Nie vždy má na to predsedníctvo čas. Tiež by som rád všetkým v Parlamente pripomenul, že všetky tu prednesené príspevky vyzvali na vyčlenenie sumy väčšej ako 90 miliónov EUR. Rád by som vás upozornil na to, že ak nevyčleníme viac finančných prostriedkov, tento program sa stane obrovským administratívnym aparátom s veľmi malým množstvom rozdaneho ovocia. Ak skutočne chceme pomôcť zmeniť stravovacie návyky detí, čo je, bohužiaľ, veľmi potrebné, nemôžeme pripustiť, aby sa to stalo.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v utorok 18. novembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Ivo Belet (PPE-DE), písomne. – (NL) Sme presvedčení, že sa celou silou musíme postaviť za projekty, ktoré všetkým mladým ľuďom do veku 12 rokov zabezpečia kus školského ovocia denne. Školy hrajú kľúčovú úlohu pri učení detí zdravému životnému štýlu. Zdravé potraviny a dostatok fyzickej aktivity pomôžu predchádzať obezite. Deti, ktoré sa naučia mať rady ovocie v škole, budú v jedení ovocia pokračovať aj v dospelosti. Mnoho škôl sa už teraz veľmi snaží ponúknuť deťom každý deň ovocie, ale prostriedky na to sú príliš obmedzené. Finančná podpora Európy pre školské ovocie je preto dôležitá.

Z tohto dôvodu by sme chceli Európsku komisiu a Radu vyzvať, aby podporili zvýšenie rozpočtu. V stávke je predsa zdravie našich mladých ľudí a tieto výdavky sa nám čoskoro vrátia.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Pri zavádzaní tohto programu je dôležité uplatňovať zásadu subsidiarity, aby samotné členské štáty rozhodovali o veku detí, na ktoré sa školský program podpory konzumácie čerstvého ovocia zameria, a o tom, aké ovocie a zelenina sa budú dodávať. Myslím si tiež, že uprednostniť by sme mali výrobky pochádzajúce zo Spoločenstva. V každom prípade by sme však nemali odmietať výrobky pochádzajúce z krajín mimo Spoločenstva, keďže by sme tak porušovali pravidlá voľnej súťaže a predpisy Svetovej obchodnej organizácie.

Myslím si, že administratíva tohto programu by mala byť čo najjednoduchšia, preto navrhujem, aby sme vypustili ustanovenia o vypracovaní stratégie. Vypracovanie vnútroštátnej stratégie na vykonanie jedného opatrenia s malým rozpočtom je príliš prísna požiadavka. Namiesto vypracovania stratégie by tam mohla byť požiadavka na vypracovanie vnútroštátnych správnych predpisov, ktoré by obsahovali určité ustanovenia vytýčené vo vykonávacích pravidlách stratégie predložené Komisiou. Chcel by som každého naliehavo vyzvať, aby pri vypracovávaní vykonávacích predpisov programu myslel na potrebu organizácie stratégie (pre administratívu je tento bod dôležitý pre Litvu).

Realizácia školského programu podpory konzumácie čerstvého ovocia by mala zahŕňať ďalšie prostriedky z vnútroštátnych rozpočtov, keďže program by mal byť čiastočne financovaný aj členskými štátmi. Aj uprostred súčasnej finančnej krízy však musíme prihliadať na dlhodobé možnosti ochrany zdravia našich detí a mladých ľudí. Nezhadzujme zodpovednosť z našich pliec.

Magor Imre Csibi (ALDE), písomne. – (RO) Návrh nariadenia týkajúci sa ovocia pre deti na školách je súčasťou série iniciatív, ktoré predložila Komisia s hlavným cieľom bojovať proti obezite a podporovať zdravé stravovanie.

Rozpočet vo výške 90 miliónov EUR navrhnutý Komisiou by sa na dosiahnutie cieľa programu ukázal ako nedostatočný. Iniciatíva skupiny ALDE na zvýšenie financovania zo strany Spoločenstva na sumu 360 miliónov EUR je dôležitým krokom správnym smerom. Následne členské štáty prispejú ku konečnému rozpočtu 720 miliónov EUR. Som presvedčený, že iba s takýmto rozpočtom bude program účinný. Potom budeme môcť ponúknuť prijateľný počet kusov ovocia za týždeň žiakom vo veku od 6 do 10 rokov.

Súčasne by som chcel podporiť vzdelávacie zariadenia, aby do učebných osnov doplnili náuku o výžive na objasnenie teórie, ktorá stojí za úlohou zdravého stravovania. Stravovacie návyky budúcich generácií sa nám podarí zmeniť iba spoločným, koordinovaným úsilím.

Urszula Gacek (PPE-DE), písomne. – Rada podporím program na poskytovanie ovocia školákovi, aby sa u mladých podporili zdravšie stravovacie návyky. Dúfam, že tento projekt určitým spôsobom zmení stravovacie návyky najmladších členov európskej spoločnosti. Dlhodobé prieskumy ukázali, že stravovacie návyky získané v detstve slúžia ako vzor do konca života. Majú potenciál ovplyvniť nielen túto generáciu detí, ale aj ich deti. Ešte zaujímavejšie je, že preferencie detí v jedle ovplyvňujú stravovacie návyky ich rodičov. Dúfajme, že tento užitočný program povedie k tomu, že budeme všetci zdravší a v lepšej kondícii.

Bogdan Golik (PSE), písomne. – (PL) Teší ma, že pripravujeme program Spoločenstva na podporu konzumácie ovocia v školách. Kladný vplyv tohto programu môžeme vidieť na mnohých úrovniach: spoločenskej, hospodárskej a finančnej.

Ako člen parlamentného Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vidím, že program bude mať jednoznačne priaznivé následky pre európske poľnohospodárstvo a pestovanie ovocia vo forme zvýšeného dopytu po ovocí a udržania vysokej úrovne výroby v Európe. Som tiež otcom a ako otec vidím pozitívny výsledok, ktorý je ťažké vyčíslieť: zdravie mladej generácie. Zvýšiť podiel ovocia a zeleniny v strave školákov je veľmi dôležité, keďže ich stravovacie návyky sa formujú v tomto období.

V Poľsku je denná spotreba ovocia a zeleniny približne 250 gramov na osobu. Toto množstvo je v Spoločenstve jedno z najnižších: iba Česká republika, Lotyšsko a Slovensko majú nižšiu spotrebu. Priemer v Spoločenstve je 380 gramov, zatiaľ čo Svetová zdravotnícka organizácia/Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo odporúčajú minimálne denné množstvo ovocia a zeleniny 400 gramov. Krajiny ako Poľsko potrebujú veľkú kampaň na podporu školského ovocia.

Dúfam, že školský program podpory konzumácie ovocia bude úspešne zavedený vo všetkých školských zariadeniach v celej Európskej únii a že zostane stálou súčasťou politiky vzdelávania EÚ.

Gyula Hegyi (PSE), písomne. – (HU) Pranie Európskej únie podporiť konzumáciu ovocia v školách je určite vítané. Správna výživa v detstve poskytuje dobré vyhliadky na zdravý životný štýl aj v neskoršom živote a dobre vzdelané dieťa vzbudí záujem o zdravú výživu aj u svojej rodiny a kamarátov. Zodpovední za tento program by sa mali venovať aj tomu, aký druh ovocia deťom ponúkajú.

Bola by to vážna chyba, ak by v školách skončilo ovocie plné rezíduí pesticídov, a preto ťažko predajné. Preto musí byť program nastavený tak, aby školy dostávali len zdravé ovocie obsahujúce hladiny pesticídov výrazne nižšie ako maximálne prípustné hodnoty. V záujme zdravej výživy je tiež potrebné, aby sa prostriedky Spoločenstva používali najmä na dodávanie domáceho ovocia s nižšími hladinami cukru a vyššími hodnotami vlákniny napríklad oproti banánom.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE), písomne. – (BG) Pani komisárka,

školský program podpory konzumácie ovocia je z viacerých hľadísk mimoriadne dôležitým krokom, pretože:

- poskytuje deťom zdravú a vyváženú stravu,
- predchádza ochoreniam,
- vytvára nový model a metodológiu v stravovaní mladej generácie, ktoré postupne nahradí stravu rýchleho občerstvenia.

Nie je to len otázkou konzumácie ovocia, ale aj vytvorenia zdravých a vyvážených stravovacích návykov. Existuje mnoho odborníkov, ktorí na základe príslušných kritérií dokážu určiť vhodné ovocie.

Na druhej strane, školský program podpory konzumácie ovocia značne podporí poľnohospodárov a poskytne finančnú pomoc pre členské štáty. Mimoriadne dôležité to je v nových členských štátoch, ktoré majú napriek svojmu úsiliu problémy pri zabezpečovaní stravy na školách. Napríklad v Bulharsku existuje štátom podporovaný program školských jedál, tento však nedokáže pokryť potreby všetkých žiakov. Pomoc zo strany Európskej únie bude nesmierne užitočná. Musíme, samozrejme, trvať na používaní výrobkov z ekologického poľnohospodárstva v programe a zabezpečiť jeho účinnú realizáciu.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písomne. – (RO) Ochorenia, ktorými trpí moderné ľudstvo, sú síce spôsobené stravovaním, ale dodržiavaním správneho stravovania ich možno aj liečiť.

Podporujem distribúciu ovocia v školách. Stále musím myslieť na skutočnosť, že v Rumunsku sa v školách zadarmo rozdáva pohár mlieka a pečivo už od roku 2002. Kým na začiatku sme boli radi, že sme túto výhodu mohli ponúknuť len deťom na základných školách, od roku 2006 sme toto opatrenie rozšírili aj na deti predškolského veku a od roku 2007 aj na stredoškolákov. Európsky školský program podpory konzumácie ovocia doplní vyššie uvedený projekt prinajmenšom v Rumunsku.

Má to množstvo výhod. Chcel by som spomenúť len dve.

- Svetová zdravotnícka organizácia odporúča, aby deti do 11 rokov skonzumovali denne najmenej 400 gramov ovocia a zeleniny. V tejto súvislosti myslím tiež na uznesenie Európskeho parlamentu z 25. septembra 2008 týkajúce sa bielej knihy o zdravotných problémoch súvisiacich so stravovaním. Nezabudnime na to, že jedlo a spôsob, akým ho jeme, hrajú rozhodujúcu úlohu pri udržiavaní nášho zdravia.
- Znížia sa rozdiely: deti pochádzajú z rôzneho spoločensko-hospodárskeho prostredia, niektoré z nich sú veľmi znevýhodnené.

Siiri Oviir (ALDE), písomne. – (ET) V bielej knihe o výžive, nadváhe a obezite, ktorú Európsky parlament tento rok tiež prijal, odborníci vyzdvihli skutočnosť, že v Európe je dnes 22 miliónov detí s nadváhou a 5 miliónov obeznych detí. Títo odborníci si myslia, že budúci rok pribudne ďalších 1,3 milióna nových prípadov.

V správe o zdraví Svetovej zdravotníckej organizácie je nedostatočný príjem ovocia a zeleniny uvedený ako jedno zo siedmich zdravotných rizík. Parlament v súvislosti s touto témou Európskej komisii kedysi navrhol, aby v rozpočte EÚ boli na tento účel vyčlenené potrebné finančné prostriedky.

Dnes Európska komisia vypracovala náhradné opatrenie, ktoré podporuje našu pôvodnú iniciatívu. Toto opatrenie umožní, podobne ako program školského mlieka, poskytnúť v školách EÚ ovocie a zeleninu deťom vo veku od 6 do 10 rokov od školského roku 2009/2010.

Je to určite investícia do budúcnosti, ktorá pomôže predchádzať alebo znižovať náklady na zdravotnú starostlivosť vyplývajúce z nezdravých stravovacích návykov. Dúfam, že Európska komisia bude ochotná opätovne zvážiť predložené návrhy a zvýši existujúce financovanie programu podpory konzumácie ovocia a zeleniny z 90 miliónov EUR na sumu 500 miliónov EUR, čo by umožnilo poskytnúť toto opatrenie deťom vo všetky školské dni a aj širšej cieľovej skupine detí.

Ďakujem za vašu pozornosť.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Návrh Komisie zaviesť na školách konzumáciu ovocia bude prospešný pre zdravie občanov Európskej únie a výrazným spôsobom prispeje k hospodárskemu a spoločenskému rozvoju každého členského štátu. Stravovacie návyky sa formujú v detstve a môžu pretrvať po celý život človeka.

Školy predstavujú najvhodnejší východiskový bod na stanovenie tohto druhu správania, pretože škola je po rodine druhou inštanciou, ktorá je v priamom kontakte s deťmi a ktorá má na nich značný vplyv.

Keby sa tento program v školách zlúčil aj s programom v oblasti vzdelávania o výžive, viedlo by to k ďalším výsledkom v súvislosti s rozvojom uprednostňovania zdravej výživy, ktorej súčasťou je ovocie a zelenina. Je potrebné, aby boli deti predovšetkým vzdelávané a podporované v konzumácii tohto druhu produktov so zvýšenou výživovou hodnotou a aby sa programom dosiahol stanovený cieľ, pokiaľ ide o prevenciu chorôb súvisiacich s obezitou, podvýživou alebo cukrovky, ktoré sa môžu vyskytnúť v dospelom veku.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré navrhol Parlament, výrazne zlepšia text Komisie pridelením sumy 500 miliónov EUR za školský rok na financovanie zavedenia školského programu konzumácie ovocia a zeleniny, ktorý následne posilní poľnohospodársku výrobu na úrovni Európskej únie.

PRESEDA: PÁN COCILOVO

podpredseda

6. Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2009 (termín na predkladanie pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov): pozri zápisnicu

7. Hlasovanie

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Podrobnosti o výsledku hlasovania: pozri zápisnicu)

7.1. Uzatvorenie protokolu k dohode o partnerstve a spolupráci medzi ES a Kazachstanom na účely zohľadnenia pristúpenia Bulharska a Rumunska k EÚ (A6-0416/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (hlasovanie)

7.2. Spoločný podnik na vývoj novej generácie európskeho systému riadenia letovej prevádzky (SESAR) (A6-0439/2008, Angelika Niebler) (hlasovanie)

7.3. Povinné označenia pre dvoj- alebo trojkolesové motorové vozidlá (kodifikované znenie) (A6-0382/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

7.4. Právo spoločností týkajúce sa obchodných spoločností s ručením obmedzeným s jediným spoločníkom (kodifikované znenie) (A6-0383/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

7.5. Sedadlo vodiča kolesových poľnohospodárskych alebo lesných traktorov (kodifikované znenie) (A6-0384/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

7.6. Garančný fond pre vonkajšie opatrenia (kodifikované znenie) (A6-0387/2008, Diana Wallis) (hlasovanie)

7.7. Dohovor o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (A6-0428/2008, Hans-Peter Mayer) (hlasovanie)

7.8. Európsky systém národných a regionálnych účtov v Spoločenstve (A6-0376/2008, Pervenche Berès) (hlasovanie)

7.9. Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii (A6-0430/2008, Reimer Böge) (hlasovanie)

7.10. Žiadosť o zbavenie imunity Franka Vanheckeho (A6-0421/2008, Klaus-Heiner Lehne) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania:

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, moja požiadavka je založená na článku 168 rokovacieho poriadku. Pán predsedajúci, 10 rokov som bol členom Výboru pre rokovací poriadok, overovanie poverovacích listín a imunity. Pozorne som si prečítal správu pána Lehneho a musím vyjadriť – povedal by som, že bez ohľadu na politické presvedčenie príslušného poslanca – svoj údiv, že v tomto prípade sa odchyľujeme od zavedenej judikatúry výboru, ktorou bolo ponechať poslaneckú imunitu poslancom trestne stíhaným z politických dôvodov.

Pán Vanhecke je však trestne stíhaný ako zodpovedný redaktor článku. Je trestne stíhaný za článok, ktorého autor je známy a podľa belgických zákonov, ako je uvedené v správe, by v podobnej situácii zodpovedný redaktor nemal byť trestne stíhaný. Trestné stíhanie je navyše založené na skutočnosti, že bol odhalený cudzí pôvod páchatel'ov, ktorí znesvätili hroby. Bolo začaté na základe iniciatívy belgických socialistických predstaviteľ'ov miestnej samosprávy.

Je to jasné a to je aj moja posledná poznámka pán predsedajúci...

(Predsedajúci prerušil rečníka.)

Predsedajúci. – Pán Gollnisch, ospravedlňujem sa, ale rozpravy o hlasovaní tohto druhu nie sú povolené. Dal som vám minútu, aby ste svoju požiadavku objasnili, vy ste však hovorili dlhšie a nie je možné začať rozpravu.

(Návrh na vrátenie správy výboru bol zamietnutý.)

7.11. Žiadosť o zbavenie imunity Massima D'Alema (A6-0422/2008, Klaus-Heiner Lehne) (hlasovanie)

7.12. Ochrana spotrebiteľa v oblasti úverov a financií (A6-0393/2008, Iliana Malinova Iotova) (hlasovanie)

7.13. Hodnotiaca tabuľka spotrebiteľských trhov (A6-0392/2008, Anna Hedh) (hlasovanie)

7.14. Všeobecné postupy pre spotrebnú daň (A6-0417/2008, Astrid Lulling) (hlasovanie)

– Pred začiatkom hlasovania o zmenenom a doplnenom návrhu:

Astrid Lulling, *spravodajkyňa*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, rada by som požiadala všetkých tých poslancov, ktorí si neželajú takpovediac vrátiť sa pred rok 1992, teda do obdobia pred zriadením spoločného trhu, aby hlasovali proti správe, pretože to, čo robí Parlament s hlasmi, ktoré dostáva, je hanebné.

V správe je znejasnené všetko, zdravie, zdaňovanie a tak ďalej. Hlasujte proti správe. Ak tak urobíte, budete hlasovať za Komisiu, ktorá pripravila dobrý návrh.

(potlesk od pravice)

Predsedajúci. – Zdá sa mi, že názor pani spravodajkyne Lullingovej je jasný bez ohľadu na to, či s ním ostatní súhlasia. Pristúpime k hlasovaniu podľa mien o celom zmenenom a doplnenom návrhu.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) Chcem protestovať proti vyjadreniu pani Lullingovej, ktorá sa snaží ovplyvniť hlasovanie poslancov tohto Parlamentu. Nedáva to zmysel.

S uvedeným výkladom nesúhlasíme. Len preto by som chcela vyzvať poslancov, ktorí vedia, o čo ide, ktorí vedia, že chránime ostatné záujmy, a to záujmy týkajúce sa verejného zdravia, občanov a krajín, aby hlasovali za správu.

(potlesk od ľavice)

Predsedajúci. – Rád by som v tejto chvíli pripomenul pánom poslancom, že počas postupu pri hlasovaní nie je dovolené diskutovať. Podľa rokovacieho poriadku má pani spravodajkyňa právo vyjadriť svoj názor, a preto som jej to umožnil. Nevedel som, či ďalšia žiadosť o vystúpenie nemala procedurálny charakter. Ospravedlňujem sa všetkým, ale sú tu aj ďalšie žiadosti o vystúpenie a mám v úmysle nevyhovieť im a pokračovať v hlasovaní.

7.15. Školský program podpory konzumácie ovocia (zmena a doplnenie nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (A6-0391/2008, Niels Busk) (hlasovanie)

7.16. EMU@10: Prvých desať rokov fungovania Hospodárskej a menovej únie a výzvy do budúcnosti (A6-0420/2008, Pervenche Berès, Werner Langen) (hlasovanie)

– Po ukončení hlasovania:

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, rád by som vzniesol procedurálnu námietku. Práve sme hlasovali o mnohých spoločných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov a Socialistickej skupiny v Európskom parlamente. Naše zoznamy o poradí hlasovania vždy obsahujú skratku PSE/PPE-DE. Podľa abecedy je však poradie opačné. Existuje nejaké procedurálne pravidlo, ktorým je možné vysvetliť prirodzené uprednostnenie socialistov?

(protestné pokrikovanie)

Predsedajúci. – Pán Rack, som rád, že vám môžem odpovedať ihneď, pretože administratívne služby ma informujú, že označenie tých, ktorí podpísali pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené politickými skupinami spoločne, je prepísané do hlasovacieho zoznamu presne v tom istom poradí, v akom skupiny uviedli podpísanie. Preto v tomto prípade nie je možné použiť abecedné poradie.

7.17. Uplatňovanie zásady rovnakého odmeňovania žien a mužov (A6-0389/2008, Edit Bauer) (hlasovanie)

7.18. Podpora včasnej demonštrácie udržateľnej výroby energie z fosílnych palív (A6-0418/2008, Christian Ehler) (hlasovanie)

8. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– Správa: Iliana Malinova Iotova (A6-0393/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predseda, rozsah finančnej krízy ukazuje, že ani banky ani spotrebiteľia sa nerozhodovali zodpovedne. Veľmi podporujem investície do finančného vzdelávania a schválila som aj správu. Nemôžem však súhlasiť s povrchnými kampaňami a všeobecnými zásadami. Obávam sa, či máme analýzu, pretože situácia v členských štátoch môže byť rôzna. Viem aj to, že ak má byť vzdelávanie účinné, musí byť úzko zamerané na špecifické požiadavky celej škály rozličných skupín občanov.

Rada by som vás upozornila na príkladnú prax z Českej republiky. Posledné tri roky funguje internetová stránka <http://www.bankovnipoplatky.com>, ktorú spravuje jediný človek. Táto stránka predstavuje veľmi významný prínos v oblasti finančného vzdelávania českých občanov, ktorí majú prístup k internetu. Je dôkazom toho, že túto otázku možno vyriešiť lacno a účinne. Chýba však vzdelávanie žiakov a staršej generácie, a to bez verejného financovania nedokážeme.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Európski spotrebiteľia aj vďaka finančnej kríze majú vynikajúcu príležitosť overiť si svoje vedomosti v oblasti financií. Získali výbornú skúsenosť, že porozumieť riadeniu súkromných financií, zhodnoteniu úspor, využívaniu poisťovacích produktov, ale aj obyčajným bankovým výpisom a potvrdeniam si vyžaduje znalosť základnej finančnej terminológie a využiť ju správne na spravovanie svojich financií.

Z tohto dôvodu pokladám správu spravodajkyne Iotovovej za ďalší dôležitý príspevok EP k ochrane spotrebiteľa a hlasovala som za ňu. Som presvedčená, že so vzdelávaním spotrebiteľov je potrebné začať už na základných školách. Túto problematiku zameranú hlavne na financie by mali členské štáty zakotviť do učebných osnov na základných aj stredných školách. Je potrebné lepšie spropagovať webovú stránku DOLCETA a EURÓPSKY DIÁR.

Oceňujem aktivity spotrebiteľských organizácií, ktoré sú zamerané na vzdelávanie nielen žiakov, ale aj pedagógov. S veľkým entuziazmom organizujú rôzne súťaže, do ktorých sa zapája veľký počet mladých spotrebiteľov. Pod mojou záštitou Asociácia spotrebiteľských subjektov Slovenska v rámci spotrebiteľskej výchovy žiakov každoročne organizuje súťaž Spotreba pre život. Táto súťaž sa teší veľkému záujmu a víťazi absolvujú návštevu v EP.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážený pán predseda, veľmi pekne vám ďakujem za príležitosť vysvetliť dôvody môjho hlasovania. Myslím, že v tejto snemovni sa pravdepodobne zhodneme na tom, že úverová kríza a kríza likvidity, ktorým čelíme, sú zapríčinené nesprávnymi rozhodnutiami v oblasti pôžičiek, a to nielen zo strany bánk. K týmto rozhodnutiam ich donútila Clintonova vláda a nasledujúce režimy, ktoré odporučili bankám dávať úvery spoločnostiam, ktorých úverová bonita bola považovaná za nedostatočnú. Príčinou kríz sú však aj nesprávne rozhodnutia zo strany spotrebiteľov. Boli podnecovaní k úverom, ktoré možno neboli schopní splácať a ocitli sa v situácii, v ktorej museli znášať túto platobnú neschopnosť.

Uvedená situácia zdôrazňuje dôležitosť finančného vzdelávania spotrebiteľov. Zdá sa však, že sa medzi nami začína rozmáhať klamný názor, že Európska únia dokáže vyriešiť každý problém. Ak sa pozriete na riešenia vymenované na webovej stránke Komisie, v brožúre Európsky diár, vidíte, že na riešenie otázky vzdelávania spotrebiteľov toho v skutočnosti robia len veľmi málo. Mali by sme sa pozrieť na komunitné organizácie, napríklad na organizáciu *Croydon Caribbean Credit Union* v mojom volebnom obvode, ktoré riešia tieto problémy na úrovni komunity a nie na európskej úrovni.

– Správa: Astrid Lulling (A6-0417/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predseda, vyzvala som Parlament, aby hlasoval proti správe, pretože len malá menšina hlasovala za nižšie smerné úrovne ako tie, ktoré sa používajú v súčasnosti.

Rada by som zdôraznila, že Komisia nesúhlasí so smernými úrovňami. Tento Parlament hlasoval v roku 2005 za správu pána Rosatiho s cieľom zrušiť smerné úrovne a teraz robíme krok späť a obmedzujeme to, za čo sme hlasovali. Väčšina poslancov nevie, za čo hlasovali.

Teraz znižujeme súčasné smerné úrovne o 50 %. To znamená, že ste nehlasovali za 800 cigariet, ale za 400, nie za 10 litrov liehovín, ale za 5 litrov, nehlasovali ste za 90 litrov vína, ale za 45 litrov a miesto 110 litrov piva ste hlasovali za 55 litrov. Robíte krok späť a znižujete súčasné úrovne nákupu súkromnými osobami na polovicu.

Som presvedčená, že odkaz pánovi komisárovi Kováčovi a Rade ministrov je aj napriek tomu jasný. V konečnom dôsledku za moju správu nemá v úmysle hlasovať iba päť členských štátov. Preto by som rada

oznámila Rade, že pán komisár podľa svojich včerajších slov súhlasí s orientačnými limitmi, ktoré sa uplatňujú v súčasnom období. To musí byť jasné, pán predsedajúci, ako spravodajkyňa to musím uviesť, pretože táto informácia má pri výklade hlasovania zásadný význam.

Daniel Hannan (NI). – Vážený pán predsedajúci, je mi ctou zastupovať nádherné dedinky, údolia a háje plné zvončekov v grófstvach v okolí Londýna. Ako každý poslanec EP za juhovýchodné Anglicko som dostal tucty srdcových sťažností od voličov, ktoré sa týkali svojoľnej konfiškácie legálne nakúpeného alkoholu a tabaku v prístavoch Lamanšského prielivu.

Opakované zvýšenia spotrebnej dane zo strany labouristov poslúžili na presun príjmov, ktoré by mali ísť v prospech maloobchodníkov v mojom volebnom obvode, na druhú stranu Lamanšského prielivu. Časom sa presunuli z anglických grófstiev v okolí Londýna na kontinent aj pracovné miesta. Príjem, ktorý mal ísť do britskej štátnej pokladnice, sa dostáva do kontinentálnych pokladníc.

Reakcia vlády následne spočívala v použití tohto znižujúceho sa príjmu na vyšší počet vyberačov daní v márnej snahe o kontrolu systému, v ktorom sa začína pašovať čoraz viac alkoholu a tabaku. Taký je systém, za ktorého návrat labouristickí poslanci EP na svoju hanbu práve hlasovali. Myslím, že to je hanba.

Syed Kamall (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, len by som rád zopakoval pocity, ktoré vyjadрили predošli rečníci, pani spravodajkyňa Lullingová a môj kolega pán Dan Hannan z juhovýchodného Anglicka.

Aj ja ako poslanec Európskeho parlamentu za Londýn, najúžasnejšie mesto na svete a hlavné mesto najúžasnejšej krajiny na svete, som dostal mnoho listov od voličov, ktorí sa sťažovali na ťažkopádny prístup colných orgánov a vyberačov spotrebnej dane, keď sa usilovali o nákup alkoholu a cigariet na kontinente a donášali ich späť pre vlastné potešenie alebo potešenie rodiny či priateľov.

Čo robia colní a daňoví úradníci v Spojenom kráľovstve? Preháňajú ich, kladú im neodbytné otázky, nútia ich vystúpiť z vozidiel, nevynímajú ani dôchodcov a dotieravým spôsobom, ako pri výsluchu gestapa, sa ich vypytujú a snažia sa zistiť, koľko alkoholu vypijú a koľko cigariet vyfajčia. Takéto správanie od úradníkov presadzujúcich právo alebo vyberačov spotrebných daní v Spojenom kráľovstve či v Európe neočakávame. Hlasovaním za správu tak, ako sme to urobili dnes, sme vykonali krok späť. Nielen pred rok 1992, ale ďalej do minulosti, do obdobia, keď ešte neexistoval voľný pohyb tovaru alebo bol len veľmi obmedzený.

– Správa: Niels Busk (A6-0391/2008)

Milan Gaľa (PPE-DE). – (SK) Správu som podporil, pretože výskyt nadváhy a obezity v Európskej únii za posledné dve desaťročia rapidne narástol, takmer 22 miliónov detí má nadváhu a tento údaj rastie ročne až o 400 000. Viac ako 90 % prípadov obezity u detí zapríčiňujú nesprávne stravovacie návyky a nedostatok pohybu. Takéto deti trpia vážnymi poruchami výživy, ale aj kĺbov, majú zníženú imunitu a sú častejšie choré.

Po schválení Bielej knihy o stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe je predložené nariadenie dobrou správou pre boj proti obezite detí. Projekt zvýšenia distribúcie ovocia a zeleniny do európskych škôl považujem za potrebný. Viac by sme mali myslieť na deti v predškolských zariadeniach a viac ako samotná distribúcia by zdravému vývoju populácie prispelo poradenstvo a vytváranie dobrých a vyvážených stravovacích návykov.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, školský program podpory konzumácie ovocia, ako aj projekt mliečna desiata v školách a projekt distribúcie potravinových výrobkov ľuďom EÚ v núdzi patria medzi vynikajúce iniciatívy EÚ, ktoré sú veľmi potrebné a rozhodne ich treba podporovať. Distribúcia bezplatného ovocia a zeleniny žiakom prispeje nielen k zlepšeniu ich zdravia a k zmene ich stravovacích návykov, ale bude mať aj pozitívny spoločenský dosah. Kladne hodnotím mnohé z návrhov Európskej komisie a domnievam sa, že nespôsobia spory zásadného významu. Zároveň dúfam, že pani komisárka a predovšetkým naši ministri poľnohospodárstva z EÚ-27 budú o niečo štedrejší. Nesmieme zabudnúť, že ide o zdravie našich detí a že by sme na ňom nemali šetriť.

Hynek Fajmon (PPE-DE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rovnako ako ostatní poslanci EP za Skupinu PPE-DE z Českej republiky som hlasoval proti správe pána Buska o ovocí a zelenine na školách. O zdravú stravu detí sa musia starať v prvom rade rodičia. Európska únia nemá žiadne právomoci ani v oblasti školstva, ani v oblasti zdravia. Tieto záležitosti majú spravovať členské štáty v súlade s vlastnými vnútroštátnymi preferenciami. Neexistuje žiadny rozumný dôvod na to, aby Európska únia využívala peniaze daňových poplatníkov na to, aby žiakom hradila raz za týždeň kus ovocia. EÚ by sa mala zaujímať o skutočné

celoeurópske problémy, napríklad o odstránenie bariér, čo sa týka štyroch základných slobôd, a nemala by porušovať svoju vlastnú zásadu subsidiarity.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, od doby, keď sme vyhánali z ovocných sádov deti, ktoré kradli jablká, prešlo už mnoho času. Dnes žiakov nezaujímajú ani sady, ani jablká. Preto je program podpory konzumácie ovocia vítaný. Problém je, že mnohí rodičia si neuvedomujú dôležitosť ovocia a zeleniny, a preto program poskytne informácie o prínosoch konzumácie ovocia a zeleniny pre zdravie.

Samozrejme, že kľúčom k úspechu tohto programu budú opäť členské štáty. Nechceme zložitý program založený na pravidlách. Chceme pružnosť a musíme spolupracovať predovšetkým s učiteľmi, ktorí budú rozdávať ovocie, a s rodičmi, aby zaručili, že deti ovocie a zeleninu zjedia a že im bude chutiť. Vytvorí sa tak zdravé stravovacie návyky na celý život.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Vážený pán predsedajúci, v amerických mestách často vidíme dospievajúcich ľudí s hmotnosťou vyššou ako 150 kg. Nechcem, aby sme urobili tú istú chybu. Podpora modelov zdravého spôsobu stravovania a konzumácia zdravších výrobkov, ktoré nespôsobujú zvyšovanie hmotnosti, v detstve a v mladosti sú investíciou do zdravia budúcich generácií. Týmto spôsobom sa ušetria aj výdavky na liečbu cukrovky, srdcovocievnych ochorení a ochorení kostí.

Preto je príliš skromný program v praxi neúčinný z hľadiska zdravia a z hospodárskeho hľadiska. Z tohto dôvodu som podporila pozmeňujúci a doplňujúci návrh 7, v ktorom sa zvyšujú minimálne výdavky na ovocie pre žiakov na štvornásobok a zaručuje sa tak jedna porcia ovocia alebo zeleniny minimálne štyrikrát do týždňa, nie len raz. Som rada, že tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol návrhom zo strany Komisie. Zavedenie programu by nemalo závisieť od súhlasu rodičov s jeho spolufinancovaním. Predovšetkým deti chudobnejších rodičov by mali mať šancu dostať v škole ovocie zadarmo. Preto by sa malo financovanie programu zvýšiť.

– **Správa: Pervenche Berès, Werner Langen (A6-0420/2008)**

Ivo Strejček (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi vysvetliť, prečo som hlasoval proti správe pani Pervenche Berèsovej a pána Wernera Langena. Chcel by som zdôrazniť minimálne tri body.

Úplne prvý sa týka toho, že správa obsahuje výzvy na intenzívnejšiu a dôkladnejšiu koordináciu hospodárskych a finančných vnútroštátnych politík. Druhý je, že si to bude vyžadovať vysokú mieru koordinácie fiškálnej politiky, na ktorú bude potrebné politické zjednotenie, a následok tohto politického zjednotenia je treťou príčinou môjho hlasovania proti správe.

Nesúhlasím s názorom, že politická koordinácia, ktorá odstráni prirodzené rozdiely medzi členskými štátmi, sa stane liekom a hojivou odpoveďou na súčasné európske problémy. Súčasnú európsku problémy spočívajú vo voľnom pohybe pracovných síl a voľnom pohybe kapitálu a služieb.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Z hľadiska prvých desiatich rokov existencie hospodárskej a menovej únie sa musíme sami seba opýtať, či si skutočne spájame znak eura s rozvojom a stabilizáciou. Niet pochyb, že na túto otázku existuje len jediná odpoveď. Zatiaľ čo si uvedomujeme niektoré negatívne hľadiská prijatia spoločnej meny, ako je zvýšenie cien v počiatočnom štádiu, je potrebné zdôrazniť, že euro sa stalo jednou z vedúcich svetových mien.

Hospodárska a menová únia prispieva k rastu hospodárskej stability v členských štátoch a má aj priaznivý vplyv na medzinárodný obchod, čo je pre EÚ prínosom. Pozitívny vplyv eura začal byť obzvlášť viditeľný v poslednej dobe, keď nás svetová finančná kríza donútila uvedomiť si prínos stabilného výmenného kurzu.

– **Správa: Klaus-Heiner Lehne (A6-0422/2008)**

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Rada by som vysvetlila dôvody svojho hlasovania. Zdržala som sa hlasovania o žiadosti o zbavenie Massima D'Alema poslanskej imunity, pretože ako právnička mám isté výhrady voči právomoci nášho Parlamentu v tejto záležitosti a nemám právo ani si neželám zasahovať do vnútorných záležitostí Talianska.

– **Správa: Christian Ehler (A6-0418/2008)**

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Ako spravodajca Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín požiadanej o stanovisko vítam výsledok hlasovania. Hovoríme o technológii, ktorá, ak všetko

vyjde, môže ponúknuť čiastočné riešenie problematiky zmeny klímy. Nesmieme však dovoliť, aby nás odvieďla od dôležitosti celého klimatického balíka.

Nové členské štáty vrátane Maďarska od 80. rokov minulého storočia značne znížili emisie skleníkových plynov. Bola by to vážna urážka, keby ich teraz potrestali tí, ktorí doteraz škodlivé emisie zvyšovali. Z toho dôvodu by sme radi dosiahli primerané rozdelenie 10 % príjmov zo systému obchodovania s emisími kvótami medzi tie členské štáty, v ktorých je HDP na osobu nižší ako priemer Európskej únie.

Rovnako by sme prideliť 10 % tým, ktorí počas posledných 15 rokov znížili svoje emisie. Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín bol úspešný pri dosiahnutí oslobodenia systémov diaľkového vykurovania od dane za zmenu klímy. Tento úspech je potrebné udržať v záujme miliónov európskych občanov s nízkym príjmom. Ako spravodajca Výboru pre životné prostredie požiadaného o stanovisko sa pripájam k vyššie uvedeným poslancom, ktorí správu podporili.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Správa: Jacek Saryusz-Wolski (A6-0416/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), písomne. – (IT) Hlasujem za toto opatrenie. Kazachstan začal proces demokratizácie, ktorý napreduje pomalšie než výnimočný hospodársky rast, ktorý krajina zaznamenala v posledných rokoch. V tejto bývalej republike Sovietskeho zväzu pôsobí veľké množstvo zahraničných podnikateľov, ktorí investujú obrovský kapitál. V tejto súvislosti by mala Európska únia neustále podporovať kroky zamerané na zväčšenie priestoru pre slobodu, demokraciu a sociálnu spravodlivosť kazašských občanov a nemala by hrať len úlohu obchodného partnera so zvyšujúcimi sa záujmami. Hospodársky rast a demokracia by mali ísť ruka v ruke.

Dragoş Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Počas konzultačného postupu som hlasoval za správu, v ktorej sa schvaľuje uzatvorenie protokolu k dohode o partnerstve a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a Kazachstanom na účely zohľadnenia prístúpenia Bulharskej republiky a Rumunska k Európskej únii. Táto správa napomôže podnietenie spolupráce medzi Rumunskom a Kazachstanom.

G l y n F o r d (P S E), písomne. – <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PV+20081118+ITEM-007-01+DOC+XML+V0//SK&language=SK> Hlasoval som za správu pána Saryusza-Wolskeho o uzatvorení protokolu k dohode o partnerstve a spolupráci medzi ES a Kazachstanom. Rozhodol som sa aj napriek svojim pretrvávajúcim výhradám týkajúcim sa záznamu vlády v Kazachstane o ľudských právach. Je dôležité, aby Parlament a Komisia aj naďalej sledovali situáciu v Kazachstane a v prípade, že sa zhorší alebo že sa ju dokonca nepodarí v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov zlepšiť, by sme mali prijať opatrenia na pozastavenie tejto dohody.

L u c a R o m a g n o l i (N I), písomne. – <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+PV+20081118+ITEM-007-01+DOC+XML+V0//SK&language=SK> (IT) Hlasoval som za správu pána Saryusza-Wolskeho, a teda aj za uzatvorenie dohody o partnerstve a spolupráci medzi Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi a Kazachstanom.

Schvaľujem stanovisko pána spravodajcu aj Rady a som presvedčený, že uzatvorením dohody o partnerstve a spolupráci s Kazachstanom pred prístupím Bulharskej republiky a Rumunska k Európskej únii sa objavuje potreba vypracovania protokolu k dohode o partnerstve a spolupráci, ktorý umožňuje novým členským štátom podpísať ju.

– Správa: Angelika Niebler (A6-0439/2008)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Tento dokument zásadne nemení obsah nariadenia, ktoré tento Parlament prijal v novembri 2006 a ktorým sa ustanovilo verejno-súkromné partnerstvo na rozvoj európskeho systému riadenia letovej prevádzky.

Cieľom pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov k nariadeniu je uznať systém SESAR (nová generácia európskeho systému riadenia letovej prevádzky) ako orgán Spoločenstva a umožniť uplatňovanie Služobného poriadku Európskych spoločenstiev na jeho zamestnancov. V pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch sa tiež navrhuje vyčíslenie príspevku Spoločenstva a jeho prevod v prospech systému SESAR v maximálnej výške 700 miliónov EUR. Uvedená suma pozostáva z rovnakých dielov a pochádza zo 7. rámcového programu pre výskum a technologický rozvoj a z programu transeurópskych sietí.

Zriadenie tejto spoločnosti predstavuje nebezpečný precedens, čo sa týka využitia verejných finančných prostriedkov na súkromné účely. Verejný sektor mohol prijať prístup modernizácie a vylepšenia systémov riadenia letovej prevádzky vrátane hľadiska spoľahlivosti a zaručiť tak bezpečnosť odborníkov a užívateľov vzdušného priestoru. Myslíme si, že tieto ciele nedosiahneme jednoduchšie tým, že ich podriadime záujmom a tlakom súkromného sektora. Z uvedených dôvodov sme túto správu nepodporili.

David Martin (PSE), písomne. – Tento návrh bude mať značný pozitívny finančný dosah na Európsky program pre modernizáciu kontrolnej infraštruktúry leteckej dopravy. Podporujem tento návrh, finančné prostriedky, ktoré sa v jeho dôsledku šetria a ktoré sa budú investovať do výskumu, činností rozvoja a schvaľovania v prospech celého Spoločenstva.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Rád by som oznámil, že som hlasoval za správu pani Nieblerovej o zriadení spoločného podniku na vývoj systému SESAR, novej generácie európskeho systému riadenia letovej prevádzky.

Je jasné, že rozsiahle projekty Spoločenstva v oblasti výskumu a technologického rozvoja si na vytvorenie dlhodobých prospešných účinkov vyžadujú spoločné úsilie verejného a súkromného sektora. V tomto prípade som presvedčený, že nová generácia zostúladného riadenia letovej prevádzky je potrebná na udržanie budúceho rastu leteckej dopravy v európskom vzdušnom priestore z hospodárskeho hľadiska i z hľadiska životného prostredia. Preto som presvedčený, že by sme mali zriadenie spoločného podniku v tejto oblasti uvítať s nadšením. Rád by som však zdôraznil potrebu poučiť sa z minulosti (mám na mysli likvidáciu spoločného podniku Galileo) a jasnejšie formulovať vymedzenie postavenia tejto právnickej osoby, aby problémy procedurálneho a právneho charakteru nebránili výhodám vedeckého a technologického pokroku.

– **Správa: Diana Wallis (A6-0382/2008)**

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu pani Wallisovej o kodifikácii povinných značení pre dvoj- alebo trojkolesové motorové vozidlá. Keďže smernica o povinných značeniach vozidiel tohto druhu bola zmenená a doplnená už niekoľkokrát, som presvedčený, že kodifikácia je potrebná na dosiahnutie lepšieho porozumenia zo strany občanov a poskytnutie lepšieho prístupu k právnym predpisom Spoločenstva a v konečnom dôsledku prístupu k možnosti uplatňovať práva zakotvené v týchto predpisoch.

– **Správa: Hans-Peter Mayer (A6-0428/2008)**

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu pána Mayera o uzavretí Dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach. Súhlasím s názorom kolegu poslanca, že návrh predložený Komisiou, ktorý má nahradiť Luganský dohovor z roku 1988, môže pomôcť pri urýchlení a zvýšení účinnosti systému uznávania a výkone rozsudkov v uvedených oblastiach, predovšetkým pokiaľ ide o registráciu a platnosť práv duševného vlastníctva.

– **Správa: Pervenche Berès (A6-0376/2008)**

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Tento návrh je obzvlášť dôležitý, pretože uplatňovanie regulačného postupu s kontrolou vo veľkej miere posilňuje práva Parlamentu sledovať uplatňovanie vykonávacích opatrení. Parlamentu je udelené právo kontrolovať návrhy vykonávacích opatrení. Navyše obsahuje dodatky k základným nariadeniam a udeľuje Parlamentu právo namietať proti návrhom opatrení alebo predkladať pozmeňujúce a dopĺňujúce návrhy k návrhom vykonávacích opatrení.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Podporujem vynikajúcu správu pani Berèsovej o zmene a doplnení nariadenia Rady o Európskom systéme národných a regionálnych účtov v Spoločenstve, pokiaľ ide o vykonávacie právomoci Komisie. Som presvedčený, že po zavedení nového komitologického postupu, konkrétne regulačného postupu s kontrolou, ktorý rozširuje práva Parlamentu v oblasti dohľadu nad vykonávacími opatreniami, musíme pokročiť, pokiaľ ide o všeobecný proces prispôsobovania, ktorý odporúča Komisia, s cieľom účinne uplatňovať nový postup.

– **Správa: Reimer Böge (A6-0430/2008)**

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Na prelome rokov 2007 a 2008 predložilo Taliansko žiadosti v súvislosti s prepúšťaním v dôsledku liberalizácie v textilnom a odevnom odvetví priemyslu na Sardínii (1 044 pracovníkov, 5 spoločností), v Piemonte (1 537 pracovníkov, 202 spoločností), v Lombardii (1 816, 190) a v Toskánsku (1 588, 461). Pre prepustených pracovníkov z 858 podnikov v celkovom počte 5 985 žiada Taliansko finančný príspevok vo výške 38 158 075 EUR.

Ako sme už uviedli, tento fond nemožno využívať na dočasné tlmenie neprijateľných sociálno-hospodárskych nákladov v dôsledku liberalizácie obchodu, najmä v textilnom a odevnom odvetví, a na tlmenie zvýšenej neistoty zamestnancov.

Vzhľadom na (možné) skončenie platnosti systému dohľadu založeného na dvojitej kontrole určitých kategórií textilných a odevných výrobkov dovážaných z Číny 31. decembra 2008 je potrebné zriadiť mechanizmus na obmedzenie dovozu z akejkoľvek krajiny do EÚ.

Vzhľadom na rastúci počet podnikov, ktoré sú zatvárané alebo premiestňujú svoju výrobu, a vzhľadom na rast nezamestnanosti a na zvýšené využívanie zamestnancov, a to najmä v Portugalsku, je potrebné zastaviť politiku liberalizácie svetového obchodu (iniciovanú EÚ a socialistickou vládou v Portugalsku) a chrániť výrobu a zamestnanie s právami v jednotlivých členských štátoch EÚ.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Mobilizácia Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na žiadosť Talianska poskytuje vynikajúcu príležitosť na zváženie reakcií potrebných v budúcnosti, keď bude spojenie dôsledkov globalizácie a hospodárskej krízy ešte naliehavejšie. Štruktúra tohto fondu založeného na zásadách obmedzeného rozsahu svedčí o tom, že Európska únia považuje globalizáciu za skutočnosť a jej negatívne dôsledky za realitu, ktorej je potrebné sa prispôsobiť a nie ju popierať. Podľa mňa je tento pohľad realistický a má značný potenciál na to, aby bol aj účinný.

Chápanie globálnych zmien a usmerňovanie úsilia o reakciu na ne je vhodnejšie ako presvedčenie, že je možné navždy sa im vyhýbať alebo dokonca že ich popieranie je vo svojej podstate čestné. Prispôbenie sa globalizácii je vhodnejšou politickou voľbou ako jej popieranie.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Podporujem správu pána Bögeho o mobilizácii Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii. Súhlasím s tým, že žiadosti predložené štyrmi talianskymi regiónmi sú v súlade s požiadavkami na určenie finančných príspevkov ustanovených v nariadení EÚ a v súlade s dôvodmi zriadenia tohto fondu. V súčasnom období je potrebné ako kedykoľvek predtým pomôcť zamestnancom, ktorí stratili pracovné miesto v dôsledku zmien v štruktúre svetového obchodu a podporiť ich pri opätovnom vstupe na trh práce. Z uvedeného dôvodu podporujem žiadosť o mobilizáciu fondu, ktorú obsahuje správa môjho kolegu.

– Správa: Klaus-Heiner Lehne (A6-0421/2008)

Philip Claeys (NI), písomne. – (NL) Hlasoval som proti správe z rozličných dôvodov. Rozprava vo výbore nemala dostatočnú vážnosť. Zúčastnilo sa jej len 7 poslancov z 28. V skutočnosti nebolo možné uskutočniť rozpravu ani na plenárnom zasadnutí. O obsahu správy sa diskutovalo vo flámskej verejnoprávnej televízii ešte pred hlasovaním vo výbore, v čase, keď pán Vanhecke ešte nemal právo sa s ním oboznámiť. To je škandalózne. Najhorší zo všetkého je však záver správy. Je v ňom uvedené odporúčanie, aby bol pán Vanhecke zbavený imunity aj napriek tomu, že nenapísal kontroverzné texty a že v belgickej ústave je jasne uvedené, že možno trestne stíhať len autora, ak je známy.

Keďže del'ba právomocí a nezávislosť belgického súdu sú len teoretické, pán Vanhecke riskuje v dôsledku tohto odporného materiálu stratu svojich politických práv. Táto záležitosť je len politickým manévrom s cieľom upozorniť na vedúceho predstaviteľa flámskej nacionalistickej opozície. Je hanebné, že EP by sa mal nechať využiť na tento účel.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Výbor pre právne veci a poslanci z jednotlivých politických skupín na dnešnom plenárnom zasadnutí znova ukázali, aká nepodstatná je pre nich neustrannosť a dodržiavanie práva v porovnaní s posadnutosťou zbaviť sa všetkých, ktorí nie sú súčasťou ich veľkej rodiny eurofederalistov.

Môj kolega pán Vanhecke sa stal terčom honu na čarodejnice v Belgicku, ktorého jediným cieľom je obviniť ho a donútiť odísť z politickej scény. Európsky parlament zabudol, že ak štáty predložia akúkoľvek žiadosť o zbavenie poslaneckej imunity, je v súlade s rokovacím poriadkom povinný uplatniť v plnej miere pravidlá o ochrane poslancov Európskeho parlamentu.

Rovnako ako pán Gollnisch, ktorý bol v roku 2006 zbavený parlamentnej imunity z čisto politických príčin, je aj pán Vanhecke v dôsledku zmeny právneho problému na problém politický obeťou skutočného útoku. Je neprijateľné, aby nejaká inštitúcia o sebe klamlivo tvrdila, že je demokratická.

Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Dňa 13. októbra 1981 predniesol socialistický poslanec André Laignel vo francúzskom národnom zhromaždení opozičným poslancom svoju slávnú reakciu, v ktorej rezolútne vyhlásil, že znárodňovanie, o ktoré sa snažila vláda, bolo protiústavné. Vo svojej reakcii uviedol,

že rozprava sa zmenila z právnej na politickú a že hoci na to jej účastníci mali právo, v tomto prípade pochybili z právneho hľadiska, keďže z politického hľadiska boli v menšine.

Európsky parlament si toto vyjadrenie zjavne vzal k srdcu, pretože sa zbavuje všetkých, ktorí sa odvážia otravovať ho politickými názormi považovanými za nedostatočne federalistické alebo európske.

Môj kolega pán Vanhecke sa stal terčom skutočného honu na čarodejnice v rámci Európskeho parlamentu, do ktorého bol legitímne zvolený. Táto inštitúcia sa mylí a postupuje hanebným spôsobom v prijímaní neprijateľného, a to v lynčovaní jedného zo svojich poslancov prostredníctvom opovrhovania všetkými platnými právnymi zásadami a právnou ochranou v súvislosti s parlamentnou imunitou.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Vzhľadom na uvedenie správu a s ňou súvisiace súdne konanie zo strany belgických orgánov je potrebné jednomyselne uviesť, že celý tento postup, predovšetkým súdne konanie, predstavuje čisto politicky motivované prenasledovanie bývalého vedúceho predstaviteľa strany *Vlaams Belang* Franka Vanheckeho. Pán Vanhecke dostal súdny príkaz dva dni po tom, ako sa vzdal vedenia strany.

Jasné je aj to, že šesť mesiacov pred európskymi voľbami ide o politicky motivovaný cieľ očieniť meno kandidáta strany *Vlaams Belang*. Aj podľa belgickej ústavy by mal byť z právneho hľadiska trestne stíhaný autor článku, ak je známy, a nie vydavateľ. Z uvedeného dôvodu chcem dať veľmi dôrazne najavo, že politicky motivované trestné stíhanie by nemalo byť vnímané ako dôvod na zbavenie pána Franka Vanheckeho jeho parlamentnej imunity a že hon na čarodejnice zo strany belgických orgánov činných v trestnom konaní by mal byť čo najdôraznejšie odsúdený. Podobná situácia sa vyskytla v roku 2003, keď sa začalo trestné konanie proti Danielovi Cohnovi-Benditovi zo Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie, hoci ho v tom čase výbor zamietol pre podozrenia z existencie politických motívov. V tomto prípade ide o rovnakú situáciu, možno ešte o jasnejšiu. Z uvedeného dôvodu som povinný hlasovať proti návrhu.

Frank Vanhecke (NI), písomne. – (NL) Bez toho, aby som stratil čo i len jednu zo svojich ilúzií musím povedať, že z Európskeho parlamentu sa stáva potupný komplic mafie politického lynčovania, ktorú organizujú belgické súdy. Za prítomnosti 7 z 28 poslancov mi dal Výbor pre právne veci 20 minút, aby som sa obhájil v súvislosti s materiálom, ktorý mal niekoľko sto strán. Na plenárnom zasadnutí som v rozpore s článkom 7 nášho vlastného rokovacieho poriadku vôbec nedostal príležitosť vystúpiť na svoju obhajobu.

Keby sa niečo podobné stalo v Rusku, boli by sme úplne vyvedení z miery. Čo sa mňa týka, budem aj naďalej hrdo zastávať slobodné vyjadrenie názoru vo Flámsku a v Európe, a to nielen pokiaľ ide o otázku prisťahovalcov a nebezpečenstva islamu.

– Správa: Klaus-Heiner Lehne (A6-0422/2008)

Marco Cappato (ALDE), písomne. – (IT) My zástupcovia radikálov spolu s Marcom Panellom hlasujeme proti správe pána Lehneho o zbavenie imunity pána D'Alemu, pretože sú v nej uvedené nelogické závery, ktoré môžu vychádzať jedine zo základov alebo vyjadrení založených na sebaobrane talianskej a európskej politickej triedy.

Správa obsahuje argumenty týkajúce sa skutočnosti, že žiadosť o povolenie pokračovať je neopodstatnená, pretože odpočúvaný materiál postačuje na podporu obžaloby jednotlivcov, voči ktorým sa vedie vyšetrovanie. Žiadosť by bola neopodstatnená vtedy, keby sa žiadosť prokuratúry týkala obžaloby pána D'Alemu, pretože Parlament nemusí rozhodovať v súlade s talianskym právom.

Ak však odpočúvaný materiál naozaj nie je potrebný a žiadosť je neopodstatnená, a je teda vyslovene nepotrebná, prečo by sa mal Európsky parlament rozhodnúť „nepovoliť použitie príslušných nahrávok z telefonického odpočúvania a nezbaviť Massima D'Alemu imunity“, ako je navrhnuté v správe? Prečo by sme nemohli prijať rozhodnutie talianskeho parlamentu, ktorý v rámci tejto žiadosti povolil pokračovanie súdneho konania proti pánovi Fassinovi?

S radosťou vyjadrujeme uznanie skupine ALDE za to, že sa rozhodla zdržať hlasovania a nepridala sa k sociálnej jednote skupiny Európskej ľudovej strany a Socialistickej skupiny v Európskom parlamente.

– Správa: Iliana Malinova Iotova (A6-0393/2008)

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) V posledných rokoch sa na trhoch objavilo mnoho nových finančných produktov. Ich rastúca zložitost je dôvodom zvyšujúcej sa bezbrannosti spotrebiteľov, ktorí často bez

odbornej pomoci nedokážu posúdiť, ktorá finančná ponuka je pre nich najvhodnejšia. Uvedená skutočnosť vedie k mnohým nesprávnym rozhodnutiam, a to predovšetkým v prípade menej majetných občanov.

V Poľsku sa stretávame s mnohými príkladmi podvodov alebo jednoducho so spotrebiteľmi, ktorí urobia nesprávne finančné rozhodnutia a neuvedomujú si ich dôsledky. Za týchto okolností je finančné vzdelávanie nevyhnutnosťou a najlepším spôsobom ochrany spotrebiteľov pred nesprávnymi rozhodnutiami.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Finančné vzdelávanie je dôležitou otázkou pracovného programu EÚ, predovšetkým uprostred finančnej krízy. Spotrebiteľia potrebujú základné zručnosti, ktoré im pomôžu vybrať si a v plnej miere pochopiť informácie a ponuky. Spotrebiteľia sa stretávajú s rastúcou ponukou stále zložitejších produktov a služieb. A zároveň informácie a poradenstvo nezodpovedajú úrovni zložitosti finančných produktov. V dôsledku tejto situácie vzrastá zraniteľnosť spotrebiteľa v oblasti finančných záležitostí.

Keby sa zmenšili rozdiely vo finančných znalostiach a kompetenciách medzi sprostredkovateľmi a spotrebiteľmi, znížilo by sa aj riziko nadmerného zadlženia, oneskorených platieb alebo bankrotov. Zvýšila by sa aj hospodárska súťaž medzi veriteľmi a celková účinnosť trhu, pretože spotrebiteľia s lepšími znalosťami dokážu pochopiť rozdiely medzi jednotlivými finančnými ponukami a dokážu si vybrať takú, ktorá im vyhovuje najlepšie. Súčasná znalosť a zručnosť nie sú dostatočné na zaručenie toho, že spotrebiteľia dokážu spravovať svoje financie správne.

Dragoș Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za spravodlivé, nezaujaté a transparentné finančné vzdelávanie, ako aj za povinnosť poskytovateľov služieb v tejto oblasti uvádzať vhodné a pravdivé informácie. Tieto informácie sa musia jasne odlišovať od obchodného poradenstva a reklamy. Dúfam, že členské štáty budú venovať osobitnú pozornosť rizikovým skupinám, ako sú mladí ľudia, dôchodcovia alebo ľudia v závere pracovného života.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Správa pani Iotovej je rovnako ako mnoho textov tohto Parlamentu príkladom zdanlivo dobrej myšlienky so zradným názvom. Po zbežnom prečítaní by mohol vzniknúť dojem, že ide o ochranu spotrebiteľov formou poskytovania informácií o ich právach a o vzdelávaní v oblasti finančných služieb, teda v krátkosti o to, ako im umožniť, aby mali so svojou bankou vzťah založený na zodpovednosti a informovanosti.

V skutočnosti však ide o to, aby sa ľudia stávali od detstva (zdá sa, že už od základnej školy) dokonalými malými spotrebiteľmi finančného systému, ktorý je hladný po ich úsporách, avšak skúpy, pokiaľ ide o požívanie. Ide o to, že spotrebiteľom sa vnucujú všetky druhy finančných produktov, ktoré takzvaní odborníci nazývajú komplexnými a ktoré sú vo väčšine prípadov jednoducho absurdné. Ide o to, aby boli rozumní, zriadili si účty a pripravovali sa na dôchodok, ako inak než s pomocou bánk, a to aj napriek tomu, že povinne prispievajú do verejných systémov.

V čase, keď svetový finančný systém práve ukázal svoju zvrátenosť, keď banky s nechuťou poskytujú úvery podnikom a jednotlivcom napriek stovkám miliárd uvoľneným v rámci štátnej pomoci, keď zamestnanci a malé a stredné podniky platia cenu za pretrvávajúcu finančnú nerozvážnosť a keď veľkí hráči predstierajú, že zavádzajú reformy s cieľom predĺžiť život tohto systému, je označenie tejto správy za nepresvedčivú to najmenej, čo o nej možno tvrdiť.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) V čase finančnej krízy nadobudla táto správa nový význam. Dôvodom je, že hypotekárna kríza odhalila nebezpečenstvá, ktoré možno prameniata z neschopnosti poskytnúť dlžníkom primerané informácie. Ukázala aj neschopnosť spotrebiteľov, pokiaľ ide o pochopenie informácií finančného a hospodárskeho charakteru a vplyvu, ktorý by mohli mať zmeny makroekonomických ukazovateľov na splatenie ich úverov. Ukázala teda ich nedostatočnú informovanosť, čo sa týka rizika nesolventnosti a nadmerného zadlženia.

Správa upozorňuje na potrebu vzdelávať spotrebiteľov, zvyšovať ich informovanosť a umožňovať im tak využívať pri hodnotení ponúkaných finančných produktov vlastné znalosti. Z uvedeného dôvodu podporujem iniciatívu vyzývajúcu na vypracovanie programov finančného vzdelávania, predovšetkým tých, ktoré sú zamerané na potenciálnych užívateľov a ktoré zohľadňujú ich vek, príjem, vzdelanie a ich zamestnanie alebo záujmy. Programy finančného vzdelávania musia byť navyše založené na praktických a reálnych situáciách, s ktorými sa stretávame v každodennom živote.

Dúfam, že táto správa pomôže finančným inštitúciám, ako aj samotným spotrebiteľom pochopiť potrebu finančného vzdelávania. Som presvedčená, že to môže byť prospešné pre obe strany, pretože nesolventnosť

a nadmerné zadĺženie predstavujú problém pre úverové inštitúcie, ktorých klienti majú problémy so splatením dlhu.

Ian Hudgton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pani Iotovovej o vzdelaní a informovanosti spotrebiteľov o úveroch a financovaní. Svet smeruje do obdobia obrovskej finančnej neistoty a mnoho európskych občanov sa obáva o svoje pracovné miesta, o svoje úspory, dôchodky a o svoju budúcnosť. V takomto období neistoty je informovanosť spotrebiteľov o úveroch, dlhoch a financovaní vo všeobecnosti určite dôležitejšia ako kedykoľvek predtým. Správa obsahuje výzvu na finančné vzdelávanie prispôbené potrebám konkrétnych skupín a iniciatívy tohto druhu na úrovni EÚ sú vítané.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE), písomne. – (FI) Hlasovala som za správu pani Iotovovej o zlepšovaní vzdelania a informovanosti spotrebiteľov o úveroch a financovaní. Je to veľmi potrebná a vítaná správa z iniciatívy výboru.

Kríza zapríčinená rizikovými pôžičkami (vysoko rizikovými úvermi na bývanie) ukázala, že dlžníci boli príliš dlho držaní v nevedomosti. Nedostatok informácií a pochopenia viedli k situácii, v ktorej si dostatočne neuvedomujú riziká nesolventnosti a nadmerného zadĺženia. Je potrebné poznamenať aj to, že informovanosť spotrebiteľov a poradenstvo nedržali krok s vývojom zložitých finančných produktov.

Primeraná úroveň finančného vzdelania by v mnohých prípadoch znížila riziko nadmerného zadĺženia a oneskorených platieb. Rovnako by poskytla spotrebiteľom väčší priestor na porovnanie konkurencieschopnosti poskytovateľov úverov, čo by následne oživilo trh.

Podporujem predovšetkým návrh v správe, ktorý sa týka zreteľnejšieho začlenenia finančného vzdelávania do školských osnov členských štátov a poskytovania všetkých informácií v oblasti financií mladým ľuďom, ktoré potrebujú, keď začínajú pracovať a stoja pred novým problémom, ako vhodne využiť svoj príjem.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Je potrebné spravodlivé zaobchádzanie s investormi a dlžníkmi s dlhou premlčacou lehotou a prenesením dôkazného bremena. Riziká a náklady musia byť zrejmé a porovnateľné od začiatku. Najmä v prípade banky Lehman Brothers boli súkromné osoby vo veľkej miere podvedené napríklad tým, že boli informované o bezpečnosti riskantných akciových certifikátov a dokonca im bolo v čase, keď už mala banka veľké problémy, poradené, aby ich nepredávali. Občania v súčasnosti čelia vlně nútených konverzií svojich pôžičiek v cudzej mene alebo sa od nich požaduje, aby v rozpore s verejnou politikou splatili zvýšené náklady bánk na refinancovanie.

Jednoduché konštatovanie, že naši občania sú hlúpi, a žiadosť o lekciiu „finančného vzdelania“ pre verejnosť sú v súčasnej situácii skutočne urážajúce najmä preto, že ani samozvané finančné authority neboli schopné odhaliť rozličné úrovne špekulácie. Táto správa svojimi výzvami na vyššiu účinnosť trhu namiesto zvýšenej hospodárskej súťaže medzi veriteľmi len naďalej dáva plané sľuby v súvislosti s klamnou predstavou o trhu schopnom samoregulácie. Nedokážem dostatočne vyjadriť svoj odmietavý postoj k tejto správe.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za správu, ktorú vypracovala pani Iotová, pretože podporuje členské štáty v príprave vzdelávacích programov pre dôchodcov, ktorým by mohlo hroziť riziko finančného vylúčenia, ako aj pre mladých ľudí, ktorí začínajú pracovať a stoja pred otázkou, ako vhodne využiť svoj nový príjem.

Spotrebiteľia bez akýchkoľvek finančných znalostí majú problémy pri výbere produktov a služieb, ktoré im najviac vyhovujú. Je pre nich náročné vyhodnotiť získané poradenstvo a môžu sa nechať oklamať alebo sa stať obeťami nekalých predajných praktík.

Vítam iniciatívy Komisie v oblasti finančného vzdelávania spotrebiteľov, predovšetkým nedávne zriadenie odbornej skupiny pre finančné vzdelávanie. Myslím si však, že táto odborná skupina pre finančné vzdelávanie by mala mať jednoznačne stanovené zodpovednosti a právomoci.

Ukázalo sa, že webová stránka (www.dolceta.eu), ktorú vytvorila Komisia s cieľom vzdelávať spotrebiteľov, je užitočná. Dúfam, že tento internetový nástroj sa bude naďalej rozvíjať a aktualizovať vo všetkých úradných jazykoch.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Jedným z najvýraznejších činiteľov finančnej krízy je mimoriadna dostupnosť alebo nadmerná tolerancia dlhu. Vzhľadom na skutočnosti týkajúce sa krízy a jej následkov je potrebné urobiť nasledujúce závery. Po prvé, bolo by prospešné uložiť bankám povinnosť uisťovať sa, že tí, ktorým peniaze požičiavajú, sú schopní splatiť dlh a že je pravdepodobné aj jeho splatenie. Nedostatočná informovanosť spotrebiteľov o rizikách spojených s úvermi, počnúc otázkou zmien referenčných sadziieb,

zároveň svedčí o tom, že je potrebné prijať akékoľvek opatrenia zamerané na spotrebiteľa. Je samozrejmé, že pôsobiť proti tlaku spôsobenému hospodárskym modelom založeným na maximálnej spotrebe nebude prostredníctvom kampaní tohto druhu jednoduché, avšak úsilie o zvyšovanie informovanosti je potrebné a podľa nás aj užitočné.

Táto správa by mala v každom prípade podporiť väčšiu transparentnosť a zavedenie jasnejších pravidiel, čo sa týka podmienok služieb poskytovaných veriteľmi. Čo sa týka vzdelania v oblasti úverov a iných druhov spotrebných produktov a služieb, najdôležitejším prvkom je vzdelanie vo všeobecnosti, ktoré poskytne ľuďom nástroje potrebné na prijímanie každodenných rozhodnutí.

– **Správa: Anna Hedh (A6-0392/2008)**

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Dôvera európskych spotrebiteľov má pre účinné fungovanie a prosperitu vnútorného trhu zásadný význam. Spoločný trh zahŕňa takmer 500 miliónov spotrebiteľov a obrovské množstvo tovarov a služieb.

Komisia používa od roku 1997 hodnotiacu tabuľku vnútorného trhu s cieľom monitorovať ho a upriamiť pozornosť na spôsob, akým členské štáty uplatňujú právne predpisy o vnútornom trhu. Hodnotiacia tabuľka spotrebiteľských trhov určuje problémové oblasti, preto môže slúžiť ako univerzálny a pružný spôsob podávania správ o nedostatkoch, ktoré si zaslúžia pozornosť spoločnosti, trhových subjektov a inštitúcií. Napriek tomu nebola hodnotiacia tabuľka spotrebiteľských trhov nikdy zameraná na podávanie správ spotrebiteľom o vnútornom trhu a túto skutočnosť je veľmi dôležité napraviť. Musíme zabezpečiť, aby trh fungoval najlepšie, ako sa dá, a aby spotrebiteľom boli ponúkané služby, ktorých cena a kvalita spĺňa ich očakávania. Na dosiahnutie tohto cieľa nie je potrebné prijímať viac právnych predpisov alebo prísnejšie predpisy. Niekedy môže primeranejší a účinnejší spôsob spočívať v poskytovaní informácií, vzdelania a samoregulácie.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Jednotný trh neslúži len podnikom, ktoré majú vďaka postupnému odstraňovaniu prekážok celý európsky trh prakticky na dosah ruky. Bol vytvorený aj pre spotrebiteľov, ktorým umožňuje uplatňovať rovnaký štandard vo všetkých členských štátoch.

Hodnotiacia tabuľka spotrebiteľských trhov je nástrojom na monitorovanie, analýzu a identifikáciu problémov jednotného trhu z pohľadu spotrebiteľa. Využíva ukazovatele, medzi ktoré patria ceny, sťažnosti, spokojnosť a prepojenie. Napriek skutočnosti, že niektoré výsledky hodnotiacej tabuľky sa zdajú byť diskutabilné, napríklad ceny, pretože aj napriek jednoduchému zisťovaniu a porovnávaní ovplyvňujú konečnú cenu viaceré premenné, ktoré nie sú v tabuľke zohľadnené, ukazovatele bezpochyby predstavujú veľmi užitočný a vhodný spôsob hodnotenia spotrebiteľských výsledkov na jednotnom trhu.

Chcela by som zdôrazniť, že toto je prvá verzia hodnotiacej tabuľky spotrebiteľských trhov. Z uvedeného dôvodu môžeme očakávať ďalšiu verziu, ktorá bude reakciou na naše problémy. Je dôležité, aby bola napísaná zrozumiteľne a aby ju dokázali rýchlo pochopiť rôzni užívatelia, pretože jej výsledky sú nepochybne zaujímavým zdrojom informácií o spotrebiteľských výsledkoch na jednotnom trhu.

– **Správa: Astrid Lulling (A6-0417/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) My švédski sociálni demokrati v Európskom parlamente sme hlasovali za správu o návrhu smernice Rady o všeobecných postupoch pre spotrebnú daň a radi by sme zdôraznili najmä dôležitosť prijatia pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu 48 o smerných úrovniach na dovoz tabaku a alkoholu. Zníženie (o 50 % menej ako v prípade predošlých orientačných smerných úrovní) je krokom správnym smerom k zodpovednejšej politike, ktorá prikladá viac vážnosti verejnému zdraviu. Radi by sme však zdôraznili, že tento krok vnímame len ako prvý smerom k ambicióznejšej politike v tejto oblasti. Okrem toho sme veľmi radi, že pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 60 a 68 boli zamietnuté. Spotrebná daň sa preto bude aj naďalej vyberať v krajine určenia.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Politická strana Júnový zoznam sa rozhodla hlasovať za správu, pretože zastávame názor, že určitým spôsobom smeruje k vytvoreniu príležitosti na zjednotenie požiadaviek v súvislosti s úsilím na národnej úrovni týkajúcich sa politiky v oblasti zdravotníctva a voľného vnútorného trhu. Rozhodli sme sa však hlasovať proti niektorým návrhom, ktoré majú výrazný federalistický podtón.

Strana Júnový zoznam sa domnieva, že je veľmi dôležité, aby bolo možné napríklad švédsku politiku v oblasti boja proti alkoholu presadzovať v súlade s hodnotami a rozhodnutiami švédskeho parlamentu. Tento krok si napríklad v prípade predaja alkoholu na diaľku vyžaduje platenie spotrebnej dane v prijímajúcej krajine. To by v prípade prijatia pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov nebolo možné. Naopak by to okrem iného znamenalo, že ustanovenia týkajúce sa tovaru nadobudnutého súkromnými osobami na vlastné použitie by sa rozšírili a boli by platné aj pre predajcov na diaľku, pri ktorých sa spotrebná daň platí v členskom štáte, v ktorom bol tovar nadobudnutý. Vzhľadom na to, že náklady súvisiace s problémami v oblasti verejného zdravia jednotlivých štátov, napríklad s chorobami súvisiacimi s alkoholom a tabakom, sú financované v jednotlivých členských štátoch zo zdaňovania, návrh týkajúci sa oslobodenia od spotrebnej dane v súvislosti s predajom na diaľku by zmaril vyhliadky verejného sektora súvisiace s účinným riešením problematiky verejného zdravia.

Je tu problém aj z hľadiska hospodárskej súťaže, pretože predajca na diaľku môže ponúkať rovnaký výrobok ako národný aktéri, ktorý je však do veľkej miery lacnejší, pretože spotrebná daň sa jednoducho neplatí v tej istej krajine. Strana Júnový zoznam je za hospodársku súťaž. Zastáva však názor, že je potrebné vytvoriť rovnaké podmienky.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem túto smernicu, ktorá obmedzí podvody a prípady pašovania znižujúce príjem štátu. Táto zmodernizovaná a zjednodušená smernica obmedzí povinnosti obchodníkov a umožní im účinnejšie bojovať proti podvodom v oblasti spotrebnej dane.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Naše daňové systémy sú veľmi zložité a do istej miery sú skutočne transparentné len pre odborníkov. Z uvedeného dôvodu je každý pokus o zlepšenie formalít a všeobecných podmienok a o boj proti podvodom vítaný za predpokladu, že sa zachová daňová suverenita členských štátov a že sa potajomky neuskutoční žiadny pokus o zosúladenie daňových sadzieb.

Rovnako dôležité sú aj jasné pravidlá pre bezcolné predajné miesta a pre samotných cestujúcich. Za správu pani Lullingovej som hlasoval preto, lebo sa zdá, že tento projekt má spomínaný cieľ.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu pani Lullingovej o všeobecných postupoch pre spotrebnú daň. Ustanovenia, ktoré sú súčasťou návrhu Komisie, určite nie sú postačujúce, aby sa jednotlivcom a podnikom EÚ zaručila sloboda nakupovať a predávať tovar za hranicami bez prebytočných daňových prekážok.

Hoci v skutočnosti návrh Komisie obsahuje určité zlepšenia a zmeny, ako napríklad článok 37 (daňové označenie, ktoré môžu členské štáty požadovať, nemusí vyústiť do dvojitého daňového zaťaženia), je potrebné rozšíriť ustanovenia upravujúce nákup tovaru súkromnými osobami o predaj na diaľku, čím by sa vytvoril skutočný vnútorný trh s tovarom podliehajúcim spotrebnej dani, ktorý súkromné osoby nadobudli na účely osobného použitia.

Lars Wohlin (PPE-DE), písomne. – (SV) Víтам skutočnosť, že Európsky parlament nakoniec zmenil svoje stanovisko a zvolil v súvislosti s alkoholom obmedzujúcejší prístup. Súčasťou výsledku dnešného hlasovania o správe pani Lullingovej o všeobecných postupoch pre spotrebnú daň bude zníženie smerných úrovní pre dovoz alkoholu o 50 %. Obmedzia sa aj príležitosti na bezcolné nákupy v prístavoch a na letiskách. Ďalším dôsledkom správy je, že nebude potrebné nič zamedzovať, napríklad výber švédskej spotrebnej dane za tovar objednaný z iného členského štátu EÚ cez internet. V tejto záležitosti má Európsky parlament len poradnú úlohu, ale dnešné výsledky sú v každom prípade dôležitým míľnikom.

– Správa: Niels Busk (A6-0391/2008)

John Attard-Montalto (PSE), písomne. – V EÚ sa konzumuje veľmi málo ovocia a zeleniny v porovnaní s odporúčaním WHO, aby sa konzumovalo aspoň 400 gramov denne. Medzi deťmi sa šíri epidémia obezity. Obzvlášť vážna je situácia na Malte.

Vysoký príjem ovocia a zeleniny znižuje riziko veľkého počtu ochorení a zabraňuje vzniku nadváhy.

V roku 2007 prešla organizácia trhu s ovocím a zeleninou podstatnou reformou smerom k väčšej orientácii na trh. Ovocie a zelenina sú teraz plne integrované do systému jednotných platieb.

Nadváha so sebou prináša zvýšené riziko srdcovocievnych ochorení, cukrovky, vysokého krvného tlaku a niektorých foriem rakoviny. Naším cieľom by mal byť príjem 600 gramov denne pre osoby nad 11 rokov.

Komisia navrhuje vyčleniť z rozpočtu Spoločenstva 90 miliónov EUR. To zodpovedá jednému kusu ovocia raz týždenne počas tridsiatich týždňov v roku a zahŕňa deti od šesť do desať rokov.

Na dosiahnutie všetkých pozitívnych účinkov zavedenia školského programu podpory konzumácie ovocia sa musí vyčleniť oveľa viac prostriedkov. Školský program podpory konzumácie ovocia by mal pozostávať z jednej porcie ovocia na žiaka denne a nemal by sa zameriavať len na školákov od šesť do desať rokov.

Richard Corbett (PSE), písomne. – Víťam prijatie správy o školskom programe podpory konzumácie ovocia. Tento návrh bude skutočným prínosom pre zdravie miliónov detí v celej Európe.

Financovanie bezplatného ovocia pre žiakov prostredníctvom rozpočtu spoločnej poľnohospodárskej politiky preukáže hmatateľný prínos SPP pre bežných európskych občanov. Spolufinancovanie programu zo strany EÚ a členských štátov umožní rozšírenie už existujúceho školského programu podpory konzumácie bezplatného ovocia v Anglicku a zavedenie podobných programov v Škótsku, Walese a Severnom Írsku.

Hoci by bol vítaný vyšší rozpočet ako 90 miliónov EUR navrhovaných Komisiou, o ktorý požiadal Parlament prostredníctvom svojej správy v žiadosti o jeho zvýšenie na 500 miliónov EUR, zavedenie programu zabezpečí deťom pravidelný prístup k bezplatnému ovociu a jeho sprievodné prínosy pre zdravie, ku ktorým patrí nižšia pravdepodobnosť prejavov obezity, cukrovky a iných vážnych chorôb vo vyššom veku. Okrem bezprostredných prínosov pre zdravie detí pomôže program aj pri formovaní názorov mladých ľudí na výživu, pri budovaní zdravšej Európy a pri znižovaní nákladov na štátne systémy zdravotnej starostlivosti.

Hanne Dahl (IND/DEM), písomne. – (DA) Strana Júnový zoznam hlasovala za správu ako celok aj napriek skutočnosti, že v zásade sme proti poľnohospodárskej pomoci. Myslíme si, že je dôležité učiť deti zdravším stravovacím návykom. Nesúhlasíme však s požiadavkou, aby ovocie pochádzalo zo Spoločenstva, pretože by tak šlo o nepriame dotovanie európskych poľnohospodárov. Nakoniec, privítali by sme aj to, keby sa deťom dávalo organické ovocie.

Dragoș Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za kvalitnejšie financovanie tohto programu, ako aj za jasnejšie vymedzenie výrobkov, ktoré by mali byť do neho zahrnuté. Štatistiky ukazujú, že v EÚ žije približne 22 miliónov detí s nadváhou, z ktorých viac ako 5 miliónov trpí obezitou. Príčinou je predovšetkým nadmerná konzumácia výrobkov s vysokým obsahom tuku, cukru a soli. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je viac ako potrebné, aby sa EÚ a členské štáty zapojili do riešenia tejto situácie prostredníctvom vytvárania zdravých stravovacích návykov, a to najmä poskytovaním rôzneho sezónneho ovocia. Hlasoval som aj za zvýšenie rozpočtu vyčleneného na tento program zo sumy 90 miliónov EUR na 500 miliónov EUR, pretože počiatočná suma vyčlenená na tento program zodpovedá jednému kusu ovocia pre každé dieťa od šesť do desať rokov počas tridsiatich týždňov.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. – Hoci som presvedčená, že v konečnom dôsledku sú za zdravie svojich detí zodpovední rodičia a že akýkoľvek školský program podpory konzumácie ovocia musí byť dostatočne pružný na to, aby sa prispôbil miestnym, regionálnym a národným podmienkam, vítam túto správu.

Medzi deťmi sa šíri epidémia obezity a odhaduje sa, že v EÚ žije 22 miliónov detí s nadváhou, z ktorých 5,1 milióna sa považuje za veľmi obézne. Deti v EÚ nekonzumujú dostatok zdravých potravín a je potrebné zaistiť im zdravšie možnosti. Dúfam, že tento návrh môže byť malým krokom na zmiernenie obezity u detí.

Lena Ek (ALDE), písomne. – (SV) Niet pochyb, že keď deti jedia ovocie, cítia sa lepšie. Jablká, banány a pomaranče sú prevenciou proti obezite a udržiavajú naše zdravie. Istým spôsobom je preto pochopiteľné, že mnoho poslancov dnes v Európskom parlamente hlasovalo za tento návrh dotovať ovocie pre žiakov v EÚ.

Problém je jednoducho v tom, že zodpovednosť za našu konzumáciu ovocia nespočíva na úrovni EÚ. Za vstúpanie správnych stravovacích návykov detí sú zodpovední predovšetkým ich rodičia. Na druhom mieste táto zodpovednosť spočíva na miestnych samosprávach a na treťom mieste na štáte. Ako federalistka by som bola rada, keby bolo prijímanie rozhodnutí zamerané čo najviac na občanov. To isté chce v podstate aj EÚ. Podľa článku 5 Zmluvy o ES je potrebné rozhodnutia, ktoré je vhodnejšie prijímať na nižšej úrovni, prijímať na tejto nižšej úrovni. Preto som hlasovala proti návrhu Parlamentu zvýšiť rozpočet na ovocie z 90 miliónov EUR na 500 miliónov EUR.

V EÚ by sme mali pracovať na znížení emisií a zvýšení mobility a bojovať proti trestnej činnosti. Viac ovocia, pohybu a menej sladkostí sú otázky, ktorými sa oveľa dôslednejšie zaoberajú školy, rodičia a politici na miestnej úrovni.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pána Buska o návrhu vytvoriť školský program distribúcie ovocia na školách, pretože som presvedčená, že podpora bezplatnej distribúcie týchto produktov deťom zo strany Spoločenstva je nesmierne dôležitá pri propagácii zdravých stravovacích návykov v Európskej únii a následne pri zlepšovaní úrovne zdravotného stavu Európanov.

Stále väčší vzostup obezity a nadváhy v rámci populácie Európy, a to najmä v ranom detstve, je výsledkom kombinácie zlých stravovacích návykov a sedavého spôsobu života. Z uvedeného dôvodu naliehavo potrebujeme vypracovať účinné opatrenia na boj proti tejto epidémii, na neposlednom mieste formou propagácie zdravých stravovacích návykov v prvých rokoch života. Školy môžu v spolupráci s rodinami zohrať zásadnú úlohu pri dosiahnutí zdravšieho stravovania detí.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Podporujeme túto správu, ku ktorej sme prispeli niekoľkými návrhmi. Aj napriek nesúhlasu Európskej komisie správa obhajuje každodennú bezplatnú distribúciu čerstvého ovocia na školách s cieľom zlepšiť kvalitu zdravia a života detí, a to predovšetkým detí zo znevýhodneného prostredia.

V našej podpore tohto programu zohľadňujeme potrebu podporovať mladých ľudí v tom, aby si vážili ovocie a zeleninu, čo bude mať výrazne pozitívny vplyv na verejné zdravie a na boj proti detskej chudobe. Aby však bol uvedený program účinný, musí sa rozšíriť na väčší počet detí, čo znamená, že v budúcnosti je potrebné rozšíriť ho na ďalšie vekové skupiny a znevýhodnené časti spoločnosti. Do tohto programu je potrebné začleniť preferencie Spoločenstva, inými slovami uprednostňovanie národnej a miestnej výroby, a na zabezpečenie sociálnej súdržnosti je potrebné, aby bol financovaný zo strany Spoločenstva.

Program by mal slúžiť ako príklad politiky, ktorá zaručuje skutočnú solidaritu medzi krajinami. Dúfame, že celá záležitosť neskončí jednoducho ako ďalšia agitačná kampaň a že sa dosiahne dohoda v Rade, pokiaľ ide o uvoľnenie finančných prostriedkov potrebných na účinnú realizáciu programu vo všetkých krajinách.

Glyn Ford (PSE), písomne. – Podporujem návrh Výboru pre poľnohospodárstvo o vytvorení školského programu podpory konzumácie ovocia, avšak spolu s kolegami britskými labouristami chcem zachovať prvok spolufinancovania zo strany členských štátov s cieľom zaručiť zvýšený rozsah tohto programu. Rovnako podporujem zmienku o organických, miestnych a regionálnych produktoch. Nesmú však úplne nahradiť potrebu najlepšieho pomeru kvality a ceny alebo rôznorodosti. V juhozápadnom Anglicku by som uvítal výmenu veľkého množstva rôznych odrôd jabĺk a hrušiek za banány z Cypru a Kanárskych ostrovov.

Neena Gill (PSE), písomne. – Som veľmi rada, že sa zaoberáme zdravím našich detí na európskej úrovni.

Obezita detí predstavuje rastúcu obavu, o to viac v Spojenom kráľovstve, kde trpí obezitou takmer 25 % obyvateľov a nadváhu má 10 % detí. Táto otázka predstavuje vážny problém pre mnohých mojich voličov a vítam iniciatívu zameranú na jej riešenie.

Riešenie problematiky stravovacích návykov v detstve má zásadný význam pri predchádzaní obezity vo vyššom veku a je dokázané, že konzumácia ovocia a zeleniny pomáha znižovať mieru obezity a srdcovocievnych ochorení.

Popularita potravinárskych polotovarov v Spojenom kráľovstve vedie k rozvoju zlých stravovacích návykov, ktoré následne spôsobujú v rámci našej zdravotnej starostlivosti náklady vo výške 6 miliárd GBP ročne. Je teda jasné, že podpora tejto iniciatívy má význam aj z hospodárskeho hľadiska.

Z uvedených dôvodov som hlasovala za túto správu a dúfam, že členské štáty účinne využijú finančné prostriedky na boj proti tomu, čo pre naše deti začína byť skutočným problémom.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Už aj tak nevydarenú myšlienku Komisie ešte zhoršili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Výboru Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Ide predovšetkým o návrh zvýšiť strop výdavkov z 90 miliónov EUR na 500 miliónov EUR na úkor daňových poplatníkov. Výbor zdôrazňuje, že sa to týka len ovocia, ktoré pochádza zo Spoločenstva. Ovocie, ktoré pochádza z iných častí sveta, je absolútne nepodstatné.

Návrh výboru na spôsob „Veľkého brata“, v ktorom sa uvádza, že by sa malo distribuovať sezónne ovocie a mal by sa pritom uprednostňovať pestrý sortiment ovocia, aby deti mohli objaviť rôznorodosť chutí, je úplne smiešny.

Európsky parlament sa znova mieša do politiky v oblasti vzdelávania. Členské štáty majú „tieto opatrenia zahrnúť ako súčasť vzdelávania do školských osnov výučby o zdraví a výžive“.

Väčšina tohto Parlamentu má na spoločnú poľnohospodársku politiku skreslený pohľad. Podľa poslancov Európskeho parlamentu majú daňoví poplatníci roh hojnosti plný peňazí, ktoré môžu rozhadzovať na poľnohospodársku politiku a rozvoj vidieka. Európsky parlament, našťastie, nemá v týchto oblastiach spolurozhodovaciu právomoc a tak by to malo aj ostať.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Som veľmi rada, že sme dnes prijali školský program podpory konzumácie ovocia. V stanovisku o zdravotných problémoch súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou, ktoré prijal Výbor pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, som napísala, že je potrebné venovať osobitnú pozornosť problematike obezity u detí a mládeže, pretože nadváha je spojená so zvýšeným rizikom srdcovocievnych ochorení, cukrovky, vysokého krvného tlaku a niektorých nádorov.

Cieľom školského programu podpory konzumácie ovocia je podporovať správne stravovacie návyky v súvislosti s ovocím a zeleninou a učiť deti o zdravom stravovaní. Stravovacie návyky sa utvárajú v detstve a je preukázané, že ľudia, ktorí sa v detstve naučili jesť veľa ovocia a zeleniny, sa budú podobným spôsobom stravovať aj v dospelosti.

Je očividné, že distribúcia ovocia žiakom prispeje k zvýšenej konzumácii ovocia a zeleniny zo strany mládeže. Dôležitosť vplyvu školského programu podpory konzumácie ovocia na predchádzanie vlny obezity medzi európskymi deťmi a mládežou je preto zrejmá. Tento vplyv sa ešte zvýši, ak konzumácia ovocia v školách prestane mať len symbolický význam. Preto s uspokojením hlasujem za výrazné (štvornásobné) zvýšenie rozpočtu vyčleneného na tento program.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Hlasoval som za správu pána Buska a bezvýhradne podporujem túto iniciatívu s cieľom poskytovať európskym školákovi ovocie. Moja krajina, Škótsko, má jeden z najhorších zdravotných záznamov v Európe a tamojšia vláda aktívne presadzuje niekoľko politík zameraných na zlepšenie zdravotného stavu detí v nádeji, že to zlepší ich život vo vyššom veku. Táto iniciatíva EÚ doplní prácu škótskej vlády, a preto je vítaná.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) Podľa mňa má školský program podpory konzumácie ovocia väčší ako symbolický význam. To, že „Európska únia niečo dáva deťom“ je iniciatíva, ktorá podporuje správne stravovacie návyky. Domnievam sa, že súčasťou programu by mali byť aj žiaci stredných škôl. Rád by som zdôraznil, že týmto spôsobom by sme pomáhali aj chudobnejším rodinám, ktoré často nie sú schopné poskytnúť svojim deťom ovocie. Program, samozrejme, predstavuje aj ďalšiu príležitosť pre poľnohospodárov a pestovateľov ovocia. Je relatívne jednoduché distribuovať ovocie a zeleninu, v našej krajine predovšetkým jablká. Musíme však mať na pamäti, že ovocie musí byť kvalitné, čisté a čerstvé. Musíme tiež pripraviť školy na to, aby začali so zavádzaním tohto programu. Reálne ho nebude možné zaviesť skôr ako na začiatku školského roka 2009/2010.

Čo sa týka nákladov, nedosahujú astronomické hodnoty. V návrhu Komisie sa odhadujú na 90 miliónov EUR a je možné, že sa zvýšia. Je to pravda, ale zároveň by sme si mali uvedomiť vysoké náklady spojené s liečbou ochorení súvisiacich s nadváhou a obezitou. Neurobme z tohto programu len jednorazovú, ukázkovú iniciatívu. Zapojme doňho aj orgány na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ktoré sú zodpovedné za oblasť vzdelávania. Zachovajme aj rozumnú mieru pružnosti, pokiaľ ide o podrobnosti týkajúce sa výberu ovocia alebo zeleniny, a nezabúdajme, že cieľom je čo najlepším spôsobom podporovať zdravie našich detí.

Tunne Kelam (PPE-DE), písomne. Po mojom rozhodnutí hlasovať proti správe pána Nielsa Buska vyjadrujem svoju plnú podporu a kladný postoj k diskutovanej téme, poskytovaniu väčšieho množstva ovocia žiakom v Európe. Zvýšená obezita medzi mladými ľuďmi predstavuje znepokojujúci problém.

Podporujem však predovšetkým zásadu subsidiarity. Som úplne presvedčený, že pokiaľ ide o dobrú starostlivosť o mladú generáciu, je potrebné dôverovať členským štátom a ich vládám. Regulovať konkrétne problémy, ako je napríklad tento, nie je záležitosťou EÚ. Základom uvedenej iniciatívy sú bezpochyby správne zámery. Ak však začneme riešiť podobné problémy prostredníctvom celoeurópskych nariadení, poprieme úlohu a zodpovednosť príslušných aktérov: rodičov, škôl, miestnych samospráv a národných vlád. Som si istý, že pokiaľ ide o riešenie potreby zvýšenia konzumácie ovocia v ich školách, majú rovnaké obavy a motiváciu.

David Martin (PSE), písomne. – Podporujem tento program, ktorý poskytuje financovanie bezplatného ovocia a zeleniny pre žiakov. Jeho výsledky môžu byť len pozitívne. Tým, že sa konzumácia priblíži odporúčaniu „päťkrát denne“, pomôže znížiť obezitu detí a to je aj dôvod, prečo som hlasoval za.

Erik Meijer (GUE/NGL), písomne. – (NL) Vo svojom vysvetlení hlasovania z 23. októbra 2008 o rozpočte na rok 2009 som upriamil vašu pozornosť na hodnotu angažovanosti EÚ v súvislosti s poskytovaním ovocia žiakom. Školský program podpory konzumácie ovocia môže byť užitočný pri prevencii detí pred vyššou mierou obezity a zhoršením zdravotného stavu. Otázkou je, prečo by sa touto otázkou mala zaoberať EÚ a nie miestne samosprávy, ktoré majú na starosti vzdelávanie. V súčasnom období poskytuje EÚ finančné prostriedky členským štátom, ktoré sú povinné poskytnúť dodatočnú sumu, a spolu s miestnymi samosprávami sú potom zodpovedné za zavádzanie programu. Tento spôsob práce spôsobuje veľa zbytočnej administratívy a časovo náročnej byrokracie.

Počas nedávnej diskusie o rozpočte sa suma zdvojnásobila na 182 miliónov EUR a vďaka správe pána Buska sa v budúcnosti zvýši na 500 miliónov EUR. Holandský minister poľnohospodárstva, ktorý súhlasí s týmto programom, sa v tlači vyjadril, že považuje toto obrovské zvýšenie za zbytočné a že bude vystupovať v jeho neprospech. Keďže o tomto zvýšení nerozhoduje Parlament, ale Rada, očakáva sa, že k nemu nedôjde. Medzitým sa však zo školského programu podpory konzumácie ovocia stala v očiach verejnosti jedna z priorít EÚ, ktorou sme trafili vedľa.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za správu pána Buska založenú na záveroch zdravotníckych organizácií týkajúcich sa chorôb, ktorými trpí moderný človek. Príčinou viacerých z nich je nesprávna strava. Konzumácia ovocia môže pomôcť pri prevencii alebo liečbe týchto chorôb vďaka vitamínom, ktoré obsahuje.

Je potrebné, aby sme naše deti naučili, ako jesť a čo jesť. Preto som presvedčený, že do programu by sme mohli zahrnúť aj vzdelávanie v oblasti stravovania, najmä ak Svetová zdravotnícka organizácia odporúča, aby deti do 11 rokov skonzumovali denne najmenej 400 gramov ovocia a zeleniny. Na druhej strane je zaznamenaný prudký nárast počtu detí, ktorým chutia nezdravé, zbytočné a nevhodné potraviny. Môžu za to nielen školy a rodiny, ale my všetci, spoločnosť ako taká. S podobnými stravovacími návykmi je potrebné neodkladne skončiť.

Škola predstavuje jednu z oblastí, ktorá je zodpovedná za vytváranie návykov a ktorá by nám mala umožniť znova nadobudnúť zvyk konzumovať ovocie. Z uvedeného dôvodu má distribúcia a konzumácia ovocia na školách svoju plnú podporu. Tento program by mal byť z hľadiska činiteľov, ktoré ovplyvňujú rozhodovanie, na zozname hlavných priorít, aby bolo možné zaviesť ho čím skôr.

Neil Parish (PPE-DE), písomne. Konzervatívni poslanci Európskeho parlamentu sa zdržali hlasovania o správe pána Buska o návrhu Komisie zaviesť v celej EÚ školský program podpory konzumácie ovocia. Veľmi si želáme, aby sa u mladých ľudí v Spojenom kráľovstve a v EÚ podporovali zdravé stravovacie návyky, máme však výhrady, pokiaľ ide o pridelenie rozpočtových prostriedkov navrhnutých v tejto správe. Výrazne presahujú sumu 90 miliónov EUR navrhnutú Komisiou. V závislosti od výsledku hlasovania bude Parlament žiadať o pridelenie rozpočtových prostriedkov vo výške minimálne 360 miliónov EUR, možno dokonca vo výške 500 miliónov EUR. Sme presvedčení, že je rozumnejšie začať program s nižším rozpočtom a následne zrevidovať rozpočtové potreby na základe získaných skúseností, ako sa uvádza v hodnotení vplyvu zo strany Komisie.

Zita Pleštinová (PPE-DE), písomne. – (SK) V súčasnosti sa trh s ovocím a zeleninou v EÚ riadi dopytom. Zavedenie školského programu podporí konzumáciu ovocia a zeleniny v EÚ a bude znamenať vyšší dopyt, ktorý na jednej strane podporí verejné zdravie a zároveň prospeje aj európskym pestovateľom ovocia a zeleniny.

Vysoký príjem ovocia a zeleniny znižuje riziko veľkého počtu ochorení a zabraňuje vzniku nadváhy a detskej obezity, preto je zdravotné hľadisko tým najdôležitejším dôvodom spustenia školského programu podpory konzumácie ovocia. Stravovacie návyky sa utvárajú v detstve, preto podľa môjho názoru nestačí začať iba v školách, ale už aj v predškolských zariadeniach.

Avšak 90 miliónov EUR, ktoré Komisia navrhuje vyčleniť z rozpočtu Spoločenstva, zabezpečí iba jeden kus ovocia na týždeň, čo nepostačuje na zmenu stravovacích návykov, ani na dosiahnutie účinku na verejné zdravie.

Za reálny rozpočet na tento program považujem 500 miliónov EUR, ktorý navrhuje EP. Táto suma by zabezpečila jednu porciu ovocia na žiaka denne a zároveň program by nebol určený iba pre školákov od 6 – 10 rokov, ale aj pre mladšie deti v predškolských zariadeniach.

Som presvedčená, že výdavky na školský program podpory konzumácie ovocia v školách v EÚ prinesú šetrenie výdavkov na zdravotníctvo v rozpočtoch členských štátov, preto som hlasovala za správu kolegu Nielsa Buska.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Prednosti programu navrhovaného v tejto správe sú zrejmé. Podpora (a v istých prípadoch jednoducho zaručenie) konzumácie sezónneho ovocia najmladšou časťou spoločnosti sú cnostné úmysly aj z hľadiska momentálnej propagácie pestrej stravy, aj z hľadiska rozvoja zdravých stravovacích návykov do budúcnosti. Predsa je však potrebné vyjadriť sa k dvom bodom.

Znásobenie mechanizmov ručenia v súvislosti s tým, že ponúkané ovocie sa pestuje v Európe, vytvára dojem, že motívom tohto opatrenia nie je len strava mladých ľudí, ale v prvom rade podpora európskeho poľnohospodárstva. Navyše, hoci je spojitosť medzi touto otázkou a spoločnou poľnohospodárskou politikou zrejmá, ako už bolo uvedené, potreba riešiť uvedenú záležitosť na európskej úrovni je podozrivá. Výber medzi distribúciou jablák alebo hrušiek druhu Rocha by mal byť zjavne ponechaný na členské štáty. Pochybujeme však o tom, či je v tomto smere potrebné vypracovať program na úrovni Spoločenstva.

Frédérique Ries (ALDE), písomne. – (FR) Dňa 1. februára 2007, keď bola prijatá moja správa o podpore zdravej životosprávy a telesnej aktivity v EÚ, vyslal Európsky parlament množstvo presvedčivých signálov vrátane zásadnej úlohy vzdelávania vo vzťahu k výžive a zdraviu s cieľom predchádzať nadváhe a obezite, ktorou trpí viac ako 5 miliónov detí, a vrátane výzvy pre Komisiu a Radu na prijatie potrebných opatrení v rámci reformy SPP (spoločnej poľnohospodárskej politiky) v rokoch 2008 – 2013 a na zvýšenie produkcie kvalitných potravín a posilnenie podnikov v oblasti zdravej výživy.

Zdá sa, že Komisia uvedený odkaz vypočula. Výsledkom je európsky program na distribúciu ovocia do škôl pre deti od šesť do desať rokov, ktorý má začať od školského roku 2009/2010. Ďalší postup je v rukách 27 členských štátov. WHO (Svetová zdravotnícka organizácia) odporučila, aby denná porcia piatich kusov ovocia a zeleniny (400 gramov) nebola len reklamným sloganom napísaným malým písmom na obrazovkách televízorov. Preto bude určite potrebné veľké množstvo času, finančných prostriedkov a personálu, ako aj zmena jedálnych lístkov v mnohých školských jedálňach.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu pána Buska o školskom programe podpory konzumácie ovocia. Je jasné, že deti v Európskej únii konzumujú málo ovocia alebo zeleniny čiastočne z dôvodu nesprávnej stravy, ktorú im podávajú v školských jedálňach. Vysoký príjem ovocia a zeleniny by však znížil riziko výskytu vážnych ochorení a zabránil vzniku detskej nadváhy a obezity. Konzumácia zeleniny od detstva je navyše dobrým zvykom, ktorý si človek udržiava po celý život.

S pánom spravodajcom súhlasím aj v tom, že prostriedky vyčlenené Komisiou na tento program sú úplne neprimerané. Navrhovaná dotácia umožňuje len poskytovanie jedného kusu ovocia týždenne. Je však potrebné poznamenať aj to, že ma, pravdupovediac, teší skutočnosť, že Komisia si v každom prípade vzala k srdcu rôzne súčasné pokusy s cieľom kvalitatívne zlepšiť tento program.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Vo Švédsku deťom hovorievame, že ovocie je sladkosťou z prírody. Ja osobne mám ovocie veľmi rád a myslím si, že pre európske deti je dobré, ak konzumujú dostatočné množstvá týchto zdravých potravín. V tomto s názormi pána spravodajcu súhlasím. Znamená to však, že zodpovednosť za to, že naši školáci budú konzumovať dostatočné množstvá jablák a banánov, musia niesť rodičia detí a možno miestne samosprávy, ktoré im poskytujú vzdelávanie. Európska únia nesmie zohrávať úlohu nadnárodnej ovocnej polície. Sústreďme radšej svoju energiu a zdroje na pálčivejšie problémy.

Brian Simpson (PSE), písomne. – V plnej miere podporujem návrhy Komisie na distribúciu bezplatného ovocia a zeleniny na školách ako súčasť stratégie boja proti obezite detí. Plne podporujem nielen využívanie finančných prostriedkov EÚ na riešenie dôležitého problému v oblasti verejného zdravia, ktorý sa týka všetkých členských štátov. Podporujem aj výrazný sociálny prvok v návrhoch, ktorý sa týka možnosti podpory detí zo sociálne znevýhodnených prostredí zo strany členských štátov. Tieto deti majú sklon konzumovať menej ovocia a zeleniny a hrozí im väčšie riziko obezity. Ide navyše o prvý prípad využitia finančných prostriedkov SPP na riešenie problémov v oblasti verejného zdravia, čo je znakom zmeny myslenia v súvislosti s cieľmi SPP.

Som veľmi rád, že Parlament vyslal Komisii a Rade jasný signál, ktorý sa týka podpory zvýšeného rozpočtu umožňujúceho využívať výhody programu väčšiemu množstvu detí. Nesúhlasím však so stanoviskom Parlamentu, v ktorom sa uvádza, že ovocie a zelenina by mali pochádzať len zo Spoločenstva. Nemali by sme zabúdať, že tento program sa týka propagácie rôznych druhov ovocia a zeleniny žiakom a boja proti obezite.

(Vysvetlenie hlasovania bolo skrátené v súlade s článkom 163 ods. 1 rokovacieho poriadku.)

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) „Bitku proti pneumatikám“ treba začať už v ranom veku. Dodávka čerstvého ovocia do škôl môže byť výrazným podnetom na zdravé stravovanie. Z uvedeného dôvodu treba tento program, ktorý poskytuje aspoň jeden kus ovocia každému dieťaťu vo veku 3 – 10 rokov, privítať s otvorenou náručou.

Odhaduje sa, že v Európskej únii žije 22 miliónov detí s nadváhou, z ktorých 5,1 milióna trpí obezitou. Uvedená situácia je príčinou mnohých zdravotných problémov a zvyšuje náklady na zdravotnú starostlivosť v členských štátoch. Ak Komisia schváli návrh Parlamentu o zvýšení rozpočtu z 90 miliónov EUR na 500 miliónov EUR, bude mať každé dieťa možnosť získať zdravé stravovacie návyky už v ranom veku. Výsledkom bude vyššia šanca na pretrvanie týchto návykov a prevenciu obezity.

Správa obsahuje aj vyjadrenia o zložení dodávok ovocia. Členské štáty by mali uprednostňovať miestne a sezónne ovocie. Správa obsahuje výzvy na poradenstvo v oblasti zdravia a výživy detí a na poskytovanie informácií o osobitostiach ekologického poľnohospodárstva. Som spokojný s obsahom správy, a preto som za ňu hlasoval.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Podporujem zásadu snahy o jednoduchší prístup mládeže v školách k ovociu. V dôsledku úspešného škótskeho projektu zameraného na poskytovanie väčšieho množstva ovocia a zeleniny deťom prostredníctvom škôl sa zaznamenal rekordný počet zdravšie sa stravujúcich detí. Programy sú zamerané na deti v najväčšej núdzi a myslím si, že tento program by sa mal týkať predovšetkým najchudobnejších a najzraniteľnejších detí.

– **Správa: Pervenche Berès, Werner Langen (A6-0420/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) My švédski sociálni demokrati v Európskom parlamente súhlasíme s analýzou situácie v eurozóne. Oceňujeme skutočnosť, že sa upozornilo na sociálne aspekty spolupráce a zdôraznili sa problémy týkajúce sa rastu. Zároveň nepodporujeme odsek 40 správy, v ktorom sa uvádza, že členské štáty mimo eurozóny, ktoré spĺňajú maastrichtské kritériá a podľa zmluvy nemajú výnimku, by mali prijať spoločnú menu čo najskôr.

Podľa nášho názoru Parlament nemá právomoc vyjadrovať sa o podobných záležitostiach. Rešpektujeme rozhodnutie švédskych občanov v referende a chceli by sme zdôrazniť, že touto záležitosťou by sa mali zaoberať príslušné členské štáty.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Všetci sme hlasovali proti tejto správe, v ktorej sa uctieva Pakt stability, nehľadí sa na dôsledky súčasnej vážnej hospodárskej a spoločenskej situácie, neberie sa na vedomie zväčšovanie spoločenských a regionálnych nerovností a zabúda sa na vzostup nezamestnanosti a chudoby.

Je neprijateľné, že v uvedenej správe sa trvá na klamlivej nezávislosti Európskej centrálnej banky namiesto ochrany jej demokratickej kontroly a namiesto zmeny jej cieľov tak, aby zohľadňovali potrebu sústrediť sa na výrobu, vytváranie pracovných miest s právami a na zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva, predovšetkým pracujúcich a dôchodcov.

Pozmeňujúce a doplnujúce návrhy, ktoré predložila naša skupina, boli, žiaľ, zamietnuté, a to najmä tie, v ktorých bola vyjadrená kritika fiškálnej politiky a politiky hospodárskej súťaže a v ktorých bola pozornosť upriamená na zvyšujúcu sa neistotu pracovných miest, nízke platy a na dôsledky deregulácie a liberalizácie.

Je poľutovaniahodné, že bol zamietnutý náš návrh na zrušenie Paktu stability a jeho nahradenie novou stratégiou pre solidaritu, rozvoj a spoločenský pokrok.

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Mierne povedané, zdá sa, že „vo všeobecnosti kladné“ hodnotenie, ktoré vypracovali spravodajcovia pri príležitosti prvých desiatich rokov existencie hospodárskej a menovej únie, nie je úplne objektívne. Nie je prekvapivé, že niektoré určené problémy sú údajne dôsledkom chyby členských štátov a nedostatkov v európskej integrácii.

Je pravdou, že zavedenie eura automaticky viedlo k prudkému zvýšeniu cien spotrebného tovaru a k poklesu kúpnej sily pracujúcich. Je pravdou, že Pakt stability je rozpočtovým a spoločenským maltuzianizmom. Je pravdou, že nedostatočná politika výmenného kurzu a nadhodnotenie eura narušili medzinárodnú konkurencieschopnosť eurozóny. Je pravdou, že jednotná menová politika a jednotné kľúčové úrokové sadzby pre 11 alebo 15 hospodárstiev s veľmi rozdielnymi štruktúrami a úrovňami rozvoja sú nevyhnutne rovnako nevhodné pre potreby jednotlivých hospodárstiev ako pre potreby celku.

Euro neprinieslo sľúbenú prosperitu svojim členom, z ktorých väčšina v súčasnosti zažíva recesiú. Dôvodom je, že euro nie je z hľadiska svojej koncepcie a svojho používania hospodárskym nástrojom. Je predovšetkým vplyvným politickým nástrojom na zničenie nezávislosti národov.

David Martín (PSE), písomne. – Podporujem túto správu, ktorá vyzýva na kvalitnejšiu hospodársku koordináciu s cieľom pokúsiť sa predísť dlhodobej hlbkej recesii. Tento časový plán by mal zlepšiť monitorovanie finančnej krízy a mal by poskytnúť cennú podporu hospodárstvu.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu pani Berèsovej a pána Langena o hodnotení prvých desiatich rokov existencie hospodárskej a menovej únie. Plne súhlasím so skutočnosťou, že Európsky parlament, jediný európsky orgán priamo volený občanmi, zohral počas prvých desiatich rokov existencie hospodárskej a menovej únie veľmi dôležitú úlohu. Parlament sa podieľa na zákonodarnej činnosti v oblasti vnútorného trhu, najmä vo vzťahu k finančným službám. Prostredníctvom Výboru pre hospodárske a menové veci vedie dialóg o koordinácii hospodárskych politík a vymenúvaním členov Výkonnej rady ECB zohráva poprednú úlohu v oblasti menovej politiky. Uvedené činnosti sú len niektoré z mnohých základných funkcií, ktoré Parlament v posledných rokoch vykonával. Na záver by som rád zablahoželal kolegom poslancom k správe, a to najmä v súvislosti s dôrazom na rozšírenie eurozóny ako odrazového mostíka novej hospodárskej budúcnosti EÚ.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Správa EMU@10: prvých desať rokov existencie hospodárskej a menovej únie a budúce výzvy je jednou z najdôležitejších správ, ktoré boli prednesené na tomto plenárnom zasadnutí. V období finančných ťažkostí poskytuje nový rámec na diskusie o hospodárstve. V správe je ponúknutá podrobná analýza, ktorá nám umožňuje uvedomiť si pozitívne a negatívne hľadiská hospodárskej a menovej únie. Obsahuje zaujímavé závery o spoločnej mene – eure.

Niet pochyb, že zavedenie eura bolo pre EÚ obrovským finančným úspechom. Treba uznať, že odolalo mnohým otrasom trhu. Spoločná mena však nevlýva na všetky regióny v rovnakej miere. Rozdiely v úrovniach rozvoja jednotlivých štátov Európskej únie sú čím ďalej, tým zreteľnejšie. V súčasnosti, v čase finančnej krízy sa stala koordinácia hospodárskej politiky nevyhnutnosťou. Musíme sa riadiť aj ustanoveniami Paktu stability a rastu.

Je nesmierne dôležité, aby sme podporovali nezávislosť Európskej centrálnej banky. Jej právomoci je potrebné obmedziť na menové veci, to znamená na udržiavanie cenovej stability a na jej výhradnú právomoc stanovovať úrokové sadzby.

Z uvedených dôvodov podporujem prijatie tejto správy.

– Správa: Edit Bauer (A6-0389/2008)

Richard James Ashworth (PPE-DE), písomne. – Konzervatívna strana nedávno vydala materiál ku kampani s názvom Spravodlivé odmeňovanie žien: plán na prekonanie rozdielov v odmeňovaní mužov a žien v šiestich bodoch. Konzervatívna strana chce pomôcť natrvalo odstrániť rozdiely v odmeňovaní mužov a žien.

Uvedené kroky zahŕňajú povinné audity odmeňovania v prípade zamestnávateľov, u ktorých sa zistila diskriminácia, nové opatrenia na pomoc pri zamestnávaní žien a pri kariérnom postupe a rozšírenie práva požadovať pružný pracovný čas v prípade všetkých rodičov, ktorých deti sú vo veku do osemnástich rokov.

Rovnaká odmena má pre spravodlivú a rovnoprávnú spoločnosť zásadný význam, ale na prijímanie takých opatrení, ktoré sú pre ich spoločnosti a hospodárstva najúčinnnejšie, sú najpovolanejšie národné vlády a parlamenty. Toto odporúčanie Európskeho parlamentu je na úrovni EÚ až príliš normatívne.

Správu pani Bauerovej však nemôžeme podporiť, pretože požiadavka nového legislatívneho návrhu na rovnakú odmenu je predložená na základe článku 141 ods. 3 Zmluvy o ES, ktorého sa týka prísľub Konzervatívnej strany v súvislosti s výnimkou typu „opt-out“ pre sociálnu oblasť.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písomne. – (SV) Rozdiely v odmeňovaní mužov a žien sú obrovským problémom a záležitosťou, za riešenie ktorej sú do istej miery zodpovední jednotliví pracovníci aj sociálni partneri. Tento druh diskriminácie porušuje základné ustanovenia Zmluvy a zamestnávateľia, ktorí za ňu nepreberajú zodpovednosť, by mali byť v súčasnosti dokonca postavení pred súd.

Táto skutočnosť je však v rozpore s našim základným názorom na švédsky trh práce a na zodpovednosť zúčastnených strán vytvárať podľa platných právnych predpisov nové legislatívne nástroje na riadenie

formovania miezd na úrovni EÚ alebo prostredníctvom mzdovej politiky na úrovni štátu. Formovanie miezd nie je a nemalo by byť v právomoci EÚ.

Keďže bola vypočítaná naša požiadavka odstrániť odkazy na nové legislatívne nástroje na riadenie formovania miezd na úrovni EÚ, rozhodli sme sa hlasovať za správu ako celok. Správa, žiaľ, ešte stále obsahuje množstvo nežiaducich podrobností, napríklad návrh na zorganizovanie dňa rovnakej odmeny. Neustály zvyk Parlamentu požadovať vyhlásenie dní, týždňov a rokov spojených s rozličnými javmi je politikou pútačov, v ktorej sa nerobia rozdiely medzi jednotlivými oblasťami. Samotná podstata sa naopak vníma banálnym a bežným spôsobom.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Rozdiely v odmeňovaní mužov a žien predstavujú celoeurópsky problém. Právne predpisy Spoločenstva o rovnakej odmene pre mužov a ženy platné od roku 1975 a zrevidované v roku 2006 sú zjavne neúčinné.

Vzdávame pani spravodajkyni hold za to, že na základe odporúčaní správy žiada Komisiu o predloženie legislatívneho návrhu do 31. decembra 2009. Blahoželáme jej aj k zodpovednému a vierohodnému prístupu, ktorým predniesla svoje odporúčania. Sústreďujú sa na základnú otázku na rozdiel od niektorých pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov socialistov, ktoré nepomáhajú pri riešení tohto problému. Obsahujú totiž podrobnosti z politického folklóru alebo odporúčania, ktoré nemožno uskutočniť, pretože nepatria do právomocí členských štátov.

V Portugalsku sa počas funkčného obdobia súčasnej vlády napriek rovnakým okolnostiam zväčšili rozdiely v odmeňovaní mužov a žien v rokoch 2005 a 2006 o 8,9 %. Dávky v nezamestnanosti vyplatené ženám v roku 2007 boli o 21,1 % nižšie ako dávky vyplatené mužom. Sumy vyplatené ženám vrátane podpory v nezamestnanosti sú pod hranicou chudoby a v období rokov 2006 a 2007 sa znížili.

Poslanci Európskeho parlamentu z radov portugalských sociálnych demokratov podporujú túto správu. Napriek folklóru socialistov si nemýlime základné záležitosti s doplnkovými a nedovolíme, aby tieto doplnkové záležitosti zničili podstatné opatrenia, predovšetkým pokiaľ ide o zmenu neprijateľného stavu diskriminácie.

Brian Crowley (UEN), písomne. Zásada rovnakého odmeňovania za rovnakú prácu pomáha odstraňovať diskrimináciu žien na pracovisku. V ochrane práv žien však musíme zájsť ešte ďalej. Cieľom tejto správy nie je len zvýšiť hodnotu práce žien, ale aj zlepšiť kvalitu verejných služieb.

Viac ako 30 rokov po zavedení právnych predpisov o rovnakej odmene zarábajú ženy v EÚ o 15 % menej ako muži a pokrok v súvislosti s odstránením rozdielov v odmeňovaní mužov a žien je veľmi malý. Pred dvadsiatimi rokmi bol rozdiel v odmeňovaní mužov a žien v Írsku na úrovni 25 %, v dnešnej dobe je tento rozdiel 13 %. Aj napriek uvedenému pokroku ostáva rozdiel v odmeňovaní aj naďalej závažnou príčinou obáv. Objavujú sa nové problémy, a to najmä v tejto hospodárskej situácii, ktoré je potrebné pomenovať a riešiť.

Mnoho žien je aj naďalej sústredených v úzkom okruhu povolání, v práci na čiastočný úväzok a v slabo platenej práci, ako aj na pracovných miestach, v ktorých sú zručnosti a prínosy podhodnotené. Potrebujeme všestranný prístup. Potrebujeme zvýšiť účasť žien na trhu práce. Aby sme pomohli ženám s deťmi pri návrate na pracovisko, potrebujeme zlepšiť služby starostlivosti o deti a prídavky na deti.

Dragoş Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za zrušenie priamej a nepriamej diskriminácie, spoločenských a hospodárskych činiteľov, ako aj segregácie na trhu práce. Správa obsahuje naliehavú žiadosť o neutrálne hodnotenie odbornosti, ktoré by malo byť založené na nových systémoch klasifikácie a organizácie personálu, na odborných skúsenostiach a produktivite, posudzovaných predovšetkým z hľadiska kvality. Obsahuje aj návrh na zorganizovanie európskeho dňa rovnakej odmeny s cieľom informovať verejnosť a zamestnávateľov o rozdieloch v odmeňovaní.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. – Podporila som túto správu, pretože potrebujeme správne presadzovanie platných zákonov o zásade rovnakého odmeňovania. Keďže je však na dosiahnutie rodovej rovnosti rozhodujúce presadzovanie platných zákonov o zásade rovnakého odmeňovania za rovnakú prácu a za prácu rovnakej hodnoty, dôležité je aj opätovné zabezpečenie všetkých možností voľby pre všetky ženy. Je potrebná pružnosť systému a primeraná rovnováha medzi pracovným a rodinným životom. Ženám musí byť poskytnutá možnosť vybrať si, či sa chcú vydať, či chcú mať deti, či si chcú budovať kariéru, či majú záujem o ďalšie vzdelávanie, či chcú zostať doma, zamestnať sa, či chcú začať podnikáť alebo či chcú mať

prístup k majetku. Problém spočíva v zabezpečení toho, že o tieto možnosti nebudú v dôsledku hospodárskych tlakov pripravené.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pani Bauerovej o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy, pretože je neprijateľné, aby ženy zarábali menej (v EÚ je rozdiel 15 %) aj napriek kvalitnejším zručnostiam (58 % absolventov a 41 % držiteľov doktorátov sú ženy).

V správe sú navrhnuté spôsoby revízie platného právneho rámca vrátane návrhu na zavedenie sankcií za jeho nedodržovanie a výzvy na intenzívnejší dialóg so sociálnymi partnermi. Zásada rovnakej odmeny za rovnakú prácu alebo za prácu rovnakej hodnoty nie je len bojom žien, ale bojom celej spoločnosti. Ženy sú potrebné vo všetkých oblastiach podnikania a predovšetkým v tých, ktoré sa tradične považujú za mužské. Je dokázané, že ženy sú dobré manažérky.

V súčasnej situácii a na dosiahnutie cieľov lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť je aktívna účasť žien nevyhnutná.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Hoci bola správa prijatá s väčšinou pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov predložených počas rozpravy vo Výbore pre práva žien a rodovú rovnosť, čím sa zvýšila jej kvalita, skupina PPE-DE sa nemohla zdržať oslabenia jej rozsahu počas hlasovania v pléne, keďže vedela, že je potrebná absolútna väčšina v počte 393 hlasov.

V dôsledku toho boli, žiaľ, niektoré návrhy zamietnuté a nie sú súčasťou konečného uznesenia vrátane niektorých podrobných odporúčaní týkajúcich sa obsahu nového návrhu o dodržiavaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy požadovaného od Komisie.

Uznesenie si však aj napriek tomu zachováva pozitívny charakter a hlasovali sme v jeho prospech. Radi by sme zdôraznili potrebu opatrení, ktoré si cenia prácu, ktoré uprednostňujú pracovné miesta s právami a spravodlivé rozdelenie bohatstva, ktoré pomáhajú prekonať platové rozdiely a stereotypy spojené s určitými úlohami a odvetviami podnikania diskriminačnými voči ženám, a potrebu opatrení, ktoré si vážia profesie a činnosti s prevahou žien. Patria k nim predovšetkým odvetvia maloobchodu a služieb, ako aj priemyselné odvetvia, akými sú odvetvie korku, textilu a odevov, obuvnícke odvetvie, potravinárske odvetvie a iné, v ktorých majú veľmi nízke platy odborníci a kategórie s prevahou žien.

Neena Gill (PSE), písomne. – Dnes sa vyjadrujem o rozdieloch v odmeňovaní mužov a žien preto, lebo táto otázka je problémom mnohých mojich voličov z regiónu West Midlands, ale aj väčšiny prítomných.

Rozdiely v odmeňovaní mužov a žien v Spojenom kráľovstve sú väčšie, ako je európsky priemer, a ženy sa nedávno dozvedeli zlú novinu, že sa ešte zväčšujú.

Rovnosť medzi mužmi a ženami je základným právom a demokratickou nutnosťou. Ciele EÚ týkajúce sa rastu, zamestnanosti a sociálnej súdržnosti dosiahneme len vtedy, ak bude účasť všetkých našich občanov rovnaká.

Hospodárske argumenty za zmenu sú presvedčivé. Uvoľnenie potenciálu žien by mohlo prispieť až 2 % HDP. V období finančnej nestability má zásadný význam zaručenie skutočnosti, že naše hospodárstvo využije všetky zdroje, ktoré má k dispozícii. Nevyhnutné je zaručiť aj to, aby ženy netrpeli ešte viac.

Hoci boli schválené právne predpisy a navrhnuté iniciatívy, nestačí to. Mnohí z mojich voličov sú za to, aby sa prijali ešte ráznejšie opatrenia zamerané na boj proti rozdielom v odmeňovaní.

Z uvedeného dôvodu vítam túto správu a návrhy na zavedenie auditu odmeňovania a na udelenie väčších právomocí orgánom na podporu rovnakého zaobchádzania.

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Po dôkladnom zvážení sa strana Júnový zoznam rozhodla hlasovať za správu. Väčšia rovnosť na trhu práce, menšie rozdiely v odmeňovaní odborníkov z radov žien i mužov a rovnaké dôchodky sú dôležitými cieľmi spravodlivej spoločnosti. Preto je na pôsobenie proti tradičnému vnímaniu rodových rozdielov dôležité väčšie množstvo štatistických údajov, zrevidované právne predpisy a odborná príprava.

Strana Júnový zoznam však zaujíma kritický postoj k pravdepodobne neprekonateľnej potrebe EÚ zahŕňať do svojich právomocí čím ďalej, tým viac politických oblastí. Naše zásadné stanovisko spočíva v tom, že otázky týkajúce sa regulácie trhu práce by mali riešiť v prvom rade jednotlivé členské štáty a nemali by sa prenášať na úroveň EÚ.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Zásada rovnakej odmeny pre mužov a ženy je jasne uvedená v Rímskej zmluve, a preto je škandalózne, že v EÚ ešte vždy existujú také obrovské rozdiely medzi pohlaviami. Z uvedeného dôvodu je nevyhnutné, aby európske inštitúcie podnikli v tejto oblasti reálne kroky. Preto som hlasoval za správu pani Bauerovej.

David Martin (PSE), písomne. – Rozdiely v odmeňovaní mužov a žien sú jedným z cieľov lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť. V niektorých členských štátoch im nie je venovaná dostatočná pozornosť a výsledkom je výrazný vplyv na postavenie žien v hospodárskom a sociálnom živote. Podporujem túto správu, ktorá bude riešiť situáciu žien v Európe s príjmom o 15 – 25 % nižším ako ich mužské náprotivky.

Angelika Niebler (PPE-DE), písomne. – (DE) V dnešnom hlasovaní som hlasovala za správu mojej kolegyne pani Edit Bauerovej. Moje rozhodnutie však nebolo jednoduché, pretože mám isté výhrady voči obsahu niektorých bodov.

Politika rovnosti existuje na európskej úrovni už takmer 50 rokov. Posledných 50 rokov máme jasný zákonný rámec. Avšak aj napriek všetkému nášmu úsilíu v tejto oblasti na európskej úrovni aj na úrovni členských štátov sa nám ešte stále nepodarilo úplne odstrániť diskrimináciu žien z hľadiska odmeňovania.

Žiadosť o nové zákony v správe pani Bauerovej by mala byť zamietnutá. Zmenu v postoji našej spoločnosti nemožno dosiahnuť prostredníctvom právnych predpisov. Skúsenosti z posledných rokov ukazujú, že príčiny rozdielov v odmeňovaní mužov a žien sú vo väčšine prípadov mimo rámca právneho systému a že právne predpisy nemôžu samy osebe zlepšiť situáciu žien na trhu práce.

Nové zákony so sebou jednoducho prinášajú viac byrokracie a väčšiu záťaž predovšetkým pre malé a stredné podniky. Z uvedeného dôvodu som za dôslednejšie uplatňovanie platných právnych predpisov na odstránenie rodovo špecifických rozdielov v odmeňovaní a som proti ďalším právnym predpisom.

Dumitru Oprea (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za správu pani Bauerovej vzhľadom na to, že rodové nerovnosti, bohužiaľ, ešte stále existujú. Rovnosť medzi ženami a mužmi je jednou zo základných hodnôt Európskej únie.

Presadzovanie zásady rovných príležitostí žien a mužov patrí k pomerne čerstvým predmetom záujmu Európskej únie a je súčasťou Maastrichtskej zmluvy a Amsterdamskej zmluvy, hoci rozličné hľadiská už boli zdôraznené v mnohých deklaráciách alebo medzinárodných dohodách, akou je napríklad Deklarácia o odstránení diskriminácie žien z roku 1967.

V Rumunsku tvoria väčšinu zamestnancov ženy v dvoch oblastiach, v odvetví zdravotníctva a sociálnych služieb a v odvetví školstva (69,5 %). Povolania a pracoviská, v ktorých prevládajú ženy, majú stále tendenciu byť podhodnocované v porovnaní so zamestnaniami, v ktorých prevládajú muži. Nerovnosti a nesúlad v uplatňovaní rodového rozmeru majú jednoznačný vplyv na odmeňovanie. Priemerný rozdiel medzi mzdami žien a mužov je 8,8 – 15 % a v súkromnom sektore je tento rozdiel ešte výraznejší v prospech mužov. Uvedená skutočnosť je v súvislosti s uplatňovaním zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy v rozpore so smernicou 75/117/EHS.

Rovana Plumb (PSE), písomne. – (RO) Kým nebudú ženy a muži odmeňovaní rovnako, bude pre nás zložitá dosiahnuť ciele navrhované na rok 2010: zlepšenie životných podmienok, dosiahnutie hospodárskeho rastu a odstránenie chudoby. Skutočnosť, že ženy v Európskej únii zarábajú priemerne o 15 % menej ako muži a že na to, aby ročne zarobili zhruba rovnakú sumu ako muži, by museli pracovať približne až do februára nasledujúceho roka (418 dní), je alarmujúca. V boji proti tomuto javu je potrebné prijať konkrétne opatrenia.

Naším politickým signálom na vyššie zastúpenie žien vo všetkých rozhodovacích orgánoch a nepriamym signálom na odstránenie týchto rozdielov v odmeňovaní by mohlo byť rovnomerné zastúpenie žien v Európskej komisii a Európskom parlamente.

Hlasovala som za túto správu a blahoželám pani spravodajkyni.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu pani Bauerovej o uplatňovaní zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy. O tomto dlhodobom probléme sa diskutuje už roky. Zistenie, že v niektorých krajinách EÚ možno rozdiely v odmeňovaní pripísať vysokej miere segregácie súvisiacej s pracovnými miestami a vplyvu štruktúry odmeňovania, je znepokojujúce. Z toho dôvodu sú potrebné všestranné politiky zamerané na uplatňovanie právnych predpisov, ktoré sú platné, avšak nie veľmi účinné. Oceňujem prácu mojej kolegyne, ktorá je zameraná na upevnenie platnej legislatívy, zároveň však zohľadňuje skutočnosť, že je zložitá ovplyvniť hospodársku segregáciu prostredníctvom právnych predpisov tohto druhu. Nakoniec,

podporujem opatrenia v rámci tejto oblasti, pretože potrebujeme politiky v oblasti odmeňovania zamerané na zmiernenie nerovností v odmeňovaní a na dosiahnutie vyšších odmien pre slabšie platených zamestnancov, medzi ktorými prevládajú ženy.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Podporujem zorganizovanie európskeho dňa rovnakej odmeny. Skutočnosť, že ženy sú ešte stále diskriminované tým, že za rovnakú prácu dostávajú priemerne o 15 % nižšiu odmenu ako muži, je v roku 2008 úplne neprijateľná.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Komunistická strana Grécka hlasovala proti správe, pretože sa v nej rovnaká odmena využíva na obmedzenie práv pracujúcich žien na najnižší spoločný menovateľ. Pracujúce ženy by nemali zabúdať, že EÚ a stredoľavicové a stredopravicové vlády členských štátov pokračujú pod zámienkou uplatňovania právnych predpisov o rodovej rovnosti zjednocujúcej Európu v porušovaní ich práv, napríklad v podobe zákazu nočnej práce žien. EÚ, strana Nová demokracia a hnutie PASOK využili tie isté právne predpisy na prípravu zvýšenia dôchodkového veku štátnych úradníčok v mene odstránenia diskriminácie a rodovej rovnosti.

V správe sa nepodarilo riešiť skutočné príčiny nerovnosti mužov a žien v odmeňovaní za rovnakú prácu a to, že ženy a mladí ľudia sú prvými obeťami práce na čiastočný úväzok, pružných pracovných zmlúv a flexistoty. Práve naopak, riešenia, ktoré obsahuje, sa uberajú presne týmto smerom. Argument zosúladenia rodinného života a práce sa využíva na zovšeobecnenie pružných foriem zamestnania žien a ponúka horúce peniaze z verejných finančných prostriedkov a verejného obstarávania a financovanie ako odmenu pre „dobrých kapitalistov“, ktorí využívajú to, čo je samozrejmé, rovnakú dennú odmenu za rovnakú dennú prácu mužov a žien.

Graham Watson (ALDE), písomne. – Táto správa obsahuje odporúčania pre Európsku komisiu týkajúce sa uplatňovania zásady rovnakej odmeny pre mužov a ženy a toho, že uvedená zásada je rozhodujúca pre zaručenie dôstojnosti, spravodlivosti a rovnosti nároku na dôchodok.

Už roky výrazne podporujem petíciu Fóra seniorov mesta Plymouth, v ktorej žiadajú o spravodlivé zaobchádzanie so staršími ženami.

V rámci správy pani Bauerovej som s hrdosťou predložil tri pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré reagovali na požiadavky aktivistov z mesta Plymouth. Som rád, že všetky tri boli prijaté.

Európsky parlament uznal, že mnohé ženy tým, že sa starajú o deti a starších príbuzných, prerábajú na svojej odmene za vykonanú prácu. Vyzval Komisiu, aby odstránila riziko chudoby u dôchodcov a zabezpečila im slušnú životnú úroveň. Za cieľ stanovil dosiahnutie rovnosti mužov a žien v oblasti dôchodkov, a to aj pokiaľ ide o vek pri odchode do dôchodku.

V súčasnosti je potrebné, aby Európska únia a národné vlády venovali týmto slovám pozornosť a zmenili ušľachtilé myšlienky na pokrokové činy.

Rovnosť v dôchodkoch starších občanov je úctyhodný cieľ a som hrdý, že podporujem túto správu.

– **Správa: Christian Ehler (A6-0418/2008)**

Jan Andersson, Göran Färm, Anna Hedh, Inger Segelström a Åsa Westlund (PSE), písomne. – (SV) Rozhodli sme sa zdržať hlasovania, pretože si myslíme, že je zásadne nesprávne predbiehať legislatívny proces, ktorý práve prebieha a ktorý sa týka práve otázok riešených v správe z vlastnej iniciatívy.

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Správu pána Ehlera podporujem z dvoch dôvodov.

Európska únia nemá dostatok vlastných surovín a stáva sa tak jedným z najväčších svetových dovozcov, ktorý je čím ďalej, tým závislejší od vonkajších dodávateľov ropy a zemného plynu. Uvedené odvetvia sa spájajú s najväčším geopolitickým rizikom. Zásoby uhlia budú dostupné dlhšie než zásoby ropy a zemného plynu a v prípade ohrozenia dodávok energie z politických dôvodov pre nás môžu nadobudnúť strategický význam.

Výrobu energie z fosílnych palív ako uhlie bude navyše možné realizovať aj napriek prísnyh normám ochrany životného prostredia, čo ponúka dobré vyhliadky európskym a poľským baniam. Zavedenie čistých technológií na využívanie uhlia prispeje k značnému rozvoju infraštruktúry Poľska a jeho hospodárstva.

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Oznámenie Komisie o podpore včasnej demonštrácie udržateľnej výroby energie z fosílnych palív predstavuje veľmi dôležitý krok k ďalším diskusiám o politických a finančných

opatreniach. V súčasnosti je zrejmé, že Európska únia bude schopná realizovať svoje ambiciózne ciele v oblasti politiky týkajúcej sa klímy, ktoré siahajú až do obdobia po roku 2020, len ak zaručí rozsiahle využívanie technológie zachytávania a ukladania CO₂ v elektrárňach. Pri vypracúvaní a schvaľovaní právnych predpisov o geologickom zachytávaní a ukladaní CO₂ musíme naozaj dosiahnuť pokrok.

Hoci sa v súčasnom období na európskej úrovni uskutočňujú pokusy o čo najrýchlejšie prijatie smernice o geologickom zachytávaní a ukladaní CO₂, na vnútroštátnej a regionálnej úrovni neexistuje dostatok iniciatív potrebných najmä v oblasti dopravnej infraštruktúry.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písomne. – (SV) Pokiaľ sú fosílné palivá potrebné na uspokojovanie energetických potrieb EÚ, je dôležité podporovať iniciatívy, ktorých cieľom je zmierniť ich vplyv na životné prostredie, napríklad používaním technológií CCS (zachytávanie a skladovanie uhlíka).

My však zastávame názor, že výnosy z obchodovania s emisnými kvótami formou aukcie by mali pripadnúť príslušným členským štátom a nemali by byť vyčlenené na rôzne projekty. Ináč hrozí, že sa systém emisných kvót stane neúčinným a bude riadený zhora.

Dragoş Florin David (PPE-DE), písomne. – (RO) Hlasoval som za túto správu, lebo zdôrazňuje dôležitosť zvýšenia objemu európskych finančných prostriedkov vyčlenených na výskum, ktorý je zameraný na zavedenie nových technológií na zachytávanie skleníkových plynov, hlavne CO₂, konkrétne prostriedkov určených na realizáciu pilotných projektov, ktoré zvýšia profil tohto výskumu, spolu s príležitosťami, ktoré ponúka, a bezpečnosťou nových technológií. Európa sa zatiaľ nemôže vzdať svojho najväčšieho zdroja energie, fosílného uhlia, keďže mnohé z členských štátov svoju energetickú nezávislosť ešte stále zaisťujú jeho spracovaním. Budúcim generáciám musíme zaistiť výrobu elektrickej energie z fosílnych palív, ktorá bude trvalo udržateľná a bude spôsobovať čo najmenšie znečistenie.

Avril Doyle (PPE-DE), písomne. – Podporila som túto správu, keďže je v súlade s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom týkajúcim sa financovania veľkých demonštračných projektov v oblasti CCS (zachytávania a skladovania uhlíka), ktorý som predložila vo svojej správe o preskúmaní systému obchodovania s emisnými kvótami EÚ.

Je pravdepodobné, že od fosílnych palív budeme ešte určitý čas závislí, takže by sme mali preskúmať možnosti zmiernenia ich škodlivého vplyvu. Namiesto toho, aby emisie vstupovali do atmosféry, extrahuje CCS uhlík z každého zdroja uhlíkovdika a ukladá ho pod zem. Ak bude CCS zavedené bez ďalšieho zdržania a náležité financované, mohlo by viesť k výraznému zníženiu emisií CO₂ v EÚ.

David Martin (PSE), písomne. – Táto správa uznáva potrebu zníženia emisií vznikajúcich pri spaľovaní fosílnych palív, ktoré sa budú naďalej používať na preklopenie obdobia, kým sa budeme môcť plne spoliehať na obnoviteľné zdroje energie, a preto ju podporujem.

Luca Romagnoli (NI), písomne. – (IT) Hlasoval som za správu o podpore včasnej demonštrácie udržateľnej výroby energie z fosílnych palív, ktorú predložil pán Ehler. Je jasné, že Európska únia tieto ambiciózne ciele v oblasti klimateckej politiky dosiahne len vtedy, ak sa jej podarí zaistiť rozsiahle využívanie technológií CCS (zachytávanie a skladovanie uhlíka) v elektrárňach.

Strategická dôležitosť uhlia nám nesmie brániť v tom, aby sme našli taký spôsob využitia tohto cenného zdroja, ktorý nebude mať škodlivý vplyv na klímu. Okrem toho súhlasím s pánom spravodajcom aj v tom, že Komisia prijíma málo opatrení na zaistenie toho, aby sa takéto ambiciózne projekty dokončili do roku 2015. A nakoniec vítam zhodnotenie pána Ehlera, v ktorom sa zdôrazňuje, že neexistuje náležitý právny rámec, ktorý by upravoval disponovanie finančnými zdrojmi. Je nesmierne dôležité, aby sme neexistenciu tohto právneho rámca odstránili.

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE), písomne. – (DE) Prijatím správy pána Ehlera sa Európsky parlament rozhodol pre úplne zastaranú energetickú stratégiu. Účelom CCS (zachytávania a skladovania uhlíka) je dosiahnuť, aby výrobné procesy, ktoré klíme škodia, vyzerali „šetrné ku klíme“. Avšak nezamedzuje ani neznižuje tvorbu CO₂, ako by to bolo napríklad v prípade obnoviteľných zdrojov. Skupina zelených/Európska slobodná aliancia zastáva názor, že rozsiahle verejné financovanie CCS nemá z hospodárskeho hľadiska veľký zmysel. Tieto peniaze by boli využité lepšie a udržateľnejšie, keby sa investovali do výskumu účinnejšieho využitia obnoviteľných zdrojov energie.

Správa pána Ehlera ide ešte ďalej ako Komisia: snaží sa využiť európske štrukturálne fondy na investovanie do CCS, v dôsledku čoho by tieto zdroje nedostali znevýhodnené regióny na svoje plány v oblasti trvalo udržateľného rozvoja. Člen CDU zastupujúci Brandenbursko, pán Ehler, sa snaží o to, aby peniaze išli do vrecka Vattenfallu, piatej najväčšej európskej energetickej spoločnosti, čo by jej umožnilo otvoriť viac baní na hnedé uhlie v Lužici (Brandenbursko/Sasko), v dôsledku čoho by ďalším obciam hrozilo presídlenie. Vie sa o tom, že Vattenfall zamýšľa vyrábať energiu z hnedého uhlia ešte ďalších 50 až 60 rokov, hoci to je možné len pri koeficiente účinnosti nižšom ako 50 %. Energeticky náročná technológia CCS ho zníži o ďalších 10 % až 15 %. To je krok späť, a preto túto správu neakceptujeme, ale namiesto nej predkladáme alternatívny návrh.

9. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.05 hod. a pokračovalo o 15.05 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

10. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

11. Reakcia Európskej únie na svetovú finančnú krízu: v nadväznosti na neformálne zasadnutie Európskej rady zo 7. novembra a na samit G20 z 15. novembra 2008 – Legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2009 (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava o reakcii EÚ na svetovú finančnú krízu a legislatívnom a pracovnom programe Komisie na rok 2009.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, pán predseda Komisie, dámy a páni, účinky finančnej krízy na hospodárstvo sú stále zjavnější. Jesenné odhady Komisie predpovedali významný pokles rastu v Európskej únii v budúcom roku. V niektorých členských štátoch už došlo k recesii a v roku 2009 by hospodársky rast v Európskej únii v najlepšom prípade mohol zostať na nulovej úrovni.

Okrem toho sa napätie vo finančnej oblasti začína odzrkadľovať na financovaní hospodárskych inštitúcií. Štátne orgány v rámci členských štátov začínajú robiť všetko pre to, aby zaistili kontinuitu vo financovaní podnikov a domácností, ktoré čelia rastúcej hrozbe úverových obmedzení.

To znamená, že Európa a jej medzinárodní partneri čelia najhoršej finančnej kríze od roku 1929 a musia sa vyrovnáť s hospodárskym spomalením nevídaného rozsahu. Ako viete, od našej poslednej rozpravy 8. októbra sleduje predsedníctvo Rady len jeden cieľ a zastáva len jedno presvedčenie: zásadnú jednotu Európanov tvárou v tvár finančnej kríze.

V snahe čeliť hrozbe skutočného zrútenia európskeho finančného systému sa francúzskemu predsedníctvu podarilo presadiť naliehavo potrebný európsky akčný plán na podporu finančných inštitúcií, ktoré sú ohrozené krízou, a členské štáty sa spolu rozhodli zabezpečiť medzibankové financovanie a rekapitalizovať banky.

Účinnosť týchto spoločných európskych krokov sa preukázala aj minulý víkend na vrcholnej schôdzke G20 hláv štátov a vlád vo Washingtone, na ktorej sa zúčastnil pán predseda Barroso. Európa, ktorú zastupovali predseda Rady, prezident Sarkozy a predseda Európskej komisie pán Barroso, tento historický samit iniciovala. Významnú jednotu preukázala, keď 7. novembra vytýčila predsedníctvu Rady jasné pozície, ktoré má hájiť pri rokovaníach s našimi hlavnými partnermi.

S výsledkom tohto prístupu môžeme byť teraz nanajvýš spokojní, keďže závery samitu podporili hlavné zásady, za ktoré sa Európa zasadzuje – to znamená transparentnosť a zodpovednosť – ktoré sú kľúčové z hľadiska fungovania medzinárodného finančného systému. Tiež sme dosiahli pozitívne rozhodnutia v súlade s návrhmi Európskej únie, ako je registrácia ratingových agentúr, zásada monitorovania a regulácie všetkých činností finančných inštitúcií a spojenie odmeňovania s predchádzaním nadmernému riziku.

Po prvýkrát všetky významné hospodárske a finančné inštitúcie súhlasili, že prijímú zásadné kroky, aby sa predišlo opakovaniu krízy takýchto rozmerov. Všetci súhlasili s ambicióznym akčným plánom, ktorý budú musieť ministri financií v nadchádzajúcich týždňoch podrobne vysvetliť.

Pri medzinárodných rozhovoroch bude Európska únia pochopiteľne naďalej musieť uplatňovať všetok svoj vplyv. Viete, že sa môžete spoľahnúť na to, že francúzske predsedníctvo bude presadzovať európsku jednotu a tým ponúkať spoločnú ambíciu zásadných reforiem vo všetkých oblastiach určených vo Washingtone. Počítame, samozrejme, s tým, že české predsedníctvo bude v týchto iniciatívach pokračovať.

Čo sa týka ratingových agentúr, účtovných štandardov, monitorovania hedžových fondov, boja proti daňovým rajom, zodpovednosti súkromných inštitúcií a reformy multilaterálnych finančných inštitúcií, musí Európska únia naďalej jasne formulovať svoje stanoviská, aby dosiahla konkrétne výsledky.

Taktiež musí v oblasti právnych predpisov Spoločenstva rýchlo prevziať svoju zodpovednosť tým, že urýchli prijatie opatrení, ktoré navrhla Komisia v oblasti dohľadu a regulácie bánk a ratingových agentúr.

Francúzske predsedníctvo si je vedomé toho, že môže počítať s plnou a aktívnou účasťou vášho Parlamentu a jeho skupín, a za to sa musím poďakovať ich predsedom. Európa bude takto môcť na ďalších medzinárodných stretnutiach naplánovaných na rok 2009 zaujať pevnú pozíciu.

Tieto počiatočné výsledky vo finančnom sektore sú dôkazom účinnosti jednotného prístupu Európy. Sú však len jednou časťou európskej reakcie na krízu. Tento jednotný prístup musí Európsku úniu a jej členské štáty inšpirovať k tomu, aby tiež reagovali na účinky krízy na hospodársky rast.

Predsedníctvo Rady si v tejto otázke pevne stojí za svojím presvedčením. Tak ako vo finančnom sektore, ani pri podpore rastu nedosiahnu členské štáty žiadne konkrétne výsledky, ak nebudú úzko spolupracovať medzi sebou, ako aj so svojimi medzinárodnými partnermi. Samit G20 vyslal v tomto zmysle jasný signál. Musíme na globálnej úrovni použiť všetky makroekonomické nástroje na to, aby sme zabránili dlhodobému spomaleniu hospodárstva.

Ako sa situácia vyvíjala, centrálné banky rýchlo zareagovali tým, že znížili úrokové sadzby. Predsedníctvo uvítalo rázne rozhodnutie Európskej centrálnej banky zo začiatku novembra znížiť svoje úrokové sadzby o 50 bázických bodov a pri niekoľkých príležitostiach sme tleskali jej krokom, ktoré prijímala v reakcii na finančnú krízu, a jej aktívnej účasti na rokovaní Eurosкупiny a Európskej rady.

Čo sa týka rozpočtových otázok, na samite G20 bolo naznačené, že kdekôľvek existuje široký manévrovací priestor, treba ho využiť. V reakcii na túto výzvu členské štáty Európskej únie povedali, že v prípade prudkého obratu hospodárskeho cyklu musíme využiť všetok manévrovací priestor, ktorý umožňuje Pakt stability a rastu.

Zámerom francúzskeho predsedníctva je v úzkej spolupráci s Komisiou urobiť všetko, čo je v jeho silách, a dosiahnuť, aby boli národné plány na podporu hospodárskeho cyklu úzko koordinované s iniciatívami Spoločenstva, aby sa maximalizovali účinky na hospodárstvo ako celok.

Do konca mesiaca očakávame nové návrhy, pán Barroso. Ide o to, aby sme našli odpovede, ktoré sa môžu uplatniť na úrovni Spoločenstva, a zapojili všetky nástroje schopné podporiť európsky hospodársky cyklus. Určité európske rozpočtové prostriedky – hovorím to, lebo som bol prítomný na rozprave v tomto Parlamente – by sa mohli rýchlo zmobilizovať na riešenie spomaleného hospodárskeho rastu.

Okrem toho, popri zabezpečovaní náležitého fungovania vnútorného trhu by sme tiež mali zabezpečiť, že sa využije všetka flexibilita pravidiel európskej štátnej pomoci na to, aby členské štáty a Európska únia poskytli účinnú podporu tým hospodárskym inštitúciám, ktoré sú najviac ohrozené.

Tiež chceme, aby sa Európska investičná banka plne zapojila do úsilia o podporu európskeho hospodárstva. Ako viete, zdroje na zabezpečenie financovania malých a stredných podnikov už boli uvoľnené. Podporné opatrenia by mali byť súčasťou globálnejšieho plánu, čo by predovšetkým umožnilo podporu najviac ohrozených odvetví, akým je v súčasnosti celý automobilový priemysel EÚ.

Toto dodatočné úsilie na úrovni Spoločenstva bude treba aktívne prehĺbiť na úrovni členských štátov prostredníctvom úzko koordinovaných vnútroštátnych ozdravných opatrení. Na zasadnutí Európskej rady, ktoré sa uskutoční budúci mesiac, zamýšľa predsedníctvo viesť medzi členskými štátmi diskusiu o prioritách takýchto ozdravných krokov. Niekoľko členských štátov sa vyjadrilo, že zvažujú podporné opatrenia pre niektoré odvetvia priemyslu.

Takéto opatrenia musia byť výsledkom konzultácií medzi partnermi, aby boli plne účinné a aby sa zachovala integrita vnútorného trhu. Ministri financií a hospodárstva spolu s pánom komisárom Almuniom pripravujú diskusiu k týmto témam na svojom ďalšom stretnutí na zasadnutí Európskej rady, ktoré sa uskutoční 2. decembra.

Vážený pán predseda, pán predseda Komisie, dámy a páni, Európska únia sa v reakcii na bezprecedentnú destabilizáciu svetového hospodárstva v priebehu niekoľkých týždňov účinne prijala svoju zodpovednosť. Európania sa tvárou v tvár bezprostrednému nebezpečenstvu dokázali v záujme prijatia účinných a okamžitých krokov zjednotiť. Z týchto krokov, ktoré boli korunované úspechom, si musíme vziať náležité ponaučenie. Túto európsku jednotu treba zachovať, aby sme ďalej mohli prijímať spoločné kroky, aby sme pri rokovaniach s našimi partnermi a spolu s našimi partnermi mohli presadzovať zásadnú reformu finančného regulačného systému a aby sme si spolu vedeli poradiť s otrasmi v hospodárskom cykle.

Takto všetci spolu – Rada, Komisia a Parlament – dokážeme, že Európska únia má prostriedky na to, aby účinne riadila svoj osud a robila to, čo od nej všetci Európania očakávajú, teda konala ako globálny aktér.

(potlesk)

Predseda. – Ďakujem zástupcovi Rady pánovi Jeanovi-Pierrovi Jouyetovi. Veľmi ma teší, že tu vidím toľko členov Európskej komisie. Je tu prítomná jej drvivá väčšina a ja mám teraz to potešenie požiadať pána predsedu Komisie, aby nám predniesol svoju reč.

José Manuel Barroso, predseda Komisie. – *(FR)* Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, dámy a páni, v prvom rade by som chcel Európsky parlament pochváliť za vynikajúce rozhodnutie usporiadať dnes dve rozpravy naraz: o zvládaní svetovej finančnej krízy Európou v nadväznosti na samit G20 vo Washingtone a o pracovnom programe Komisie na rok 2009.

Táto dvojitá rozprava dokonale odráža politickú realitu, na ktorú musí Európa reagovať: čeliť naliehavým problémom a zároveň rezolútne pokračovať v dôležitej, už začatej práci.

Preto nebudete prekvapení, že aj pracovný program Komisie na rok 2009 má dvojaký účel: kontinuitu a prijímanie krokov v čase krízy. Ešte sa k tomu vrátim.

Najprv by som sa však chcel vrátiť k hodnoteniu washingtonského samitu, ktoré v mene francúzskeho predsedníctva predniesol aj pán Jouyet. Dovoľte, aby som vám pripomenul, že s politickou iniciatívou spustenia celosvetového procesu reformy finančného systému vyšla Európa, a myslím, že k tomu si môžeme blahoželať. Európska únia je hodná riešenia tohto problému. Európa tiež nastolila kľúčové otázky v rozprave. Nebudem ich opakovať, keďže sme o nich spolu hovorili v tomto Parlamente minulý mesiac.

Usmernenia stanovené na mimoriadnej schôdzi Európskej rady 7. novembra inšpirované spoločnou prácou našich troch inštitúcií poslúžili ako platforma pre diskusie. Komisia vypracovala návrhy. Predseda Európskeho parlamentu pán Pöttering sa týchto diskusií zúčastnil tiež a vypracovali sme spoločnú pozíciu. Vyzývam všetkých, ktorí sú niekedy náchylní kritizovať, aby sa pozreli na návrhy, ktoré sme ako Európa vypracovali, ako aj na výsledky samitu G20.

Na to, aby sme posúdili, či nejaká udalosť predstavuje historický zlom, potrebujeme, samozrejme, určitý časový odstup, ja osobne mám však pocit – a to by som chcel vyjadriť úplne otvorene – že táto prvá schôdzka hláv štátov a vlád krajín G20 skutočne predstavuje začiatok novej éry v kolektívnom riadení svetového hospodárstva a možno viac než to, keďže kríza prinútila hlavných protagonistov, aby si uvedomili potrebu globálneho prístupu ku globálnym problémom. To je môj pocit.

Washingtonský samit tiež položil základy nového globálneho riadenia založeného na zásadách trhového hospodárstva, ale hospodárstvo, ktoré navrhuje Európa, nie je len trhovým hospodárstvom. Je to, ako ho v Európe často nazývame, sociálne trhovú hospodárstvo. Je to jednou z hodnôt Európskej únie.

Na schôdzke G20 sme vlastne dosiahli dohodu o štyroch zásadných rozhodnutiach.

Po prvé, nie nevyhnutne podľa dôležitosti, ale podľa poradia rozhodnutí, krátkodobý a strednodobý akčný plán reformy finančných trhov s cieľom zabrániť ďalším krízam a ochrániť spotrebiteľov, sporiteľov a investorov.

Po druhé, zásady nového globálneho riadenia s cieľom odstrániť obchodné, menové a rozpočtové nerovnováhy, ktoré škodia medzinárodnému spoločenstvu.

Po tretie, a toto je otázka, ktorá si podľa mňa vyžaduje diskusiu najnaliehavejšie, potreba koordinovaných krokov s cieľom stimulovať svetové hospodárstvo a minimalizovať následky krízy na pracovné miesta a kúpnu silu našich spoluobčanov.

Po štvrté, potreba otvorených trhov a odmietnutie akéhokoľvek protekcionizmu. To je aj dôvod, prečo sa do konca roka 2008 pokúsime dosiahnuť konsenzus v tom, ako zavŕšiť kolo rokovaní v Dauhe o obchode a rozvoji.

Samit zároveň vyslal jasný signál, ktorý bude podľa mňa pre Európanov veľmi dôležitý. Hospodárske a finančné problémy sa nesmú riešiť spôsobmi, ktoré budú mať nepriaznivý vplyv na riešenie ostatných globálnych problémov, ktoré si tiež vyžadujú kolektívne úsilie, ako sú dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia, energetická bezpečnosť, boj proti zmene klímy, potravinová bezpečnosť, uplatňovanie právneho štátu a boj proti terorizmu, chudobe a chorobám.

Tento bod som osobne zdôraznil. Dokonca som povedal, že podľa mňa by bolo nemorálne diskutovať o dôležitých problémoch globálneho finančnictva a ignorovať problémy tých, ktorí nemajú čo jesť alebo nemajú prístup k čistej vode.

(potlesk)

V politike teraz začína nová kapitola, ktorú musíme napísať rýchlo a prakticky. V zmysle toho si musíme veci vyjasniť. Ak Európa hrala so svojimi návrhmi na schôdzke G20 dôležitú úlohu a ak bola schopná ozvať sa, je to preto, lebo bola jednotná. Ešte raz by som chcel povedať, aký som hrdý na vynikajúcu spoluprácu, ktorú sme dosiahli medzi francúzskym predsedníctvom a Komisiou, ako aj s vašou inštitúciou, Európskym parlamentom.

Európska únia teraz čelí skutočnej výzve, konkrétne tomu, či ďalej dokáže hovoriť jedným hlasom. Občas to bude ťažké, ale je to podmienka, ktorá je pre náš úspech nevyhnutná.

Tak či onak, v Európe sme neboli pomalí a už sme prijali niekoľko veľmi dôležitých rozhodnutí. Po niekoľkých po sebe nasledujúcich zasadnutiach Európskej rady a rozpravách s Európskym parlamentom už Komisia vypracovala niekoľko dôležitých legislatívnych návrhov, o ktorých v súčasnosti rokujú spoloční zákonodarcovia. Dňa 29. októbra sme tiež načrtli program hospodárskej obnovy a formalizujeme ho v dokumente, ktorý Komisia plánuje prijať budúci týždeň.

Tu prichádza na rad pracovný program Komisie na rok 2009. Za niekoľko uplynulých mesiacov sme už, samozrejme, obsiahli veľa. Určité prvky do konca roka ešte, samozrejme, dopracujeme, ale na budúci rok toho budeme musieť aj tak ešte veľa urobiť.

Tento program obsahuje štyri priority, na ktorých sme sa počas septembrovej rozpravy o ročnej politickej stratégii na rok 2009 v zásade názorovo zhodli s Európskym parlamentom.

Prvá z týchto priorit je úplne zrejma: rast a pracovné miesta. V roku 2009 sa budeme najprv snažiť o dosiahnutie dvoch vecí: zmiernenie následkov hospodárskeho útlmu na pracovné miesta a podnikanie v Európe a pokračovanie v reformách, aby sme boli lepšie pripravení na obdobie po kríze. Na reálne hospodárstvo musíme aplikovať rovnaký prístup, aký sme úspešne uplatňovali, keď finančná kríza vypukla: definovanie jasných zásad a koordinovaných opatrení na úrovni Európskej únie. Vlastne si myslím, že naši občania by to nevedeli pochopiť, keby vlády 27 štátov a európske inštitúcie po tom, ako sa dokázali dohodnúť na spoločnej platforme riešenia finančnej krízy, teraz nedokázali vypracovať spoločnú platformu riešenia hospodárskej krízy. Preto to najmenej, čo môžeme urobiť, je akceptovať zásadu koordinácie medzi všetkými členskými štátmi a, samozrejme, európskymi inštitúciami.

Tak vyzerá rámec plánu obnovy, ktorý Komisia predloží 26. novembra v rámci lisabonskej stratégie. V Európe máme nástroje, máme lisabonskú stratégiu pre rast a zamestnanosť, máme Pakt stability a rastu a môžeme ukázať, že tieto nástroje spolu s politickou vôľou, hlavne európskou vôľou, dokážu reagovať na krízu, ktorou v súčasnosti prechádzame.

Žijeme vo výnimočných časoch a tie si žiadajú výnimočné opatrenia. Potrebujeme skutočnú spoločnú stratégiu, aby sme mohli vytvoriť podmienky na hospodársku obnovu, teda program, ktorého cieľom je predovšetkým zmiernenie následkov krízy pre občanov – domácnosti, zamestnancov a podnikateľov – program, ktorý pri koordinovanom úsilí využíva všetky dostupné páky – fiškálne, štrukturálne alebo regulačné, na európskej aj vnútroštátnej úrovni – a v súvislosti s týmto chcem tiež povedať, ako veľmi si ceníme doterajšiu spoluprácu Európskej centrálnej banky.

Žiadny členský štát by tejto kríze nedokázal čeliť len prostredníctvom opatrení prijímaných na vnútroštátnej úrovni. Na to sú naše hospodárstva príliš vzájomne závislé. Jedným z najzaujímavejších výsledkov tohto washingtonského samitu je, že každý pochopil, že v globalizovanom hospodárstve dokonca aj tí, ktorí boli najmenej vystavení integrácii finančného trhu, teraz cítia následky vzájomnej závislosti. Ak je celý svet ochotný prijať následky vzájomnej závislosti, potom my v Európe musíme túto vzájomnú závislosť nielen uznať, ale tiež musíme byť schopní koordinovane a dôsledne reagovať.

Preto si myslíme, že potrebujeme program rozpočtových stimulov, aby sme dokázali udržať dopyt, využili synergiu a zabránili negatívnym reťazovým reakciám, teda program dobre načasovaných, cielených a dočasných opatrení: „tri T“ (timely, targeted, temporary). Tieto opatrenia potrebujeme veľmi naliehavo a presne to navrhujeme našim členským štátom.

Predovšetkým mám na mysli úsilie o podporu vzdelávania a rekvalifikácie a o väčšie investovanie do inovácie, vzájomného prepojenia a do transformovania Európy na hospodárstvo s nízkymi emisiami uhlíka. Mám predovšetkým na mysli potrebu prispôbiť niektoré odvetvia nášho hospodárstva iným našim cieľom, a to cieľom v oblasti boja proti zmene klímy. To nám poskytne vynikajúcu príležitosť ukázať, že program boja proti zmene klímy nie je programom boja proti hospodárskemu rastu. Naopak, bude to možno program, ktorý prispeje k modernizácii európskeho priemyslu.

Mám tiež na mysli zvýšené úsilie o zníženie administratívnych nákladov pre podniky, čo by uvoľnilo potenciál hlavne malých a stredných podnikov, čo je hlavným bodom nášho hodnotenia lepšej tvorby právnych predpisov v januári 2009.

Sme stále viac oddaní cieľom lepšieho zákonodarstva, t. j. „lepšej tvorby právnych predpisov“. Musíme znížiť všetko zbytočné administratívne zaťaženie, hlavne pre malé a stredné podniky.

Sociálna agenda pre príležitosti, prístup a solidaritu je tiež súčasťou európskej reakcie na hospodársku krízu, pretože bude treba čeliť sociálnym ťažkostiam, to nepopierame, hlavne v dôsledku rastu miery nezamestnanosti, ktorý sa teraz zdá viac než pravdepodobný. Preto sa musíme so sociálnou agendou pohnúť dopredu. Hlavne by som chcel zdôrazniť opatrenia zamerané na podporu záujmu spotrebiteľov a otvorenie trhu práce mladým ľuďom, ale bude nepochybne mnoho ďalších otázok, ktoré budeme chcieť s Európskym parlamentom prediskutovať.

Pokiaľ ide o finančníctvo, spolieham sa na to, že poslanci tohto Parlamentu dokážu bez problémov prijať návrhy Komisie v oblasti kapitálovej primeranosti, ochrany vkladov a ratingových agentúr. Je veľmi dôležité znovu vybudovať atmosféru dôvery. V roku 2009 prijme Komisia konkrétne opatrenia na posilnenie regulačného rámca európskeho finančného systému. Bude sa zaoberať reguláciou, dohľadom a transparentnosťou finančných trhov vrátane oblastí spomenutých v správach pána Rasmussena a pána Lehneho. Ešte pred jarným zasadnutím Rady vám predloží prvú analýzu nami zriadenej skupiny na vysokej úrovni zodpovednej za finančný dohľad.

Na záver tejto prvej časti rozpravy by som ešte dodal, že napriek negatívnym následkom majú krízy vždy jedno pozitívum. Otrásajú našimi vžitými vzorcami myslenia a našimi istotami, čím dodajú situáciám určitú tvárnosť a zanechajú pružnosť potrebnú na ich preformovanie alebo pretvarovanie.

Ešte raz by som chcel veľmi úprimne a otvorene vyjadriť pocit, ktorý som nadobudol minulý týždeň vo Washingtone. Bol som svedkom objektívnosti, ktorej, aby som bol úprimný, by sme ešte pred pár mesiacmi neboli schopní. Je to práve kríza, ktorá zmenila mnohé postoje. Momentálne vládne otvorenosť nielen medzi veľmocami, ale aj medzi novými mocnosťami, pokiaľ ide o snahy zmeniť svet a presadzovať európske hodnoty: hodnotu slobody a hodnotu solidarity. Čo sa týka Európy, verím, že teraz nastal okamih, aby zanechala stopu vo svetovom dianí.

(potlesk)

Predseda. – Vážený pán predseda Komisie, ďakujem vám za váš príspevok. Som si istý, že kolegovia poslanci mi dovoľia, aby som poznamenal, že v priebehu posledných týždňov, počas ktorých ste sa museli zúčastniť celého maratónu zasadnutí, ste sa – podľa môjho názoru – stále jasne zasadzovali za právo Spoločenstva, čo je, prirodzene, vaša povinnosť. Má to mimoriadny význam vo vzťahu k našim vládám. Musíte vyhovieť požiadavkám Európskeho parlamentu, ako aj požiadavkám jednotlivých vlád. Tak to bolo určite vo vašom prípade a v mene Európskeho parlamentu by som sa vám chcel poďakovať za vaše úsilie v týchto ťažkých časoch.

Joseph Daul, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážený pán predseda, pán úradujúci predseda Rady, pán predseda Európskej komisie, dámy a páni, súčasná finančná kríza nepredstavuje, tak ako sa vyjadrili niektorí ľudia, porážku kapitalizmu, ale je jasným výsledkom politickej chyby, t. j. neprimeranosti pravidiel a prostriedkov kontroly kvality finančných produktov v USA od 90. rokov minulého storočia.

Je výsledkom nedostatku transparentnosti trhu, ako aj neexistencie účinného orgánu na monitorovanie finančných trhov. Stredopráva politická rodina nie je a nikdy nebola za finančný systém bez pravidiel alebo arbitrov. Teraz znášame vážne hospodárske a sociálne následky tejto politiky. Pokiaľ ide o globálne hospodárstvo, my stredopráve sily sme zástancami európskeho modelu sociálneho trhového hospodárstva, ktorý sa osvedčil. My stredopráve sily žiadame, aby sme v ťažkých časoch upriamili pozornosť na situáciu ľudí, ktorí pracujú a sporia, a na situáciu podnikateľov, hlavne malých a stredných podnikov, ktoré každý deň riskujú, aby vytvorili rast a pracovné miesta.

Budúcnosť im zaistíme len vtedy, ak sa zasadíme za náš model spoločnosti a ak zachováme podmienky slobodného, spravodlivého a transparentného trhu, vedomí si svojej zodpovednosti a verní svojim hodnotám.

Dámy a páni, tiež by som chcel vyjadriť mimoriadnu spokojnosť mojej skupiny s tým, že v tejto kríze, tak ako v lete pri gruzínskej kríze, sa Európa, keď chce, vie vo svete presadiť, ozvať sa a ovplyvniť svojich partnerov. Tým chcem povedať, že Európa, ktorá podporuje model spoločnosti jedinečný vo svete a ktorá kladie ľudí do centra tohto modelu spoločnosti, je významným nástrojom v kontexte globalizácie.

Predsedsníctvo Rady na čele s pánom Sarkozym, za podpory Komisie a jej predsedu pána Barrosa, ukázalo, že spoločný, dôsledný prístup 27 členských štátov je možný aj vo veľmi citlivých a komplikovaných záležitostiach a že Európa dokáže ovplyvňovať svetové dianie, pokiaľ sa snaží zachovávať jednotu.

Usporiadanie stretnutia G20 sme dosiahli len vďaka opakovaným žiadostiam predsedníctva Rady a predsedu Komisie. Toto stretnutie najbohatších krajín a rozvíjajúcich sa hospodárskych mocností bolo symbolickou, ako aj historickou udalosťou a zároveň vyústilo do konkrétnych opatrení, ktoré naša skupina dôrazne podporuje. Na stretnutí G20 sa identifikovali skutočné príčiny problému, vypracovala stratégia a naplánoval časový rozvrh. Nespokojní ľudia hovoria, že to nie je dosť a že je príliš neskoro. Sám mám niekoľko otázok, napríklad prečo sme v Európe kríze neprešli, keď sa varovné znaky začali prejavovať už minulý rok. Prečo naše dozorné orgány dôslednejšie nemonitorovali kvalitu amerických finančných produktov? Musíme dokázať odpovedať na otázku, čo sa stalo v našich veľkých bankách, kde vrchné poschodie nevedelo, čo sa deje s našimi hráčmi počítačových hier na treťom poschodí.

Teraz je našou povinnosťou podniknúť kroky na stimulovanie hospodárstva, na stimulovanie rastu, aby sa zmiernili následky tejto krízy na sociálnu súdržnosť. Musíme zjednodušiť vnútorný trh, investovať do výskumu, významne podporiť malé a stredné podniky a pomôcť rodinám v núdzi. Všetko toto musíme robiť bez toho, aby sme preťažili verejné financie, napríklad tak, že budeme pokladať eurodlhopisy za ďalší zdroj financovania a udržíme stimulovanie reforiem prijímaných na vnútroštátnej úrovni, ktoré sú dnes dôležitejšie než kedykoľvek predtým.

Vážený pán predseda, dámy a páni, tvárou v tvár historickej kríze dosiahlo globálne riadenie pokrok, ktorý tiež možno považovať za historický. Musíme ísť ešte ďalej a zároveň sa vyvarovať nebezpečenstva protekcionizmu, ktorý vždy škodí najchudobnejším krajinám sveta.

Práve v čase krízy môžeme prijať odvážne opatrenia pre budúcnosť. Vážený pán predseda Komisie, práve v čase krízy môžeme zmeniť niektoré pravidlá a len počas krízy, lebo po kríze každý veľmi rýchlo zabúda.

Európa nesmie zísť z tejto cesty. Jednotná Európa ukázala, že dokáže nachádzať riešenia kríz a pomôcť našim spoluobčanom prekonať túto krízu, ktorá bude pre nás v nasledujúcich mesiacoch ďalej predstavovať obrovské problémy. Vyjadrím sa úplne jednoducho a poviem, že Európa musí byť jednotná, Európa musí byť silná a predovšetkým, pán predseda Komisie, že sme pocítili symbiotický vzťah medzi jednotlivými inštitúciami, Parlamentom, ktorý spomeniem ako prvý, Komisiou a Radou. Len tak uspejeme a pôjdeme príkladom našim spoluobčanom.

Martin Schulz, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, skutočnosť, že štáty G20 usporiadali stretnutie, dokazuje, že došlo k pokroku. Skutočnosť, že sa takto zišli, naznačuje, že svet sa mení, že sa vyvíjame smerom k multipolárnemu svetu, v ktorom Európska únia môže a bude hrať ústrednú úlohu, ak zostane jednotná, ak budeme dobre pripravení a ak si budeme skutočne plniť svoju úlohu.

Preto rozhodujúcou otázkou je, vážený pán predseda Komisie, či máme dosť času. Z vašej reči som pochopil, že opatrenia, ktoré plánujete v Komisii vypracovať v súvislosti so správou pána Poula Nyrupa Rasmussena,

zamýšľate predložiť na jarnej schôdzi. To je príliš neskoro. Pokiaľ ide o hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy, chceme opatrenia teraz. Ak som veci pochopil správne, pán McCreevy Komisii predložil predbežné opatrenia v oblasti bánk minulý týždeň. Je to len malý balík opatrení. Ak chceme dosiahnuť dôveryhodnosť, musíme o ratingových agentúrach diskutovať teraz. O regulácii týchto agentúr chceme diskutovať čo najskôr. Opatrenia v oblasti súkromných kapitálových fondov a hedžových fondov chceme teraz. O platoch manažérov chceme diskutovať teraz. O krátkodobom predaji chceme diskutovať teraz. V skutočnosti si ľudia na situáciu už začínajú zvykať. Zažívame finančnú krízu, konajú sa veľké diskusie, ale dámy a páni zo sveta financií už znova zaujímajú svoje pozície. Chcel by som vám prečítať krátky citát z listu pána Ackermanna, riaditeľa Deutsche Bank, Georgeovi W. Bushovi – sú to dvaja veľmi zaujímaví korešpondenti. Musíme zabrániť tomu, píše pán Ackermann, aby verejný sektor hral natrvalo dôležitejšiu úlohu v medzinárodnom finančnom systéme. Nie, tomuto nesmie byť zabránené, presne toto je cieľom krokov, ktoré teraz prijímame, teda aby bolo viac regulácie a viac medzinárodnej spolupráce pri presadzovaní tejto regulácie.

V súčasnosti sme na rozhodujúcej križovatke, v rozhodujúcom bode v čase, keď si musíme položiť nasledujúcu otázku. Budú v budúcnosti existovať prísnejšie požiadavky, prísnejšie kontroly alebo dokonca právny zákaz určitých druhov špekulácií a zneužívania, alebo len chránime banky a fondy pred krachom? Tie vďaka prijímu peniaze a potom nerušene pokračujú vo svojej činnosti. Je to skoro ako dať skrachovanému hazardnému hráčovi, ktorý všetko prehral v kasíne, viac peňazí, len aby mohol spokojne pokračovať v tom, čo robil predtým. Nie, my musíme zistiť, kto vlastní kasíno, aké pravidlá sa pri hraní hazardných hier používajú, ako sú tí, ktorí vyhrajú peniaze, zdaňovaní, a hlavne, či sú postupy používané v kasíne transparentné a či tých, čo sú zodpovední za to, čo sa tam deje, možno vôbec brať na zodpovednosť. To musí byť naším cieľom. Cieľom EÚ musí byť definovanie vlastných pravidiel, ktoré potom v rámci krajín G20 a v medzinárodných organizáciách presadí.

Veci nemôžu pokračovať tak ako doteraz. Tiež si musíme byť vedomí toho, že máme zodpovednosť voči radovým občanom Európskej únie, peniazmi ktorých sa teraz platí za pohromy, ktoré spôsobili iní. Uvediem stručný príklad. Predstavte si, pán Barroso, že pôjdete do svojej banky. Tak ako ja, patríte k lepšie plateným ľuďom v Európe. Prídete do svojej banky a poviete: „Tu máte 1 000 EUR a chcel by som 25 % výnos“. Pracovník banky by odpovedal: „Je vám zle, pán Barroso? Zvyčajne sa správate ako veľmi rozumný človek. Vlastne pôsobíte dosť inteligentne“. Avšak, keď pán Ackermann hovorí k svojim akcionárom a povie: „Tento rok chceme 25 % výnosy“, zožne búrlivý potlesk. Musíme konečne odstrániť priepasť medzi filozofiou týchto ľudí a každodenným životom. Je neprijateľné, aby sa v medzinárodnom obchode uskutočňovali transakcie takto vypočítavo a chladnokrvne len na základe očakávaného finančného výnosu. Aby sme to dosiahli, potrebujeme pravidlá, ktoré by s takýmto zneužívaním skoncovali.

(potlesk)

Ak v niekoľkých nasledujúcich mesiacoch do konca parlamentného obdobia prijmeme rozumné kroky, podarí sa nám odstrániť priepasť medzi tým, ako vnímajú svet a čo považujú za skutočný svet obchodníci, a tým, čo považujú za skutočný svet obyčajní ľudia, ľudia zamestnaní v podnikoch. Skutočný svet v podnikoch je svet, v ktorom peniaze, ktoré boli premrhané, a peniaze na vyrovnanie deficitov, ktorým spoločenstvo štátov, ktoré teraz usporadúvajú stretnutia, čelí, a ktoré je nutné financovať prostredníctvom záchranných balíkov dosahujúcich miliardy EUR, je teraz nutné zobrať z peňaženiek daňových poplatníkov a z reálneho hospodárstva. Preto sa nemôžeme obmedziť len na zachraňovanie bánk a fondov. K hlavným prioritám patrí aj investovanie do reálneho hospodárstva. Musíme zabezpečiť pracovné miesta. Musíme hospodárstvo ochrániť pred krachom. Včera môj priateľ pán Steinmeier predniesol zaujímavý plán, ktorého cieľom je revitalizácia investícií do všetkých národných hospodárstiev v Európskej únii a ktorý kladie Komisii jednu konkrétnu otázku. Môžeme použiť zdroje, ktoré sme už vyčlenili na budúcich šesť alebo sedem rokov na investície do infraštruktúry, do lisabonského procesu, do výskumu, do vzdelávania a do vybudovania telekomunikačnej infraštruktúry v Európe? Môžeme ich teraz investovať, aby sme rýchlo podporili zamestnanosť a rast? Podľa mňa je táto problematika práve taká dôležitá, ako regulácia finančných trhov.

Domnievam sa, že sme dosiahli bod zlomu. Ďakujem vám, pán predseda. Poznamenali ste, že sa možno mylím, pokiaľ ide o to, kedy bude Komisia pripravená. Buďte pripravení pred jarným zasadnutím. Buďte pripravení čo najskôr, lebo na jar sa znovu začnú dostihy, takže pán McCreevy tu už znovu nebude. Opatrenia Komisie potrebujeme teraz, čo najskôr. V decembri od vás očakávam predloženie príslušných návrhov.

(potlesk)

Graham Watson, v mene skupiny ALDE. – Vážení pán predseda, chcel by som pánovi predsedovi Komisie zablahoželať: po prvýkrát bola Komisia zastúpená na podobnom samite, čo je skutočne veľmi vítané.

Tiež by som chcel zablahoželať úradujúcemu predsedovi Rady, a to nielen k vynikajúcej práci, ktorú vykonal v mene francúzskeho predsedníctva, ale aj k jeho odmene v podobe predsedníctva *Autorité des marchés financiers* (Úradu pre finančné trhy).

Ak bol rok 1989 rokom rozhodujúceho víťazstva trhového hospodárstva, potom rok 2008 musí byť rokom, v ktorom si pripomíname varovanie Adama Smitha, že nespútané slobodné trhy majú svoje hranice. Adam Smith vo svojom diele *Bohatstvo národov* mnohé veci predvídal a z toho, čo povedal, pre nás vyplýva mnoho ponaučení.

Moja skupina víta úspech stretnutia G20. Víťame prijatie spoločného názoru, že trhové zásady, režim otvoreného trhu a investícií a účinne regulované finančné trhy sú hybnou silou dynamizmu, inovácie a podnikania, čo sú základné predpoklady hospodárskeho rastu, zamestnanosti a boja proti chudobe.

Po roku 1929 urobili krajiny tú chybu, že hľadali záchranu individuálne. Tentokrát sme uznali, že záchranu musíme hľadať spoločne. Mnohé z opatrení navrhnutých v pracovnom programe Komisie na rok 2009 nám v tejto ceste pomôžu. Blahoželám Komisii k pracovnému programu, hlavne k plánu zaistenia regulácie, dohľadu a transparentnosti finančných aktérov a významných investorov na kapitálovom trhu. Slobodným trhom prospieva transparentnosť a čestnosť.

Pri súčasných ťažkostiach niektorí stále hľadajú obetných baránkov. Argumentujú, že varovné zvony nezačali zvoniť včas. Ale začali! Otto Graf Lambsdorff, Jacques Delors a ďalší začiatkom tohto roka predložili slovinskému predsedníctvu list, v ktorom upozorňovali na nebezpečenstvo prehriatia svetového hospodárstva. Jean-Claude Juncker nám včera večer vo svojom vynikajúcom prejave počas rozpravy k 10. výročiu eura pripomenul, že Euroskupina niekoľkokrát Američanov aj ostatných upozorňovala na nebezpečenstvá, ktoré nám hrozili. Liberálni demokrati nebudú márniti čas hľadaním človeka, ktorý si nevšimol ľadovec: sústredíme sa na to, aby sme dostali ľudí do záchranných člnov.

Jeden aspekt reakcie Európskej únie a G20 nás však znepokojuje. Zdá sa, že naše hlavy štátov a vlád sa domnievajú, že sa môžeme vrátiť k predchádzajúcemu chodu vecí, že všetko, čo potrebujeme, je hospodársky rast. Obávam sa, že sa z posledných 30 rokov diania v politike jednoducho vôbec nepoučili. Recesia je vhodným časom na zamyslenie. Aj pri recesii sa v nasledujúcich 20 rokoch predpokladá zdvojnásobenie svetového HDP, ale tento rast je založený na obmedzených zdrojoch, na neschopnosti brať do úvahy náklady na odpad a na novej uhoľnej elektrárni v Číne každý týždeň.

Oznámenie predsedu z 28. októbra určené pre prípravný samit EÚ zo 7. novembra obsahovalo štyri novátorské body. Jeden z nich sa týkal trvalej udržateľnosti. Hovorilo sa tam o dôležitosti medzinárodne koordinovaných makroekonomických riešení založených na podpore investícií do životného prostredia, a to aj v rozvojových krajinách. Nuž, niektorý minister alebo úradník vo francúzskom predsedníctve sa evidentne synergeticky zamyslel. Nepremietlo sa to však do jazyka dohodnutého pre závery prípravného samitu, v ktorých sa o zmene klímy hovorí len v jednej vete v zozname ostatných problémov. Aj do záverov G20 sa to dostalo ako predposledný bod predposledného bodu, v ktorom sa uvádzali príklady iných kritických problémov, a zmena klímy bola spomenutá len ako č. 2.

Keynes a boj proti zmene klímy sa navzájom nevyklučujú. Novodobý Maynard Keynes by ľudí poslal späť do práce tak, že by ich nechal inštalovať solárne panely a veterné generátory, čím by sa podporila inovácia a zároveň vytvorili pracovné miesta. Novodobý Roosevelt, keby videl, že máme globálne hospodárstvo, ktorého kontúry sa tvoria v počítačových areáloch západného pobrežia USA, továrňach Číny a uhoľných strediskách Indie, by nám poradil, aby sme sa snažili o globálnu kultúru, globálne riadenie a koherentnú víziu globálneho záujmu. To je cesta vpred. Chod vecí už nikdy viac nebude taký ako predtým.

Brian Crowley, v mene skupiny UEN. – (GA) Vážený pán predseda, pán predseda Komisie a pán úradujúci predseda Rady, som presvedčený, že Európska komisia zaujala silnú pozíciu, keď pri riešení krízy na medzinárodných finančných trhoch konala priamo a rozhodne. Podstatou je, že Európska únia, Spojené štáty, India a Čína musia spolupracovať, aby pre budúcnosť zaistili prijatie spoločných pravidiel a noriem kontroly medzinárodných finančných služieb.

Ľudia pri každej kríze alebo pri každej hrozbe zákonite povedia, že sa to už nikdy nebude opakovať. A predseda, kto študuje históriu – nielen ekonómiu – vidí, že je to cyklus. Všetko sa opakuje. Aj ten najjednoduchší rybár by vám vedel povedať, že príliv sa strieda s odlivom.

To v žiadnom prípade neospravedlňuje problémy, v ktorých sa teraz nachádzame, alebo tých, ktorí túto krízu spôsobili ľahkomyselným požičiavaním, pochybnými praktikami a hlavne tým, že keď nastanú problémy, utekajú k otcovským a materským krajinám a hovoria „poskytnite nám finančnú pomoc“.

Najväčším dnešným nebezpečenstvom – v podnikaní, ekonómii, zamestnanosti a sociálnom živote v celej Európe – nie je len finančná kríza, ale aj to, že banky nie sú ochotné požičať peniaze na prevádzkový kapitál malým a stredným podnikom, aby im umožnili rásť a využiť príležitosti. Nemá zmysel vyrábať solárne panely, ak nemáte ľudí, ktorí by ich dali na strechu. Ak nemáte ľudí, ktorí by ich dali na strechu – ktorí by za ne zaplatili a kúpili ich – nebudete mať ľudí, ktorí by ich vyrábali.

Dnešná realita vyzerá tak, že kríza, ktorej v súčasnom hospodárskom zmätku čelíme, nám ponúka príležitosť napraviť chyby minulosti a zaistiť, že teraz budeme investovať do výskumu a inovácie a že tie peniaze použijeme na hľadanie nových spôsobov vyrovnávania sa s problémami a na hľadanie riešení problémov, s ktorými sa ľudia vo svojich životoch stretávajú, ako aj na to, aby sme mohli ľuďom dať nádej. Ľudia niekedy zabúdajú, že čo ľudia skutočne potrebujú, je povzbudenie, nápad, ako sa pohnúť dopredu, a potľapkanie po chrbte za to, že robia dobrú prácu, pretože ľudia chcú nádej.

Skupina G20 a kroky prijímané Komisiou a v predsedníctve pri usporadúvaní tohto stretnutia G20 – aj keď s už odchádzajúcim prezidentom Spojených štátov – nútia Indiu a Čínu, aby prišli k rokovaciemu stolu a povedali, že ako rozvíjajúce sa ekonomiky majú svoju zodpovednosť. Čína a India v tom, čo treba urobiť, zohrávajú určitú úlohu.

Na záver chcem ešte povedať, že by som bol veľmi nerád, keby si ľudia mysleli, že v dôsledku tejto krízy musíme zbrzdiť inovatívnosť a tvorivosť európskych národov. Ak chceme našich ľudí nakrmiť, dať im rovnaké práva a istotu a vyslobodiť ich z pasce chudoby, našou prvou povinnosťou je zabezpečiť, aby prácou získali peniaze, aby krajiny mali peniaze na investovanie do sociálnych a zdravotných služieb a predovšetkým im musíme dať nástroje a kvalifikáciu získanú vzdelaním a odbornou prípravou, aby mohli vo svoj prospech využiť výzvy, ktorým teraz čelíme.

Monica Frassoni, v mene skupiny Verts/ALE. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, kríza už začína postihovať aj reálne hospodárstvo, čo sme aj tak mohli veľmi ľahko predvídať. Podľa nás je to cena, ktorú Európska únia platí za váhanie pri vytváraní alebo dokonca odmietanie vytvoriť systém regulácie a včas zaviesť mechanizmy finančnej solidarity a bankový dozor, ktorý si zaslúži toto pomenovanie.

Medzi tých, ktorí sú za toto oneskorenie zodpovední, medzi zástancov tohto prístupu, ktorý uvrhol Európu do situácie nesmiernej neistoty a recesie, patríte aj vy, pán Barroso, vy a väčšina členov vašej Komisie. Vážený pán predseda, chcem, aby ste vo svojich výrečných prejavoch o možných riešeniach nahlas a jasne povedali, že tí, ktorí chceli pravidlá a transparentnosť, tí, ktorí odmietali totem deregulácie, mali pravdu a ja a časť členov môjho výboru – z ktorých jeden dokonca sedí za vami – sme sa mýlili. Len tak môžete dať dôveryhodnosť tomu, čo dnes hovoríte, a prepáčte, ale musím povedať, že nie je pravda, že väčšina členských štátov bola proti všetkým týmto veciam.

Ako som vám už pri mnohých príležitostiach medzi rokom 2004 a dneškom povedala, systematicky ste sa stavali na stranu národných vlád a nie tohto Parlamentu, na stranu priemyslu a nie spotrebiteľov. Keby som bola trochu moralistkou, dokonca by som mohla povedať, že ste sa nepostavili na stranu slabých, ale silných. Tento prístup, ktorý načrtnol Joschka Fischer vo svojom slávnom prejave na Humboldtovej univerzite, v ktorom určil Komisii jednoduchú úlohu sekretariátu Rady, sa verne odráža v pracovnom programe, ktorý nám dnes predkladáte, a v prioritách zahraničnej a vnútornej politiky.

Pokiaľ ide o priority v zahraničnej politike, obzvlášť by som chcela poukázať na pokračujúci a trestuhodný nedostatok pozornosti venovanej otázke ľudských práv, v prvom rade, samozrejme, v Číne. Tiež sa, aj keď dosť povrchno, obhajuje program z Dauhy, hoci by sme si mali uvedomiť, že finančná kríza odstránila všetky predpoklady, na ktorých spočíval. V otázke vnútornej politiky v oblasti prisťahovalectva vaša Komisia v posledných rokoch ustúpila tlaku členských štátov, a preto keď dnes hovoríme o legálnom prisťahovalectve, v skutočnosti máme na mysli stále veľmi slabé právne nástroje a to isté možno povedať na adresu sociálnej politiky.

Vážený pán úradujúci predseda Rady, pán predseda Komisie, takýmto spôsobom sa určite nepodarí uviesť do pohybu to, čomu Zelení už niekoľko mesiacov hovoria zelený nový údel, ktorý je teraz, mimochodom, veľmi v móde. Zelený nový údel má veľmi presný význam a nie je to zmätené bľabotanie, ktoré sa tu teraz všade dookola ozýva a ktoré v skutočnosti znamená „všetko ako doteraz, len tu a tam trochu zelene“. Hovoríme o spoločnej dlhodobej investičnej stratégii na dosiahnutie cieľov energetickej účinnosti a posunu v hospodárstve v prospech životného prostredia a poklesu emisií CO₂ spolu s posilnením úlohy Európskej investičnej banky, ktorá by však mala byť dôsledná vo svojich rozhodnutiach, koho a čo financovať.

Mali by sme si urobiť jasno v otázke nepotrebných megaprojektov v oblasti infraštruktúry, v otázke jadrovej energie alebo v otázke mimoriadnych finančných prostriedkov na zlé projekty. Žiadne verejné finančné prostriedky a biano šeky pre automobilový priemysel, ako je to teraz. Znamenalo by to len ďalšie vyhadzovanie peňazí von oknom a myslím si, že my už žiadne ďalšie peniaze von oknom vyhadzovať nechceme.

Roberto Musacchio, v mene skupiny GUE/NGL. – (IT) Vážený pán predseda, dámy a páni, len pred niekoľkými dňami nám priamo v tejto sále prezident Sarkozy hovoril, že kríza, ktorú dnes prežívame, je krízou štrukturálnou a že je nutné prehodnotenie samotného kapitalizmu.

Ja si, samozrejme, myslím, že by sme sa nemali snažiť dostať z krízy kapitalizmu, ale z kapitalizmu v kríze; inými slovami, musíme začať rozmýšľať o novej budúcnosti, v ktorej bude možný skutočný prechod na sociálne a ekologicky definované hospodárstvo, na hospodársku demokraciu založenú na rovnosti a spolupráci, nie na nerovnosti a vojne.

Bez ohľadu na tieto podstatné rozdiely, ktoré predsa len niečo znamenajú, som si však všimol, že v pomerne skromnom a dosť neuspokojivom výsledku tohto stretnutia G20, za ktorý nesie určitú zodpovednosť aj Európa, zostalo z vážnych vyhlásení o prehodnotení kapitalizmu len veľmi málo. Samozrejme, prišlo sa na to, že dogmu *laissez-faire* možno zamaskovať, a preto môže dochádzať k rozsiahlym verejným zásahom, dokonca aj k znárodneniam, ale toto všetko nezmení základnú filozofiu, ktorá štrukturálnu krízu spôsobila.

Samozrejme, hovorí sa, že potrebujeme pravidlá, aby sa znížilo riziko špekulácií, ale nerozmýšľa sa o zásahu do týchto špekulácií – napríklad zavedením Tobinovej dane pre transakcie – a tiež nezasahujeme do Paktu stability, ktorý nám v týchto časoch krízy na našom kontinente asi výrazne sťažuje život. Ale predovšetkým si nekladíme otázku, čo je základnou príčinou tejto krízy, a preto sa nám ju nedarí riešiť.

Poukážem len na dva problémy: Prvým je systematické znehodnocovanie práce, ktoré bolo za posledné desaťročia súčasťou politiky *laissez-faire*, ktorá sa okrem toho, že viedla k nespravodlivosti a utrpeniu, výraznou mierou podpísala pod nedostatok finančnej likvidity. V roku 1929 John Maynard Keynes navrhol, aby sme investovali do plátov a pracovných miest, ale dnes to nerobíme.

Druhým je ekologický a energetický rozmer krízy, ktorý si vyžaduje oveľa jasnejšie a vecnejšie rozhodnutia než koktanie na stretnutí G20, ale na druhej strane pre tých, ktorí krízu spôsobili, je ťažké riešiť ju. Potrebujeme jasný, nový signál zľava.

Hanne Dahl, v mene skupiny IND/DEM. – (DA) Vážený pán predseda, tak ako ostatní rečníci, aj ja by som tu dnes chcela zacitovať Keynesa. Sotva to bolo niekedy vhodnejšie ako teraz. Citovať budem po anglicky.

„Špekulanti nemusia ublížiť, pokiaľ sú len bublinami na stabilnom prúde podnikania. Ale situácia je vážna, keď sa podnik stane bublinou vo víre špekulácií. Keď sa rozvoj kapitálu krajiny stane len vedľajším produktom aktivít kasína, asi nie je nič v poriadku.“

(DA) Komisiou predložený návrh riešenia finančnej krízy je len chodením okolo horúcej kaše. Štruktúra EMÚ nie je všeobecnou záštitou proti krízam a určite nie proti finančným krízam. Štyri slobody a obmedzujúci Pakt stability veci vôbec neuľahčujú. Vlastne práve naopak. Musíme navrhnúť nový inštitucionálny rámec pre hospodárstvo a hospodársku politiku. Lahko sa navrhuje, aby sa vytvorila nová finančná architektúra, ale štruktúra nebola opísaná dosť dobre ani na to, aby mala šancu na fakulte architektúry alebo na kurze ekonomiky. Toto určite súvisí s chápaním krízy. Pozornosť sa najprv, úplne prirodzene, sústredila na hľadanie riešenia krízy likvidity, aby sa zabezpečil prísun maziva. V tejto otázke zvolili rôzne krajiny mierne odlišné modely – tak to naozaj je – ale čo chce Komisia vlastne povedať, keď hovorí, že EÚ (a budem citovať priamo z programu):

„zabezpečí, aby reštrukturalizácia bankového sektora bola uskutočnená tak, aby sa v budúcnosti v sektore zabezpečila spravodlivá a zdravá konkurencia“.

(DA) Znamená to, že verejný sektor je povinný poskytnúť kapitálovú injekciu? Znamená táto veta presne to? Chcela by som sa Komisie tiež opýtať, či sa plánuje zriadenie nových úverových ratingových agentúr. Mnohé staré sa jednoznačne ukázali ako úplne nedôveryhodné. Čo má Komisia na mysli, keď hovorí o „programe štrukturálnej reformy“? Má na mysli reformy pracovného trhu, „flexiistotu“ bez istoty? Je zámerom, aby príspevkom zamestnancov bola zvýšená neistota zamestnania? Je celkove nejasné, či Komisia chce, aby boli mzdy základným konkurenčným parametrom. Sú mzdy vnímané len ako náklady? Na mzdy sa musíme pozeráť aj z hľadiska ich vplyvu na dopyt. Na záver by som v mene pána Bloklanda, ktorý je

prvým podpredsedom Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, chcela položiť otázku týkajúcu sa životného prostredia: kedy plánuje Komisia zverejniť národné emisné stropy?

PRESEDÁ: PANI KRATSA-TSAGAROPOULOU

podpredsedníčka

Jana Bobošíková (NI). – (CS) Dámy a páni, som rada, že nezmyselný nápad predsedu Európskej rady Sarkozyho zmeniť základy kapitalizmu na rokovaniach vo Washingtone neuspel. Dúfam, že sa do Európskej únie vráti racionálny duch, ktorý rešpektuje slobodu trhu ako základnú hodnotu a podmienku prosperity. A to platí aj v čase krízy. Preto verím, že ani Európska komisia, ani Česká republika, ktorá predsedníctvo prevezme, nepodľahnú ilúzii o vlastnej veľkosti a neomylnosti, a že sa na rozdiel od francúzskeho prezidenta vzdajú nezmyselnej a hlavne nebezpečnej snahy zvrátiť za peniaze daňových poplatníkov prirodzený hospodársky cyklus. Som tiež rada, že skupina G20 odmietla protekcionizmus. Je predsa známe, že tí, ktorí vymenia časť slobody za väčšiu istotu, nakoniec stratia oboje.

Dámy a páni, súčasnú krízu nespôsobil kapitalizmus, ale chamtivosť nezodpovedných bánk, ktoré neboli ochotné niesť riziko za vlastné rozhodovanie. A to je rovnaké ohrozenie slobodného trhu ako štátny dirigizmus. Preto jednoduché napumpovanie peňazí do bánk bez priameho vplyvu na to, ako ich použijú, je len krádež ťažko zarobených peňazí našich občanov. Treba dohliadnuť na to, aby banky peniaze použili nielen na ozdravenie vlastných bilancií, ale aj na úvery pre podnikateľskú sféru. Dovoliť manažérom prijať finančnú pomoc bez diktátu vlád, ako s týmito peniazmi hospodáriť, znamená popretie princípu politickej zodpovednosti. Došlo by tak k nemorálnemu uhradeniu strát z bezcharakterných operácií finančných inštitúcií bez toho, aby tieto inštitúcie aj konkrétni manažéri za svoje činy niesli rozhodujúcu zodpovednosť.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Budem veľmi stručný, pani predsedajúca, keďže toto bola nesmierne plodná rozprava, ale ešte skôr, než odovzdám slovo pánovi predsedovi Barrosovi, by som chcel poukázať na päť zistení. Prvé je, že sa všetci zhodneme na historickom a veľmi inovatívnom charaktere stretnutia G20. Ide o inovatívny a historický globálny krok, ale to bola aj iniciatíva Európy, ako zdôraznil pán predseda Komisie, keďže toto je Európa, ktorá, ako zdôraznil pán Joseph Daul, je aktérom na medzinárodnej scéne, kedykoľvek sa objaví spoločná vôľa.

Po druhé, všetci sa zhodneme na tom, že to, čo sa teraz deje, či sa nám to páči alebo nie, znamená prelom a že, ako poznamenal pán Watson, už nemôžeme robiť veci tak, ako predtým, ale musíme byť pri tom, ako reagujeme na krízu, vynachádzaví.

Mojím tretím zistením je zistenie, na ktoré poukázali niekoľkí rečníci vrátane pána Schulza, predsedu Socialistickej skupiny v Európskom parlamente, a pani Frassoniovej, a to, že je dôležité neprestať reagovať, neustále konať a rýchlo prijímať akékoľvek zásadné legislatívne opatrenia, obzvlášť také, ktoré sa týkajú finančnej regulácie.

Mojím štvrtým zistením je, že treba prijímať kroky na zmiernenie mimoriadne negatívneho účinku tejto finančnej krízy, pokiaľ ide o vzťah medzi finančným systémom a malými a strednými podnikmi, ako naznačil pán Crowley, ako aj o spojitosť medzi finančnou reguláciou a hospodárskym ozdravením, čo spomenul pán Daul. Tiež je veľmi dôležité konať na základe širokého pohľadu, berúc do úvahy prvky keynesianizmu, ktorý možno použiť v boji proti zmene klímy, ako naznačil pán Watson, predseda Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu.

A nakoniec, ako ste zdôraznili, pán predseda Komisie, a ako zdôraznilo niekoľko rečníkov a predsedov skupín, je dôležité zaoberať sa všetkými rozmermi krízy. Ako ste povedali, ide o model rozvoja a, ako poznamenal pán Martin Schulz, je potrebné prehodnotiť demarkačné čiary medzi úlohou verejného sektora a úlohou súkromného sektora. Ako ste zdôraznili a ako povedali niektorí ďalší vrátane pani Frassoniovej, bolo by nesprávne sústrediť sa výlučne na svet financií a zabudnúť na tých najviac znevýhodnených, najslabších, na tých, ktorí hladujú, ktorých ste spomenuli aj vy, pán predseda. Tiež súhlasím s názorom, že musíme prehodnotiť základy systému. Ak chamtivosť tvorí súčasť tých základov, nebudeme mať inú možnosť, než ich prehodnotiť.

Nakoniec si treba uvedomiť, a to je moja posledná poznámka, že pre krízu nesmieme spomaliť alebo byť nesmelí, naopak, musíme reagovať rýchlejšie a zostať ambicióznymi v našich rozvojových cieľoch, v našich environmentálnych cieľoch a v našom boji proti zmene klímy.

(potlesk)

José Manuel Barroso, *predseda Komisie*. – (FR) Vážená pani predsedajúca, keďže sme rozhodli, že teraz predstavím celý pracovný program na budúci rok, chcel by som ešte predtým, ako budem pokračovať vo svojich poznámkach, odpovedať pánovi Schulzovi na konkrétnu otázku. Dnes Komisia schválila svoje stanovisko k dvom správam – k správe pána Rasmussena a k správe pána Lehneho – takže vidíte náš záujem monitorovať rôzne oblasti a vidíte, že sme takéto kroky už iniciovali. Je to veľmi obsiahle stanovisko a predložíme ešte ďalšie návrhy, niektoré sme už vlastne predložili. Keď som hovoril o jarnom zasadnutí Európskej rady, spomenul som zistenia skupiny na vysokej úrovni, ktorú som vytvoril a ktorej predsedom je pán Jacques de Larosière. Pokiaľ ide o návrhy, pán McCreevy, komisár zodpovedný za tieto záležitosti, mi povedal, že návrhy týkajúce sa hedžových fondov a hlavne súkromných kapitálových fondov, čo môžu byť presne návrhy, aké ste mali na mysli, môžu byť predložené čoskoro. V podstate by mali byť pripravené na predloženie v decembri.

Vrátim sa však k pracovnému programu Komisie na rok 2009, ktorý je, ako som povedal, pevne zasadený do konkrétneho politického kontextu. Musím vám povedať, že finančná búrka ešte stále zúri, že ešte neskončila a že sa nachádzame na pokraji vážneho hospodárskeho spomalenia. Preto nesmieme pri vyvíjaní už začatého úsilia o prispôbenie sa globalizačnému procesu a o modernizáciu strácať čas. Nie je to tak, že sme si práve uvedomili potrebu reagovať na globalizáciu. Musím zdôrazniť, že v tejto Komisii, ktorej mám česť byť predsedom, hovoríme o novej ére už niekoľko rokov. Pre Európu to konkrétne znamená, že v kontexte globalizačného procesu musíme presadzovať svoje hodnoty a brániť svoje záujmy. Presne v tomto kontexte musíme predložiť ambiciózne návrhy. Súčasná kríza však nesmie odvádzať našu pozornosť od iných priorít nášho pracovného programu, ktoré sú vlastne aj prioritnými odpoveďami na problémy globalizácie. Obzvlášť mám na mysli boj proti zmene klímy a úsilie o trvalo udržateľný rozvoj. Toto sú priority na rok 2009, ktorý má osobitný význam ako rok konferencie v Kodani.

Rád by som Parlament pochválil za obrovské množstvo práce, ktoré na klimatickom a energetickom balíku vykonal. Čelíme mimoriadnym okolnostiam a ja sa s hrdosťou pozerám na reakcie európskych inštitúcií, ktoré sa tejto výzve postavili. Som presvedčený, že spoločnou prácou dosiahneme náš spoločný cieľ, ktorým je politická dohoda v decembri. Aby som bol úplne úprimný, som presvedčený, že takáto dohoda posluží tiež ako katalyzátor pre európsku stratégiu na dosiahnutie ambiciózneho dohody v Kodani.

Nechcem zveličovať, ale musíme si uvedomiť, že Európe v tejto diskusii, ktorej je hybnou silou, ide o jej dôveryhodnosť. Bola to Európa, ktorá začala globálnu diskusiu o zmene klímy. Boli sme to my, ktorí sme vláde USA povedali, že musí urobiť viac. To isté sme povedali Rusom, Číňanom a Indom a tiež, že sa nesmieme vzdať v čase, keď sa črtajú vyhliadky lepšej spolupráce s vládou USA. Neprejavme žiadne znaky poľavenia vo svojich ambíciách. Myslím si, že to by výrazne naštrbilo našu dôveryhodnosť.

Zajtra sa nám naskytne jedinečná príležitosť a nemáme právo nevyužiť ju. Preto naša odpoveď na hospodársku krízu musí ukázať, že aj programy na boj proti zmene klímy môžu byť súčasťou stratégie riešenia hospodárskych problémov. Nerád by som videl odstup, ktorý občas vládne medzi tými, ktorí sa zastávajú hospodárstva, respektíve priemyslu, a tými, ktorí sa zasadujú za program trvalo udržateľného rozvoja. Tieto dve veci sa vlastne k sebe hodia a vyjadreniam niektorých z vás v tomto smere musím zatlieskať.

Ďalšou prioritou je Európa ľudí. V roku 2009 sa Komisia bude snažiť o dosiahnutie pokroku hlavne v európskom priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, napríklad vytvorením spoločnej prístahovaleckej politiky, ktorá bude integrovaná do čo najširšieho rámca politik Európskej únie, ako je jej politika v oblasti hospodárskeho rastu, hospodárskej súťaže a sociálneho začleňovania, vytvorením funkčnej prístahovaleckej siete a dokončením spoločného európskeho azylového systému v roku 2010, lepším presadzovaním dodržiavania predpisov na ochranu spotrebiteľov v Európe, zvýšením vzájomného uznávania niektorých nástrojov občianskeho a trestného práva, ako sú rozsudky a dedičské vyrovnania, a bojom proti novým formám trestnej činnosti, ako sú zneužívanie detí a počítačové útoky.

Ďalšou prioritou na rok 2009 – a z časových dôvodov budem, samozrejme, veľmi rýchly – je úloha Európy vo svete. Aj tu na nás čakajú úlohy, konkrétne proces rozširovania a posilňovania susedskej politiky, ako aj nadviazanie užších vzťahov s rozvojovými, hlavne africkými krajinami. Toto je nesmierne dôležité a v súvislosti s tým vám musím pripomenúť potrebu schváliť návrh Komisie týkajúci sa poľnohospodárskej pomoci v rozvojových krajinách. Je to otázka dôveryhodnosti. Znova treba zdôrazniť, že na samitoch sa nesmieme obmedziť na rozhovory o finančných záležitostiach. Musíme ukázať, že nevieme rozhovory len s hlavnými rozvíjajúcimi sa mocnosťami, ale záleží nám aj na rozvojových, najmä afrických krajinách.

Naše vzťahy s týmito krajinami sú tiež významným faktorom pri riešení mnohých globálnych problémov. Nesmieme zabúdať, že významné stretnutia, ako je konferencia v Kodani na budúci rok, nám môžu pomôcť účinnejšie sa s nimi zapojiť do riešenia spoločných otázok, akými sú energetická bezpečnosť, boj proti zmene

klímy a prisťahovalectvo, ako aj dokončenie rozvojového programu z Dauhy a bilaterálne obchodné rokovania.

Z washingtonského samitu jasne vyplynula naliehavá potreba globálnej dohody o obchode. Navyše, Dauha okrem toho, že je obchodným programom, je aj rozvojovým programom. Myslím si, že teraz sme sa priblížili k správnej ceste, pretože skutočnou alternatívou k Dauhe nie je *status quo*, ale v dôsledku súčasnej hospodárskej krízy skôr tendencia uzavrieť sa do seba, možnosť, že krajiny v rôznych častiach sveta urobia spiatočnicke kroky v oblasti ciel a prijímú jednostranné opatrenia na ochranu niektorých odvetví svojich hospodárstiev. To by znamenalo, že by sa v rozsiahlej miere znovu objavil hospodársky nacionalizmus a vrátil by sa protekcionizmus, ktorý by uškodil globálnemu, a nemusím dodať, že aj európskemu hospodárstvu. Ako viete, Európa je vedúca obchodná mocnosť.

Minulotýždňový samit ma tiež utvrdil v odhodlaní budovať vzťahy s Ruskom na základe spoločných záujmov. Tieto vzťahy budú občas zložité. Existujú otázky, na ktoré máme rozdielne názory, ja však úprimne verím, že minulotýždňový samit v Nice potvrdil, že je lepšie s Ruskom hovoriť, ako ho izolovať. Rusko je tiež dôležitým partnerom na svetovej scéne.

A napokon, intenzívny tlak, ktorému bol svet v roku 2008 vystavený, ukázal, aké je dôležité dosiahnuť spoločnú víziu so Spojenými štátmi. V tomto smere sa nám otvára vynikajúca príležitosť s novou vládou Spojených štátov. Počas svojej volebnej kampane sa novozvolený prezident jasne vyjadril o otázkach ako boj proti zmene klímy a osvojenie si multilaterálnejšieho prístupu. Využime túto príležitosť a predložme svoje návrhy riešenia otázok globalizácie. Čelíme veľmi zložitým spoločným problémom a podľa mňa môže viac aktívnej spolupráce medzi Európou a Spojenými štátmi urobiť zo sveta lepšie miesto.

Dámy a páni, v roku 2008 podala Európa dôkaz o jednote koordináciou svojich krokov vo vážnych krízových situáciách. Gruzínsko a finančná kríza prispeli k zefektívneniu práce Únie. Jednotný prístup je jedinou možnou cestou, ak sa chceme postaviť výzvam, ktoré prináša rok 2009.

O niekoľko mesiacov pozveme 375 miliónov voličov k volebným urnám, aby uplatnili svoje dôležité demokratické právo vybrať si nový Európsky parlament. Využime potenciál, ktorý Únia nadobudla v posledných krízach. Vďaka nim si ľudia uvedomili podstatu a účinnosť európskeho rozmeru ako prostriedku, ktorý im zaručuje hospodárske, sociálne a environmentálne blaho, bráni ich záujmy a zároveň upevňuje ich hodnoty. Teraz, uprostred krízy, sa podľa mňa treba chopiť jasných príležitostí. Je napríklad oveľa priaznivejšia atmosféra na uznanie dôležitosti našej meny, eura, než bola pred pár mesiacmi. Preto využime túto príležitosť. Podľa mňa je dôležité, aspoň pre tých, ktorí veria v európsky projekt – a podľa mňa ich je väčšina – propagovať európsku myšlienku s väčším optimizmom, a nie sa uchýľovať k cynizmu alebo ľahostajnosti.

Preto podľa mňa musia naše inštitúcie spolupracovať. Viem, že sú situácie, keď by Komisia napríklad mohla v niektorých kruhoch získať väčšiu popularitu tým, že by predložila návrhy, o ktorých by vedela, že ich členské štáty zmetú zo stola. Ja tak nerozmýšľam. Určite som za ambiciózne ciele, ale musia byť tiež realistické, pretože konať musíme spoločne s ostatnými inštitúciami, ako aj s členskými štátmi, ktoré sú všetky demokraciami, inak by neboli členmi Európskej únie.

Komisia si bude naďalej plniť svoju úlohu hybnej sily a iniciátora, ale nebude pritom konať proti záujmom členských štátov a Parlamentu, ale skôr bude s členskými štátmi a Európskym parlamentom spolupracovať. Podľa mňa je čím ďalej, tým dôležitejšie osvojiť si tento postoj. Akýkoľvek iný prístup by bol len formou populizmu. Predkladanie návrhov len kvôli získaniu publicity je tiež formou populizmu. Ďalšou formou populizmu je predkladanie návrhov pod rúškom európanstva, keď vieme, že nemajú žiadnu šancu byť prijaté. Našou úlohou v Európskej komisii je, samozrejme, byť hybnou silou, ale zároveň hľadať konsenzus s ostatnými inštitúciami. Tak si Európa zachová svoju pozíciu v centre diania, ktorú sa jej podarilo zaujať. Medziinštitucionálna spolupráca jej umožnila hrať kľúčovú úlohu pri vytváraní medzinárodnej agendy.

Nachádzame sa na politickej križovatke, ktorá je pre Európu veľmi dôležitá, mohli by sme dokonca hovoriť o bode zlomu. Do Európy sa tiež vkladajú veľké očakávania. Pokračovaním vo svojich iniciatívach a spoločným plánovaním budúcnosti môže Európa tieto očakávania splniť najlepšie a presne v tomto duchu sa ponesie práca Európskej komisie v roku 2009.

(potlesk)

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, momentálne čelíme trom krízam, ktoré si vyžadujú naše konanie. Prvou je finančná kríza – o ktorej sa už hovorilo – a ktorej dôsledky na reálne hospodárstvo sa prejavujú čoraz citeľnejšie. Po druhé nesmieme zabúdať na krízu v súvislosti so zmluvami, na ktorých je postavená naša Únia. Tá sa prejavuje na osude Lisabonskej zmluvy. Tretia kríza je

kríza samotnej EÚ, pokiaľ ide o jej prijatie verejnosťou, čo podľa mňa treba pred voľbami vziať do úvahy ako dôležitý aspekt.

Vážený pán predseda, predstavili ste pracovný program na zvyšok funkčného obdobia tohto Parlamentu a vašej Komisie a ja by som chcel povedať, že Skupina Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov bude s radosťou uplatňovať hlavné zásady tohto programu. Budeme vás podporovať. Na niektoré aspekty budeme však klásť odlišný dôraz. Tento dôraz bude závisieť od konkrétnych očakávaní, ktoré sa spájajú s niekoľkými poslednými mesiacmi vášho funkčného obdobia a možno aj obdobia po ňom.

Skupina PPE-DE by sa chcela v krokoch Komisie nájsť. Uvedomujeme si, že ostatné skupiny požadujú to isté a úplne právom. Závisí od vašej politickej šikovnosti, ako na to odpoviete. Správne ste si za hlavné priority zvolili zamestnanosť a rast. Odpovede v tejto oblasti sa stále viac spájajú s otázkou, ako treba reagovať na finančnú krízu. Podporujeme opatrenia požadované v oblasti regulácie a transparentnosti finančných trhov. Čo najrýchlejšie potrebujeme veľmi konkrétne návrhy na reorganizovanie regulácie finančných trhov.

Plnenie akčného plánu z globálneho finančného samitu je určite v prvom rade vecou národných štátov. Globálna prepojenosť trhov si však vyžaduje úzku spoluprácu v súvislosti s akýmkoľvek regulačnými opatreniami – už len preto, aby sa zabránilo uplatňovaniu odlišných noriem. Toto predstavuje z hľadiska koordinačnej práce Komisie veľmi široké a dôležité pole pôsobnosti.

Regulácia – a na to nesmieme zabúdať – nie je cieľom sama osebe, ale nástrojom na dosiahnutie určitých cieľov pri konkrétnej kríze. Toto si musíme neustále pripomínať.

Spomenuli ste zmenu klímy a energetický balík, ktorý by mal byť prijatý do decembra. Som si istý, že v súvislosti s týmto cieľom vládne v Parlamente široký konsenzus. Aj skupina PPE-DE – a v tejto veci sa chcem vyjadriť úplne jasne – chce dosiahnuť riešenie tohto problému ešte pred koncom tohto legislatívneho obdobia. Je to strategický cieľ. Od Parlamentu však žiadate veľa. Vychádzajúc zo súčasnej situácie môžeme predpokladať, že po decembrovom samite nám bude predložený balík pozostávajúci zo stoviek strán v jednom jazyku a od nás sa bude očakávať, že povieme áno alebo nie.

Hoci rešpektujeme tento cieľ a stotožňujeme sa s ním, toto pokladáme za vážne porušovanie práv Parlamentu a jeho poslancov, ale možno prideme na niečo elegantnejšie, než je takýto surový spôsob.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán predseda Komisie, na konci vášho prejavu ste povedali, že voľičom musíme vyslať jasný signál. Úplne s vami súhlasím.

Keď sa však pozriem na program, často sa zdá, že jeho hlavnou myšlienkou je „robiť ďalej to, čo predtým“. V niektorých oblastiach je to možno aj správne, ale v iných oblastiach – hlavne v oblasti, ktorej sa venujeme dnes – to správne byť nemôže. Musíme vyslať signál, že sme sa z krízy poučili a že budeme konať inak, než ako sme konali v minulosti. Keď tam napíšete vetu „Európa profituje z otvorených spoločností a otvorených trhov, ale pre oboje musia platiť pravidlá“, tak by to bola pravda, ale asi by to nebolo celkom jasné. Potrebujeme pravidlá, aby mohla Európa profitovať z otvorených spoločností a otvorených trhov. Toto musí byť jasné a Komisia sa tejto zásady nie vždy držala.

Vo vašej eseji – ak to môžem tak nazvať – spomínate „náhlu krízu dôvery“. Pán Poul Nyrup Rasmussen už dávno upozorňoval na to, čo sa môže stať. Aj pán Schulz o tom už dlho hovoril. Takže tá kríza dôvery nebola až taká náhla. A predsa, niektorí ľudia v Komisii zastávali názor, že regulovať netreba nič, že to nakoniec dopadne dobre, že trh všetko zreguluje. To sa však nestalo, a preto treba urobiť zmeny.

(potlesk)

Teraz prejdem k svojmu druhému bodu. Je jedna téma, ktorá ešte stále nie je súčasťou tohto programu, ktorá je však pre občanov Európy veľmi dôležitá, a to všeobecné verejné služby a služby v oblasti verejného sektora. Spomínam to preto, lebo v niektorých krajinách sa teraz začala prejavovať kríza v oblasti poštovej služby. Za to nenesie vinu len Európa alebo len Komisia. Možno to však pripísať na vrub jednému konkrétnemu prístupu, ktorý spočíva v presvedčení, že trh by mal vládnuť vo všetkých odvetviach a že by mal byť otvorený v každom ohľade, čo môže niektoré poštové služby stimulovať k vytváraniu vyšších ziskov niekde inde a na úkor poskytovania služieb spotrebiteľom, širokej verejnosti.

Tento prístup nás vedie nesprávnym smerom. Ako minimum by som bol rád videl jednoznačné vyhlásenie na konci vášho programu, v ktorom by sa hovorilo, že upozorníte na problémy týchto verejných služieb

a navrhnete riešenia na regionálnej, ako aj na miestnej úrovni, a že trh nakoniec predsa len nedokáže zregulovať všetko.

Na záver by som chcel vyjadriť súhlas s jedným vašim bodom: máme novú americkú vládu. Chcel by som vás vyzvať, pán predseda, pani komisárka, aj všetkých ostatných, aby ste využili čas a nasledujúce týždne na spoluprácu s touto vládou, aby sa nám podarilo vytvoriť skutočné partnerstvo pre európske, ako aj globálne sociálne hospodárstvo. Využime príležitosť, ktorú nám ponúka nový americký prezident.

(potlesk)

Diana Wallis (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, pokiaľ ide o svetovú finančnú krízu a legislatívny a pracovný program Komisie, tak program by mal byť v určitom zmysle našou odpoveďou na krízu. Niektorí by teraz mohli povedať, že nemáme jednu krízu ale niekoľko kríz: samozrejme, finančnú, ale tvárou v tvár zmene klímy aj environmentálnu, potom krízu dôvery, ktorá nasledovala po írskom referende, ako aj bezpečnostnú krízu v súvislosti s nedávnymi udalosťami v Gruzínsku. Bez toho, aby som bagatelizovala to, čomu teraz čelíme, si myslím, že namiesto „krízy“ by sme skôr mali hovoriť o výzvach – o výzvach, ktoré by mali Európu prinútiť, aby si lepšie plnila svoju úlohu.

Európa je jednoznačne najlepšie vybavený región sveta, s inštitúciami, ktoré skutočne majú na to, aby dokázali reagovať na tieto výzvy a problémy presahujúce vnútroštátnu úroveň, ktoré nedokáže zvládnuť sám žiadny členský štát. V prvom rade by sme mali byť schopní spoločne reagovať prostredníctvom ráznych a kolektívnych riešení, aby v nás mali dôveru tí, ktorých zastupujeme: občania Európy.

Dovoľte mi uviesť príklad. Pokiaľ ide o finančnú krízu, myslím si, že tento Parlament môže oprávnenne tvrdiť, že bol v prvej línii. V našom výbore sme mali silnú predtuchu počas vyšetrovania krachu spoločnosti Equitable Life. Bol to prvý varovný výstrel blížiacej sa finančnej krízy. Tento Parlament podal v nadväznosti na toto vyšetrovanie v júni minulého roku niekoľko odporúčaní týkajúcich sa finančnej regulácie, administratívnej spolupráce medzi regulačnými orgánmi, dostupnosti opravných prostriedkov a odškodnenia – skrátka všetkých oblastí finančného sektora, kde naši občania v súčasnosti najviac potrebujú znovu nadobudnúť pocit istoty.

Tieto odporúčania si zaslúžia pozornosť Komisie, ale hlavne členských štátov, predovšetkým britskej vlády, ktorá musí túto záležitosť ešte len plne urovnať a hlavne odškodniť obeť spoločnosti Equitable Life aj napriek tomu, že sa sama snaží pretlačiť na začiatok radu stojaceho pred islandskými bankami.

Finančné a iné problémy, ktorým čelíme, si vyžadujú, aby sme konali spoločne, solidárne, nielen so zreteľom na národný protekcionizmus, ak chceme z tejto krízy vyjsť bez ujmy. Naša skupina, skupina ALDE, chce na pracovný program zareagovať pozitívnym a pokrokovým uznesením. Mnohí moji kolegovia sa budú niektorým bodom venovať podrobne, ale v prvom rade budeme klásť dôraz na otvorenú Európu, zelenú Európu, podnikateľskú Európu a bezpečnú Európu.

Ryszard Czarnecki (UEN). – (PL) Vážená pani predsedajúca, pán predseda, finančná kríza a neskôr aj hospodárska kríza postihnú celú Európu, a preto musíme spolu niesť zodpovednosť a spolu prijímať rozhodnutia. Keďže všetky členské štáty budú krízou postihnuté a budú musieť nájsť spôsoby, ako jej čeliť, spomaliť ju a zmierniť jej následky, musia všetky spolu rozhodnúť, aké spoločné kroky treba prijať.

Situácia, ktorá prevláda dnes, keď je Európa rozdelená na Európu A – krajiny eurozóny, ku ktorým možno priradiť len Veľkú Britániu – a Európu B – do ktorej patria nové členské štáty spolu so Švédskom a Dánskom – predstavuje rozdelenie EÚ, ktoré je dnes citeľnejšie o to viac, že čelíme kríze. Popiera jednu zo základných zásad, na ktorých bolo fungovanie Európskeho spoločenstva doteraz založené: zásadu solidarity. Toto nie je správna cesta, pán Barroso.

Akčný plán Komisie predložený pred 13 dňami v sebe spája podstatné záležitosti s nepodstatnými a so záležitosťami, ktoré boli možno kedysi dôležité, ale v dôsledku hospodárskej krízy svoju dôležitosť stratili. V súčasnosti sú hospodársky rast a boj proti rastúcej hrozbe nezamestnanosti stokrát dôležitejšie ako zmena klímy. Som rád, že Európska komisia pokladá ďalšie rozšírenie Európskej únie, t. j. začlenenie balkánskych krajín, za prioritu. Tento výbušný európsky región je potrebné stabilizovať, pretože stabilizovanie Balkánu bude znamenať nižšie dane pre európskych daňových poplatníkov: pre občanov našich členských štátov.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, ako správne poznamenal pán Barroso, úlohou Európskej komisie je zabezpečiť transparentnosť, lepšiu informovanosť a ochranu našich občanov a spotrebiteľov.

Je však jedna oblasť, pán Barroso, v ktorej bola vaša Komisia z tohto hľadiska obzvlášť neúspešná, a to schvaľovacie postupy pre geneticky modifikované organizmy. Tieto postupy sa stali terčom kritiky zo všetkých strán. Na budúcom zasadnutí Rady ministrov pre životné prostredie, ktoré sa bude konať 4. a 5. novembra, by ich bolo treba prehodnotiť. V Európe je 44 regiónov, ktoré sa vyhlásili za regióny bez GMO. Šesť členských štátov využilo ochrannú doložku pre kukuricu Monsanto. Čo robíte tvárou v tvár opozícii veľkej väčšiny Európanov, pán Barroso? Urýchľujete udeľovanie obchodných licencií. Vydávate povolenia a pokorne prijímate rady od Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín, hoci sa jeho stanoviská opierajú o toxikologické analýzy vykonané spoločnosťami, ktoré sa zaoberajú biologickým inžinierstvom.

Európske postupy sú vo svojej súčasnej podobe skutočným sitom, ktorým bez problémov prejdú obchodné záujmy poľnohospodárskych koncernov. Ľudia chcú vedieť o toxických účinkoch geneticky modifikovaných organizmov a treba im o nich povedať. Viete vy sám, aké sú toxické, pán Barroso? Viete to? Aký vplyv má toxicita geneticky modifikovaných organizmov na verejné zdravie a životné prostredie? Prečo neexistuje povinnosť zverejňovať prvotné údaje, z ktorých vychádzajú závery analýz? Prečo nie sú testy po troch mesiacoch už povinné? Prečo sa spoliehať na analýzy, ktoré vykonali samotné spoločnosti?

Verejnosť má právo na transparentnosť, informácie, diskusiu. Takéto ciele by mala Komisia sledovať pri povoľovaní geneticky modifikovaných organizmov. My žiadame zverejňovanie prvotných údajov, pán Barroso. Chceme analýzy, ktoré dôjdu k opačným záverom, chceme verejnú diskusiu a chceme dlhodobé testovanie. Chceme poznať účinky geneticky modifikovaných organizmov na zdravie.

Vaša iniciatíva, pán Barroso, vytvoriť skupinu šerpov z 27 členských štátov s cieľom obísť skupinu *ad hoc* predsedníctva a obísť vašich vlastných komisárov, ktorí sú zodpovední za tieto záležitosti, zasieva zmätok a nejasnosti do oblasti, kde je vaša zodpovednosťou zaručiť transparentnosť a spoľahlivosť postupov.

Chcete, aby mala verejnosť v Európu dôveru, pán Barroso? Tak to dokážte!

Sylvia-Yvonne Kaufmann (GUE/NGL). – (DE) Vážená pani predsedajúca, výsledok samitu G20 je zredukovaný na najmenšieho spoločného menovateľa. Reguláciou a transparentnosťou sa má predísť ďalšej finančnej kríze. O konkrétnych opatreniach, ktoré by mali byť prijaté, sa však ešte stále nerozhodlo. Medzinárodný menový fond (MMF), ktorý svojou neoliberalnou politikou štrukturálneho prispôsobenia uvrhol ľudí na celom svete do chudoby a beznádeje, má teraz dozerať na svetový finančný trh. Nevidno vôbec žiadne snahy o upustenie od systému globálneho prerozdelenia, ktorý nesie hlavnú mieru zodpovednosti za krízu. Je paradoxom, že na záchranu bánk na celom svete bolo treba nájsť doteraz nepredstaviteľnú sumu 2,5 trilióna EUR. S takýmto koordinovaným konaním sme sa nestretli ešte pri žiadnej humanitárnej katastrofe. S takou sumou peňazí sme mohli odstrániť najväčšiu chudobu na svete a zachrániť klímu.

Aké sú následky? Trhové hospodárstvo sa musí nahradiť globálnym sociálnym hospodárskym poriadkom a Organizácia Spojených národov v tom musí hrať vedúcu úlohu. Nový svetový finančný poriadok musí presadzovať sociálnu politiku, zastaviť proces zbedačovania a dosiahnuť väčší pokrok v oblasti ekologicky trvalo udržateľnej hospodárskej činnosti. Európska únia môže hrať pri formovaní tohto nového poriadku rozhodujúcu úlohu za predpokladu, že ukáže, že na boj proti recesii ako dôsledku finančnej krízy sa úspešne prijímajú jednotné európske kroky. Bude to však fungovať len vtedy, ak si EÚ najprv urobí poriadok vo vlastnom dome.

Predseda Komisie pán Barroso pred časom povedal, že „mimoriadne okolnosti si vyžadujú mimoriadne opatrenia“. To je pravda, ale potom konajte s odvahou. Majte odvahu nahradiť prekonaný Pakt stability pre Európu sociálnym a hospodárskym paktom, ktorý bude všetky členské štáty zaväzovať ku vzájomnej koordinácii hospodárskej a finančnej politiky. Potom ukážte odvahu a odhaľte konečne pravú farbu Komisie a bez zbytočných „ak“ a „ale“ spravte zo sociálnej spravodlivosti hlavnú tému európskej agendy. Ešte raz musím poukázať na to, že na sociálne aspekty sa v legislatívnom a pracovnom programe nekladie dostatočný dôraz. Sociálny tlak sa spomína veľmi nejasne, ako niečo, čomu sa treba venovať v časoch hospodárskej núdze. Prečo nespomínate konkrétne vážne sociálne problémy? Prečo úplne otvorene nepoviete, že stále sa zväčšujúca priepasť medzi bohatými a chudobnými sa ďalej nedá akceptovať? Prečo úplne otvorene nepoviete, že privatizovanie ziskov a znárodňovanie strát sa ďalej nedá akceptovať? Kladiem si otázku, kedy Komisia tvárou v tvár drastickej situácii v oblasti nezamestnanosti, chudoby a nerovnosti konečne pochopí, že už nemôžeme pokračovať tak, ako doteraz, ako sa to navrhuje v pracovnom programe. Neoliberalizmus jednoducho zruinoval hospodárstvo a v Európe je najvyšší čas na zmenu.

Paul Marie Coûteaux (IND/DEM). – (FR) Vážená pani predsedajúca, prekvapuje ma – a verím, že nielen mňa – rozpor medzi úplne jasnými súčasnými dôkazmi a tým, čo počúvam v tomto Parlamente, hlavne od

predstavitel'ov Rady a Komisie, ale aj od svojich kolegov, zarytých eurofilov. Pri tomto rozpore sa mi v myslí vynára Byzancia, uhladené a samoľúbe vyjadrenia byzantských správcov v čase, keď ich svet upadal do zabudnutia.

To, čomu čelíme, nie je len kríza – čo je určite smiešne nevhodný termín na označenie recesie – ale zrútenie samotných základov procesu globalizácie, ktorý zanechal takú stopu na 20. storočí. Nepozerám sa na to ako na úverovú krízu. Je to kríza kréda. Je to vaše politické krédo, ktoré sa dostalo do krízy, a ja vás žiadam o odvahu priznať skutočnú vážnosť situácie. Nemám čas, aby som tu vymenoval všetky princípy tohto kréda, ale liberalizácia úverov a tieto kopy pôžičiek sú jednoznačne dôsledkom slepej viery v neviditeľnú ruku a možno dokonca v nevyhnutnosť pokroku.

Je úplne samozrejmé, že odpoveďou je vládna kontrola úverov. A naopak, voľný obchod – rýchle šírenie voľného obchodu – nie je žiadnym riešením. Práve naopak, riešením je vrátiť sa k ochrane našich hraníc, čo si dobre uvedomujú aj naše národy. Moc by si nemali uzurpovať nadnárodné štruktúry, ako sme my, a preto by nás neúspech Lisabonskej zmluvy mal prinútiť zamyslieť sa. Čo potrebujeme, je návrat ku skutočnej legitímnej autorite, teda k suverénemu štátu.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, pri súčasnej finančnej kríze a hospodárskom spomalení vystupuje do popredia centrálna úloha, ktorú by mali členské štáty a Európska únia hrať pri zabezpečovaní sociálno-ekonomického blahobytu, ale takisto treba zdôrazniť, že politika by znovu mala prevziať plnú kontrolu nad ekonomikou a všetkými možnými spôsobmi bojovať proti virtuálnym financiám, ktoré stále riadia osudy miliónov ľudí.

Zmierňovanie dôsledkov svetového hospodárskeho spomalenia na európske hospodárstvo v oblasti zamestnanosti a ekonomických aktivít by sa malo spájať s úsilím o presadzovanie prístupu založeného na európskom sociálnom modeli. Toto by malo byť prioritou na rok 2009: zamestnanosť a sociálna ochrana v záujme rastu. A nakoniec treba už konečne prijať praktické kroky zamerané na reformovanie pravidiel európskeho finančného systému po tom, ako bolo bankovníctvu a finančnému systému dovolené drancovať a žmýkať verejný majetok a súkromné osoby.

Podľa mňa, stratégia Komisie pomáhať tým, ktorí prichádzajú o prácu, je príliš málo a prichádza príliš neskoro, presne ako podpora malých a stredných podnikov a investovanie do výskumu. Hlavne musím poznamenať, že urýchľovanie a plnenie kohéznych programov odpútava pozornosť od iných potrieb. Skôr, než sa vlády a komisie začnú znepokojovať pre vytváranie dôvery v trhy, mali by sa snažiť o obnovenie dôvery občanov v nezávislosť tých, ktorí im vládnu, od vplyvu financií, ktoré pochádzajú z daňových rajov.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, ja vlastne nebudem hovoriť o diagnóze finančnej krízy. Všetci sa zhodneme na tom, že sa to začalo ako kríza likvidity, z ktorej sa potom stala kríza platobnej schopnosti, a skončilo to ako kríza dôvery, čo vyústilo v zníženú dostupnosť úverov, ktorá teraz škodí reálnemu hospodárstvu.

Napriek tomu, čo sa tu vyhlasovalo, nebola reakcia na krízu jednotnou európskou reakciou. Prinajlepšom to bola koordinovaná reakcia. Môžete povedať, že v súčasnej situácii sa viac urobiť nedá. Ja si však rozhodne myslím, že viac sa urobiť určite dá.

Pokiaľ ide o finančné záchranné balíky, ako aj o likviditu a platobnú schopnosť, je šokujúce, že naraz tri inštitúcie pomáhajú trhom a poskytujú pôžičky: konkrétne Európska centrálna banka, Európska investičná banka a samotná Komisia. Všetky tri spolu súperia na úkor všetkých.

Čo sa týka boja proti kríze v reálnom hospodárstve, na washingtonskom samite sa hovorilo o nápravných rozpočtových nástrojoch, ale nepovedalo sa, o aké presne pôjde. Niektoré krajiny sa rozhodnú pre zníženie daní, kým iné pre program verejných výdavkov v čisto keynesiánskom štýle. Ak nejde o koordinované kroky, mali by sme zistiť, či tie, ktoré fungujú, môžu pomôcť tam, kde iné nefungujú. Tiež by sme mali stanoviť pravidlá pre Pakt stability a rastu.

Pokiaľ ide o medzinárodné hľadisko, je pravda, že moja krajina, teda Španielsko, ako aj Česká republika a Holandsko boli vo Washingtone zastúpené, nezúčastnili sa však na prípravných stretnutiach a nikto nemôže zaručiť, že to urobia v budúcnosti. Bol by som rád, keby mi Rada a Komisia povedali, ako zamýšľajú reformovať výkonný výbor Medzinárodného menového fondu a čo plánujú urobiť pre to, aby všetky krajiny, ktoré by mali byť zastúpené vo Fonde finančnej stability, v ňom zastúpené aj boli.

Ukončím svoju reč varovaním. Od Parlamentu sa žiada, aby s Komisiou spolupracoval na jej pláne. To sme robili vždy. Keby Komisia bola venovala pozornosť varovaniam, ktoré už od roku 1999 vkladáme do opakovaných správ, ktoré Komisia ignorovala, hlavne pán McCreevy, vyzeralo by to dnes inak.

Robert Goebbels (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, rok 2009 sa do histórie zapíše ako rok druhej veľkej svetovej hospodárskej krízy.

Vo svojej knihe o kríze z roku 1929 John Kenneth Galbraith napísal, citujem: „Zvláštnou črtou veľkého krachu v roku 1929 bolo, že to najhoršie sa ešte zhoršovalo.“ Kríza rizikových hypoték spustila deflačnú špirálu, ktorá pustoší nielen finančný systém tým, že spôsobila pokles svetovej hodnoty akcií o viac než 60 %.

Táto kríza likvidity a platobnej schopnosti čoraz viac postihuje aj reálne hospodárstvo. Výraz „reálne hospodárstvo“ ako protiklad finančného sektora je zaujímavý. Zdôrazňuje virtuálnu povahu väčšiny finančného majetku. V bezprostrednej reakcii na debakel na finančných trhoch sme teraz svedkami toho, že sa znovu začínajú vo veľkej miere presadzovať národné vlády. Bolo usporiadaných niekoľko po sebe nasledujúcich samitov. Z washingtonského samitu vzišiel veľmi pôsobivý zoznam chvályhodných zámerov. S talentom na poučenie sa z minulosti, ktorým sa vyznačujú veľkí aj malí vedúci predstavitelia, sa pripravili rózne opatrenia s cieľom náležite odhadnúť riziká a vyhnúť sa nadmerným pákovým efektom. Dohľad má byť účinnejší bez toho, aby sa brzdila inovácia. „Bravó! Bravó!“ hovoríme v očakávaní podrobností o vhodnom systéme regulácie, ktorý zabráni akýmkoľvek nadmerným rizikám bez toho, aby upadol do pasce nadmernej regulácie.

Návrat národných vlád do úlohy regulátorov trhu treba privítať, ale nešťastím je, že to často znamená návrat sebeckého národného štátu.

V otvorenejšom svete, než bol ten v roku 1929, akýmkoľvek vnútroštátnym opatreniam rýchlo dôjde dych. Recesia si vyžaduje konanie v duchu medzinárodnej solidarity. Európska únia musí zmobilizovať všetky svoje sily, zhromaždiť všetky dostupné národné rozpočtové zdroje, aby ich prioritne v záujme rastu investovala do infraštruktúry a posilnila kúpnu silu.

Novozvolený prezident Barack Obama údajne zamýšľa spustiť nový program obnovy hospodárstva, na ktorý sa má vynaložiť suma rovnajúca sa štyrom percentám HDP USA. 27 členských štátov Únie, ktoré sú dokopy menej zadlžené než Spojené štáty, by malo vyvinúť podobné úsilie, aby Európu a svet dostali z finančnej krízy, ktorá by mohla ublížiť každému.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, v roku 2009, ako všetci vieme, sa budú konať európske voľby. V roku 2009 bude tiež vymenovaná nová Komisia. V roku 2009 sa bude, samozrejme, meniť aj predsedníctvo. Dôležitosť všetkých týchto vecí je však len relatívna. Život ide ďalej a naši občania od našich inštitúcií očakávajú, že budú venovať pozornosť ich problémom, vždy so zreteľom na budúcnosť, že si stanovujú dlhodobé ciele a budú schopné iniciovať okamžité kroky na ich dosiahnutie.

V tomto duchu by som chcel vyzdvihnúť dve kľúčové oblasti činnosti na rok 2009. Prvou, ktorú spomenul každý rečník, je riešenie finančnej krízy. Samozrejme, že som si všimol, tak ako všetci z nás, jednotky s hviezdikou, ktoré si Komisia a predsedníctvo navzájom udeľovali. Dokonca by som povedal, pán komisár, že môžeme oslavovať prvý gól, ale zápas sa ešte neskončil.

Preto, ak môžem niečo navrhnúť, predsedníctvo a Rada by sa mali pohnúť ďalej a kuť železo za horúca, aby mohli členské štáty čo najskôr prísť s návrhmi účinných riešení finančnej krízy. Avšak, ako sa často hovorí, jedna kríza v sebe vždy ukrýva druhú, takže ak nechceme, aby nás aj ďalšia kríza prekvapila, program na rok 2009 musí byť schopný, a pán predseda Barroso povedal, že bude, reagovať na všetky problémy, ktorým čelíme.

Ako povedala moja kolegyňa pani Wallisová, z tohto dôvodu my v Skupine Aliancie liberálov a demokratov za Európu predkladáme množstvo návrhov. Niektorí moji kolegovia budú o niektorých z týchto návrhov hovoriť. Chcel by som zdôrazniť jeden bod, ktorý považujem za kľúčový a na ktorý sa chceme výrazne zamerať, totiž potrebu zabezpečiť, aby Komisia v roku 2009 počítala s plným využitím štrukturálnych fondov, ktoré v súčasnosti tvoria 36 % nášho rozpočtu a ktoré nám umožnia prijať oveľa účinnejšie kroky, podniknúť solidaritu medzi našimi regiónmi a použiť nástroje, bez ktorých by sa nám nepodarilo postaviť sa problémom nášho veku.

A napokon, blíží sa zima a my nesmieme zabúdať na bytovú krízu. Očakávame, že v tejto oblasti prijmete kroky, pán komisár, predovšetkým, že zareagujete na naše dve požiadavky na vykonanie štúdií o bytovom probléme.

Mario Borghesio (UEN). – (IT) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, táto kríza si, bohužiaľ, z nášho uhla pohľadu, vynútila reštrukturalizáciu bankovníctva nášho kontinentu, ale nevedla k vytvoreniu, aby som sa vyjadril jednoducho, skupiny seriózných finančných operátorov, ktorí by boli skutočne schopní naplánovať budúci rámec trhov. Nič také sa neobjavilo, nič také nevidno.

Jedno je však isté: všetky regulačné opatrenia, o ktorých potrebe sa hovorilo na stretnutí G20, zostanú len slovami, pokiaľ daňové raje zostanú nedotknuteľné. Toto je tá dôležitá téma, ktorá nám tu chýba a ktorá sa na oficiálnych rozhovoroch medzi členskými štátmi nespomína, tie daňové raje, ktoré umožňujú totálne obchádzanie pravidiel, ktoré plánujeme zaviesť, ktorých zavedenie na finančných trhoch sľubujeme. Keď bol terajší novozvolený prezident Obama senátorom, navrhoval prijatie tvrdých opatrení proti daňovým rajom. Môžeme sa len dohadovať, či ako nový prezident, vzhľadom na pavučinu vysokých finančných kruhov, ktorá evidentne riadila dianie, a hlavne vzhľadom na štedré multimilionárske financovanie volieb, bude mať odvahu riešiť tento problém a presvedčiť o potrebe riešenia tohto problému nielen Spojené štáty, ale aj Európu a hlavne Veľkú Britániu.

Podľa mňa by sme namiesto všeobecných vyhlásení o princípoch mali žiadať prijatie účinných, konkrétnych iniciatív, ktoré budú skutočne schopné privodiť ozdravenie hospodárstva a výroby, čo je potrebné na to, aby sa zabránilo ďalším hospodárskym krízam a aby sme sa dostali z tej súčasnej.

Vzhľadom na súčasnú situáciu, ktorá sa vyznačuje rozsiahlou zadlženosťou trhu a divokou defláciou spôsobenou nedostatkom obeživa, je absurdné navrhovať, aby sa členské štáty ďalej zadlžovali u súkromných centrálnych bánk, aby tak samotnému úverovému systému a spotrebiteľskému trhu poskytli likviditu.

Svoje vystúpenie zakončím nasledujúcou poznámkou: podľa mňa je veľmi pravdepodobné, že táto kríza povedie k návrhu na vytvorenie celosvetového hospodárskeho a politického orgánu, čiže k tomu svetovému poriadku, z ktorého ešte pred pár mesiacmi mali všetci strach, vyhýbali sa mu, ale teraz ho, zdá sa, považujú za nevyhnutný a chcú ho vítať priam ako spásu. Nie globalizácií!

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som chcela konštatovať, že nič z toho, čo dnes Komisia a Rada povedali o novom zelenom údele v súvislosti so svetovou finančnou krízou, podľa môjho názoru nie je pravda a že na vyhlásenie nového zeleného údela zatiaľ chýba akékoľvek politické odhodlanie.

Európske priemyselné organizácie už niekoľko mesiacov mobilizujú proti našej európskej klimatickej a energetickej stratégii. Návrhy, ktoré pán komisár Dimas, pán komisár Piebalgs a pán Michel predložili v súvislosti s rozvojovou politikou, sa systematicky zmierňovali, zoslabovali a odkladali. Od tohto prístupu sa vôbec neupustilo ani na pozadí finančnej krízy, práve naopak, priemysel ju začal využívať na vyvíjanie ešte väčšieho tlaku proti systematickej energetickej a klimatickej politike.

Podľa mňa sa teraz touto skutočnosťou treba zaoberať, lebo pravda vyjde najavo a len tvrdeniami o príprave novej politiky sa žiadny pokrok nedosiahne. Ak sa lepšie pozriete na súčasný trialóg, na rokovania o klimatickej politike medzi Radou, Komisiou a Parlamentom, uvidíte, že mám pravdu. Je to tak preto, lebo tieto rokovania sa nevyznačujú práve úsilím, ale ovplyvňuje ich presne tá prekonaná priemyselná politika, o ktorej tu nikto nechce nič počuť, alebo nám to aspoň tvrdí.

Podľa mňa sú za to zodpovední predseda Komisie pán Barroso a komisár pre priemysel pán Verheugen. Som za to, aby sa tento Parlament už konečne rozhodol prejavíť podporu ľuďom, ako sú pán Dimas a pán Michel, ktorí sa za trvalo udržateľné stratégie skutočne zasadujú. Čo je v tejto chvíli potrebné, je úprimnosť.

Pán Steiner z organizácie UNEP (Environmentálny program Organizácie Spojených národov) predniesol predminulý týždeň v Londýne veľmi dobrý plán. Dajme sa do práce a prestaňme prednášať prázdne prejavy ako v prvej časti rozpravy. Počas niekoľkých nasledujúcich týždňov budeme mať príležitosť tento trialóg zavŕšiť a potom budeme môcť zhodnotiť, či tu Komisia a Rada dnes len niečo hrali alebo to mysleli vážne.

Esko Seppänen (GUE/NGL). – (FI) Vážená pani predsedajúca, svet trpí „chorobou šialených peňazí“. Je to americká choroba spôsobená lacnými, voľnými peniazmi. Hodnota majetku sa harmonizovala, keď boli investori na burze kolektívne opití a posadnutí nehnuteľnosťami. Ako sa choroba burzou šírila vo forme derivátov a swapov, stala sa z nej pandémia. Teraz musíme z tejto opice vytriezviť.

Spojené štáty americké sú rodiskom kapitalizmu, kde peniaze sú rodným jazykom a kde má moc v rukách diktatúra trhu. Vláda na to všetko dohliada a ako ten, kto píše pravidlá, sa stala predmetom demonizovania: keď ide o túžbu po šíalených peniazoch, neexistujú žiadne právne bariéry alebo etické obmedzenia. Odohral sa tam najkolosálnejší rast v hospodárskych dejinách, ktorý sa prejavoval spotrebou bez sporenia, a zo Spojených štátov sa stal najväčší svetový dlžník.

Potom prišiel čínsky syndróm – došlo k roztaveniu jadra reaktora, ktorým bol Wall Street, a systém bol zrazu plný toxických cenných papierov a rádioaktívnych dlhov. Hubí choré banky, ktoré trpeli nadmerným špekulovaním. Zatiaľ čo špekulantské zisky boli kedysi sprivatizované, straty sa teraz znárodňujú a súkromný dlh sa nahrádza verejným. Trhy boli slobodné a nič a nikto nechránil kapitalizmus pred ním samým, pred totalitou peňazí. Investičné banky boli ako roj kobyliiek na otvorenom poli.

Hodnota meny pri obchodovaní na trhoch je 125 krát vyššia ako skutočná hodnota meny. Väčšina tejto voľnej hotovosti sú virtuálne „falošné“ peniaze, ktoré sa teraz do bilancii bánk vracajú ako séria odpisov. Znamená to hrozbu úverovej recesie: hrozí, že zadlženie a banková kríza prerastú do všeobecnej hospodárskej krízy, ktorá sa bude prejavovať hladom, nezamestnanosťou a zlým zdravotným stavom spoločnosti. Vieme, kto sú vinníci: skutočný počet obetí ešte len vyjde najavo.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Vážená pani predsedajúca, chcela by som pani komisárke povedať, že teraz, ako aj vo svojom pracovnom programe, sa bude zaoberať finančnou krízou. Táto kríza postihla rôzne európske krajiny rôznym spôsobom, ale jedno je isté: finančné inštitúcie vo všetkých krajinách kupovali, niektoré viac, niektoré menej, toxický americký dlh založený na rizikovitom požičiavaní. Viete, do akej miery Európania kupovali také cenné papiere, ako sú zabezpečené dlhové obligácie (CDO), o ktorých im americké ratingové agentúry povedali, že majú určitý rating, ale po následnom preskúmaní, keď vybuchli, sa zistilo, že sú to toxické dlhopisy? Zistilo sa, že ide o pochybné projekty. Z toho, že sa tohto dlhu predalo tak ľahko také obrovské množstvo, mi vyplýva, že tieto agentúry museli všeobecne podávať skreslené informácie o jeho kvalite.

Rada by som vedela, či Komisia už preskúmala pravdivosť faktov, ktoré sa uvádzali pri predaji týchto cenných papierov, a ak áno, do akej miery sa predpokladá, že boli skreslené. Ak je to tak, tiež by som chcela vedieť, či si Komisia myslí, že existuje nejaký právny prostriedok, ktorý by sa mohol proti týmto ratingovým agentúram použiť v prospech tých, ktorí v dôsledku ich nedbanlivosti utrpeli, ako aj z toho dôvodu, že zasiahli celú našu finančnú štruktúru, čo je ešte horšie.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Vážená pani predsedajúca, EÚ v súčasnosti zažíva rast popularity a požíva väčšiu dôveru, keďže štáty a verejnosť hľadajú ochranu za hradbami EÚ v nádeji, že sú dosť silné na to, aby ich dokázali ubrániť pred finančnou a hospodárskou krízou.

Vďaka veľkosti vnútorného trhu a vďaka euru má Únia na prekonanie krízy nepochybne lepšie šance. Únia má však aj určité záväzky a tieto záväzky voči štátu a voči občanovi si musí splniť tým, že ho bude brániť pred nespútanou chamtivosťou a dôsledkami globalizácie. Reakcia na krízu nesmie spočívať len v miliardových pôžičkách automobilovému priemyslu, podporiť treba aj malé a stredné podniky, ktoré sú napokon najväčšími zamestnávateľmi. Európske pracovné sily v žiadnom prípade nesmú byť odsúdené na nezamestnanosť v prospech vlny kvalifikovaných pracovných síl s modrou kartou z tretích krajín.

Preto povinnosťou EÚ je zabezpečiť, aby sa jej občania jedného dňa nezobudili v Európe bez posledných zvyškov národného dedičstva, v Európe masového prisťahovalectva.

Giles Chichester (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, veci sa zriedka dejú vo vhodný čas a akákoľvek kríza zákonite vždy prichádza nevhod. Finančná kríza a hospodárska kríza, ktorým teraz čelíme, sú samy osebe nevítané, ale tiež prichádzajú v záverečných mesiacoch Parlamentu a v poslednom roku Komisie, teda v čase, keď by sme za normálnych okolností mohli rozmýšľať o nadchádzajúcich voľbách a nových funkciách.

Tento pracovný program Komisie sa takmer nesie v duchu hesla „všetko bude ako predtým“, avšak situácia si vyžaduje nové nápady, ako odvrátiť hrozbu hlbokkej recesie. Pre Európu to predstavuje veľký problém, lebo väčšinu opatrení v oblasti fiškálnej politiky treba prijať na vnútroštátnej úrovni, avšak EÚ hrá kľúčovú úlohu, pokiaľ ide o koordináciu. Dôležitosť tejto koordinácie vyplýva z rozsahu problémov, ktorým čelíme.

V oblasti energetiky máme dosť dobrú predstavu o tom, aké opatrenia treba prijať, časový rámec väčšiny z nich však výrazne presahuje budúci rok, či dva, takže asi jedinou oblasťou, kde by mohli byť prijaté rýchle kroky – ktoré by mohli pomôcť – je oblasť energetickej účinnosti. Dvoma konkrétnymi krokmi, ktoré by

mohli situácii pomôcť, sú stanovenie nižšej sadzby DPH pre projekty zamerané na zlepšenie energetickej účinnosti budov a spustenie informačnej kampane s cieľom dosiahnuť zmenu v správaní ľudí.

Okrem toho sa mi zdá, že už nikdy nebude vhodnejší čas na vytvorenie jednej zo slávnych skupín múdrych ľudí EÚ – a v tomto prípade navrhujem, aby to boli múdri muži a múdre ženy – aby sa zamysleli nad problémom, ktorému čelíme, a prišli s originálnymi riešeniami, ktoré budú presahovať krátkodobé nápravné opatrenia vo forme vyhadzovania peňazí daňových poplatníkov. Dúfam, že Rada a Komisia túto myšlienku prijímú priaznivo.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – Vážená pani predsedajúca, práve sa nachádzame uprostred začarovaného kruhu v tom zmysle, že keď dochádza k zápornému rastu hospodárstva, zaznamenávajú finančné inštitúcie vo svojich bilanciách ďalšie straty, čo znamená, že dochádza k ďalším tlakom na medzibankový trh, to vedie k ďalším úverovým obmedzeniam a tie k ďalšiemu zápornému rastu. Ľudia nebudú vedieť pochopiť, ako môžeme používať peniaze daňových poplatníkov na záchranu bánk a nepoužívať ich na vytváranie pracovných miest. Preto by som sa v súčasnosti zameral na opätovné zhodnotenie tejto úverovej krízy, ale tiež – a to v prvom rade – na recesiu, uprostred ktorej sa nachádzame.

Vidím to tak, že budúci rok nám v Európskej únii ako takej hrozí záporný rast – 1 % a nie iba – 0,3 %, ale – 1 %. Pri takejto vyhladke – ktorá nie je nepravdepodobná – musí byť naším cieľom a našou povinnosťou zabrániť recesii. Pokiaľ ide o Pakt stability a rastu, mínus jedno percento budúci rok bude znamenať väčší deficit ako – 3 %. Tým chcem povedať, že Pakt stability a rastu nezachránime tým, že nebudeme robiť nič. Ešte sa to zhorší, ak neurobíme niečo konkrétne.

Takže, čo je to niečo konkrétne, čo môžeme urobiť? Viem, že to nie je jednoduché. Viem, že vlády v tom nie sú zajedno, ale myslím si, že Komisia má povinnosť pokúsiť sa ich zjednotiť v záujme toho, aby sa urobila jedna jednoduchá vec. Viem, že v Berlíne hovoríte na koordináciu „nie, ďakujeme“, pretože to znamená ďalšie výdaje nemeckej vlády v prospech iných vlád. Povedal by som, drahí priatelia v Berlíne, že to robiť nemusíte. Môžeme spolu robiť veci bez toho, aby z toho jednej vláde vyplývali výdavky v prospech druhých. Ide o to pochopiť, že ak spoločne investujete v tom istom momente, v niekoľkých nasledujúcich rokoch budete mať pridanú hodnotu.

Medzinárodný menový fond (MMF) urobil jednoduchý výpočet. Predstavte si, že krajiny G20, všetky z nich, by investovali len o 1 % viac zo svojho HDP do vytvárania pracovných miest. Ak to urobia všetky naraz, potom získajú ďalšie percento zadarmo. Snažím sa povedať to, že každá vláda v Európe to môže dokázať, ak to urobia všetky vlády spoločne. Keby každá vláda v Európe investovala 1 % svojho HDP na boj proti recesii, keby to robila múdro a keby to robila sociálne, aby vytvorila viac a lepšie pracovné miesta so zreteľom na najzraniteľnejšie skupiny, potom budú mať ďalšie percento zadarmo.

Preto musím apelovať na Komisiu, pána podpredsedu Wallströma, a požiadať vás, aby ste predložili jeden jednoduchý scenár, ktorý by ukazoval, čo by sa stalo, keby všetky naše významné vlády urobili to, čo tu teraz hovorím, ktorý by ukazoval, že všetky budú na tom lepšie, nielen pokiaľ ide o zamestnanosť, ale aj pokiaľ ide o verejné rozpočty a Pakt stability a rastu. Je to jednoduchá úloha. Ak nemáte nástroje, ja ich mám. Veľmi ochotne vám poradím, ako to urobiť.

(potlesk)

PRESEDÁ: PANI ROTHE

podpredsedníčka

Andrew Duff (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, kríza bude mať vážny vplyv na budúcnosť eura. Dánsko a Švédsko by sa mali stať členmi eurozóny skôr, ako predpokladali, a je čas, aby aj v Británii začala diskusia na túto tému.

V roku 1997 stanovil pán Brown päť slávnych takzvaných testov, ktoré treba zložiť pred rozhodnutím o pričlenení libry k spoločnej mene. Teraz počas krízy sa všetkých týchto päť kritérií zrazu splnilo. Libra klesla na konkurenčnú úroveň výmenného kurzu, pracovné trhy sú pružné, význam City, finančného centra Londýna, kedysi tak hrdého, sa začína v dôsledku prísnejšieho dohľadu a regulácie v rámci eurozóny znižovať a hospodárske cykly sú teraz, keď sa spoločne rútime do recesie, zosúladené.

Veľmi šikovne zamaskovaná účasť pána Browna na parížskom samite Euroskupiny bola veľkým úspechom francúzskeho predsedníctva. Vyzývam pána Browna, aby teraz zmenil podmienky diskusie v Spojenom

kráľovstve. Ak sa mu to nepodarí, bude libra ako permanentná pingpongová loptička, ktorá nekontrolovane skáče medzi veľkými futbalovými loptami, dolárom a eurom.

Irena Belohorská (NI). – (SK) Ako slovenská zástupkyňa vysoko oceňujem vstup Slovenska do eurozóny. Je tu jasný dôkaz, že veľakrát prognózy a vízie skúsených ekonómov sa nenaplnia. Pred šiestnástimi rokmi európski vizionári a ekonómovia zavrholi myšlienku samostatnej a životaschopnej Slovenskej republiky. V súčasnosti je Slovensko lídrom v ekonomike novej dvanástky členských štátov.

Odporúčam Európskej komisii, aby sa miesto ekonomicky neplodných vízií pri tvorbe svojich priorit sústredila priamo na občana a jeho potreby. Tým myslím hlavne zdravie a kvalitné sociálne podmienky na dôstojný život. V čase ekonomického stresu a sociálneho tlaku na ľudí nemožno zabúdať na ich zdravie.

Voľný pohyb osôb v Európskej únii nie je pokrytý prístupom k zdravotnej starostlivosti, špeciálne k prevencii. Okrem toho je potrebné zabezpečiť efektívnu implementáciu cezhraničnej starostlivosti o pacientov. Bez zdravého občana totiž nemôže byť zdravá Únia.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, je evidentné, že pracovný program Komisie na rok 2009 v oblasti zahraničnej politiky, tak ako vo všetkých ostatných oblastiach, nemožno vyňať z kontextu medzinárodnej finančnej krízy, čo povedal aj predseda Komisie, pán Barroso.

Tým chceme povedať, že je správne podporovať reformu inštitúcií Bretton Woods, nabádať k obnoveniu rozhovorov o Svetovej obchodnej organizácii a pozorne sledovať úsilie o reformu systému a orgánov Organizácie Spojených národov, ktoré sa začne vo februári.

Tiež je evidentné, vážená pani predsedajúca, že musíme nanovo definovať vzťahy s nastupujúcou vládou v Spojených štátoch, v krajine, s ktorou sa v mnohých otázkach zhodneme, ale na iné otázky zase máme rozdielne názory, napríklad pokiaľ ide o trest smrti, Medzinárodný trestný súd a obzvlášť o Kjótsky protokol. Musíme sa dohodnúť na pozíciách, pokiaľ ide o nadchádzajúci samit v Kodani, zákony s extrateritoriálnym účinkom a iné aspekty.

Je tiež dôležité dohodnúť sa na stanoviskách v súvislosti so záležitosťami v Strednej Ázii: jadrovou krízou v Iráne, oznámením rozhodnutia pokojne a zodpovedne sa stiahnuť z Iraku a požiadavkou vlády USA na zvýšenú prítomnosť Západu v Afganistane. Musíme tiež hľadať riešenia v súvislosti so stroskotaním rokovaní na Blízkom východe.

Keď už hovoríme o americkom kontinente, vážená pani predsedajúca, je veľmi dôležité podporovať úsilie Komisie, obzvlášť pani komisárky Benity Ferrerovej, o uzavretie dohôd o partnerstve so Strednou Amerikou a hlavne úsilie o nový smer rokovaní s Andským spoločenstvom.

Rovnaký prístup, aký Európska komisia iniciovala pri procese vytvárania strategického partnerstva s Brazíliou a Mexikom, by sa možno mohol uplatniť aj pri rokovaní o dohode s krajinami zoskupenia Mercosur, ktoré sú už príliš dlho na mŕtvom bode.

Na našom kontinente, vážená pani predsedajúca, sa musíme usilovať o dosiahnutie dohody o partnerstve s Ruskom, ale len na základe rešpektovania medzinárodného práva. V tejto súvislosti musíme kľásť jasný dôraz na rešpektovanie hraníc a dodržiavanie ľudských práv, rozvíjať susedskú politiku a zároveň presadzovať prijímanie dohôd o stabilizácii a pridružení.

Ako povedal pán predseda Komisie, je jasné, že pokiaľ ide o situáciu v Afrike, musíme toho veľa spraviť. Podľa mňa je veľmi dôležité, vážená pani predsedajúca, aby Európska únia po dokončení reformného procesu (prostredníctvom Lisabonskej zmluvy) a rozširovacieho procesu zaujala, respektíve znovu sa ujala svojho v zásade geografického štatútu, vzhľadom na to, že do roku 2050 Čína a India pohltnú 50 % svetového hrubého domáceho produktu, čo sa už dialo okolo roku 1800.

Preto je, vážená pani predsedajúca, potrebné strategické plánovanie a môžem povedať, pani podpredsedníčka, že naša politická skupina Komisiu v tejto práci podporí.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pokiaľ ide o stretnutie krajín G20, myslím si, že Európska únia išla na tento samit s dobrými návrhmi. Keď si však prečítate závery samitu, zistíte, že im chýba ráznosť. Ako chceme riešiť otázku ratingových agentúr, hedžových fondov a daňových rajov? Dobrými úmyslami sa to len tak hemží, ale ak sa spoľahneme len na samoreguláciu a kódex správania, neuspějeme. Buďme realistickí a zároveň ctížiadostiví.

Pokiaľ ide o zastúpenie Európskej únie v medzinárodných orgánoch, tu sa nám ponúka, a to treba otvorene priznať, oveľa menej lichotivý obraz. V tejto oblasti treba dosiahnuť pokrok. Toto musia uznať veľké, ale aj malé členské štáty, ktoré občas dodávajú ľudí na posty riaditeľov oddelení MMF (Medzinárodného menového fondu) a v žiadnom prípade sa nechcú týchto postov vzdať. Každá krajina sa musí podieľať na úsilí o dosiahnutie lepšieho zastúpenia Európskej únie v medzinárodných orgánoch.

Pokiaľ ide o reálne hospodárstvo, počul som, čo povedal pán Barroso, a bol som dosť prekvapený. Podľa neho, keď Komisia uplatňuje svoje právo iniciatívy, znamená to, že sa uchýľuje k populizmu. Keďže je to tak, vyzývam Komisiu, aby prijala návrhy, ktoré predložil môj kolega Poul Nyrup Rasmussen, aj keď by sa jej mohli zdať populistické. Faktom je, že ak v hospodárskej oblasti neprijmeme žiadne kroky, dôjde u nás k rovnakému kolapsu a prijmeme rovnakú stratégiu hospodárskej obnovy, ako prijalo Írsko na záchranu svojho bankového sektora, teda stratégiu „každý za seba“, ktorá v čase globálnej krízy v globalizovanom hospodárstve nemôže v žiadnom prípade uspieť.

Bolo by to mrhanie verejnými prostriedkami a v žiadnom prípade by to Európskej únii nepomohlo dohoniť Spojené štáty, ktoré už pripravili rozsiahly plán obnovy.

Musíme myslieť európsky, musíme myslieť globálne, naše vnútroštátne opatrenia musia byť zosúladené a koordinované, pričom Komisii treba dať priestor na podávanie iniciatív. To očakávame od jej oznámenia z 26. novembra. Očakávame ambiciózný plán obnovy Európy.

Lena Ek (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, kríza nie je len čas, keď treba konať, je to aj čas na zamyslenie. Prijatie klimatického balíka nielen zachráni klímu – a nás pred katastrofami, epidémiami a nadbytočnými nákladmi – tiež je to naša príprava na ďalšie obdobie. V čase recesie sa musíme pripraviť na obdobie po nej, na nové trhy. Teraz podľa mňa hrozí, že budeme zbytočne rozhadzovať peniaze.

Keď toto obdobie prekonáme, budú si chcieť spotrebiteľia skutočne kúpiť veľké auto s vysokou spotrebou, alebo budú chcieť malé, šikovné auto? Za svojich študentských čias som mala jedného profesora, ktorý povedal: „ak ste na pochybách, vynechajte to“. Čo potrebujeme, je skôr zelený nový údel pre investície, inovačný výskum a inteligentné energetické technológie, a to sa týka aj automobilov. Potrebujeme zelený nový údel na vytváranie nových pracovných miest a nového bohatstva trvalo udržateľným spôsobom.

Skupina ALDE bude presadzovať otvorenú, zelenú, bezpečnú a podnikateľskú Európu a v týchto oblastiach pracovný plán Komisie podporíme.

Manfred Weber (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani podpredsedníčka, dnes by som chcel hovoriť o vnútornej bezpečnosti a pracovnom programe. Ešte predtým by som však chcel spomenúť inú otázku. Celý čas hovoríme o bankách. Pred niekoľkými týždňami v regióne, z ktorého pochádzam, jedna veľká spoločnosť zamestnávajúca 2000 ľudí vyhlásila bankrot a zamestnancom teraz hrozí finančný kolaps, pretože banky znižujú úverové hranice. To ukazuje, že kríza už začína úplne konkrétne postihovať reálne hospodárstvo, a preto Komisii navrhujem, aby sme zväzili jedno riešenie a preskúmali právne predpisy týkajúce sa dotácií, od ktorých v súčasnosti, pokiaľ ide o banky, upúšťame a ktoré už nemajú žiadny účinok, a v súvislosti so súčasnou krízou ich zmenili. Týmto spôsobom môžeme pomôcť aj stredným podnikom.

Venovať sa chcem však hlavne pracovnému programu Komisie a otázke vnútornej bezpečnosti. Keď som si prečítal program, bol som sklamaný, pretože okrem hospodárskych otázok existujú aj iné problémy. Som si vedomý obrovských úspechov, ktoré sa dosiahli v Schengenskom informačnom systéme (SIS). K systému sa teraz chystá pripojiť Švajčiarsko, ktoré ešte pred pripojením k SIS oznámilo významné úspechy vďaka prístupu doň. Zdá sa však, že program vôbec nevysvetľuje, ako chce Komisia konečne uviesť do prevádzky SIS II. Mesiac po mesiaci sa to odkladá a nedochádza k žiadnemu pokroku.

Nerobíme žiadne pokroky ani v druhej oblasti, ktorá je veľmi dôležitá z hľadiska policajnej spolupráce, konkrétne ide o boj proti organizovanému zločinu a praktickú spoluprácu medzi policiami. Chýba nám jasný právny rámec. V pracovnom programe na rok 2009 som, bohužiaľ, nenašiel nič ani k tejto téme. Želal by som si viac angažovanosti v tejto oblasti.

Po tretie, program sa venuje migrácii, migračnej sieti, prístahovalectvu a modrej karte, o ktorých budeme hovoriť zajtra. Široká verejnosť by bola voči prístahovalectvu otvorejšia, keby sme ľuďom jasne vysvetlili, že bojujeme proti nezákonnému prístahovalectvu a že s týmto nezákonným prístahovalectvom skončujeme. Toto je jedna zo súvislostí, ktoré nesmieme prehliadať.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, je dobré, že vedíme spoločnú rozpravu o hospodárskej kríze, o poklese reálneho hospodárstva a o pracovnom programe Komisie. Tieto

témy spolu súvisia. Je tiež dobré, že Komisia navrhuje koordinované úsilie. Podľa môjho názoru to však v pracovnom programe nie je jednoznačne zohľadnené.

V rámci Rady prevláda názor, že by sme v súčasnosti mali obmedziť investície do životného prostredia a zredukovať naše ambície v tejto súvislosti. S týmto názorom vôbec nesúhlasím. Nesúhlasím ani s názorom mnohých ostatných, že musíme obmedziť naše aktivity v sociálnej oblasti. V skutočnosti je opak pravdou. Musíme investovať do výskumu a vývoja, do nových environmentálnych technológií a novej infraštruktúry, ktorá je v porovnaní s tou súčasnou oveľa šetrnejšia k životnému prostrediu. Musíme školiť pracovnú silu a zabezpečiť správne školenie mladých ľudí, aby sme si udržali konkurencieschopnosť, ale aj posilnili jednotlivcov do budúcnosti.

Keď sa potom v súvislosti s pracovným programom pozriem na sociálnu oblasť, je zrejmé, že táto problematika nepatrí k najvyšším prioritám Komisie. Uvediem dva príklady. Vypočuli sme si pána Rasmussena a myslím si, že my, ktorí sa zaoberáme problematikou sociálnej oblasti, by sme tiež mali dostať priestor. Správa, za ktorú som bola zodpovedná, sa zaoberala rovnakým zaobchádzaním na pracovnom trhu v rámci EÚ a právom na štrajky za rovnaké zaobchádzanie. Komisia teraz musí na túto otázku reagovať konkrétnymi opatreniami zameranými na rovnaké zaobchádzanie na pracovnom trhu v EÚ prostredníctvom úpravy smernice o vysielaní pracovníkov a prostredníctvom sociálneho protokolu. To je prvý bod. Druhým je to, čo sa deje v oblasti pracovného prostredia, kde v rámci celej EÚ alebo prinajmenšom v niektorých členských štátoch možno badať nárast počtu úrazov, pretože tejto oblasti pripisujeme nižšiu prioritu. Na tento problém musí Komisia tiež reagovať s cieľom zjednotenia trvalo udržateľného rozvoja, t. j. hospodárskeho a sociálneho rozvoja a rozvoja šetrného k životnému prostrediu.

Malcolm Harbour (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, z perspektívy Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa by som chcel hovoriť o tom, čo sa deje v reálnom hospodárstve. Pred dvomi týždňami som sa bol pozrieť na niekoľko malých podnikov – úspešné spoločnosti, ktoré zásobujú letecký, automobilový a energetický priemysel.

Ich problémom je, že prijali veľké množstvo kvalifikovaných ľudí, ale ich systém objednávok sa buď spomalil, alebo v niektorých prípadoch skolaboval. Toto sú ľudia, na ktorých musíme myslieť, pretože ak po tejto recesii nebudú k dispozícii, ak nebudú k dispozícii ich schopnosti, budeme mať vážny problém. Toto sú spoločnosti, v rámci ktorých chceme investovať do nových produktov, do nových služieb s cieľom rozvoja a školenia personálu, ktorý je k dispozícii.

Preto by som chcel povedať Komisii, že malé podniky budú hnacím motorom opätovnej tvorby pracovných miest. V súčasnosti sa tu diskutuje o iniciatíve Small Business Act. Jej implementácia sa pravdepodobne spomína niekde v tomto obsiahlom a zdĺhavom dokumente, ale vy ako Komisia by ste sa mali zaoberať skutočnými prioritami a presadiť niektoré z otázok, na ktorých sme tu pracovali a ktoré pomôžu reálnemu hospodárstvu. Toto sú vaše priority. Nemám pocit, že tu ide o skutočnú reakciu na krízu.

V popredí sú síce pekné slová, ale v programe nevidím žiadne zmeny. Preto by som vám, pani Wallströmová, chcel odkázať, že to nestačí, a dúfam, že tento odkaz sprostredkujete aj pánovi predsedovi Barrosovi. Nevyhnutne musíme vykonávať aktivity, ktoré spôsobia skutočný rozdiel v oblasti pracovných miest v súčasnosti aj v budúcnosti.

Ďalší ľudia, ktorí nám môžu pomôcť, sú samozrejme, tí verejní investori, tí ľudia, ktorí rozvíjajú a udržiavajú projekty a stavebnú činnosť, trvalo udržateľnú výstavbu, tí, ktorí nakupujú dopravné prostriedky šetrnejšie k životnému prostrediu, a predovšetkým tí, ktorí investujú do ďalšej generácie telekomunikačných sietí.

Už len dokončím túto kľúčovú otázku. Na budúci týždeň bude mať Rada (je mi ľúto, že pán minister tu už nie je) príležitosť podpísať spoločné stanovisko k telekomunikačnému balíku, ktorý vydláždí cestu týmto investíciám.

Dozvedeli sme sa, že niektorí komisári tomu nie sú naklonení. Dúfam, že im odkážete, že pre budúcnosť európskeho hospodárstva je nevyhnutné, aby Rada budúci piatok tento balík schválila.

Ieke van den Burg (PSE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, chcela by som vyjadriť svoje predbežné zistenie. Tí, ktorí povedali, že Európa by mala zohrávať dôležitejšiu úlohu na celosvetovej úrovni, majú pravdu, ale Európa by tiež mala v podstatne väčšej miere hovoriť jedným a nie roztriešteným hlasom, ako to je v súčasnosti. Veľké členské štáty sa budú musieť prispôbiť a uznať, že teraz musíme vystupovať ako zjednotená Európa. Koniec koncov, kľúčovú úlohu v riadení, opätovnom riadení, zlepšovaní finančných

trhov a dohľade nad nimi nezohráva duchaplnosť Gordona Browna alebo Nicolasa Sarkozyho, ale európske inštitúcie. My Európania by sme si teraz mali stáť za tým, čo sme si vytýčili.

Odhliadnuc od programu pre finančné trhy by sme teraz mali upriamiť všetku pozornosť na hospodársku krízu, ktorej čelíme. Všetky zvony bijú na poplach. V tejto oblasti by sme tiež mali postupovať v medzinárodnom duchu, Európa by mala postupovať tak, ako sa na ňu patrí a v súlade s európskym záchranným plánom. Nemalo by sa to však viesť stále v rovnakom duchu, chceli by sme vidieť zmenu o 180 stupňov. Prívrženci Bruegelu (Bruselského európskeho a globálneho ekonomického laboratória) skutočne stratili vieru a teraz sa dovolávajú zvýšenej miery výdavkov. Obmedzenia by sa mali zmeniť na inšpiratívnu politiku. Podľa môjho názoru je jeden percentuálny bod, ktorý navrhujú, nedostatočný a nimi navrhované riešenie, ktoré pozostáva zo zníženia DPH o 1 %, je neúčinné, pretože miera poklesu je oveľa vyššia. Napríklad v Holandsku poklesol stavebný priemysel o 20 %, preto si myslím, že by sme tu mali uplatniť nízku sadzbu DPH a posilniť tak trh s nehnuteľnosťami.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, ako koordinátor regionálnej politiky Skupiny Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a Európskych demokratov sa chcem aktívne podieľať na hľadaní riešení. Európa by teraz nepochybne mala vypracovať akčný plán. V tejto súvislosti schvaľujem stanovisko pána Barrosa.

Investície zo štrukturálnych fondov a z kohézneho fondu, ktoré sa zdvojnásobili zo 60 miliárd EUR ročne zo strany Európy na 120 miliárd EUR zo strany členských štátov, by umožnili aktívnejší a flexibilnejší prístup a dosiahnutie potrebnej rýchlosti. Ide tu o konkrétne investície prostredníctvom lisabonskej stratégie v súvislosti s vedomosťami a prostredníctvom göteborgskej stratégie v súvislosti s energetikou a ekológiou.

Ide o pracovné miesta, ako vždy. Ide o preškolenie ľudí, ktorí prišli o prácu, aby boli schopní uplatniť sa v novom hospodárstve. Len s týmto prístupom a s ľuďmi, ktorí majú vhodnú kvalifikáciu, budeme môcť po kríze opäť vykročiť vpred.

Súčasnú podobu programu je nutné doladiť vo viacerých oblastiach. Napríklad pravidlá na obdobie 2007 – 2013 môžu byť o niečo flexibilnejšie. Finančné prostriedky možno presúvať v rámci operačných programov v samotných členských štátoch. Finančné prostriedky, ktoré ešte neboli pridelené – a tieto zahŕňajú vcelku veľké sumy – možno čerpať rýchlejšie. Stanovisko Parlamentu, ktorého cieľom je čerpať doposiaľ nepridelené finančné prostriedky v rámci pravidiel $n + 1$, $n + 2$ a $n + 3$ v súčasnom období a prípadne finančné prostriedky nevyčerpané v rámci predchádzajúceho obdobia, môžeme zmeniť na konkrétne činnosti.

Chcel by som požiadať Európsku komisiu – viem, že tomuto prípadu sa venuje pani Hübnerová – aby vypracovala balík pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, prostredníctvom ktorých pred budúročnými voľbami preukážeme verejnosti našu dynamiku. Netrpezlivo očakávame tieto návrhy a chceli by sme vás vyzvať, aby ste reagovali pohotovo. Blahoželáme Komisii k doterajším výkonom, ale v budúcnosti bude potrebné väčšie úsilie, na čo je Parlament pripravený už teraz.

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, pani komisárky, páni komisári, dámy a páni, na samite G20 bol vytýčený veľmi ambiciózný program, ktorého cieľom je jednoducho zabezpečiť uplatňovanie pravidiel v rámci finančnej globalizácie. V Európe to znamená učiť sa z vlastných skúseností a brať si ponaučenie z kapitalizmu vo svoj prospech, čo je systém založený na záujmoch, v ktorom bez pravidiel, ak ste príliš nenásytní, môžete prísť o všetko.

Predseda Komisie nás upozornil na niekoľko problémov, aby sme nepodľahli populizmu, existujú však isté kroky, ktoré možno podniknúť. Choroba šíalených kráv nás naučila, že v supermarketoch ani mäsiarstvach nemôžeme predávať škodlivé a pokazené produkty a že je nutné uplatňovať pravidlá.

Ak sa Európa poučí z vlastných chýb, je ešte cesta späť, ako sa to stalo v našej krajine. Mohli by sme napríklad rozhodnúť, vážena pani predsedajúca, že banky, stavebné spoločnosti a finančné inštitúcie budú musieť zriadiť fondy pre obdobie krízy alebo že podsúvahové transakcie a nedokázané sekuritizačné procesy budú zakázané. Bol by to krok smerom k rozvážnemu riadeniu, ktoré by finančné inštitúcie mali uplatňovať a ktoré sme v Európe ešte stále nedosiahli.

Myslím si, že by bolo prínosné, keby Komisia bola aktívna aj v tejto oblasti.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, dámy a páni, napriek finančnej kríze sa náhle uvoľňuje veľké množstvo financií vrátane prostriedkov určených na zmiernenie hospodárskej krízy. Ak svojim kolegom rozumiem správne, aj my chceme zabezpečiť tok týchto peňazí.

V tomto ranom štádiu by som chcela Komisii odkázať, že od nej očakávame, že si bude plniť svoje povinnosti. To znamená, že otázka regulácie týchto prostriedkov zostáva na programe. Preto nemôžeme byť spokojní s pracovným programom, ktorý Komisia predložila na rok 2009. Sme sklamaní, že tento aspekt vašej práce nebol vašou hlavnou prioritou. Barrosova Komisia v súvislosti s touto otázkou dosiahla veľmi dobré výsledky, ale zároveň zreteľne dáva najavo, že v roku 2009 túto problematiku nepovažuje za dôležitú. Chcela by som vás presvedčiť o opaku.

Sme tiež sklamaní, že úrad pre boj proti podvodom nemá k dispozícii nový právny základ. Vzniká tu riziko, že Rada sa dostane do mŕtveho bodu, keďže 27 členských štátov sa už nedokáže dohodnúť na otázke boja proti podvodom. V tejto súvislosti očakávame aj od Komisie, že podnikne príslušné kroky. Po prečítaní pracovného programu však musíme zhodnotiť, že naše očakávania neboli splnené.

Sme tiež sklamaní tým, že sme nenašli viac podrobných informácií o národných stanoviskách. Ak na jednej strane poskytujeme väčšiu slobodu výdavkom, musíme tiež zabezpečiť, aby členské štáty plnili príslušné záväzky.

Nerozumiem tomu, že Barrosova Komisia nechce rozvíjať a preukázať svoj najväčší úspech: zverejňovanie prijímateľov dotácií. Prečo tento nástroj nevyužívate na zverejnenie spôsobu čerpania finančných prostriedkov EÚ? Prečo neskúmate, či v skutočnosti plníme naše politické ciele prostredníctvom informácií získaných z týchto údajov?

Myslím si, že máme právo na veľké očakávania, že by sme mali očakávať viac, ako vyplýva z legislatívneho a pracovného programu. Našu kritickú solidaritu a naše otázky by ste však jednoznačne mali využiť na ďalší rozvoj.

Stavros Lambrinidis (PSE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, premiéri by uprostred krízy mali spoločne plánovať nielen svoje hospodárske, ale aj sociálne zásahy. Nepochybne bolo nutné zachrániť banky, ale Európa by sa už mala zameriavať priamo na záchranu ľudí s nízkym a priemerným príjmom a stimuláciu zamestnanosti a sociálnej súdržnosti.

Sociálny štát a sociálna súdržnosť nemôžu byť na chvoste otvorených a nekontrolovaných trhov alebo európskej hospodárskej politiky, nemôžu byť záchrannou návnadou, ktorú hádzeme všetkým, ktorí v čase krízy klesajú na dno. Naopak, sú jadrom európskeho hospodárskeho rastu a tak by sa k nim aj malo pristupovať.

Po druhé, aby sme to dosiahli, musíme nevyhnutne upraviť podmienky Paktu stability, potrebujeme novú sociálnu Maastrichtskú zmluvu, trvalo udržateľný pakt pre rast, zamestnanosť a sociálnu ochranu založenú na prísnych pravidlách a predpokladoch.

Po tretie, Európa by mala stáť na celosvetovej špičke inovácií a nových technológií prostredníctvom investovania kapitálu do vzdelávania a výskumu v oblasti vývoja ekologických riešení, čo, samozrejme, spôsobí obrovský nárast európskeho rozpočtu. Musíme sa konečne pohnúť vpred.

Slnko, vietor a voda budú pohonnými látkami budúcnosti. Ktokoľvek ich čo najskôr začne využívať, vytvorí milióny pracovných miest pre občanov a prosperujúcu spoločnosť. Ako v súčasnosti tvrdia niektorí ľudia, ak Európa zaostane, zaujme vedúcu pozíciu Amerika pod vedením Baracka Obamu, ktorého zvolenie všetci ospevujeme, a my utrpíme porážku.

Po štvrté, potrebujeme nové pravidlá transparentnosti, riadenia a dohľadu nad trhom. Súčasný systém, ktorý spôsobil danú krízu, v rámci ktorej profituje malý počet súkromných jednotlivcov a straty znáša spoločnosť ako celok, zapríčiní vznik nových kríz.

Robert Sturdy (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, v období, keď je svet svedkom najväznejšej finančnej krízy, aká nás kedy postihla, sme doposiaľ zaznamenali zlyhanie kola rokovaní v Dauhe. Má nesmierny význam. Práve som sa rozprával s barónkou Ashtonovou – alebo komisárkou Ashtonovou, ako je známa v súčasnosti – a verím, že nás ženie vpred progresívnym a futuristickým spôsobom. Je nutné zdôrazniť finančnú krízu, ako aj potrebu prehĺbenia vzťahov Európy s jej kľúčovými partnermi vrátane novej vlády Spojených štátov, a to pravdepodobne o to väčšmi, keď sa generálny riaditeľ Pascal Lamy zúčastní tzv. opätovnej voľby – uvidíme, či toto miesto obháji alebo nie, má však veľmi veľkú šancu. V tejto súvislosti potrebujeme viac skutkov a menej slov.

Pán Brown vyzval hlavných predstaviteľov, aby sa v čase hospodárskej krízy vyhli prekážkam spomaľujúcim obchod a investície. Toto je kľúčom rokovaní WTO. EÚ nesmie zaujať dickensovský prístup k spôsobu,

akým pristupujeme k obchodu. Musíme odstrániť prekážky. Nesmieme uplatňovať nástroje na ochranu obchodu. Reforma bude mať úspech len na pôde zásady voľného trhu. Ako som spomenul, týka sa to otvoreného obchodu a investícií.

Minulý týždeň Pascal Lamy spoločne s G20 vypracoval návrh, z ktorého vyplýva, že v krátkom časovom období bude možné dospieť k riešeniu. Dúfame, že k nemu dospejeme ešte pred Vianocami. Takto to v súčasnosti vidí Komisia. Blahoželám predchádzajúcemu pánovi komisárovi a súčasnej pani komisárke k ich prístupu. EÚ prvýkrát zaujala vedúcu pozíciu v obchodných rokovaniach a musíme jej zablahoželať.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, cieľom neformálneho zasadania Európskej rady a samitu G20 vo Washingtone bolo reagovať na najvýznamnejší problém súčasnosti: na finančnú krízu, ktorá nepochybne predstavuje porážku neoliberalných hospodárskych teórií. Vyhlásenia vyplývajúce z týchto zasadaní sa javia byť zbytočné a nemilo ma prekvapilo, keď sa pán Barroso vyjadril, že len kríza zapríčinila zmenu v spôsobe ich myslenia.

Nezaoberali sa pálcivými otázkami, ako zastaviť recesiu, ako vytvoriť nové pracovné miesta a ako bojovať proti klimatickým zmenám bez vzniku zbytočných hospodárskych nákladov. Európski socialisti už dlho požadujú reformu finančných trhov a koordinované opatrenia vlád Európskej únie.

Podľa môjho názoru sa nemôžeme zameriavať len na finančné trhy, na ktorých finančné inštitúcie a nenásytní riadiaci pracovníci spôsobili súčasný stav. Musíme chrániť našich občanov pred nárastom cien potravín, energie a nájomného, aby si udržali svoju reálnu úroveň príjmu, a tak chrániť ich kúpnu silu: spotrebiteľský dopyt, ktorý má spolu s investíciami a exportom významný dosah na hospodársky rast v Európskej únii. Musíme tiež chrániť ziskovosť malých a stredných podnikov.

Ak sa klimatický a energetický balík zachová vo svojej súčasnej podobe, predovšetkým v oblasti týkajúcej sa systému obchodovania s emisiami a požiadaviek na elektrárne a ťažký priemysel, musím upozorniť na to, že v Poľsku a v iných nových členských štátoch to spôsobí vznik značných nákladov a predovšetkým obrovský nárast cien energie. Boj proti zmene klímy je legitímnym cieľom, ale boj nemožno viesť pomocou prostriedkov, ktoré rýchlo povedú k vzniku ďalšej krízy, keď sa nám ešte nepodarilo prekonať tú prvú.

Carmen Fraga Estévez (PPE-DE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, čo sa týka plánov pre politiku rybného hospodárstva, na určité návrhy sme čakali tak dlho, že to, čo teraz potrebujeme, je stabilný pracovný program, ktorý nám umožní s väčšou istotou určiť, akými otázkami sa budeme zaoberať v tomto parlamentnom období.

Napriek našim požiadavkám v tejto súvislosti a odhliadnuc od reformy monitorovacej politiky, ktorá bola práve predložená, sa nám doposiaľ nepodarilo predpovedať, čo nás očakáva.

V dokumente Komisie sa uvádza, že jednou z priorít bude predloženie Zelenej knihy o reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva. Avšak v skutočnosti to jednoducho predstavuje začiatok rozpravy, ktorá neskončí do roku 2012.

V dokumente sa spomína aj sľúbená reforma spoločnej organizácie trhov, ale rovnako nie sme presvedčení o tom, že ju dosiahneme v prvej polovici roku 2009.

Chcela by som podotknúť, že máme pred sebou celý súbor otázok, ktoré by sa mali vyskytovať v legislatívnom programe či už z dôvodu medzinárodných povinností, ako napríklad zmlúv o rybnom hospodárstve, alebo multilaterálnych záväzkov, ako napríklad potreby preniesť odporúčania regionálnych organizácií rybného hospodárstva do práva Spoločenstva.

Sú tu aj iné otázky, napríklad budúcnosť európskeho vodného hospodárstva alebo návrh týkajúci sa odpadov, ktorý sa z pracovných programov Komisie vytráca ako duch a opäť do nich vstupuje, pričom na základe významu, ktorý im prikladá daný sektor a Parlament, by tieto otázky podľa nášho názoru mali mať vysokú prioritu.

Preto dúfame, vážená pani predsedajúca, že doplnený pracovný program na rok 2009, ktorý bude zohľadňovať tieto opakované požiadavky Európskeho parlamentu, bude predložený čo najskôr.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, ekonomicky najslabšie subjekty trpia v období finančnej krízy najviac. Nezrozumiteľné produkty finančných služieb, ktorých kvalitu už nepreverovali ratingové agentúry, nedostatočná transparentnosť a mylná predstava, že trh sa reguluje sám, len podporili hazardné

zmýšľanie. Komisia nanešťastie tiež dôrazne odmietla zväziť legislatívne regulačné opatrenia pre finančný trh a preukázala, že je úplne odolná voči radám Európskeho parlamentu.

Úloha, ktorú musíme splniť, spočíva v tom, aby sme tento problém prekonalí a zobrali si z neho politické ponaučenie. Zamestnanci, ktorí teraz prichádzajú o svoje zamestnania a ktorých dôchodky utrpia značné straty z dôvodu vysokorizikových investícií ich dôchodkových fondov, budú musieť znášať náklady v rôznych smeroch. Zo zhodnotenia stavu vyplýva, že medzi priority patrí prijatie núdzového plánu, lepších mechanizmov kontroly a obmedzenie škôd, ako aj zabezpečenie prístupu k pôžičkám pre vznikajúce hospodárstva a rozvojové krajiny s cieľom opätovného zabezpečenia trvalo udržateľného rastu. Rovnako dôležité je, aby najväčší skeptici, ktorí pochybovali o potrebe väčšieho rozpočtu EÚ, teraz pochopili, že v rámci prevencie musíme nastoliť silnejší nástroj, aby sme boli schopní riešiť krízy účinnejšie.

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, chcel by som vyjadriť len niekoľko myšlienok v súvislosti s mojou obľúbenou problematikou malých a stredných podnikov. Potešilo ma, že predseda Komisie pán Barroso sa vo svojom úvodnom príhovore vo veľkej miere venoval téme MSP. Znepokojuje ma však, že sa vyjadruje len slovami, čo je pri rozprávaní síce nevyhnutné, ale doposiaľ sme nezaznamenali dostatočné skutky, na čo už dnes poukázal aj pán Malcolm Harbour.

Všimol som si, že v odseku č. 3 vášho legislatívneho a pracovného programu na rok 2009, vo veľmi dôležitom odseku s názvom „Lepšia právna regulácia – Plnenie sľubov a zmena regulačnej kultúry“, sa nachádza poznámka, ktorá hovorí, že „podpora jednoduchšieho a lepšieho regulačného prostredia bez zbytočnej administratívnej záťaže zostane preto hlavnou súčasťou legislatívnej práce Komisie“.

So všetkou úctou, vážené pani komisárky a páni komisári – a toto hovorím ako veľký fanúšik a priaznivec Komisie v danom smere – v tomto legislatívnom programe som ešte nevidel ani náznak tejto problematiky. Počúť len: „Áno, urobíme to, zabezpečíme zníženie o 25 %.“ Ale kde sú výsledky? Kde je to zníženie? Ešte sme ho nezaznamenali.

Takže keď sa opäť pozrieme na názov „Lepšia právna regulácia – Plnenie sľubov“, ak by ste si mali zapamätať jedno jediné slovo z tohto legislatívneho programu, vážené pani komisárky a páni komisári, musí to byť „plnenie“.

Nakoniec by som chcel dodať, že uznávam, že zmena kultúry si vyžaduje veľa času a v rámci svojej funkcie koordinátora pre zamestnanosť a sociálne veci skupiny PPE-DE si uvedomujem, že výbor, členstvo v ktorom si nesmierne vážim, nie je vždy najlepším spojencom v otázke lepšej a jednoduchšej regulácie. Musím si to však v tomto výbore vytrpieť a pozývam jedného z vás, aby si to vyskúšal tiež, hoci len nakrátko, pretože súčasťou problému môžeme byť my. Ak by sa nám však nejakým spôsobom podarilo vytvoriť nový precedens a v ideálnom prípade by prišiel predseda Komisie a oslovil náš výbor, možno by nám to pomohlo podporiť vás v rámci vašich činností, a potom by sme sa stali súčasťou riešenia.

Erika Mann (PSE). – (DE) Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa venovať jednej otázke, o ktorej sa doposiaľ veľmi nehovorilo, konkrétne úlohe štátu. Vidíme, že integrácia do globálneho hospodárstva znamená, že si nevyhnutne musíme uvedomiť, že štát sa musí integrovať na medzinárodnej a globálnej úrovni, aby bol vôbec schopný zakročiť a vykonávať potrebné kontroly.

Myslím si, že Európska únia má jedinečnú príležitosť prevziať túto úlohu. Je zrejme, že si stále získava čoraz väčšiu dôveru. Mali by sme urobiť všetko, čo je v našich silách, aby sme dokázali, že táto dôvera je oprávnená. Znamená to, že Európska únia musí opäť preveriť svoju legislatívu. Vidím, že tu sedí komisár McCreevy. Chcela by som ho dôrazne vyzvať, aby zvolil iný prístup k zákonu Volkswagen, ako pôvodne plánoval. Bol by to jednoznačný signál, že pochopil význam času.

Chcela by som tiež vyjadriť svoju podporu pani Gräbseovej. Má úplnú pravdu v tom, že v súvislosti s kontrolnými opatreniami musíme byť oveľa prísnejší a želala by som si, aby Európska únia pochopila aj spôsob vlastnej organizácie na medzinárodnej úrovni. Prečo neosloviť Svetovú banku a Medzinárodný menový fond jednoducho? Vynikajúco to funguje so Svetovou obchodnou organizáciou, ale nenačili sme sa, ako to uplatniť v inej oblasti. Dúfam tiež, že všetci prispejete k tomu, aby sa z G20 stala organizácia, ktorá bude dlhodobo pokračovať vo svojej funkcii.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, myslím si, že o finančnej kríze sa povedalo veľa vecí, ale je veľmi dôležité zastávať jedno stanovisko. Tento Parlament je v súčasnosti príliš sebakritický vo vzťahu k sebe samému, ako aj k inštitúciám EÚ.

Nezabúdajme, že sme počas ostatných ôsmich rokov prekonali veľmi radikálnu reorganizáciu právnych predpisov týkajúcich sa finančných služieb. Máme relevantné zákony. Máme relevantné nariadenia a dozorný systém sa tiež zlepšil. Kríze sme sa, samozrejme, nemohli vyhnúť, ale neboli sme jej rodiskom: zrodila sa v Amerike. Zrodila sa v Spojených štátoch pre nedostatok regulácie, nedostatok dohľadu a nedostatok správnej implementácie.

Európa by sa mala vyhnúť prehnaným reakciami. Toto nie je správny čas na to, aby sme sa vzdali, máme dobré hodnotenia vplyvu a lepší regulačný program, ako už naznačil pán Bushill-Matthews. Toto je najlepší čas na prípravu a realizáciu dobre cielených a dobre vypracovaných návrhov. Ak by sme reagovali nesprávne, mohlo by to mať vážne dôsledky. Mohli by sme tým spôsobiť ešte vážnejšiu krízu. Ak napríklad prijmeme právne predpisy, ktoré nastolia náročnejšie podmienky pre obnovu finančných trhov, nebude to prospešné pre európskych občanov.

Mali by sme sa na túto problematiku pozerat' s chladnou hlavou a mali by sme sa snažiť vyhýbať sa nevhodným, zle cieleným a zle pripraveným právnym predpisom a nebyť príliš sebakritickí. Musíme sa poďakovať Komisii za realizáciu tejto nesmierne dôležitej zmeny v európskych právnych predpisoch a v režime dohľadu.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, nachádzame sa uprostred hlbkej finančnej krízy, ktorá je z mnohých hľadísk jedinečná. Jej jedinečnosť spočíva v tom, že je to prvá globálna finančná kríza, ktorú svet zažil, a dochádza tiež k recesii svetového hospodárstva.

Bolo by však vhodné vniesť svetlo do udalostí a vývoja, ktoré prekonávame, pretože sme tiež boli svedkami neslýchaného a jedinečného globálneho hospodárskeho rastu v trvaní 25 rokov, ktorý viac ako dve miliardy ľudí vyslobodil z chudoby.

Musím povedať, že od tej časti snemovne, ktorá sa tu dnes nachádza, o tom zaznelo veľmi málo, keď prehlasovali, že otvorené hospodárstvo zlyhalo. Je to zlyhanie, keď sa dve miliardy ľudí vyslobodili z chudoby? Samozrejme, že nie. Ale dnes už v globálnom hospodárstve vidíme novú štruktúru, a skutočnosť, že zasadnutie vo Washingtone bolo zasadnutím G20 a nie G7, je prejavom novej reality, v ktorej žijeme. Myslím si, že to je dobré, pretože sa tak zredukovala nadvláda transatlantického hospodárstva. V zásade je to dobré, pretože to znamená, že ostatné časti sveta sú schopné rozvíjať svoju prosperitu.

Počas tohto obdobia to spôsobilo nerovnováhu: obrovské zisky v krajinách, akou je napríklad Čína, a obrovské straty v krajinách, akými sú Spojené štáty, spolu s osobitou a neprimerane nízkou úrokovou sadzbou v americkom hospodárstve, ktorá zvýšila objem úverov viac ako kedykoľvek predtým.

Zo zaujímavosti podotknem, že rovnakú diskusiu sme v tejto snemovni viedli s kolegami z tej strany, ktorá požaduje dodatočné zníženie úrokových sadzieb. Ak by sme to urobili, problémy v Európe by boli ešte väčšie ako teraz.

Teraz sa musíme postarať o reštrukturalizáciu a zotavenie globálneho hospodárstva a myslím si, že Európska únia zohráva v tejto súvislosti dôležitú a rozhodujúcu úlohu. Musíme splniť to, čo zaznelo na zasadnutí vo Washingtone, zabezpečiť voľný obchod a otvorené trhy a odmietnuť protekcionizmus, ktorý by zabránil zotaveniu viac ako čokoľvek iné. Musíme zabezpečiť, aby regulačný rámec globálnych finančných trhov držal krok so súčasnou reálnou podobou svetového hospodárstva. To je naša úloha, v ktorej musíme zaujať vedúcu pozíciu, a ešte väčšmi rozvíjať prosperitu.

John Purvis (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, čelíme vážnemu nebezpečenstvu, že sa unáhlime a dôjde k nadbytočnej zavádzajúcej regulácii a k neúmyselným následkom. Príkladom v novej smernici o kapitálových požiadavkách je navrhované zadržovanie procesov sekuritizácie vo výške 5 %. Toto len obmedzí tvorbu úverov. Nedostatočné možnosti sekuritizácie sú hlavným dôvodom zhoršenia stavu úverov. Chceme dosiahnuť, aby banky poskytovali pôžičky, ale tento zavádzajúci princíp, ktorému chýba hodnotenie vplyvu, zabráni opätovnému naštartovaniu sekuritizácie a úverov, ktoré náš obchod a priemysel tak zúfalo potrebuje. Spýtajte sa automobilového priemyslu, ako bude prosperovať, ak sa zruší sekuritizácia.

To je len jeden príklad. Ak zrušíme presné a spravodlivé účtovníctvo, ak vybočíme z cesty a zrušíme hedžové fondy a súkromný kapitál a stimuly pre inovátorov, osoby podstupujúce riziko alebo dokonca pre bankárov, ako požaduje pán Schulz a socialisti, spomínané zotavenie len spomalíme a celkom znemožníme.

Proinsias De Rossa (PSE). – Vážená pani predsedajúca, mnohí rečníci vrátane môjho kolegu Briana Crowleyho z Írska tu dnes vytkli bankárom, že sa správajú ako bankári, že maximalizujú krátkodobé zisky po hranice zákona. Táto kríza bola schopná rozvíjať sa, pretože mnohé vlády nespĺnili svoju povinnosť dostatočne spravovať hospodárstvo vrátane bánk. Mnohí ľudia pri moci ignorovali históriu a prijali ideologické

nezmysly, ktoré sme si práve vypočuli od posledných troch rečníkov, ktorí tvrdia, že trh je samočinný prirodzený jav a vláda v zasahovaní doň nezohráva žiadnu úlohu.

Pravdou je, že neviditeľná ruka Adama Smitha sa dopúšťa vreckovej krádeže. Vrecká, ktoré vykráda, sú vrecká pracujúcich ľudí, ktorí prichádzajú o svoje pracovné miesta, vrecká rodín, ktoré prichádzajú o svoje domovy, a vrecká tých, ktorí už sú chudobní a prichádzajú o svoje úspory a dôchodky. Bankári a pravicoví politici neprichádzajú o nič. Táto situácia sa bude opakovať, ak jasne neurčíme nový hospodársky rámec, ktorý nám umožní zabezpečiť, aby banky a priemyselné odvetvia slúžili spoločnosti a umožnili vládam vládnuť vo verejnom záujme.

Olle Schmidt (ALDE). – Vážená pani predsedajúca, myslím si, že Adam Smith bol veľmi úspešný, predovšetkým v Írsku. Myslím si, že sme si vedomí tamojších dôsledkov.

(SV) Vážená pani predsedajúca, pani komisárka, myslím si, že je dôležité, že EÚ a zvyšné krajiny sveta prostredníctvom samitu G20 podnikli potrebné kroky a vyjadrili sa, že sú ochotní naďalej spolupracovať. Vo svetovej politike je to niečo nové. Európsky a globálny systém pre dohľad pozostáva z nasledujúcich dôležitých krokov. Zabezpečme tvorbu flexibilných pravidiel pre budúcnosť, nie takých, ktoré riešia včerajšie problémy.

So všetkou skromnosťou by som vás chcel varovať pred tromi vecami: pred prehnanou reguláciou, ktorá by ešte viac mohla spomaliť svetové hospodárstvo, pred príliš veľkým balíkom štátnej pomoci na záchranu priemyselných odvetví počas krízy – doma vo Švédsku na to máme niekoľko príkladov, ako pani komisárka sama dobre vie – a pred protekcionizmom a uzatvorenými hranicami. Nesmieme upadnúť do rovnakej krízy, akú sme zažili v 30. rokoch minulého storočia.

Marie Anne Isler Béguin (Verts/ALE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, sama sa obrátim na Komisiu, pretože predstaviteľ Rady tu už nie je. Skutočne sa domnievam, že návrhy pána Barrosa nevyriešia súčasnú krízu, pretože zabudol na jeden faktor, a to na príčiny tejto krízy. K týmto príčinám patrí náš systém zameraný na výrobu a naše ponímanie rozvoja, čo sú faktory, ktoré ničia a využívajú planétu a jej obyvateľov.

Kríza sa neskončila, toho si podľa môjho názoru musíme byť vedomí. V skutočnosti si myslím, že len začína, otriasla našou spoločnosťou a bude to ešte horšie. Vidím to tak, že kým poprední predstavitelia tohto sveta, v ktorom prevláda globalizované hospodárstvo, si nevšímajú potrebu zmeny kurzu, naši spoluobčania nedokážu pochopiť, ako možno nájsť miliardy eur na záchranu bánk dnes a automobilového priemyslu zajtra, v čase, keď sa obsah nákupných košíkov žien v domácnosti neustále znižuje.

Navrhujete opatrenia na zotavenie hospodárstva, ale ak ide o to isté, čo sa skúšalo počas predošlých rokov a viedlo k chaosu, ste na zlej ceste. Som presvedčená, že skutočne musíme zredukovať ekologické stopy, ktoré po sebe zanechávame. Takto sa veci majú. Ako ich chcete vyriešiť?

(Predsedajúca prerušila rečníčku.)

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, niekedy hovoríme o veľkých návrhoch, veľkých plánoch a ambíciách. Nedávno ma veľmi oslovili slová kanadského ministra financií, ktorý hovoril o tom, čo znamená byť nudným, nezaujímavým a rozvážnym. Navrhujem, že by sme si mali dobre uvedomiť, čo sa snažil povedať, pretože z jeho slov vyplýva, že správna regulácia začína doma a predtým, ako sa budeme pozerať na svet, sa musíme pozrieť na seba samých – hoci sa prikláňam k názoru, že prehnaná regulácia je rovnako zlá ako žiadna regulácia. Preto v tejto súvislosti musíme nájsť rovnováhu.

Čokoľvek však spravíme, vždy tu budú obchodníci, farmári, ľudia v domácnosti, ktorí nebudú schopní dostať malé úvery na to, aby vo svojej činnosti mohli pokračovať. Nedávno som v Írsku navštívila farmu, ktorej majiteľ si nemohol obnoviť pôžičku vo výške 25 000 EUR. Je to skutočne vážny problém a musíme sa mu venovať.

Súčasťou pracovného programu bude preskúmanie rozpočtu, zavedenie kontrol stavu a preskúmanie rybného hospodárstva. Bude to náročný rok a želám vám veľa šťastia.

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, ďakujem vám za všetky tieto zaujímavé príspevky. Možno bude ďalšou nespĺniteľnou misiou to, keď sa pokúsime zhromaždiť rôzne stanoviská všetkých členov k legislatívnemu a pracovnému programu a uspokojivo na ne reagovať. Ako sme počuli, siahajú od otázky geneticky modifikovaných organizmov cez rybný priemysel až po Svetovú obchodnú organizáciu a celú finančnú krízu. Je teda možné, že nebudem mať čas alebo možnosť reagovať na všetky vaše detailné otázky plne uspokojivým spôsobom.

V prvom rade by som chcela povedať, že odkedy sme vstúpili do krízy, nič nebolo ako „po starom“. Po mojom boku vidíte kolegu, ktorý je tiež zodpovedný za veľký podiel reakcií, rovnako aj pána McCreevyho, ktorý sedí za nami, a oni sami vedia lepšie ako ktokoľvek iný, že sme na tom museli pracovať od samého začiatku. Tiež by som chcela povedať, že Komisia na finančnú krízu reagovala nezvyčajne rýchlo. Spomínam si, že v minulosti sme si blahoželali, keď sme v rámci troch mesiacov reagovali na jednu z ropných havárií a mysleli sme si, že už to bol sčasti rekord, ale tentoraz sa nám podarilo predložiť a prijať dôležité návrhy v rámci 24 hodín. Myslím si teda, že nič nebolo ako po starom a oteraz tiež nebude nič ako po starom. Musíme naďalej reagovať na recesiu, ktorej začiatku sme boli svedkami. To je úplne jasné.

Myslím si tiež, že všetky vaše námety načrtli potrebu správnej rovnováhy. Na dosiahnutie správnej rovnováhy v súvislosti s otázkami životného prostredia, ako aj so sociálnymi otázkami, je nutné všetky tieto námety pokryť. Ale prečo si myslíte, že to, čo nájdete v strategických iniciatívach, ako napríklad v správe o lisabonskej stratégii pre rast a zamestnanosť a v návrhoch na obdobie po roku 2010, v európskom rámci na obnovu finančných trhov pre budúci dohľad nad balíkmi, nebude pokrývať sociálne otázky a všetky kritériá trvalej udržateľnosti? Je, samozrejme, nutné zohľadniť spomínanú rovnováhu, na ktorej budeme pracovať, a zároveň dokončíme podrobné návrhy, ktoré oteraz bude nutné uviesť do prevádzky. Táto rovnováha, ako aj jej správne dosiahnutie bez prerušenia regulácie a fungovania trhu, je pre nás kľúčová a sme si jej plne vedomí.

Myslím si, že toto tiež ovplyvní našu dôveryhodnosť, pretože dôveryhodnosť získame až potom, keď tieto strategické iniciatívy, body, ktoré sme označili ako strategické a prioritné iniciatívy, doplníme konkrétnymi nadväzujúcimi a vykonávacími opatreniami, a budeme môcť naďalej zohrávať vedúcu úlohu v rámci G20 alebo v kontexte MMF alebo ovplyvňovať zvyšok sveta aj v oblasti energetiky a klímy. Túto dôveryhodnosť získame splnením toho, čo sme si v tomto pracovnom programe vytýčili.

Veľmi si ceníme dialóg, ktorý dlhodobo vedieme s rôznymi výbormi v Parlamente, a všeobecnú politickú rozpravu, na ktorej sa zúčastňujeme, a chcela by som sa vám za to veľmi pekne poďakovať. Myslím si, že nám to pomáha v plnení sľubov. Pomáha nám to tiež vnášať vhodné detaily do zoznamu návrhov.

Ako však viete a ako vyplýva z nášho pracovného programu, toto je veľmi špecifické obdobie, pretože ide o druh prechodného obdobia, v ktorom sa zostavuje nový Parlament, nová Komisia a v súvislosti s parlamentnými voľbami, ktoré nás čakajú na jar, ste nás požiadali, aby sme nepokračovali v činnosti, keď už tieto výsledky nebudete môcť prijímať a robiť s nimi niečo zmysluplné.

Musím spomenúť ešte jeden bod, ktorý sa týka MSP, pretože mnohí z vás spomenuli malé a stredné podniky. Budú, samozrejme, kľúčom k úspechu v súvislosti s riešením finančnej krízy, takže budeme plniť svoje povinnosti, už sme vypracovali iniciatívu Small Business Act, na ktorú budú, samozrejme, nadväzovať príslušné opatrenia, čiže jej zavedenie.

To isté sa vzťahuje aj na sociálny balík, ktorý sme predložili. Teraz sú na rade vykonávacie opatrenia. Takže ak nenájdete návrh pre každú oblasť v rámci príslušného návrhu, neznamená to, že sme na ňom prestali pracovať alebo že dodatočne nepredložíme detailné návrhy, ale rovnováha je absolútne nevyhnutná.

A ak hovoríme jednohlasne, je vhodné, ak vystúpime s jednotným alebo koordinovaným stanoviskom vo všetkom, čo robíme, a myslím si, že to bude pre nás všetkých kľúčové stanovisko.

Na záver by som chcela dodať, že v tomto legislatívnom a pracovnom programe uvidíte, že sme po prvýkrát identifikovali komunikačné priority a keďže je to moje portfólio, chcem to zdôrazniť a pripomenúť vám všetkým, že sme navrhli štyri body, ktoré sa na budúci rok stanú spoločnými komunikačnými prioritami: samozrejme voľby do EP, energetika a zmena klímy, 20. výročie pádu Berlínskeho múru a rast, zamestnanosť a solidarita, čo znamená, že balík pokrýva aj boj proti finančnej kríze.

V súčasnosti sme už spustili prípravné práce na týchto prioritách a môžem vás ubezpečiť, že podporíme prípravu Parlamentu na voľby. Zajtra budem s pracovnou skupinou vášho predsedníctva hovoriť o komunikácii, aby som zistila, ako môžeme Parlamentu pomôcť a podporiť jeho pracovné plány v súvislosti s voľbami do EP.

Bude to teda predstavovať veľmi dôležitú zložku našej práce. Ak si chceme udržať dôveryhodnosť a legitimitnosť, musíme mobilizovať voličov a zabezpečiť, aby na budúci rok v júni odovzdali svoj hlas. Myslím si, že kombináciou vhodných postupov a vhodnej komunikačnej techniky môžeme čeliť tomuto náročnému roku, ktorý nás čaká, aspoň s malou dávkou sebaistoty a ak budeme pracovať spoločne, táto sebaistota bude ešte väčšia.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie o návrhu uznesenia o legislatívnom a pracovnom programe Komisie na rok 2009 sa uskutoční počas decembrového zasadania v Štrasburgu.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Adam Bielan (UEN), písomne. – (PL) Nedávny samit vo Washingtone bol v podstate začiatkom procesu, v ktorom sa predstavitelia jednotlivých štátov musia angažovať s cieľom minimalizácie dosahu globálnej finančnej krízy.

V období globalizácie, keď sú hospodárstva jednotlivých krajín úzko prepojené, musí byť medzinárodná spolupráca zameraná na zastavenie krízy prioritou. Nemám na mysli len spoločné stanovisko EÚ k mnohým otázkam, ale aj konkrétne spoločné postupy a zásah v praxi zameraný na zmiernenie účinkov finančnej krízy.

Odborníci tvrdia, že poľské hospodárstvo je jedným z mála, ktoré dokáže odolať novej hospodárskej kríze, hoci nikto nedokáže predpovedať globálny rozsah, ktorý kríza môže dosiahnuť.

Aj teraz musíme byť pripravení zaviesť vhodné opatrenia na predchádzanie krízam, kde budú zohrávať kľúčovú úlohu vlády jednotlivých štátov. Podľa potreby by mali poskytnúť veľkú dávku podpory finančným inštitúciám, ktorým hrozí bankrot.

Opäť by som chcel zdôrazniť dôležitú úlohu, ktorú zohráva štát pri predchádzaní globálnej krízy prostredníctvom zasahovania do miestnych finančných trhov.

Daniel Dăianu (ALDE), písomne. – Istým spôsobom ide o kľúčovú súčasť riešenia problému, pretože ak EÚ nedosiahne spoločný postoj, dosiahnutie účinných globálnych pravidiel pre finančné trhy bude len zbožným priáním. Vnímaví ľudia by povedali, že masívne zlyhanie regulácie aj dohľadu, ako aj nedostatky vyplývajúce z nadmerne zjednodušenej hospodárskej filozofie, poskytujú jasnú odpoveď na otázku, ako ďalej.

Niektorí ľudia však napriek tomu namietajú, že umiernené nariadenia by mali byť základným kameňom nového systému. Z môjho pohľadu nemajú pravdu – či už sú o tom skutočne presvedčení alebo ich k tomu vedú miestne záujmy. Svet sa za niekoľko ostatných desaťročí dramaticky zmenil. Úpadok zavádzajúceho vzoru (ktorý porovnáva neregulované voľné trhy) je nutné brať do úvahy v súvislosti s rastúcim multipolárnym hospodárskym svetom, ktorého cieľom je vypracovať nový medzinárodný finančný systém.

Osud otvoreného svetového hospodárskeho systému však preukázateľne závisí práve od toho. Dúfam, že nová americká vláda bude na túto problematiku pripravená, ale my Európania si musíme uvedomiť dôležitosť tohto obdobia. Naše spory a neschopnosť dospieť ku kompromisu nie sú v tejto súvislosti dobrým znamením.

Gábor Harangozó (PSE), písomne. – (HU) Našou prvou úlohou je obnoviť dôveru na finančných trhoch s cieľom predísť ďalšiemu prehĺbeniu krízy. Z tejto perspektívy nesie politika obrovskú zodpovednosť.

Nielenže potrebujeme rýchle, obsiahle riešenia na vybudovanie dôvery, ale zároveň musíme predchádzať opätovnému výskytu podobnej finančnej krízy.

Toto všetko nie je len malá prekážka slepého kapitalizmu, ako sa v poslednej dobe hovorí, ale skôr výborná príležitosť zabezpečiť omnoho účinnejšiu a legitímnejšiu reguláciu v oblasti financií a dohľadu.

Teraz konečne môžeme poľudštiť kapitalizmus.

Musíme dbať aj na to, že kríza nielenže ohrozuje banky a veľké podniky, ale spôsobuje aj každodenné problémy občanom.

Potrebujeme trvalo udržateľné riešenie tejto krízy a ak to znamená, že musíme pretvoriť svet, budeme z neho musieť spraviť svet spravodlivejší, humánnejší a racionálnejší.

V Európe sa nachádzajú regióny, v ktorých sa aj predtým odzrkadľovala beznádej. Okrem úpravy hospodárstva sa musíme zamerať na konkrétne riešenia pre najviac znevýhodnené skupiny, t. j. pre tých, ktorých účinky krízy ovplyvňujú a ovplyvnia najviac a ktorí čelia najväčším hospodárskym a sociálnym problémom.

Ak to nespĺníme, priemerný človek krízu prežije a opäť porastie, ale počas dlhého obdobia bude prevládať bieda.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) Finančná kríza pohltila celý svet. Z môjho pohľadu ide o hospodársku krízu, pričom financie, ktoré spravidla poháňajú hospodárstvo, skutočne zmietla víchrica.

Vyzerá to tak, že katastrofická teória Reného Thoma sa potvrdila. Zároveň je nutné spomenúť aj jej morálne aspekty, na ktoré poukázali mnohí ekonómovia.

Dovoľte mi v tejto súvislosti citovať Ettoreho Gottiho Tedeschiho: „Je v súlade s logikou a etikou vytvárať ilúziu vývoja výlučne na základe rastu súkromnej spotreby, je v súlade s logikou a etikou, aby rast spotreby pohlcoval rast sociálnych nákladov (nákladov na dôchodky a zdravotnícke služby), čo podnecuje zvyšovanie daní, je v súlade s logikou a etikou transformovať spoločnosť zloženú zo sporiteľov na spoločnosť zloženú z nadmerne zadlžených spotrebiteľov a je v súlade s logikou a etikou nútiť globalizovaného človeka, aby si hľadal prácu ďaleko od domova?“

Cena za takýto nedostatok etického rozmeru bude vysoká, pretože platíme za nenásytnosť a riziká, ktoré na peniaze iných ľudí uvalili nezodpovední jednotlivci, ktorí si pre seba vytvorili daňové raje. Za túto nenásytnosť a nečestnosť musí platiť tak európsky, ako aj americký daňovník. Sme stále chudobnejší. Banky strácajú svoj význam v hospodárstve, v ktorom je pre zníženú produkciu menší dopyt po pracovníkoch, čím vzniká dominový efekt.

Dnešné trhy potrebujú jednoznačné pravidlá, ktoré sa musia dodržiavať. Potrebujeme opatrenia, ktoré ochránia najchudobnejšie vrstvy obyvateľstva a zároveň zabráni skupovaniu našich aktív za smiešne sumy. Budeme potrebovať aspoň niekoľko rokov na to, aby táto núdzová liečba zabrala.

Richard Seeber (PPE-DE), písomne. – (DE) Zvlášť vítanou súčasťou legislatívneho a pracovného programu Komisie sú opatrenia určené na boj proti hospodárskej kríze v Európe. Na budúci rok musí európska politika vytýčiť dlhodobé vyhliadky EÚ a v spolupráci so širokou verejnosťou obmedziť nepriaznivé účinky krízy na finančnom trhu na celé európske hospodárstvo.

Účinky takejto krízy sa v reálnom hospodárstve väčšinou prejavujú až v neskoršom období. Okrem praktických opatrení jednotlivých štátov musí Európa zaviesť opatrenia na minimalizáciu negatívnych dôsledkov.

Rok 2009 bude rozhodujúci v boji proti zmene klímy.

Na budúci rok bude mať Európa šancu presadiť sa ako silný medzinárodný partner v oblasti ochrany životného prostredia. Ustanovenie rokovacej pozície EÚ v rámci konferencie Organizácie Spojených národov o zmene klímy v Kodani nie je vysokou prioritou len v oblasti ochrany životného prostredia, ale aj v prepojení s ostatnými politickými oblasťami. Európska únia sa môže uviesť ako priekopníčka veľmoc, a to nielen na európskom kontinente, ale aj v súvislosti s ochranou podnebia v celosvetovom meradle.

Na budúci rok však budeme musieť zabezpečiť, aby v dôsledku pripravovaných iniciatív nedošlo k prerušeniu doterajších aktivít.

Aj napriek tomu, že tento rok bol preverený stav spoločnej poľnohospodárskej politiky, záujmy poľnohospodárskeho sektora musia byť aj naďalej vysokou prioritou európskej politiky.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Znížená úverová schopnosť bánk, hlboká kríza v kapitalistickom systéme, predstavuje pohromu pre pracovníkov, zhoršuje problematiku nezamestnanosti, podkopáva systém sociálneho poistenia a dôchodkový systém a dodatočne znižuje príjem a životnú úroveň rodín pracujúcej triedy.

Politickí predstavitelia kapitalizmu kladú bremeno zníženej úverovej schopnosti bánk na plecia pracovníkov a pokúšajú sa bez obmedzení zaútočiť na práva pracovníkov, aby si udržali vlastnú ziskovosť.

Rada a Komisia vo svojich stanoviskách spolu s Európskym parlamentom prijímajú postoj kapitalistov a trvajú na nemennej katastrofickej hospodárskej a menovej politike a požadujú rýchlejšiu kapitalistickú reštrukturalizáciu a reformy na náklady pracovníkov. Podporujú Hospodársku a menovú úniu, Maastrichtskú zmluvu a štyri slobody, Pakt stability a pokles sociálnych výdavkov v rámci finančnej disciplíny. Požadujú prísnejší dohľad nad členskými štátmi zo strany EÚ a vítajú a posilňujú svoju spoločensky nekontrolovanú úlohu s cieľom účinnejšej podpory kapitálu. Požadujú rýchlejšie a dôveryhodnejšie uplatnenie protipracovnej Lisabonskej zmluvy a celkové usmernenie hospodárskej politiky EÚ.

Skúsenosti pracovníkov a samotnej pracujúcej triedy ich vedú k odmietaniu a protiútokom na politiku barbarstva.

PRESEDÁ: Diana WALLIS*podpredsedníčka***12. Hodina otázok (otázky pre Radu)**

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0484/2008).

Nasledujúce otázky sú určené Rade.

Otázka č. 1, ktorú predkladá **Bernd Posselt** (H-0794/08)

Vec: Kresťania v Turecku: kláštor Mor Gabriel

Aký je názor Rady na situáciu kresťanských menšín v Turecku a predovšetkým na súčasný stav sporu týkajúceho sa čiastočného vyvlastnenia kláštora Mor Gabriel vo východnom Turecku?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, chcel by som odpovedať pani Harkinovej, že Rada pripisuje veľký význam otázke náboženskej slobody v Turecku, ako už dokázala pri viacerých príležitostiach.

Konkrétny prípad, ktorým sa zaoberá pani Harkinová, ešte stále vyšetrujú turecké súdy a v tomto štádiu sa k nemu ešte neviem vyjadriť, ale pozorne ho sledujeme.

Vaša otázka sa vo všeobecnosti týka náboženskej slobody v Turecku. Je to veľmi dôležitá téma a Turecko musí súrne vykročiť vpred a prijať konkrétne opatrenia s cieľom vybudovať náležitý právny rámec. Na túto problematiku nepretržite poukazuje Európska únia v súvislosti s dialógom medzi ňou a Tureckom a konkrétna pozornosť sa jej venovala na ostatnom stretnutí Asociačnej rady EÚ – Turecko dňa 27. mája 2008. So zohľadnením zámeru a obnovenej činnosti tureckej vlády s cieľom presadiť reformný proces a riešiť existujúce nedostatky Európska únia pri tejto príležitosti zároveň zdôraznila, že je nutné, aby sa z týchto činností čo najskôr stali účinné konkrétne opatrenia.

Možno tu badať istý pokrok: Turecko začalo konať, napríklad vo februári 2008 prijalo pozmeňujúce a doplnujúce návrhy k zákonu o regulácii inštitúcií. Vďaka týmto návrhom bol zrušený zákaz zakladať inštitúcie v Turecku cudzincami a do platnosti vstúpila zásada reciprocity.

Napriek týmto chvályhodným charakteristikám zákona o regulácii inštitúcií je však ešte stále nutné riešiť mnohé problémy, s ktorými sa náboženské spoločenstvá a menšiny ešte vždy stretávajú, predovšetkým pokiaľ ide o ich právne postavenie a najmä ich vlastnícke práva.

Rovnako bola v rámci politického dialógu na stretnutí ministrov v Bruseli dňa 15. septembra zdôraznená otázka náboženskej slobody a Rada môže pani Harkinovú ubezpečiť, že bude naďalej prísne dohliadať na problematiku náboženskej slobody vrátane zavedenia nového zákona o regulácii inštitúcií a bude riešiť túto záležitosť s tureckými orgánmi na každej vhodnej úrovni.

Bohužiaľ, práve som zistil, že túto otázku v skutočnosti položil pán Posselt. V mojich podkladoch to tak nebolo, preto sa ospravedlňujem, vážena pani predsedajúca.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Som veľmi zaviazaný pánovi úradujúcemu predsedovi Rady. Bola to moja otázka. Ďakujem vám za veľmi uspokojivú odpoveď. Francúzsko malo tradične dlhodobý vzťah s kresťanmi na Blízkom a Strednom východe. Chcel by som položiť dodatočnú otázku. Popri náboženskej funkcii je kláštor Mor Gabriel kultúrnym a hospodárskym centrom asýrskej kresťanskej menšiny v danom regióne. Ako chráni Rada túto menšinu, ktorej existencia je ohrozená? Aký je postoj Rady k budovaniu kostolov, čo je v Turecku čím ďalej zložitejšie, pokiaľ ide o ostatné kresťanské komunity?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, v prvom rade by som sa chcel ospravedlniť pánovi Posseltovi za svoju neúmyselnú chybu. Dúfam, že to nezobral osobne. Pokiaľ ide o odpoveď na jeho otázku, kladieme mimoriadny dôraz, ako som povedal vo svojom úvodnom príhovore, na presadzovanie náboženskej slobody v Turecku, ako aj v ostatných krajinách, a na zábezpeky poskytované vnútroštátnymi orgánmi, predovšetkým pokiaľ ide o menšiny.

V Turecku, ako aj v niektorých iných krajinách, sú týmito menšinami kresťania, a ako naznačil pán Posselt, v týchto prípadoch sme zvlášť obozretní. Prípad kláštora Mor Gabriel sa ešte rieši a na rozsudok si musíme počkať.

Pokiaľ ide o naše dialógy s tureckými orgánmi, ktoré sú súčasťou rokovaní o tzv. zrevidovanom prístupovom partnerstve s Tureckom, je zrejme, že všetko, čo sa týka základných slobôd, náboženskej slobody a potreby prijímať opatrenia nevyhnutné na vytvorenie tolerantnej klímy, ktorá zabezpečí plné rešpektovanie náboženských slobôd, bolo prednesené do diskusie a je centrom spomínaných dialógov. Chcel som to zdôrazniť, pán Posselt.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, problémy s kresťanskými kostolmi nie sú obmedzené len na samotné Turecko, vyskytujú sa aj v severovýchodnej časti rozdeleného ostrova Cyprus.

Diskutuje Rada o tejto problematike a podniká nejaké kroky v súvislosti s Tureckom, aby sa zabezpečilo využitie jeho vplyvu, ktorý nepochybne v tejto oblasti má, správnym spôsobom?

Jim Allister (NI). – Chcel by som upriamiť pozornosť pána ministra na pretrvávajúcu kampaň proti veľmi malému protestantskému spoločenstvu v Turecku, ktoré v súčasnosti stelesňuje niekoľkomesačný bizarný proces s dvomi mladými mužmi – Turanom Topalom a Hakanom Taştanom, ktorí boli postavení pred súd za „urážanie tureckosti“. Ich zločinom je podľa všetkého vyznávanie svojho náboženstva. Nie je zrejme, že s takýmto pohľadom na slobodu vierovyznania má Turecko pred sebou ešte veľmi dlhú cestu, kým dosiahne základné štandardy ľudských práv a slobody vierovyznania?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, odpoveďou na otázku pána Racka je, že sme si, samozrejme, plne vedomí silného vplyvu Turecka na severnú časť Cypru, a tieto problémy prednesieme v diskusii. Ako viete, delegácia zvolených zástupcov zo Severného Cypru vo štvrtok navštívi Európsky parlament, takže budeme mať príležitosť vyjadriť naše veľké obavy v súvislosti s týmito problémami.

Chcel by som ubezpečiť pána Allistera, že, samozrejme, dohliadame na osud všetkých vierovyznaní a chcel by som sa mu poďakovať, že spomenul prípad týchto dvoch mladých mužov z protestantskej komunity, ktorí boli vystavení hrozbám alebo útokom na základe svojho náboženského presvedčenia. Na túto problematiku preto upriamime pozornosť tureckých orgánov, pán Allister.

Predsedajúca. – Otázka č. 2, ktorú predkladá **Manuel Medina Ortega** (H-0796/08)

Vec: Nový migračný tlak na Európu

Počas ostatných týždňov sme pocítili zvýšený migračný tlak na stredomorské krajiny Európskej únie.

Zvažuje Rada nové diplomatické opatrenia alebo iných druh činností zameraných na pomoc týmto krajinám pri zastavení čerstvej vlny nezákonného prístahovalectva, ktorá v súčasnosti zasahuje túto oblasť?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, čo sa týka otázky pána Ortegu a ak sa nemýlim, vy ste mi s týmto už pomohli, pani predsedajúca, migračná politika, ktorú Európska únia plánuje prijať, je založená na zásade solidarity, solidarity medzi členskými štátmi, predovšetkým tými, ktoré by boli vystavené silnému migračnému tlaku, a solidarity s krajinami pôvodu migrantov, s cieľom reagovať predovšetkým na zásadné prípady chudoby.

Táto zásada je základom globálneho prístupu k migrácii, ktorý vymedzila Európska rada v decembri 2005. Cieľom tohto globálneho prístupu k migrácii je posilnenie dialógu a spolupráce s krajinami pôvodu migrantov a s tranzitnými krajinami. Jeho zámerom je, aby dialóg s týmito krajinami pokrýval celý rozsah migrácie, predovšetkým zákonnú migráciu, predchádzanie a boj proti nezákonnej migrácii, ako aj prepojenie medzi migráciou a rozvojom.

Európska rada navyše neprestajne presadzovala potrebu dosiahnuť tento prístup, zosilniť ho a účinne ho uplatňovať.

Práve v duchu spolupráce medzi krajinami pôvodu, tranzitu a určenia migrantov sa v júli 2006 v Rabate konala prvá ministerská konferencia EÚ – Afrika o migrácii a rozvoji. Druhá ministerská konferencia o migrácii a rozvoji sa bude konať 25. novembra 2008 v Paríži. Jej cieľom bude prijať operačný program, ktorý bude trvať niekoľko rokov a pozostávať zo zoskupených činností, ktoré budú uplatňovať partneri postihnutí migračným tokom pozdĺž západných afrických trás, predovšetkým v súvislosti s predchádzaním a s bojom proti nezákonnému prístahovalectvu a obchodovaniu s ľuďmi.

Riadenie hraníc vrátane zosilnenia fyzických a ľudských zdrojov a operačnej spolupráce s agentúrou Frontex je tiež oblasťou s primárnym významom v rámci dialógu a operačnej spolupráce s tretími krajinami, predovšetkým stredomorskými. Preto sa napríklad prostredníctvom spoločnej operácie Hera 2008, ktorá

sa realizovala pod záštitou agentúry Frontex, dosiahol značný pokles počtu migrantov vyloďujúcich sa na pobreží Kanárskych ostrovov.

V rovnakom duchu bude problematika migrácie predstavovať súčasť otázok kladených v rámci rokovaní, ktoré Komisia začne viesť tento mesiac s Líbyou v súvislosti s mandátom, ktorý jej v septembri udelila Rada, s cieľom uzatvoriť rámcovú dohodu medzi Európskou úniou a Líbyou.

Nakoniec ako viete, zásada zodpovednosti bola zdôraznená v Európskom pakte o prisťahovalectve a azyle z októbra minulého roku. Pakt tiež zdôrazňuje potrebu solidarity s členskými štátmi, ktoré sú vďaka svojej geografickej polohe vystavené prílivu prisťahovalcov alebo ktorých zdroje sú obmedzené, a vyzýva Komisiu, aby predložila riešenia, ktoré v duchu solidarity zohľadnia problémy, ktorým tieto štáty čelia.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Vážený pán úradujúci predseda Rady, súhlasím s prístupom, ktorý zvolila Rada. Otázne je, či dokážeme prijať konkrétne opatrenia: čas plynie a problémy sa zväčšujú. Problémom čelia predovšetkým stredomorské krajiny. Niektoré majú hospodárske prostriedky na ich riešenie, niektoré nie, napríklad Malta, ktorá pre svoju malú rozlohu a obmedzené zdroje čelí obrovským problémom.

S touto problematikou súvisia aj problémy vyplývajúce z medzinárodných pravidiel, napríklad z Haagskeho dohovoru o ochrane detí, ktorý účinne zabraňuje deťom vracáť sa do svojich pôvodných rodín. Nevie, či Rada zobrala do úvahy, že pravidlá o ochrane detí sú zostavené tak, že sa dostávajú do absurdnej situácie, keď deti prichádzajú do Európy a nemôžu sa vrátiť dokonca ani do svojich pôvodných rodín napriek tomu, že boli identifikované.

Nakoniec musím spomenúť konkrétnejšie problémy: viem, že v súčasnosti prebiehajú konkrétne iniciatívy s africkými krajinami, napríklad s Mali, ktorých cieľom je založiť prisťahovalecké strediská, aby krajiny pôvodu alebo určenia mohli tento problém riešiť samy a vyhnúť sa dramatickej situácii, keď desiatky ľudí zomierajú na mori následkom neúspešnej snahy dosiahnuť naše pobrežia.

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, ďakujem pánovi Ortegovi za jeho konštruktívne, relevantné otázky. V zásade má pravdu. Musíme zabezpečiť posilnenie štátov s menšími zdrojmi: prípad Malty je jasný, viem. Musíme zvážiť opätovné umiestnenie jednotiek s cieľom posilnenia zdrojov Malty a musíme sa tiež zaoberať spôsobmi posilnenia relevantných mechanizmov agentúry Frontex, predovšetkým v prípade Malty.

Po druhé, ako pán Ortega vie, 25. novembra 2008 sa v Paríži bude konať druhá ministerská konferencia EÚ – Afrika o migrácii a rozvoji, ktorá nadviaže na konferenciu v Rabate, a v rámci tejto konferencie sa budú konať tri odborné stretnutia zamerané na zákonnú migráciu, nezákonnú migráciu a na migráciu a rozvoj. Sľubujem vám, že požiadam Generálny sekretariát Rady, aby vypracoval podrobnejšiu správu o štandarde ochrany nepľnoletých osôb, pretože v súčasnosti na túto otázku neviem odpovedať.

Čo sa týka tretieho bodu, otázky Mali, pán Ortega oprávnene zdôrazňuje význam týchto dohôd. Naším cieľom v úlohe predsedníctva je uzatvoriť tieto dohody s krajinami pôvodu prisťahovalcov a chceme k tomuto cieľu vyzvať aj Radu. Práve v tejto súvislosti je spoločný rozvoj a dialóg s krajinami pôvodu dôležitý a dohoda s Mali mi bude slúžiť ako referencia. Toľko k otázke pána Ortegu.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (DE) Moja otázka sa týka Únie pre Stredomorie, ktorej vznik podnietil prezident Sarkozy. Možno ju v súvislosti s touto problematikou použiť ako účinný nástroj? Chcel by som spomenúť dve konkrétne problematiky. Po prvé, prisťahovalcov zo severnej Afriky: čo robíme pre to, aby sme tam zabezpečili tvorbu pracovných miest? Po druhé, tranzitných prisťahovalcov zo západnej Afriky: nie je možné vytvoriť prijímacie strediská v severnej Afrike ako takej?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, chcel by som povedať, že otázka pána Posselta je relevantná. Na úvod, Únia pre Stredomorie je úniou pre praktické projekty. Má aj medzikultúrnu víziu. Podľa všetkého je prepojená s hospodárskym rozvojom a všetko, čo sa týka spoločného rozvoja, je zahrnuté v hospodárskom rozvoji. Tak či onak, pána Posselta môžem ubezpečiť, že tieto aspekty sa budú riešiť vo vhodnom čase v rámci projektov a diskusií o hospodárskom rozvoji medzi dvomi brehmi Stredozemného mora.

Predsedajúca. – Otázka č. 3, ktorú predkladá **Luis Yañez-Barnuevo García** (H-0798/08)

Vec: Otvorenie dialógu na Kube

Záver Rady týkajúce sa Kuby z 23. júna 2008 boli veľmi dobre prijaté demokratickými kruhmi na Kube, ktoré oceňujú to, že bezpodmienečné prepustenie všetkých politických väzňov je pre EÚ kľúčovou prioritou a že EÚ podporuje rešpektovanie ľudských práv a prirodzený pokrok smerom k pluralitnej demokracii.

Môže Rada v súlade so záväzkami, ktoré vyslovila vo svojich záveroch, načrtnúť, aké účinné opatrenia prijíma s cieľom ďalšieho rozvoja dialógu so zástupcami občianskej spoločnosti a demokratickej opozície?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán Masip, ako ste zdôraznili, Rada sa 23. júna skutočne rozhodla obnoviť vzťahy s Kubou v súvislosti s nedávnym pozitívnym vývojom v oblasti ľudských práv.

Rada sa najprv bez akýchkoľvek predpokladov rozhodla obnoviť dialóg medzi Európskou úniou a Kubou na základe reciprocity a riešenia všetkých otázok spoločných záujmov. Cieľom tohto dialógu je nájsť konkrétne výsledky, predovšetkým v oblasti ľudských práv. V tejto súvislosti, pán Masip, sa prvé zasadnutie a politický dialóg medzi Európskou úniou a Kubou na ministerskej úrovni konali 16. októbra v Paríži.

Po druhé, Rada sa prostredníctvom svojich záverov z 23. júna zaviazala pokračovať v dialógu so zástupcami občianskej spoločnosti a demokratickej opozície počas návštev na vysokej úrovni, kde sa vždy budú riešiť otázky ľudských práv. V prípade potreby sa v rámci týchto návštev budú konať stretnutia s opozíciou.

Rada tiež zdôraznila, že Únia bude naďalej poskytovať praktickú pomoc všetkým oblastiam kubánskej spoločnosti s cieľom dosiahnuť na ostrove mierovú zmenu. Aby bolo možné uplatniť tieto závery, organizácie zastupujúce túto opozíciu budú pravidelne vyzývané, aby vyjadrili svoj postoj k súčasnému politickému vývoju v danom období.

Rada navyše opätovne zdôraznila, že Únia je pripravená konštruktívne podporiť rozvoj všetkých sektorov kubánskej spoločnosti vrátane rozvojovej spolupráce a ako viete, komisár Louis Michel sa v súvislosti s týmto záväzkom práve vrátil z oficiálnej návštevy Kuby, ktorej cieľom bolo dohodnúť osnovu tejto spolupráce a prípadných praktických projektov.

Okrem návštevy pána Michela uvidíte, že Rada v súvislosti s uplatňovaním júnových záverov zaviedla veľa opatrení, a na konci českého predsedníctva v priebehu budúceho júna začne Rada vyhodnocovať politický dialóg s Kubou a jeho výsledky. Dialóg bude pokračovať na týchto základoch, ak Kuba bude spĺňať očakávania vyjadrené Úniou, predovšetkým v oblasti ľudských práv.

Antonio Masip Hidalgo (PSE). – (ES) Ďakujem vám, pán Jouyet, v mene môjho kolegu, Luisa Yañeza-Barnueva Garcíu, čestného a demokratického človeka, ktorý podporuje kubánsku opozíciu a kubánske občianstvo.

Musíte naďalej vyvíjať rovnakú mieru úsilia, aby ste boli schopní udržať tieto priority a zameranie na dialóg s kubánskou opozíciou. Musíme na Kube dosiahnuť demokraciu a zabezpečiť ju o záväzku Európy voči tejto krajine.

Zita Pleštinská (PPE-DE). – (SK) Napriek správam o „zmenách“ na Kube fakty ukazujú, že Kuba naďalej nie je slobodnou a demokratickou krajinou. Dôvod uvalenia politických a diplomatických sankcií na Kubu stále nepominul, pretože vo väzniciach naďalej zostáva 55 z pôvodného počtu 75 disidentov.

Podľa môjho názoru malo politickému rozhodnutiu Európskej únie o zrušení sankcií voči Kube predchádzať transparentné posúdenie vývoja situácie hlavne v oblasti ľudských práv a občianskych slobôd obyvateľov Kuby.

Čo urobila alebo urobí Rada, aby boli z kubánskych väzňov prepustení všetci politickí väzni?

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán minister, v máji 2005 ma vyhodili z Kuby. Pri príchode na letisko som bol vyhostený, pretože som poslancom Európskeho parlamentu. Prednedávnom som požiadal o udelenie víz, aby som si bol istý, že budem môcť prekročiť hranicu, a moja žiadosť bola zamietnutá. Môžem sa na vás, na predsedníctvo, spoľahnúť, že zabezpečíte, aby poslanec Európskeho parlamentu mohol slobodne navštíviť Kubu?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, chcel by som odpovedať na otázku pani Pleštinskej, a potom na otázku pána Sonika. Spoločné stanovisko Rady z roku 1996 je aj naďalej platné. Odporúča sa v nej podporovať proces prechodu na demokratický pluralizmus a rešpektovanie ľudských práv a v tejto súvislosti aj zosilnenie dialógu s kubánskymi orgánmi a so všetkými oblasťami spoločnosti. Európska únia prehlasuje, že je pripravená podporovať proces otvárania tejto krajiny, keďže kubánske orgány napredujú cestou demokracie.

Čo sa týka vašej situácie, pán Sonik, poznačil som si ju a je zrejmé, že v prípade všetkých poslancov Európskeho parlamentu musíme byť zvlášť obozretní a podporíme vás vo vašich aktivitách. To je stanovisko Rady.

Predsedajúca. – Otázka č. 4, ktorú predkladá **Robert Evans** (H-0801/08)

Vec: Ponaučenie z finančnej krízy

Aké ponaučenie si Rada zobrala zo súčasnej finančnej krízy? O akých krátkodobých a dlhodobých opatreniach sa v súčasnosti diskutuje?

Zahŕňajú tieto diskusie Island a iné Európske krajiny mimo EÚ, ktorých hospodárstva sú napriek tomu úzko prepojené?

Otázka č. 5, ktorú predkladá **Mairead McGuinness** (H-0830/08)

Vec: Reakcie členských štátov na medzinárodnú finančnú krízu

Domnieva sa Rada, že zásahy jednotlivých členských štátov s cieľom ochrániť svoje banky a hospodárstva pred najhorším dosahom medzinárodnej finančnej krízy je krokom vzad?

Otázka č. 6, ktorú predkladá **Gay Mitchell** (H-0832/08)

Vec: Reakcia EÚ na finančnú krízu

Pracuje Rada s prihliadnutím na klesajúcu dôveru k finančným trhom a chaos v bankovom sektore na riešení krízy a obnove dôvery prostredníctvom koherentného a kombinovaného prístupu alebo má pocit, že členské štáty sú lepšie pripravené na zvládnutie finančných turbulencií jednostranne?

Otázka č. 7, ktorú predkladá **Dimitrios Papadimoulis** (H-0840/08)

Vec: Finančná kríza a Pakt stability

Globálna finančná kríza odhalila nedôsledné vystupovanie vlád Európskej únie a Európskej centrálnej banky, ktoré sú schopné nájsť finančné prostriedky na záchranu bánk pred kolapsom, čím porušujú ustanovenia Paktu stability, pričom počas mnohých rokov nepripúšťali ani len najmenšiu odchýlku od pravidiel Paktu, aby splnili dôležité spoločenské potreby.

Aký je postoj Rady k tejto problematike? Má Rada ten názor, že v súvislosti s nedávnymi udalosťami je potrebná revízia ustanovení Paktu stability a jednorozmernej koncepcie trhového hospodárstva, ktorá bola jedinou zásadou usmerňujúcou vývoj Európy?

Otázka č. 8, ktorú predkladá **Laima Liucija Andrikiienė** (H-0875/08)

Vec: Situácia a perspektívy východnej Európy v kontexte finančnej krízy

Nestabilita východnej Európy v súvislosti s finančnou krízou spôsobuje obavy politickým činiteľom EÚ. Predstavitelia východoeurópskych štátov majú pocit, že ich hospodárstva sú zraniteľnejšie ako v prípade ich západných partnerov. Aké najzávažnejšie hrozby môže Rada v období tejto finančnej krízy zdôrazniť pre štáty východnej Európy a predovšetkým pre pobaltské štáty? Aké perspektívy vidí Rada pre štáty východnej Európy a predovšetkým pre pobaltské štáty v blízkej budúcnosti (2009 – 2010) a z dlhodobej perspektívy?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pokúsím sa odpovedať na všetky otázky týkajúce sa finančnej krízy, ktorá počas ostatných 15 mesiacov, resp. aj dlhšie zasahovala svetové hospodárstvo a ktorá naďalej zasahuje finančný sektor európskych hospodárstiev.

Pokiaľ ide o Úniu, chcel by som vám pripomenúť, že Európska rada dňa 15. a 16. októbra prehlásila svoj záväzok bezpodmienečne vykonávať všetky potrebné opatrenia s cieľom udržať stabilitu finančného systému, podporovať hlavné finančné inštitúcie, predchádzať bankrotom a chrániť vklady sporiteľov.

Čo sa týka finančného systému, Európska rada dôrazne vyzvala všetkých hráčov v danom systéme, aby konali zodpovedne, predovšetkým pokiaľ ide o bankový sektor. Zdôraznila, že skutočný výkon riaditeľov spoločností by mal byť zohľadnený v ich odmenách vrátane vyplatenia odstúpného a všetkého, čo sa týka zlatých padákov. Navyše súhlasila s tým, že zabezpečí, aby dohody o ponuke akcií nevedli k podstupovaniu nadmerných rizík ani k neúmernému presadzovaniu krátkodobých cieľov.

V nadväznosti na toto stretnutie bolo cieľom neformálneho zasadania hláv štátu alebo vlády dňa 7. novembra, ktorého úlohou bolo pripraviť koordinovaný európsky prístup pre stretnutie G20 konajúce sa minulý víkend vo Washingtone, dosiahnuť promptné rozhodnutia o transparentnosti, o celosvetových regulačných štandardoch, predovšetkým účtovných, o finančnom dohľade a krízovom manažmente, predchádzať konfliktom záujmov a vytvárať včasný varovný systém, pomocou ktorého sa vybuduje dôvera u sporiteľov a investorov.

Aby som odpovedal konkrétnejšie na otázku váženého pána poslanca, ktorá bola predložená v mene Skupiny socialistov Európskeho parlamentu a ktorá odzrkadľuje otázku pána Evansa o opatreniach v praxi, ktoré sa zvažujú ako reakcia na krízu, chcel by som poukázať na reformu smernice o kapitálových požiadavkách, ktorú Rada v súčasnosti prehodnocuje. Rada už značne pokročila v činnostiach súvisiacich s týmto návrhom. Komisia tiež práve podala návrh nariadenia o schvaľovanom systéme pre ratingové agentúry. Tento návrh sa ubera rovnakým smerom, pokiaľ kapitálové požiadavky závisia od udelených ratingov.

Pokiaľ ide o ochranu vkladov sporiteľov, Komisia predložila pozmeňujúci a doplňujúci návrh súčasnej smernice v súvislosti so zvýšením minimálnej záruky na 50 000 EUR a dodatočného zvýšenia v budúcnosti na 100 000 EUR. Európsky parlament a Rada v súčasnosti tento návrh prehodnocujú.

V nadväznosti na zasadnutie Európskej rady dňa 15. a 16. októbra by som chcel spomenúť aj vytvorenie tímu pre finančnú krízu. Ako viete, tento tím je neformálnym mechanizmom pre varovania, výmenu informácií a hodnotenie, ktorý využívajú predstavitelia Rady, predseda Európskej rady, Komisia a jej predseda, prezident Európskej centrálnej banky, predseda Euroskupiny a vlády členských štátov a, samozrejme, aj predseda hospodárskeho a finančného výboru, ktorý je kľúčovou postavou tohto včasného varovného tímu.

V rámci odpovede na otázky predložené pani McGuinnessovou a pánom Mitchellom by som chcel zdôrazniť, že Európska rada schválila akčný plán, ktorý členským štátom ponúka kompletný spoločný rámec národnej záchrany a opatrení pomoci pre finančný sektor. Európska rada vyzvala členské štáty, aby zohľadnili prípadné účinky svojich vnútroštátnych rozhodnutí na ostatné členské štáty. Uznávame tiež, že Island prekonal veľmi vážne problémy. Európska rada tejto krajine v októbri sprostredkovala posolstvo solidarity. 4. novembra sa konali stretnutia vo frakciách Rady Ecofin a napokon aj s Radou Európskeho hospodárskeho priestoru, osobne som sa stretol s predstaviteľmi Islandu a som presvedčený, že sa nám podarilo vytvoriť uspokojivé mechanizmy solidarity a prispôsobiť dohody, ktoré nás s touto krajinou zjednocujú v rámci Rady Európskeho hospodárskeho priestoru.

Pokiaľ ide o otázku, ktorú položil pán Papadimoulis v súvislosti s Paktom stability a rastu, chcel by som vám dať do pozornosti závery zo 7. októbra, prostredníctvom ktorých Rada potvrdila svoju túžbu po uplatnení tohto paktu so zohľadnením výnimočných okolností, ktorých sme si vedomí. Pri implementácii rozhodnutia zo 7. októbra sa, samozrejme, musia zohľadniť závery G20, ktoré požadujú využitie všetkých dostupných zdrojov na udržanie činnosti.

Pokiaľ ide o otázku pani Andrikieneovej, chcel by som vám pripomenúť, že podľa Komisie sú Maďarsko, Litva, Estónsko, Bulharsko a Rumunsko postihnuté finančnou krízou vo väčšej miere ako ostatné členské štáty. Tieto štáty mali počas mnohých rokov prospech z priaznivých externých finančných podmienok, čím, samozrejme, došlo k vzniku strát v súčasných platobných bilanciách a k akumulácii vonkajších dlhov. Je zřejmé, že finančné podmienky sú teraz podstatne menej priaznivé a problém, ktorému tieto štáty čelia, predstavuje splatenie ich vonkajšieho dlhu.

Čo sa týka Maďarska, Rada tejto krajine práve poskytla úver vo výške 6,5 miliardy EUR v rámci mechanizmu strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie. Okrem úveru poskytnutého Radou boli Maďarsku poskytnuté úvery z Medzinárodného menového fondu vo výške 12,5 miliardy EUR a zo Svetovej banky vo výške jednej miliardy. Nevieam, či je posledná suma v dolároch alebo v eurách.

Pri súčasnom financovaní vo výške 12 miliárd EUR môže vyjsť najavo, že tento mechanizmus nie je primeraný na to, aby spĺňal budúce požiadavky, preto Komisia navrhla zvýšenie pomoci pre túto krajinu na 25 miliárd EUR. Rada požiadala Parlament, aby predložil svoje stanovisko k tomuto návrhu.

Peter Skinner (PSE). – Víтам stanoviská Rady a jej všeobecný prístup ku kríze finančných služieb a dúfam, že budeme schopní nadviazať na ostatné výsledky G20. Ako ste spomenuli, musíme nadviazať na tento smer s cieľom vytvoriť globálne výsledky pre globálne nariadenia a predovšetkým pre finančný dohľad.

Musím povedať, že finančný dohľad si tiež vyžaduje finančnú podporu. Presvedčili sme sa o tom. Ide tu, samozrejme, o peniaze daňovníkov. Ale primeraný dozor si vyžaduje primeranú platobnú schopnosť, a to nielen čo sa týka bánk, ale aj poisťovní. Preto by ma zaujímalo, či podporíte aj mechanizmy skupinového dohľadu a skupinovej podpory, ako vyplýva z projektu Solventnosť II, ktoré sa nespomínajú vo vašom zozname finančných nariadení, ale ktoré boli vypracované v období mimo krízy a v jej priebehu by nám mohli pomôcť. V tomto prípade by možno predsedníctvo mohlo vysvetliť, prečo zo svojho návrhu plánuje 2. decembra odstrániť skupinovú podporu, a uvedomiť si, aké to môže byť neúčinné.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Naše otázky boli zostavené pred niekoľkými týždňami a súčasná situácia je oproti vtedajšiemu stavu horšia a odlišná. Z tohto dôvodu by som sa chcela spýtať, do akej miery je Rada zjednotená v súvislosti so svojimi spoločnými postupmi a či systém funguje účinne aj v situáciách, keď musia členské štáty konať samy.

Gay Mitchell (PPE-DE). – Nie je už najvyšší čas na to, aby sme pre Európu prijali niečo v zmysle Marshallovho plánu pomoci alebo Sarkozyho plánu?

Ako by ste to financovali? Ak by Čína požičala finančné prostriedky Európskej investičnej banke alebo Európskej banke pre obnovu a rozvoj a vy by ste poskytovali dotácie členským štátom, nepostihlo by to ich pomer dlhov a HNP.

Ako by ste to splácali? Z cieľ a spotrebnej dane, ktorú by ste vybrali z obchodu, a možno z dodatočného príspevku na DPH vo výške 0,5 % zo strany členských štátov, ktoré by čerpali tento prostriedok.

Zvážite na svojom decembrovom stretnutí vytvorenie plánu v zmysle Marshallovho plánu pomoci a prestanete sa zaoberať okrajovými opatreniami? Ešte len vstupujeme do tejto recesie a ak sa otvorene postavíme k predpokladanému riziku, môžeme ho prekonať.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL). – (EL) Vážený pán úradujúci predseda Rady, aj predchádzajúci predseda Komisie pán Prodi sa vyjadril, že Pakt stability je nezmyselný, pretože sa zaoberá len infláciou, stratami a dlhmi, v čase, keď Európa upadá do recesie a potrebuje opatrenia, ktoré podporia rozvoj, zamestnanosť a sociálnu súdržnosť.

Moja otázka znie: zvažujete jeho náhradu namiesto jeho zmiernenia? Ak nemôžete alebo nechcete, odkážte, prosím, predsedovi Rady, že je nutné zastaviť damping tejto krízy.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Vážený pán Jouyet, hovorili ste o Maďarsku a o preukazovaní solidarity tejto krajiny, čo je povzbudivé, ale zároveň by ma veľmi zaujímali ostatné krajiny, ktoré ste spomenuli: Bulharsko, Rumunsko a predovšetkým Litva. Môže Litva tiež očakávať solidaritu zo strany Európskej únie počas súčasnej finančnej krízy?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, váženému pánovi poslancovi, ktorý sprostredkoval otázku pána Evansa, odpovedám, že má úplnú pravdu. Otázky platobnej schopnosti sa netýkajú len bánk, ale aj poisťovní a naše monitorovacie mechanizmy je nutné prispôbiť tak, aby sa vzťahovali na skupiny v tomto sektore na konsolidovanej alebo nadnárodnej úrovni.

Preto sme rozhodnutí uspokojivo ukončiť našu činnosť na smernici Solventnosť II. Dúfame, že sa nám to podarí čo najskôr, a podporujeme Komisiu vo výkone svojej činnosti. Dúfame, že v súvislosti s touto otázkou nájdeme kompromis, ale je zřejmé, že potrebujeme prostriedky na posilnenie monitorovania platobnej schopnosti na úrovni poisťovacích skupín.

V rámci odpovede na otázku pani McGuinnessovej by som chcel podotknúť, že podľa môjho názoru z reakcie G20, zo spôsobu, akým bola pripravená, zo skutočnosti, že G20 schválila akčný plán, vyplýva, že Rada bola vo svojej činnosti zjednotená. Chcel by som vám pripomenúť, že v súvislosti s týmto akčným plánom sú aj takí, ktorí hovoria, že by sme mali využiť všetky dostupné prostriedky na udržanie činnosti. V tomto akčnom pláne sa nachádzajú veľmi praktické opatrenia pre oblasť finančných nariadení, ktoré som nedávno zhrnul a nebudem ich opakovať a očakávame ich rýchlu implementáciu na úrovni Európskej únie. V rámci reakcie nielen na finančnú, ale aj hospodársku krízu sme vyzvali Komisiu, aby prijala požadované legislatívne alebo praktické iniciatívy, a Parlament, aby ich podporil tým, že čo najskôr prijme potrebné dokumenty.

Pokiaľ ide o koordináciu členských štátov, pani McGuinnessová, myslím si, že je dôležité, aby včasný varovný tím, koordinačný tím, fungoval správne v rámci hospodárskeho a finančného výboru v spolupráci s predstaviteľmi členských štátov a príslušných inštitúcií, či už je to Európska centrálna banka, alebo Euroskupina.

Čo sa týka pripomienok pána Mitchella, môžem v mene predsedníctva povedať, že bez ohľadu na Marshallov plán a pri uplatňovaní zásad G20 je naším cieľom, aby sa všetky príslušné nástroje na úrovni Spoločenstva uviedli do chodu v kombinácii s nástrojmi na vnútroštátnej úrovni, či už ide o existujúce dlhodobé pôžičky z Európskej investičnej banky, zdroje dostupné v rámci rozpočtu Spoločenstva, ktoré by sa mali tiež využiť na udržanie činnosti, ďalej nepochybne zdroje dostupné v rámci vnútroštátnych rozpočtov, predovšetkým tie, ktoré súvisia s budúcimi výdavkami a s projektmi podpory podnikania, alebo na úrovni Spoločenstva dokonca zmiernenie alebo prispôbenie istých pravidiel na pomoc sektorom nachádzajúcim sa v najproblematickejších situáciách. Z tohto hľadiska sa na veci pozeráme s najväčšou dávkou pragmatizmu, ale je zrejmé, že táto oblasť si vyžaduje náš zásah. V každom prípade máte pravdu a predsedníctvo v celom rozsahu súhlasí s vašim postojom.

Čo sa týka toho, čo povedala pani Andriksenová, je mi ľúto, ale Maďarsku bola poskytnutá finančná pomoc. Ako som už povedal a môžem to potvrdiť, z fondu bolo vyčlenených 12,5 miliardy EUR, z čoho 6,5 miliardy EUR poskytla Únia, a je zrejmé, že krajinám postihnutým vážnymi krízami táto solidarita prospieva v platobných bilanciách a pomáha im s problémami pri splácaní vonkajšieho dlhu.

Ubezpečujeme vás, že v rámci Únie uplatňujeme potrebné mechanizmy solidarity. V prípade Maďarska išlo o zvlášť vážnu situáciu. Zmienil som sa aj o Islande. Ocitli sme sa v zložitej situácii. Ak sa pobaltské krajiny alebo isté krajiny, ktoré sú vám najbližšie, dostanú do tej istej situácie, čo si určite neprajem, mali by do hry vstúpiť tie isté mechanizmy solidarity. To je stanovisko predsedníctva a bez solidarity, samozrejme, nemôže existovať jednota.

Pánovi Papadimoulisovi by som chcel povedať, že, po prvé, nie vždy súhlasím s predsedom Prodim. Niekedy je to tak. Po druhé, potrebujeme istú rozpočtovú disciplínu. Po tretie, ako som už spomenul v súvislosti so závermi G20, je zrejmé, že tieto zásady je nutné prispôbiť výnimočným okolnostiam a že sú potrebné výnimočné opatrenia. Dáva to zmysel a v tomto prípade súhlasím s tým, že človek nikdy nesmie byť príliš dogmatický. Po štvrté, čo sa týka cestovného ruchu, poznám predsedu Rady dostatočne dobre na to, aby som mohol povedať, že má iné obľúbené oblasti a že vkladá celé svoje úsilie do služieb Európskej únie. Verím, že uznáte, že je to pre nás veľmi dôležité.

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Vážený pán Jouyet, prostredníctvom finančného nástroja sekuritizácie boli rizikové hypotéky USA zahrnuté do hypotékových zmeniek a iných finančných prostriedkov nadobudnutých prostredníctvom európskych bánk a občanov.

Vie Rada, aké množstvo takéhoto finančného odpadu sme kúpili od druhej strany Atlantiku?

Avril Doyle (PPE-DE). – Chcela by som vedieť, či sa francúzske predsedníctvo pri zasadaní Rady v akomkoľvek smere cíti izolované v súvislosti so svojou historickou záľubou v regulovaní trhu a v tomto konkrétnom prípade vo finančných službách.

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, čo sa týka otázky váženého pána poslanca, nemám v hlave presné čísla. Rádové hodnoty, ktoré sú mi známe, sú skutočne vysoké a nadbytok sekuritizácie pochádzajúci najmä z druhej strany Atlantiku, ktorý sa rozšíril aj do Európy, je väčší ako HDP mnohých členských štátov alebo dokonca EÚ. Je to naozaj pozoruhodné. To je všetko, čo vám k tomu môžem povedať. Sekuritizácia preto spôsobila, že musíme riešiť šok z destabilizácie nepredvídateľného rozsahu. To je všetko, čo vám k tomu dnes môžem povedať.

Pokiaľ ide o otázku pani Doylovej, dúfam, že podobne ako v prípade iných otázok nie sme úplne izolovaní a že predsedníctvo je sebaisté. Finančná regulácia určite nie je jednoduchou problematikou, pani Doylová, ale dúfam, že dosahujeme pokrok. Dnes poobede sme v Parlamente diskutovali s predsedom Európskej komisie a sme si relatívne istí akčným plánom v znení pripravenom Európskou radou, ktorého formu ovplyvnila celá Európa na neformálnom stretnutí hláv štátov alebo vlád a následne aj výkon G20 počas tohto víkendu vo Washingtone.

Povedal by som, že v tejto oblasti už neexistuje rozpor, prinajmenšom z teoretického hľadiska. S týmto nedostatkom regulácie sa musíme vyrovnávať. Nepotrebuje a ani nechceme väčšie množstvo nariadení,

niektoré z nich však musíme upraviť a musíme zabezpečiť bezpečný a transparentný systém pre sporiteľov a investorov. Myslím si, že v tomto s nami súhlasí celý svet. Potom je to už len otázka adaptácie.

Predsedajúca. – Otázka č. 10, ktorú predkladá **Hélène Goudin** (H-0806/08)

Vec: Politická zodpovednosť za násilie počas vojenských operácií EÚ

Vo Švédsku sa objavilo svedectvo, že francúzske vojenské jednotky zúčastnené na operácii Artemis pod vedením EÚ v konžskom meste Bunia sa podieľali na mučení a predstieranej poprave istého väzňa. Táto udalosť sa mala odohrať 13. júla 2003 a vyšetrovali ju švédske aj francúzske ozbrojené sily. Z tejto udalosti vyplývajú mnohé problémy týkajúce sa budúcej spolupráce.

Existujú záruky, že jednotky vyslané členskými štátmi EÚ na operácie EÚ dodržiavajú podpísané dohovory a majú potrebné právomoci v rámci medzinárodného práva? Akým spôsobom Rada nadviaže na zistenia doterajšieho francúzskeho vyšetrovania incidentu v Bunii?

Otázka č. 11, ktorú predkladá **Hanne Dahl** (H-0807/08)

Vec: Politická zodpovednosť za násilie počas vojenských operácií EÚ

Vo Švédsku sa objavilo svedectvo, že francúzske vojenské jednotky, ktoré sa zúčastnili na operácii Artemis pod vedením EÚ v konžskom meste Bunia, sa podieľali na mučení a predstieranej poprave istého väzňa. Táto udalosť sa mala odohrať 13. júla 2003 a vyšetrovali ju švédske aj francúzske ozbrojené sily. Zo švédskeho svedectva vyplývajú rozporuplné hľadiská a francúzske vyšetrovanie dospelo k záveru, že nedošlo k žiadnemu násiliu, ale z tohto incidentu vyplývajú do budúcnosti viaceré problémy.

Kto by mal prevziať politickú zodpovednosť za neprístojnú spôsobenú vojenskou jednotkou členského štátu zúčastnenou na operácii EÚ v zahraničí? Ak vyjde najavo, že vojenská jednotka členského štátu je vinná z vojnového zločinu počas operácie EÚ, je možné prerušiť účasť tohto členského štátu na operáciách EÚ na dlhšie obdobie s cieľom chrániť dobré meno a reputáciu vojenských jednotiek členských štátov EÚ?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, otázky, ktoré položila pani Goudinová a pani Dahlová, sú vážne. Môžem ubezpečiť ich aj všetkých členov Parlamentu, že operácie Európskej únie sa realizujú v súlade s dohovormi o ochrane ľudských práv a s medzinárodným právom.

Táto zásada je jasne vymedzená vo všetkých dokumentoch týkajúcich sa plánovania, ktoré boli schválené Radou a zahrnuté do jednotlivých pokynov pre aktívne jednotky. Tie sú známe pod pojmom „vojenský zbor“.

V prípade, ak istí jednotlivci zúčastnení na zahraničných a obranných operáciách prekročia svoje povinnosti, disciplinárne a právne následky patria do právomoci členských štátov. Všetky členské štáty dodržiavajú dohovory o ochrane ľudských práv.

Dovoľte mi, aby som sa k prípadu spomínanom v tejto spoločnej otázke vyjadril mimo svojej funkcie úradujúceho predsedu Rady: s cieľom dodržania transparentnosti vykonali francúzske orgány po porade so švédskymi orgánmi dôkladné vyšetrovanie. Toto vyšetrovanie vykonal pre francúzske orgány Inšpektorát pre aktívne jednotky a národnú obranu.

Toto vyšetrovanie preukázalo, že mladý muž zajatý francúzskymi jednotkami 13. júla 2003 počas operácie Artemis v Konžskej demokratickej republike nebol ani mučený, ani s ním nebolo kruto zaobchádzané. Vážne obvinenia proti francúzskym a švédskym jednotkám sú teda nepodložené.

Hélène Goudin (IND/DEM). – (SV) Chcela by som položiť nasledujúcu otázku: ako vieme, tento mladý muž zmizol. Ako možno dokázať, že sa mu nič nestalo?

Hanne Dahl (IND/DEM). – (DA) Vážená pani predsedajúca, chcela by som nadviazať na túto otázku a požiadať o objasnenie, či je možné, aby bol členský štát vylúčený z operácie, ak sa vyskytnú pochybnosti o tom, či dodržiava medzinárodné dohovory v súvislosti s danou operáciou EÚ. Myslím si, že v niektorých prípadoch je potrebné a dôležité, aby bola táto otázka jednoznačne zodpovedaná.

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, bez zachádzania do extrémov by som chcel predložiť faktickú odpoveď na otázky pani Goudinovej a pani Dahlovej, takže Parlamentu aj sám sebe priblížim informácie zo správy o vyšetrovaní vykonanom prostredníctvom francúzskeho Inšpektorátu pre aktívne jednotky a národnú obranu.

Pre vašu informáciu dodám, že v rámci svojej funkcie nie som povinný zaoberať sa týmito otázkami, ale urobím to a zhrniem vám vyšetovanie udalostí z 13. júla 2003 v tábore Chem-Chem v Bunii v Konžskej demokratickej republike. Toto vyšetovanie, ktoré bolo vykonané s podporou a v spolupráci so švédskymi jednotkami, preukázalo, že mladý muž zajatý francúzskymi jednotkami 13. júla 2003 počas operácie Artemis v Konžskej demokratickej republike nebol ani mučený, ani s ním nebolo kruto zaobchádzané. Na niekoľko hodín bol zadržaný v tábore a následne bol prepustený. Vyšetovanie nariadil 31. marca 2008 veliteľ armády v nadväznosti na predbežné vyšetovania vykonané prostredníctvom švédskych a francúzskych orgánov v daných krajinách. Tieto orgány nadviazali veľmi dobrú spoluprácu a prostredníctvom vyšetovania dospeli k výsledku, že vážne obvinenia proti francúzskym a švédskym vojakom a dvom zúčastneným plukovníkom sú nepodložené.

Na záver by som chcel dodať, že je zrejmé, že ochranu ľudských práv a medzinárodné dohovory je nutné rešpektovať v každej fáze zabezpečenia zahraničnej politiky a obranných operácií, od plánovania po fázu implementácie, a tento cieľ je nutné dosiahnuť predovšetkým prostredníctvom nepretržitého výcviku jednotiek v tejto oblasti.

Paul Rübige (PPE-DE). – (DE) Vážený pán úradujúci predseda Rady, zaujímal by ma váš názor na to, akú úlohu by mala OSN zohrávať v súvislosti s touto problematikou. Myslíte si, že OSN bude mať v tejto oblasti priestor na realizáciu?

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Presvedčili ma vaše slová tak v mene francúzskeho predsedníctva, ako aj v širšom mene Rady.

Ale nemyslíte si, že táto udalosť a každá podobná udalosť je z hľadiska operácií EÚ veľmi nepriaznivá a že s takými hláseniami musíme zaobchádzať jednoznačne a opatrne, aby sme ich boli schopní riešiť včas bez toho, aby to poškvrnilo našu dobre vykonávanú prácu?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, čo sa týka otázky pani McGuinnessovej, úplne s ňou súhlasím. Je zrejmé, že nech ide o akékoľvek zahraničné operácie, či už také, ktoré prebiehajú v rámci Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky alebo v spoločnom rámci, mali by byť nepochybne nahlásené a monitorované prostredníctvom hlásení. Transparentnosť musí byť prioritou.

Plne súhlasím s pani McGuinnessovou, a preto musíme rozvinúť všetko, čo sa týka vojenských programov „Erasmus“. Dúfam, že činnosť nasledujúcej Európskej rady, ktorá sa bude konať v decembri, sa rozšíri o aspekty týkajúce sa výcviku a výmeny osvedčených postupov a skúseností medzi členskými štátmi v rámci Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky.

Pani McGuinnessová, myslím si, že toto je mimoriadne dôležitý prvok, ak je naším cieľom vyvinúť stratégiu európskej bezpečnosti a prítomnosti na zahraničnej pôde. Máte pravdu, pani McGuinnessová.

Pokiaľ ide o otázku pána Rübige, budeme sa ňou zaoberať zajtra ráno v rámci rozpravy o Konžskej demokratickej republike. Som presvedčený, že úloha OSN je veľmi dôležitá. Otázkou je, ako možno posilniť a doplniť jej zdroje.

Predsedajúca. – Vidím, že pani Dahlová sa opäť hlási o slovo. Obávam sa, že vám môžem dať priestor len na jednu doplňujúcu otázku. Mrzí ma to, ale len na jednu.

(poznámka zo zadných lavíc)

Nie som v pozícii, v ktorej by som mohla presadiť to, čo by ste možno chceli. Úradujúci predseda už odpovedal a obávam sa, že tým sa to musí skončiť, pokiaľ sa na nás neobrátime s ďalšou korešpondenciou.

Otázka č. 12, ktorú predkladá **Marie Panayotopoulousová-Cassiotouová** (H-0808/08)

Vec: Koordinácia národných systémov sociálneho zabezpečenia

Mohla by Rada uviesť, aký pokrok nastal v procese aktualizácie a zjednodušenia európskych právnych predpisov o koordinácii vnútroštátnych systémov sociálneho zabezpečenia, ktorého prvou etapou bolo prijatie nariadenia (ES) č. 883/2004⁽²⁾ a ktorý umožní občanom EÚ voľný pohyb v Európe pri zachovaní ich práv a sociálnych výhod (zdravotná starostlivosť, dôchodky, dávka v nezamestnanosti)?

(2) Ú. v. ES L 166, 30.4.2004, s. 1.

V akom štádiu sa nachádza prijatie vykonávacieho nariadenia nahradzujúceho nariadenie (EHS) č. 574/72⁽³⁾, ktoré bude obsahovať aj ustanovenia určené na posilnenie spolupráce medzi národnými agentúrami a na zlepšenie spôsobov výmeny údajov?

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pani Panayotopoulosovej by som chcel odpovedať, že Rada úplne súhlasí s jej názorom o potrebe čo najrýchlejšieho dosiahnutia dohody pri navrhovanom nariadení ustanovujúcom spôsobu uplatňovania nariadenia č. 883/2004, ktoré sa vzťahuje na koordináciu systémov sociálneho zabezpečenia.

Znamená to, že sa vytvorí podmienky na prijatie tohto nariadenia s cieľom dokončiť reformu koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia do mája 2009, ak to bude možné. Navrhované nariadenie, ktoré Komisia predložila v januári 2006, odvtedy preskúmali kvôli jeho rozsahu a veľmi odbornej povahe jeho ustanovení kapitolu po kapitole ďalšie predsedníctva.

Vďaka neustálej snahe predchádzajúcich predsedníctiev sa prijali čiastočné všeobecné prístupy. Tento proces sa dokončil minulý mesiac za francúzskeho predsedníctva prijatím čiastočných všeobecných prístupov k dvom ostávajúcim kapitolám, ktoré sa týkajú dávok pri pracovných úrazoch alebo chorobách z povolania a tiež dávok v prípade smrti.

Parlament medzitým vyjadril svoje stanovisko v júli minulého roka počas prvého čítania. Rada víta širokú zhodu stanovísk s Parlamentom. Túto zhodu považuje za ovocie veľmi konštruktívnej spolupráce, ktorú tieto dve inštitúcie podporovali od samého začiatku posudzovania tohto textu.

Zaujatie spoločnej pozície k návrhu nariadenia je pre francúzske predsedníctvo veľkým krokom smerom k zvýšeniu mobility osôb v Únii. Z tohto dôvodu urobí predsedníctvo všetko, čo je v jeho silách, aby sa táto spoločná pozícia prijala na zasadnutí Rady 15. decembra, takže Parlament ju bude môcť prijať na svojej plenárnej schôdzi v januári.

Marie Panayotopoulos-Cassiotou (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa opýtať úradujúceho predsedu Rady na nový návrh Komisie 2008/414 o právach pacientov na cezhraničné služby.

Aké je stanovisko francúzskeho predsedníctva k tomuto novému návrhu?

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, francúzskemu predsedníctvu je zrejmé, že musíme tento návrh Komisie podporiť.

Z praktického hľadiska zjednodušuje postupy pre poistené osoby a pri cezhraničných prípadoch urýchľuje reakciu a spracovanie zo strany inštitúcií v rôznych oblastiach sociálneho zabezpečenia, ako napríklad pracovné úrazy, choroby z povolania a invalidita. Musíme pokročiť vpred a prijať predpisy na túto tému. Ako viete, francúzske predsedníctvo položilo Alainovi Lamassouovi, ktorého poznáte, otázku o spôsoboch prekonania prekážok cezhraničnej mobility. Jednou z odpovedí je harmonizácia v oblasti sociálneho zabezpečenia.

Je potrebné nájsť rovnováhu medzi zachovaním tradícií národného sociálneho zabezpečenia, ktoré sú v každom členskom štáte dôležité, a uskutočnením zmien, ktoré sú nevyhnutné na zjednodušenie cezhraničnej mobility.

V tomto rámci podporujeme vami spomínaný návrh a predsedníctvo pod záštitou Xaviera Bertranda vynakladá maximálne úsilie, aby dosiahlo jeho prijatie.

Paul Rübig (PPE-DE). – (DE) Domnievam sa, že jedným z najväčších problémov, ktoré máme, je dvojité zdanenie v Európe. Predovšetkým v oblasti sociálneho zabezpečenia nečakane vedie k ďalšiemu daňovému zaťaženiu. Zaujímalo by ma, či môžem očakávať iniciatívu od francúzskeho predsedníctva Rady.

Avril Doyle (PPE-DE). – Ak vezmeme do úvahy elektronický prevod platieb a jednoduché elektronické úhrady, som si istá, že zavedenie technológie zabezpečujúcej základné právo slobodného pohybu na jednotnom trhu alebo cezhraničnú mobilitu všetkých našich občanov vrátane zdravotne postihnutých občanov, starobných dôchodcov a iných nepresahuje spoločné schopnosti a múdrosť európskych inštitúcií. Alebo v skutočnosti nie je spoločná vôľa pre taký krok? Stojí nejaká krajina v ceste spoločnému riešeniu tohto problému?

(3) Ú. v. ES L 74, 27.3.1972, s. 1.

Jean-Pierre Jouyet. – (FR) Vážená pani predsedajúca, rád by som odpovedal pánovi Rübigovi a pani Doylovej, keďže ich otázky upútali moju pozornosť.

Po prvé, myslím si, že pani Doylová má pravdu. Na zjednodušenie spracovania záznamov pacientov by sa mali použiť všetky technológie. Obzvlášť užitočné sú v tomto prípade elektronické technológie.

Po druhé, pani Doylová, podporujeme spoločné riešenie za predpokladu, že v prípade mobility nebudeme ohrozovať tradície sociálneho zabezpečenia jednotlivých krajín.

Po tretie, súhlasím s pánom Rübigo. Ukázalo sa, že v súvislosti s problémami platby príspevkov sa objavujú právne otázky týkajúce sa dvojitého zdanenia. Pán Rübigo má pravdu.

Pán Rübigo, po minulotýždňovom podrobnom preskúmaní týchto problémov, keďže pochádzame zo susedných krajín, si myslím, že vnútroštátne orgány verejnej správy nie sú vždy náležite školené, presvedčené či dostatočne motivované riešiť tento typ problému. To podľa mňa, aby som odpovedal aj pani Doylovej, predstavuje skutočnú prekážku. Preto potrebujeme spoločný prístup Spoločenstva. Komisia sa musí naozaj veľmi snažiť. Túto prácu posúva dopredu aj predsedníctvo, pretože v každom členskom štáte je administratívny, byrokratický a kultúrny odpor.

Momentálne je otázka cezhraničnej mobility skutočnou témou z hľadiska európskej integrácie, rozvoja novej európskej generácie a jednoducho preto, že našim občanom umožní vidieť praktické výhody Európskej únie. Existuje príliš veľa administratívnych prekážok cezhraničného pohybu, predovšetkým v sociálnej a daňovej oblasti.

To je skutočný problém. Som presvedčený, že to bude vyžadovať hĺbkové reformy a koordináciu medzi inštitúciami Spoločenstva, najmä Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi verejnej správy.

Predsedajúca. – Týmto končím hodinu otázok.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

(Rokovanie bolo prerušené o 19.05 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PRESEDÁ: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

13. Povinnosti zverejňovania a prekladania v prípade určitých druhov spoločností (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0400/2008) pani P-N. Kauppiovej v mene Výboru pre právne veci o návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 68/151/EHS a 89/666/ES týkajúce sa povinností zverejňovania a prekladania v prípade určitých druhov spoločností (KOM(2008)0194 – C6-0171/2008 – 2008/0083(COD)).

Piia-Noora Kauppi, spravodajkyňa. – Vážený pán predsedajúci, táto správa je súčasťou balíka zjednodušenia práva v oblasti obchodných spoločností. Je veľmi dôležité, aby sme sa v Európskej únii snažili zjednodušiť podnikateľské prostredie, aby spoločnosti prosperovali a prispievali tak k rastu európskeho hospodárstva. Cieľom je zníženie administratívnej záťaže v súvislosti s povinnosťami zverejňovania a prekladania v prípade určitých druhov spoločností. Tento návrh je súčasťou rozsiahleho procesu znižovania administratívnej záťaže, ktorý by mal uvoľniť a presmerovať podnikateľské zdroje a tým zvýšiť konkurencieschopnosť európskych hospodárstiev.

V súčasnosti musia spoločnosti podľa 1. smernice v oblasti práva obchodných spoločností zverejňovať určité informácie, ktoré sa musia zapísať do obchodných registrov členských štátov, v národných vestníkoch. Vo väčšine prípadov znamená zverejnenie v národných vestníkoch ďalšie náklady pre spoločnosti bez toho, aby im to poskytlo skutočnú pridanú hodnotu. Preto je cieľom tohto návrhu odstrániť všetky ďalšie povinnosti zverejňovania v národnom práve, ktoré spoločnostiam spôsobujú ďalšie náklady.

Komisia v každom prípade ponecháva členským štátom flexibilitu v oblasti týchto ďalších povinností zverejňovania. Členské štáty môžu mať ďalšie požiadavky, ale mal by ich pokrývať jednotný poplatok, ktorý sa navrhuje pre novú elektronickú platformu.

Všetky členské štáty by mali mať elektronické platformy, ktoré budú obsahovať kompletne informácie a poskytovať prístup k týmto informáciám v elektronickom zázname spoločností v registri. Bol by to nákladovo efektívny a ľahko dosiahnuteľný spôsob poskytovania všetkých potrebných informácií týkajúcich sa spoločností. Niektoré členské štáty už majú tieto elektronické registre a databázy, ale iné zasa tento druh digitálnej databázy nemajú.

Najdôležitejšou vecou je zaviesť jednotný poplatok stanovený členskými štátmi, ktorý bude pokrývať všetky náklady súvisiace s požiadavkami zverejňovania a administratívy. Jednotný poplatok by mal pokrývať aj všetky ďalšie vnútroštátne požiadavky na zverejňovanie informácií v miestnych a regionálnych vestníkoch.

Výbor pre právne veci však chcel zaviesť aj určitú flexibilitu v súvislosti s týmito nákladmi a domnievame sa, že v opodstatnených prípadoch bude možné, aby si členské štáty zachovali ďalšie poplatky.

V súvislosti s 11. smernicou v oblasti práva obchodných spoločností sa tento návrh zaoberá požiadavkami prekladania dokumentov, ktoré majú byť vložené v registroch pobočiek spoločností. Pri zapisovaní pobočky musia spoločnosti vložiť do registra určité informácie o pobočke spoločnosti. Často to vedie k ďalším významným nákladom pre spoločnosti, pretože musia zabezpečiť preklad určitých dokumentov do jazyka členského štátu, kde sa pobočka nachádza, a navyše musia splniť niekedy prehnané požiadavky na súdne alebo notárske overenie takého prekladu. Preto sa teraz snažíme zredukovať povinnosti prekladania zrušením súdneho a notárskeho overovania.

Cieľom je znížiť náklady na preklady a overovanie na minimum. Dôsledkom sú aj výhody pre spoločnosti, plynúce z určitého zníženia nákladov, pričom sa zabezpečí spoľahlivosť prekladov.

Súhlasím s návrhom Komisie a pokúšal som sa formulovať svoje slová tak, aby sa čo najviac zhodovali s návrhom Komisie. Tu v Parlamente však nebolo možné dosiahnuť konsenzus založený na návrhu Komisie.

Do správy sme zaradili niektoré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy na vysvetlenie praktického uplatňovania ustanovení týkajúcich sa nákladov na zverejňovanie a prekladov. Zaviedli sme aj niektoré technické pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, aby sme zabezpečili správne vzájomné odkazovanie na 2. smernicu v oblasti práva obchodných spoločností.

Výbor pre právne veci zaviedol tri kompromisné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené niekoľkými kolegami, podľa ktorých je možné povoliť tieto ďalšie požiadavky zverejňovania, ak sú opodstatnené. Zaradili sme ich však k odôvodneniam, nenachádzajú sa v článkoch. Považujem za veľmi dôležité, že v odôvodneniach sa nachádza odporúčanie pre členské štáty, že môžu využiť túto flexibilitu, ale nevyzývame ich k tomu. Ak má členský štát názor, že jeho spoločnosti naozaj potrebujú toto zverejňovanie v národnom vestníku a členský štát to naozaj chce, môže tak urobiť, ale v článkoch sme neuviedli žiadnu takúto výzvu.

Druhým bodom je to, že som sa osobne pokúšal zaviesť prechodné obdobie, ktoré stále považujem za veľmi dobrú cestu vpred. Počas prechodného obdobia by sa tieto požiadavky zverejňovania zachovali, ale po skončení prechodného obdobia by nám ostala už len elektronická databáza. Myslím si, že tento druh návrhu prechodného obdobia by zohľadňoval problém rozšírenia internetu, konkrétne to, že v niektorých členských štátoch je lepšie internetové pokrytie ako v iných. Po prechodnom období by sme možno dokázali zabezpečiť dostatočné šírenie informácií vo všetkých členských štátoch. Takto by sme mohli vziať do úvahy skutočnosť, že rozšírenie internetu nie je vo všetkých členských štátoch na rovnakej úrovni.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, rád by som poďakoval pani spravodajkyni za jej prácu na tomto dokumente, ktorá sa ukázala zložitejšia, ako sa očakávalo. Náš záväzok znížiť regulačné zaťaženie spoločností berieme veľmi vážne a sme vďační za neustálu podporu Parlamentu v tejto oblasti.

Je však ťažké nebyť sklamaný z niektorých navrhovaných pozmeňovacích a doplňujúcich návrhov k 1. smernici v oblasti práva obchodných spoločností. Dovoľte mi pripomenúť, že Európsky parlament vo svojom uznesení z 12. decembra 2007 o pracovnom programe Komisie na rok 2008 uvítal odhodlanie Komisie dosiahnuť cieľ 25 % zníženia administratívnej záťaže podnikov na úrovni EÚ i národnej úrovni do roku 2012. Parlament uviedol, že to bude považovať za kľúčovú prioritu pre nadchádzajúce mesiace, predovšetkým vo vzťahu k malým a stredným podnikom, a za nevyhnutný krok k dosiahnutiu lisabonských cieľov. Preto Parlament zdôraznil, že legislatívne návrhy preskúma z tohto hľadiska.

Parlament okrem toho svojím uznesením z 21. mája 2008 o zjednodušení podnikateľského prostredia podporil tento konkrétny návrh úprav 1. smernice v oblasti práva obchodných spoločností a súhlasil s tým, že by mal spoločnostiam uľahčiť zverejňovanie informácií, ktoré vyplýva zo zákona. Parlament dôrazne podporil najmä používanie novej technológie.

Správa Výboru pre právne veci, ktorú teraz máme na stole, však úplne podryva cieľ návrhu Komisie. Komisia hodnotením vplyvu odhadla potenciál zníženia na približne 600 miliónov EUR ročne. Podľa návrhu správy by členské štáty mohli pokračovať v udržiavaní všetkého súčasného administratívneho zaťaženia spoločností a dokonca ho zvyšovať. Zatiaľ čo návrh Komisie sa zakladá na myšlienke, že nový nástroj zverejňovania na elektronickej platforme by mal nahradiť súčasné ťažkopádne spôsoby zverejňovania, návrh správy by namiesto zníženia administratívneho zaťaženia priniesol jeho zvýšenie.

Cieľ návrhu Komisie podporila drvivá väčšina zainteresovaných strán. Podporila ho aj veľká väčšina členských štátov počas diskusií v Rade, ktoré sa doteraz konali. Prijatie smernice v podobe, ktorú teraz navrhuje Výbor pre právne veci, by ohrozilo dôveryhodnosť celého procesu znižovania administratívneho zaťaženia.

Ak je cieľom pozmeňovacieho a doplnujúceho návrhu Výboru pre právne veci zabezpečenie financovania novín, ktoré závisia od poplatkov za zverejňovanie od spoločností, s týmto cieľom môže v zásade Komisia súhlasiť. Je však potrebné nájsť iné spôsoby takehoto financovania. Nemôže sa spoločnostiam predpísať tým, že ich bude nútiť plniť povinnosti zverejňovania, ktoré im v dnešnom technologickom prostredí neposkytujú žiadnu významnú pridanú hodnotu.

Margaritis Schinas, *spravodajca Výboru pre hospodárske a menové veci požiadaneho o stanovisko*. – (EL) Vážený pán predsedajúci, v mene Výboru pre hospodárske a menové veci by som vám rád oznámil naše stanovisko. Vo veľkej miere súhlasíme s podstatou tohto návrhu Komisie, ktorý je dobre štruktúrovaný, a, samozrejme, určený na minimalizáciu administratívneho zaťaženia.

Myslím si, že pri prekladaní je zjednodušenie postupov a uznávanie prekladov iných súdnych prekladateľov z iného členského štátu celkom oprávnené a s týmto prístupom úplne súhlasíme.

Teraz sa budem venovať otázke zverejňovania. Náš výbor sa domnieva, ako sa, podľa môjho názoru celkom správne, domnieva aj Výbor pre právne veci, že okrem spoločností sú tu aj občania, ktorí tiež majú právo na informácie. Bohužiaľ, pán komisár, občania nemajú rovnaký prístup k elektronickým médiám, ku ktorým ich smeroval váš pôvodný návrh.

Žijeme v pluralitnej Európe s rôznymi modelmi a rôznymi hodnotami. Vy ako komisár z Írska viete, že výsledok referenda vo vašej krajine, predstava mnohých vašich krajanov o jednom modeli pre celú Európu, nás vyšiel draho. Preto nechceme v Európe zaviesť tento model, keďže veľmi dobre vieme, že v mojej krajine, v mojom regióne, je prístup k internetu obmedzený. Prečo by sme teda mali týchto ľudí, týchto európskych občanov, pripraviť o ich právo dozvedieť sa o veciach, ktoré sa ich týkajú, prostredníctvom iných tradičných kanálov?

Preto som, pán komisár, presvedčený spolu s Výborom pre hospodárske a menové veci a Výborom pre právne veci, že elektronická platforma musí byť povinná a myslím si, že je to celkom správne. Nesmie to však byť jediná platforma. Musíme umožniť prístup k informáciám všetkým európskym občanom. Nechceme situáciu, v ktorej by niekto v nejakom regióne Európy musel zisťovať, čo sa stane v jeho regióne na mobile BlackBerry, pretože tam, kde bývam, veľa ľudí mobil BlackBerry nemá.

Preto som ako zástupca Komisie presvedčený, a myslím si, že by sme mali Rade vyslať rovnaký signál, že musíte vziať vážne do úvahy stanovisko, ktoré sme vyjadrili jednohlasne vo Výbore pre právne veci a drvivou väčšinou vo Výbore pre hospodárske a menové veci. Ak uvažujete o jeho ignorancii, dovolil by som si poradiť vám, aby ste o tom pouvažovali znova, pretože len prostredníctvom produktívneho demokratického dialógu môžeme nájsť vzájomne prijateľné riešenia, ktoré budú prinášať prospech väčšine a nie iba menšine.

Georgios Papastamkos, *v mene skupiny PPE-DE*. – (EL) Vážený pán predsedajúci, Európska rada v marci 2008 nariadila nové, skrátené legislatívne iniciatívy, ktoré sa mali spustiť s cieľom zlepšiť podnikateľské prostredie podnikov v Únii znížením administratívnych povinností a nákladov. Podľa môjho názoru návrh smernice Komisie, o ktorom diskutujeme, prispieva len malou mierou k dosiahnutiu stanoveného cieľa.

Základný problém pre podniky, najmä pre malé a stredné podniky, je, že na zlepšenie byrokratického, legislatívneho a fiškálneho prostredia sú potrebné objektívne podmienky. Zo strany Komisie očakávame v tomto smere ešte výraznejšiu podporu.

V tomto konkrétnom prípade je hlavným cieľom zverejňovania ročnej účtovnej závierky a iných finančných výkazov uplatnenie zásady transparentnosti a verejnej účasti na podnikateľských aktivitách. Nízka úroveň rozšírenia internetu v mnohých členských štátoch Únie však nepredstavuje dostatočnú záruku.

Okrem toho by povinné záznamy vo výhradne elektronickom formáte viedli k strate tisícok špecializovaných pracovných miest v tradičných tlačových médiách. Tlač je navyše základným prvkom princípu transparentnosti a demokratického života Únie a jej prínos pre viacjazyčnosť a rozmanitosť Európskej únie je nepochybný.

Domnievam sa, že kompromis prijatia jednotného poplatku a zachovania súbežnej možnosti zverejňovania v tlačových médiách v spojení so zavedením elektronického registra, ako to formuluje dosiahnutý konsenzus, za ktorý hlasovali všetky, opakujem, všetky frakcie Výboru pre právne veci, je skutočne vyváženým a racionálnym riešením.

Na záver mi dovoľte zdôrazniť, že od Európskeho parlamentu sa požaduje a jeho povinnosťou je zabezpečiť produktívny súlad so zákonodarstvom Spoločenstva pri zachovaní úplnej nezávislosti svojich legislatívnych rozhodnutí. Výbor pre právne veci si želá, ako už bolo uvedené, aby plénum prijalo správu pani Kauppiovej, ktorej k jej práci gratulujem.

Ešte post scriptum pre vás, pán komisár. Neviem, či je konsenzuálny návrh Výboru pre právne veci pre vás sklamaním, ale chcel by som vám povedať, a úprimne dúfam, že hneď po vstupe Lisabonskej zmluvy do platnosti sa zmení, a musí sa zmeniť, kultúra spolupráce medzi Komisiou a Európskym parlamentom. Na to teraz čakáme, na to čaká demokraticky zvolený Európsky parlament.

Ieke van den Burg, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predsedajúci, najprv poviem niečo o postupe. Pán komisár, škoda, že sme o tom nediskutovali dnes ráno, keď sme spolu sedeli, pretože ma trochu prekvapila tvrdosť vášho prejavu k Parlamentu. V súvislosti s postupom by som chcela francúzskemu predsedníctvu vytknúť spôsob, akým sa zaoberalo našimi návrhmi. Nesplnilo totiž žiadne podmienky rokovania alebo pokusu o dialóg o možnom kompromise.

To isté platí aj pre Komisiu. Pri takýchto druhoch problémov je normálne pokúsiť sa o spoločné nájdenie riešenia, ktoré zohľadní záujmy rôznych strán. Mrzí ma, že sa to stalo a dúfam, že na to bude príležitosť v čase medzi plenárnou schôdzou a hlasovaním vo výboroch.

Pokiaľ ide o obsah, myslím, že naše názory sa až tak nelíšia. Som tiež veľmi odhodlaná uvoľniť administratívne zaťaženie. Stále presadzujem systém rozšíriteľného jazyka pre podnikové vykazovanie (XBRL) v účtovníctve a tento druh elektronickej platformy. Myslím si, že všetci súhlasíme s tým, že je to potrebné práve kvôli tomu, že v niektorých členských štátoch ešte úplne nefunguje elektronická spoločnosť. Toto dočasné prechodné riešenie je potrebné, aby členským štátom ostala možnosť používať tento druh papierovej registrácie.

Je to skutočne dočasný problém a riešenie by mohlo byť pragmatické. Tento týždeň som počula, že uplynulo iba 20 rokov od prvého použitia elektronickej pošty a prvého internetového pripojenia, takže za 10 až 20 rokov bude celkom normálne, že sa bude všetko spracovávať elektronicky. Čelíme iba veľmi dočasnému problému a nemali by sme z neho robiť veľkú tému. Mali by sme sa pokúsiť nájsť rozumné, pragmatické riešenie, ktoré, ako nám stále hovoríte, tiež chcete.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, v prvom rade chcem poďakovať našej kolegyni pani Piia-Noore Kauppiovej za jej vynikajúcu správu a za jej úsilie, ktoré viedlo k nájdeniu rozumného riešenia rôznych problémov, predovšetkým problému platformy.

Navrhovaná smernica je súčasťou rozsiahlejších opatrení prijatých s cieľom znížiť administratívne zaťaženie spoločností, zredukovať ich obmedzenia a zvýšiť ich konkurencieschopnosť. My, samozrejme, aktívne podporujeme tento cieľ, ktorý prinesie prospech malým a stredným podnikom. Schvaľujeme vytvorenie elektronickej platformy, ktorá bude obsahovať všetky informácie, a princíp jednotného poplatku, ktorý bude pokrývať všetky náklady súvisiace s potrebným zverejňovaním.

Bolo by však vhodné, aby sa poskytovali čo najlepšie informácie a aby sa umožnilo pokračovanie obvyklých spôsobov zverejňovania, ktoré sú stále potrebné najmä v tlači. Text navrhovaný pani spravodajkyňou po rokovaní, ktorý jednoducho prijal Výbor pre právne veci, umožní členským štátom zachovať obvyklé spôsoby zverejňovania, keďže náklady na ne bude zahŕňať jednotný poplatok za zverejňovanie.

Preto sme sa, pán komisár, držali podstaty návrhu a z platformy sme urobili podmienku, pričom sme zachovali princíp jednotného poplatku. Brali sme však do úvahy okolnosti vo viacerých krajinách bez informačno-technologickej infraštruktúry, ktorú iné krajiny majú, a ich informačné zvyklosti by sme nemali ignorovať.

Pán komisár, viete, že názory občanov sa musia zohľadňovať a že Európa nesmie vyzeráť ako zdroj nových obmedzení alebo problémov. Preto hľadáme flexibilitu, ktorá by brala do úvahy okolnosti v rôznych členských štátoch a ktorá by zachovala hospodárny systém.

Pán Komisár, tvrdo ste povedali, že návrh Výboru pre právne veci podryva stanovisko Komisie. Nemyslím si, že je to presné. Presné nie je ani to, že návrh Výboru pre právne veci zavádza nové formality. Naopak, zhodli sme sa na zachovaní existujúcich formalít a, samozrejme, odmietame zavedenie nových.

Pán komisár, som presvedčený, že Európa musí ukázať, že dokáže znížiť byrokratické a administratívne zaťaženie, pričom bude rešpektovať národné identity.

Manuel Medina Ortega (PSE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcem Komisii poďakovať za predloženie tohto návrhu. Som presvedčený, že je pozitívny a pomôže nám znížiť zbytočné administratívne zaťaženie.

Ako už povedali predchádzajúci rečníci, je povinnosťou tohto Parlamentu zrealizovať veľmi veľkorysú a veľmi altruistickú návrh Komisie. V skutočnosti máme 27 krajín s rozdielnymi právnymi systémami a veľmi rozdielnymi jazykmi. Znamená to, že v každej krajine sa musíme prispôbiť jej okolnostiam, a to aj v otázke jazykov.

Ako však práve uviedol pán Gauzès, a ako to uviedli aj predchádzajúci rečníci, uznanie týchto národných špecifik nesmie viesť k zvýšeným nákladom. Poplatky musia byť jednotné a prípadné ďalšie náklady musia znášať vlády.

Je tu však aj iný problém, problém prekladov. V Európskej únii nemáme spoločný jazyk. Vo všetkých 27 krajinách, dokonca v rámci niektorých krajín, sa hovorí inými jazykmi, ako napríklad v krajine pána komisára. Musíme s tým žiť.

Aj v oblasti práva sa stretávame so skutočnosťou, že sa právne dokumenty líšia. Výbor pre právne veci napríklad predložil pozmeňovací a doplnujúci návrh o overovaní dokumentov a overovaní prekladov. Výbor pre právne veci momentálne pripravuje správu o uznávaní overených dokumentov v rôznych krajinách Európskej únie, ktorá by mala doplniť túto správu.

A nakoniec, som presvedčený, že Komisia pri predkladaní tohto návrhu vykonala dobrú prácu. Pani spravodajkyňa vykonala vynikajúcu prácu a všetci sme sa snažili pripraviť návrh legislatívneho textu, ktorý môže uznať celá Únia. Tento návrh zaručuje práva a zakladá sa na realite Únie, ktorá sa stále buduje a ktorá má rôzne národné právne systémy a rôzne úrovne prístupu k elektronickej komunikácii.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, najprv by som chcela zablahoželať spravodajkyňu pani Kauppiovej k jej vynikajúcej práci, pretože vďaka nej dosiahol Výbor pre právne veci kompromis, ktorý, ako sa pamätám, pán komisár, bol jednohlasne prijatý. Je to teda jasný signál. Zosúladí požiadavku spoločností, predovšetkým malých a stredných podnikov, na jednoduchosť administratívy a právo občanov na informácie, pričom členským štátom ponechá možnosť zachovať požiadavky na zverejňovanie, ak si to želajú.

Som presvedčený, že Európsky parlament bude pokračovať v smere, ktorý udal Výbor pre právne veci. Dvadsaťsedem členských štátov má svoje tradície. Niektoré presadzujú výhradne internet. Iné stále používajú tradičnejšie papierové spôsoby komunikácie. Tieto tradície sa musia rešpektovať. Nezabúdajme na to, že 50 % európskych občanov nemá prístup k internetu. Ak by boli informácie dostupné na jednej elektronickej platforme, tak by tí, ktorí nemajú prístup k internetu alebo dávajú prednosť papieru, nemohli získať informácie o spoločnostiach v ich regióne.

Domnievam sa, že Európsky parlament dobre vie, že jednoduché zrušenie zverejňovania napríklad súdnych alebo právnych oznamov v regionálnych novinách by malo katastrofálne následky. Preto musia byť členské štáty schopné organizovať šírenie informácií prostredníctvom komplementárnych kanálov za špecifických podmienok.

Pán komisár, toto nie je ideologická diskusia. Nemyslíte si, že za súčasných okolností máte na práci aj iné veci ako brániť niečomu, čo v členských štátoch dobre funguje?

Pri neustálej snahe o zjednodušenie niekedy hrozí, že sa veci skomplikujú. Zníženie nákladov? Áno, ale za akú cenu? Uvoľnenie reštrikcií kvôli zvýšeniu konkurencieschopnosti? Áno, ale čo sa stane s konkurencieschopnosťou, keď zjednodušenie prináša riziko vážneho poškodenia celého hospodárskeho

odvetvia? Veľmi by sme chceli, aby si Komisia uvedomila skutočnosť, že podporujeme riešenia, ktoré tlačí umožniť prekonať problémy, ktorým v súčasnosti čelí.

Pán komisár, nemali by ste brániť tradíciám členských štátov. Takýmto konaním ste zodpovedný za riziko prepúšťania určitého počtu novinárov a riziko nedostatku informácií pre väčšinu obyvateľov.

Hľadáme vyváženú smernicu, ktorá bude zahŕňať elektronickú platformu a jednotný poplatok. Sme presvedčení, že sme takéto riešenie dosiahli a musíte rešpektovať hlasovanie Európskeho parlamentu.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, Európsky parlament už dlho upozorňuje na problém zbytočných a neprimerane vysokých administratívnych nákladov, ktoré musia znášať európske podniky. Tieto náklady sťažujú podnikanie a navyše predstavujú prekážku pre zvládnutie výziev dnešného veľmi konkurenčného svetového hospodárstva.

Preto ma teší, že Komisia konečne obrátila svoju pozornosť na tento problém a navrhla využiť skrátený postup pri zmene a doplnení 1. a 11. smernice v oblasti práva obchodných spoločností. Prispeje to k rýchlejšiemu zlepšeniu podnikateľského prostredia európskych podnikov. V prípade 1. smernice by bolo skutočne veľmi dobré, ak by sa z národného práva vypustili všetky ďalšie požiadavky zverejňovania, ktoré zvyšujú podnikom náklady. Navrhovaná elektronická platforma s úplnými informáciami o spoločnostiach a jednotný poplatok pokrývajúci všetky náklady, administratívne alebo tie súvisiace s požiadavkami zverejňovania, bude hospodárne a ľahko dostupné riešenie.

Návrh týkajúci sa 11. smernice v oblasti práva obchodných spoločností sa zaoberá prekladom a overovaním dokumentov, ktoré sa majú vložiť do obchodného registra, pobočky alebo spoločnosti založenej v rôznych členských štátoch. Vzájomné uznávanie prekladov navrhované Komisiou ako spôsob zníženia administratívneho zaťaženia nepochybne prispeje k zníženiu nákladov, ktoré spoločnosti znášajú, pričom zabezpečí spoľahlivosť prekladov. Na záver mi dovoľte zablahoželať spravodajkyni pani Kauppiovej k jej výbornej správe.

Costas Botopoulos (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, chcel by som využiť výsadu posledného rečníka a predniesť jednu politickú a dve technické poznámky k smernici, o ktorej diskutujeme.

Mojou politickou poznámkou je, že dnes sme svedkami vzácnej chvíle v Európskom parlamente, úplnej jednomyselnosti všetkých frakcií Parlamentu, od pravej po ľavicu, v otázke smerovania konkrétnej legislatívnej iniciatívy Parlamentu. Mnohí kolegovia poslanci uviedli skutočnosť, ktorú by som aj ja chcel zdôrazniť, že ide o vzácny prípad a Komisia to musí vo svojom konečnom rozhodnutí nevyhnutne zohľadniť.

Nepodryvame návrh Komisie. Pokúšame sa ho zmodernizovať a urobiť ho ľudskejším, logickejším a praktickejším. To je moja politická poznámka.

Mám dve stručné technické poznámky. V súvislosti s otázkou zverejňovania kolegovia poslanci uviedli, a dodám to aj ja, že je úplne spravodlivé a správne, aby mali členské štáty, v ktorých je prístup k internetu veľmi obmedzený, popri všeobecnom pravidle o elektronickom zverejňovaní možnosť zverejňovania v tlači zo zrejmych spoločenských a finančných dôvodov.

Chcel by som sa stručne vyjadriť k otázke prekladu, s ktorým nie je vôbec žiadny problém. Možnosť mať len jeden uznaný preklad nám dáva praktické riešenie. Predložená otázka prekladu nie je otázkou jazyka, nie je ani otázkou transparentnosti ani otázkou štýlu. Je to praktická otázka, ktorá sa dá vyriešiť veľmi jednoducho uznávaním prekladu.

Preto je rozdiel medzi politickými a technickými otázkami. Nepodryvame tento návrh, zlepšujeme ho.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, rád by som na začiatok povedal, že keby pani leke van den Burgová predniesla túto otázku ráno, s potešením by som sa jej venoval. Pýtal som sa vás, či máte nejaké ďalšie otázky, ktoré by ste chceli predniesť, a keby ste mali, spolu by sme sa im venovali. Keby ste predniesli hocikaký problém vrátane počasia v Írsku, taktiež by som sa s vami o ňom rozprával. Nemám žiadny problém tak urobiť.

Vôbec nemám problém s tým, o čom Európsky parlament rozhodne, pretože je to vaša práca a musíte si ju robiť. Ale musíme pamätať na to, čo stojí v pozadí tohto konkrétneho návrhu, a keďže ja si vážim vaše stanovisko, rád by som vás požiadal, aby ste si vy vážili to moje.

Tento konkrétny návrh bol predložený v súvislosti so znížením administratívnej záťaže pre malé spoločnosti. Bol súčasťou zjednodušenia podnikateľského prostredia. Existujú odhady, čo by tento návrh priniesol:

zníženie nákladov o 600 miliónov EUR ročne. Takže dôvodom predloženia tohto návrhu bolo zníženie administratívnych nákladov pre malé podniky. Ako som zdôraznil v mojich predchádzajúcich pripomienkach, Európsky parlament v mnohých uzneseniach kladne prijal celý projekt zníženia nákladov.

Pri predložení návrhu sa teda vychádzalo z týchto súvislostí. S týmto konkrétnym návrhom sme prišli v duchu myšlienky zníženia administratívnych nákladov a zjednodušenia pre menšie podniky.

Sotva môžete odo mňa očakávať, že prijmem pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zo strany Európskeho parlamentu, ktoré namiesto znižovania administratívnych nákladov znamenajú úplný opak, a to ich zvyšovanie. Ak si Európsky parlament myslí, že v tomto konkrétnom prípade výhody spočívajú v zachovaní postupu, ktorý chce, nech je tak. Ide o absolútne oprávnené stanovisko. Ale nedá sa zosúladiť s pôvodným cieľom, ktorý ste predložili a ktorým bolo zníženie nákladov. Ak sa Parlament a ostatní domnievajú, že by to malo ostať takto zo všetkých dôvodov, ktoré ste popisali, sotva môžete odo mňa očakávať, že vstanem a budem s vami súhlasiť v tom, že tento krok zníži administratívne náklady, keďže vedie k opaku. V skutočnosti zvýši náklady namiesto toho, aby ich znížil.

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy predložené dvomi výbormi Európskeho parlamentu znamenajú, že jedinou zmenou, ktorú by členské štáty mali prijatím tejto smernice zaviesť, by bolo uzákonenie elektronickej platformy. Úspory, ktoré sme podľa nášho pôvodného návrhu očakávali a ktoré sme odhadovali vo výkaze o vplyve, ako som povedal, vo výške približne 600 miliónov EUR ročne, by neprinesli žiadne zníženie v súčasnej administratívnej záťaži. Takže prijatie smernice, ktorá nevedie k žiadnemu zníženiu, ale len ku kozmetickým zmenám, by bolo určite zlým znakom, pokiaľ ide o celkové zníženie administratívnej záťaže, o ktorej sme hovorili.

Rád by som teda požiadal poslancov Európskeho parlamentu, aby rešpektovali aj moje stanovisko. Ak sa názor Parlamentu bude pridržiavať tohto smeru, a zajtra sa uskutoční o tom hlasovanie, je to váš názor a máte plné právo na takéto stanovisko. Nemám s tým žiadny problém. Ale musíte rešpektovať moje stanovisko v tom zmysle, že sotva prijmem pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré sa nesú v opačnom duchu ako pôvodný zámer predloženia tohto návrhu. Nemali by sme sa hádať, no ja nebudem ten, kto to tu postaví na hlavu a povie, že všetko, čo Európsky parlament robí, je správne, pretože tu ide o zvyšovanie administratívnych nákladov a nie o ich znižovanie.

Môžem si vypočúť vaše dôvody na zachovanie súčasnej situácie, ktoré ste predložili, a možno v nich je určitá opodstatnenosť. Ale to nie je to, čo sme začali robiť, to nie je dôvod, pre ktorý sme predložili tento konkrétny návrh. Takže, *c'est la vie!*

Piia-Noora Kauppi, spravodajkyňa. – Vážený pán predsedajúci, chcela by som vysloviť pripomienku k postupu. Pani van den Burgová už poznamenala, že francúzske predsedníctvo nezaobchádzalo s týmto materiálom veľmi dobre. Snažili sme navrhnúť niekoľko možností pre trialóg, aby sme prerokovali možné kompromisy. Žiaľ, francúzske predsedníctvo nie je ochotné sa týchto stretnutí zúčastniť. Nie je ochotné pripraviť stretnutia v pracovnej skupine Rady, aby sa prerokoval ďalší postup. Taktiež tu dnes nie je prítomné, aby sme prerokovali túto veľmi dôležitú záležitosť.

Stanovisko Výboru pre právne veci dáva členským štátom veľkú mieru pružnosti. Dáva im oveľa viac pružnosti, ako je podľa mňa vhodné. Stanovisko Výboru pre právne veci však zachádza tak ďaleko, ako len môžeme ísť. V súčasnosti je to jediný návrh predkladaný v Parlamente. Mój názor je, že ak Rada nie je schopná prijať stanovisko Parlamentu, to znamená stanovisko Výboru pre právne veci, o ktorom sa bude hlasovať zajtra, ako sme ju požiadali, potom musíme pristúpiť k druhému čítaniu.

Nemôžeme dovoliť Rade, aby sa s nami zahrávala. Ak sa návrh neprijme v takej podobe, v akej bude Parlament o ňom zajtra hlasovať, potom určite budeme v postupe meškať. Projekt nebudeme mať pravdepodobne hotový pred voľbami a je tu možné riziko, že Komisia tento návrh stiahne. Myslím si, že by nás veľmi sklamal, keby Rada nemala za týmto návrhom kvalifikovanú väčšinu a keby neprišla s návrhom, ako dosiahnuť kompromis.

Chceli by sme rokovať o kompromisoch. Ja osobne by som bola veľmi rada, keby Rada v trialógu navrhla niečo, na čom by sme potom mohli postaviť kompromis, ale ona sa skrýva, nezúčastňuje sa stretnutí a neorganizuje trialógy. Necháva nás vo veľmi ťažkej situácii.

Preto sa v súvislosti s rokovaniami o postupe znepokojujem. Dúfam, že Komisia návrh nestiahne. Dúfam, že stále bude možnosť nájsť kompromis, ktorý by vyhovoval všetkým členským štátom aj Európskemu parlamentu.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

14. Európska štatistika (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0349/2008) pána A. Schwaba v mene Výboru pre hospodárske a menové veci o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o európskej štatistike (KOM(2007)0625 – C6-0346/2007 – 2007/0220(COD)).

Andreas Schwab, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, na úvod by som chcel vyjadriť ľútosť nad tým, že pán komisár McCreevy opúšťa Parlament, keďže s týmto materiálom mohol zažiť záver veľmi úspešného a pomerne dlhého postupu s Európskym parlamentom. Táto skúsenosť teraz čaká na vás, pán komisár Almunia. Som veľmi rád, že dnes môžeme úspešný a dlhý proces doviesť k záveru pri prvom čítaní s vysokou mierou konsenzu. Na začiatok by som rád, na rozdiel od predchádzajúceho materiálu, poďakoval slovinskému a francúzskemu predsedníctvu Rady za vytrvalé a niekedy namáhavé rokovania, ktoré ste viedli, aby ste dosiahli kompromis.

Tento materiál tiež zahŕňa zníženie administratívnej záťaže, pokiaľ ide o štatistiku v Európskej únii, takisto ako aj o spoločnosti na miestnej úrovni. Preto sa domnievam, že túto správu môžeme chápať v kontexte znižovania byrokracie. Napríklad v Nemecku je miera nákladov pre oficiálne štatistiky podľa výpočtov *Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung* (Nemeckého inštitútu pre hospodársky výskum) menšia než 10 % z celkových nákladov administratívneho systému, pokiaľ analyzujeme celé hospodárstvo. To je približne 230 miliónov EUR. Ak my ako Európska únia chceme mať túto situáciu naozaj pod kontrolou, verím, že prostredníctvom zníženia povinností vyplývajúcich zo štatistiky spravíme dôležitý krok smerom k menšej byrokracii. Ďakujem za váš návrh, pán komisár Almunia.

Teraz by som rád konkrétne prerokoval nové nariadenie o európskej štatistike. Nariadenie o európskej štatistike predstavuje právnu štruktúru na tvorbu štatistík na európskej úrovni a prepracúva existujúci základný právny rámec na tvorbu štatistík na európskej úrovni. Hoci tu dnes nie sú tieňoví spravodajcovia z ďalších skupín, aj tak by som vám rád pri tejto príležitosti poďakoval za konštruktívnu spoluprácu. Rokovania neboli ľahké, no na svojom konci boli úspešné.

Návrh je časťou celej série nariadení, ktoré Komisia v súčasnom legislatívnom období prijala v súvislosti s tvorbou a distribúciou štatistík a o ktorých sa vo Výbore pre hospodárske a menové veci diskutovalo. V obsahu tohto návrhu nariadenia urobíme nasledovné zmeny. Zmeníme Európsky štatistický systém a upravíme jeho činnosť v práve Spoločenstva. Určíme úlohu národných štatistických úradov v Európskom štatistickom systéme, súčasne zabezpečíme, aby sa zásada subsidiarity naďalej plne uplatňovala v členských štátoch tak, ako sa stanovilo, a budeme sa snažiť o uvedenie Európskeho kódexu štatistických postupov a jeho zakotvenie v práve Spoločenstva. Z tohto hľadiska dostávame odpoveď na náročnú situáciu týkajúcu sa štatistík po zavedení eura v niektorých členských štátoch Európskej únie. Na záver, návrh zriaďuje dva rozdielne orgány, partnerskú skupinu pre EŠS a Výbor pre EŠS, ktoré nahrádzajú doterajší Výbor pre štatistické programy.

Jasné hlasovanie výboru a úspešný dialóg dokazujú, že sme dosiahli súdržné právne predpisy. V posledných minútach, ktoré mi ostávajú, by som rád predstavil tento legislatívny projekt ešte raz v súvislosti s dvomi dôležitými otázkami. Dokázali sme zabezpečiť, že v budúcnosti toto nariadenie umožní Eurostatu, ktorý má získavať dôležité hospodárske kritériá, rýchlejší a neobmedzený prístup ku všetkým štatistickým údajom. Takýmto spôsobom zaistíme o trochu väčšiu transparentnosť štatistík na európskej úrovni a tým aj väčšiu konkurencieschopnosť v eurozóne. Sú to dobré správy, najmä v súvislosti s finančnou krízou a náročnými rokovaniami o štatistickom systéme.

Po druhé, domnievam sa, že je veľmi dôležité, aby táto správa ešte viac posilnila vedeckú nezávislosť štatistík. Ide o pozitívny signál pre tých, čo pracujú v tejto oblasti. Na záver, som veľmi rád, že sme dosiahli kompromis medzi všetkými členskými štátmi. Viem, hoci sú dnes lavice Rady prázdne, že to pre mnohých nebolo ľahké, ale verím, že s týmto návrhom nariadenia dokážeme uspokojiť všetkých zainteresovaných a že s ním môžeme byť spokojní. Rád by som vám poďakoval za pozornosť a úspešnú spoluprácu.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, oficiálna štatistika hrá nepochybne ústrednú rolu v dnešnej spoločnosti. Inštitúcie, tvorcovia politiky, hospodárske subjekty, trhy

a jednotlivci sa vo veľkej miere spoliehajú na štatistiky, aby čo najpresnejšie opísali vývoj v hospodárskej, spoločenskej, ekologickej, kultúrnej sfére a ďalších.

Štatistické informácie sú oporou transparentnosti a otvorenosti politických rozhodnutí, a preto úradná štatistika predstavuje verejné blaho poskytovaním základu na bezproblémové fungovanie demokracie. Európska štatistika je na európskej úrovni stále dôležitejšia pre rozvoj, zavedenie, sledovanie a hodnotenie politik, o ktorých sa rozhodlo tu v Parlamente a Rade a ktoré navrhujeme v Komisii.

Cieľom návrhu Komisie, o ktorom sa dnes hovorí, je prepracovanie základného právneho rámca na tvorbu štatistík na európskej úrovni. Chcem oceniť dôkladnú prácu, ktorú v konštruktívnom duchu vykonal tento Parlament, a najmä pán Schwab ako spravodajca a pani Ferreirová, ktorá tu dnes nie je, ale zastupuje ju pani van den Burgová, a pani Starkevičiūtėová, ktorí pracovali v spolupráci s Eurostatom a Komisiou na tom, aby sme dospeli k tejto rozprave.

Toto prepracovanie je vedené zmenami v spoločnosti a potrebou jasnejšieho vymedzenia úlohy Európskeho štatistického systému (EŠS). Predchádzajúce nariadenie o tejto téme je z roku 1997. Odvtedy sa veľa vecí zmenilo, čo si vyžiadalo toto prepracovanie. Toto prepracovanie dá nový podnet na vznik spolupráce medzi národnými štatistickými úradmi 27 členských štátov a Eurostatom a nepochybne bude predstavovať základ na riešenie štatistických úloh v budúcnosti.

Toto prepracovanie je navyše vyvrcholením série opatrení, ktoré prijala Komisia od roku 2005 s podporou tohto Parlamentu a Rady na modernizáciu riadenia Európskeho štatistického systému. V tomto procese sa zriadilo Európske poradné grémium pre riadenie v oblasti štatistiky a Európsky poradný výbor pre štatistiku, ktoré už onedlho začnú fungovať.

V súvislosti s tým, ako navrhuje nové nariadenie, v záujme zvýšenia dôvery v európsku štatistiku musia mať štatistické úrady nezávislosť v odbornej oblasti a pri tvorbe európskej štatistiky musia zabezpečiť nestrannosť a vysokú kvalitu v súlade so zásadami ustanovenými v Európskom kódexe štatistických postupov schválenom Komisiou v jej odporúčaní o nezávislosti, integrite a zodpovednosti národných štatistických úradov a štatistického úradu Spoločenstva.

Tiež by som mal okrem zásad, ktorými sa riadi návrh Komisie a ktoré sa nachádzajú v správe pána Schwaba, spomenúť cieľ, ktorým je skutočnosť, že navrhované zlepšené legislatívne prostredie európskej štatistiky by malo reagovať najmä na potrebu minimalizácie administratívneho zaťaženia podnikov a prispieť k všeobecnejšiemu cieľu zníženia administratívneho zaťaženia, ktoré vzniká na európskej úrovni.

Na záver musím, vážený pán predsedajúci, ešte raz poďakovať pánovi spravodajcovi Schwabovi a celému Výboru pre hospodárske a menové veci za ich skvelú prácu s cieľom poskytnúť Únii dôveryhodnejšiu a spoľahlivejšiu štatistickú štruktúru. Tá sa v súvislosti s úplnou bezpečnosťou javí ako nesmierne potrebná v čase krízy, v ktorej bude tvorba štatistiky, najmä štatistiky štátneho rozpočtu, hrať ešte významnejšiu úlohu.

Ieke van den Burg, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predsedajúci, sú obdobia, keď by politici možno radi ovplyvnili štatistiku, predovšetkým v týchto časoch. Ak sú hospodárske štatistiky veľmi zlé, možno by ste ich radi odstránili a predstavovali si, že je to inak a že to neovplyvňuje povahu spotrebiteľov atď.

Plne súhlasím s tým, čo všetci o tejto správe hovoria, že dobré, pravdivé a spravodlivé štatistiky sú dôležitým nástrojom pre politiku a že z tohto významného dôvodu musíme mať nezávislé štatistické orgány, ktoré budú tieto štatistiky poskytovať.

Taktiež by som chcela poďakovať pánovi spravodajcovi a Komisii za návrhy tohto nariadenia. Spolupráca s Radou bola dobrá, čo nám umožnilo dosiahnuť kompromisy v tomto dokumente. Dôležité je, aby sme mali tieto nezávislé orgány, jasné kontaktné miesto pre Komisiu v členských štátoch. Pre Európsky štatistický systém je dôležité zahrnúť do európskych právnych predpisov Európsky kódex štatistických postupov, ktorý vypracovali experti. Myslím si, že je to veľký úspech, a dúfam, že bude fungovať, že nám pomôže poraziť zlú štatistiku, že vďaka nemu budeme čeliť prichádzajúcemu hospodárskemu poklesu a získame konkrétnejšie opatrenia, aby sme proti nemu bojovali.

Margarita Starkevičiūtė, v mene skupiny ALDE. – (LT) Venujeme sa veľmi dôležitému dokumentu, ktorý by mal pomôcť reformovať Európsky štatistický systém. Rada by som zdôraznila, ako urobili aj moji kolegovia, že pán spravodajca Európskeho parlamentu, pracovná skupina pre štatistickú reformu a odborníci z Rady, predsedníctvo a Komisia boli pri príprave tohto dokumentu veľmi dôslední. Je to krásny príklad nášho spoločného úsilia. V posledných dňoch sme boli unavení z mnohých problémov, možno sme sa navzájom

obviňovali, ale ak pracujeme všetci spolu, môžeme dosiahnuť veľmi dobré výsledky. Skupina ALDE podporuje predložený návrh a verí, že prednesie naše nariadenia v oblasti štatistiky.

Štatistika musí byť predovšetkým spoľahlivá, chránená pred vplyvom rozličných záujmových skupín. Dnes môžeme mať občas pochybnosti najmä v súvislosti s kvalitou štatistiky štátnych financií. Keď hovoríme o štatistike finančného trhu, máme tu problémy s dôvernosťou a tiež tu musíme spolupracovať s Európskou centrálnou bankou.

Kvalita štatistických údajov závisí nielen od kvality práce špecializovaných inštitúcií, ale aj od použitých metód, a my by sme chceli, aby akademické inštitúcie mali v ich príprave aktívnejšie postavenie.

Získavanie štatistických údajov musí byť efektívnejšie organizované, využívajúc údaje z existujúcich štátnych registrov, musí používať zovšeobecnené metódy, a tak znižovať administratívne zaťaženie pre štatistické správy o podnikaní. V tejto oblasti máme iste veľa nevyužitých rezerv.

V dnešnom svete je hospodársky a spoločenský rozvoj dynamický, preto by štatistické údaje mali byť prezentované efektívnejším spôsobom, aby sme rozhodnutia mohli prijímať rýchlejšie. Dúfajme, že nám štatistická reforma pomôže vyriešiť aj tento problém.

Európsky štatistický program je financovaný z rozpočtu Európskej únie. Rada by som dúfala, že predložený návrh umožní týmto programom lepšiu koordináciu, čo zabezpečí, že prostriedky Spoločenstva budú efektívnejšie využívané.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcem znovu poďakovať pánovi spravodajcovi a poslancom, ktorí práve predniesli svoj prejav, za ich skvelú prácu. Ako povedala pani Starkevičiūtėová, spoločná práca prináša takéto výsledky, ktoré sú dobré pre všetkých. Dúfam, ako aj my všetci, že pomocou týchto vynikajúcich štatistík budeme môcť čoskoro našim občanom poskytnúť dobré správy o hospodárskej situácii.

Andreas Schwab, spravodajca. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, ďakujem veľmi pekne za užitočné pripomienky na záver a najmä za prospešnú spoluprácu. Nechcem opakovať to, čo sme tu už povedali. Preto by som rád spomenul dve veci, na ktoré by sme, podľa mňa, mali myslieť v nadväznosti na diskusie o tejto správe. Po prvé, faktom je, že sa zaoberáme článkom 285 Zmluvy o EÚ, ktorý sa venuje vedeckej nezávislosti štatistických úradov. V tejto správe sme silno zdôraznili nezávislosť v odbornej oblasti, keďže sme zistili, že s tým boli v minulosti problémy. Tiež by sme to v primárnom práve mali vhodne zakotviť v určitom bode, aby sme zaistili dlhotrvajúcu zrozumiteľnosť. Chcel by som však veľmi jasne dodať, že v súvislosti s nemeckým právom toto neznamená, že môžeme mať nezávislosť vo vzťahu k nariadeniam o dohľade v odbornej oblasti.

Po druhé, správa vo veľkej miere nariaďuje stanovenie priorít pre tvorbu štatistických údajov a ich zaznamenávanie. Pani Starkevičiūtėová na to tiež upozornila. Pán komisár Almunia, verím, že stanovením týchto priorít tiež dokážeme znížiť štatistickú záťaž pre stredné podniky zo strednodobého hľadiska, keďže budeme môcť s väčšou zameranosťou hľadať údaje, ktoré pre naše štatistiky potrebujeme. Majúc toto na pamäti, ďakujem veľmi pekne. Verím, že hlasovanie zajtra rýchlo prebehne.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

15. Systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov – Finančná pomoc pre členské štáty (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je spoločná rozprava na tieto témy:

– správa (A6-0450/2008) pani Berèsovej v mene Výboru pre hospodárske a menové veci o návrhu nariadenia Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 332/2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov (KOM(2008)0717 – C6-0389/2008 – 2008/0208(CNS)),

– vyhlásenie Komisie o finančnej pomoci pre členské štáty.

Pervenche Berès, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, všetci si vysoko ceníme význam dnešného rokovania, ktoré sa ukrýva pod týmto nejasným názvom a nadväzuje na žiadosť Maďarska o financovanie,

s ktorou sa najprv obrátilo na Medzinárodný menový fond (MMF). Európska únia sa problému venovala, aby preverila podmienky, za ktorých by mohla poskytnúť pomoc jednému z členských štátov.

Pravdou je, že medzi členmi Výboru pre hospodárske a menové veci prebehla diskusia o tom, prečo sa Maďarsko najprv obrátilo na MMF. To je otázka pre Maďarsko ako krajinu, ako člena Európskej únie fungujúcej niekoľko rokov a aj pre inštitúcie Európskej únie v tom zmysle, že očividne sme v tomto období neboli dostatočne schopní vytvoriť prostredie dôvery, prostredie solidarity, prostredie spolupráce a umožniť krajine ako Maďarsko nachádzajúcej sa v súčasnej ťažkej situácii, aby za prvú oblasť solidarity, prvú oblasť spolupráce pokladala Európsku úniu.

Na záver, verím, že plán vytvorený pre systém pomoci pre platobné bilancie na základe článku 119 dosiahnutý vďaka iniciatíve Komisie a pána Almuniu, ktorému ďakujem, nám spoločne s MMF umožní najsť vhodné riešenie.

Zrejme si všetci teraz myslíme, že, žiaľ, situácia v Maďarsku nie je ojedinelý prípad. Musíme určitým spôsobom zvýšiť ochranu, aby Európska únia vyhovelá takýmto požiadavkám.

V uznesení, ktoré sme prijali vo Výbore pre hospodárske a menové veci a ktoré, dúfam, zajtra plenárne zasadnutie podporí, žiadame Komisiu, aby preskúmala, ako a či banky niektorých členských štátov Únie prispeli k zhoršeniu tejto situácie.

Domnievam sa, že pre Európsky parlament je to dôležitá informácia v súvislosti s nadchádzajúcou rozpravou a skupina pána Jacquesa de Larosièra ju bude bezpochyby následne skúmať.

Taktiež sme povedali, že si v podstate myslíme, že návrh Rády mal zvýšiť úroveň pomoci na stanovenú hranicu, čo sme prijali vo viere, že to možno nebude posledné rokovanie, ktoré s Komisiou budeme mať. V tomto štádiu chápeme, že je to základ pre dohodu v rokovaníach s Radou, a preto túto situáciu prijímame.

Dúfame, že v budúcnosti Európska komisia, Rada a Parlament budú pravidelne odsúhlasovať tieto sumy, pretože v roku 2002, keď Európsky parlament hlasoval o nariadení, ktoré teraz meníme a doplníme, sme žiadali, aby sa zaviedla pravidelná aktualizácia. Žiaľ, musím povedať, že sme mali očividne pravdu. Preto vás o to znovu žiadame, pán komisár, a verím, že je pochopiteľné žiadať, aby sa to robilo takýmto spôsobom.

Na záver, vo Výbore pre hospodárske a menové veci som požiadala o nástroje a postupy článku 100 Zmluvy, čo by nám umožnilo podporiť niektoré členské štáty v širšom zmysle, nielen na základe problémov platobných bilancií. Žiaľ, Výbor pre hospodárske a menové veci ma nepodporil, no využívam moje postavenie spravodajkyne a nalieham na Komisiu, aby prešetrila tento mechanizmus, ktorý nám Zmluva ponúka a ktorý sme doteraz plne nevyužívali.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážený pán predsedajúci, pani Berèsová, dámy a páni, keď zakladatelia Európskej únie písali Rímsku zmluvu, mali predstavu zahrnúť do jedného z jej článkov mechanizmus na pomoc členským štátom, ktorých platobné bilancie sú vážne ohrozené.

Táto predstava v článku Rímskej zmluvy sa v procese postupných reforiem zachovala a teraz sa nachádza v článku 119 súčasnej Zmluvy. Po mnohých rokoch jej nepoužívania Komisia teraz využíva tento právny základ na pomoc členským štátom, ktoré naliehavo potrebujú pomoc, konkrétne Maďarsku.

Tento článok Zmluvy bol ustanovený v nariadení z roku 2002, ktoré sme využili v prípade Maďarska a ktoré teraz navrhujeme na zmenu a doplnenie v súvislosti s maximálnym limitom sumy, ktorá sa na pomoc členským štátom s takýmito problémami môže poskytnúť.

Včera sme tu v Parlamente hovorili o desiatich rokoch fungovania Hospodárskej a menovej únie. Dnes hovoríme o hospodárskej situácii. Včera a opäť dnes sme rokovali o problémoch, ktoré táto situácia spôsobila. Žiaľ, mimo eurozóny je niekoľko členských štátov EÚ, ktorých makroekonomická a finančná nerovnováha ich stavia do obzvlášť zraniteľnej pozície prostredníctvom nátlaku trhu.

V prípade Maďarska a v súvislosti s týmito problémami maďarské orgány oslovili Medzinárodný menový fond (MMF). Hneď potom, ako kontaktovali MMF, oslovili Európsku komisiu.

Ako som povedal maďarským orgánom, pre členský štát to nebol správny postup. Logický postup je najprv kontaktovať európske orgány a potom, keď je to nevyhnutné, a v prípade Maďarska to určite nevyhnutné bolo, spoločne kontaktovať MMF.

Musím vám všetkým povedať, že MMF a jeho generálny riaditeľ pán Strauss-Kahn ukázali, že sú absolútne otvorení spolupráci medzi MMF a Európskou komisiou, európskymi orgánmi a členskými štátmi EÚ, ktoré sú členmi eurozóny a potrebujú prístup k prostriedkom z MMF.

V prípade Maďarska sme konali v spolupráci. Hoci začiatok postupu nebol správny, konečný výsledok správny je, keďže sme spolupracovali. Európska únia poskytne Maďarsku 6,5 miliárd EUR v rámci balíka globálnej pomoci, ktorý je vo výške 20 miliárd EUR. Taký istý prístup, ale teraz podľa správneho postupu – najprv kontaktovať európske orgány a potom spoločne MMF, sa v súčasnosti používa aj v prípade ďalšej krajiny.

Žiaľ, situácia je natoľko vážna, že to pravdepodobne nebude posledný prípad. Prinajmenšom by sme mali byť pripravení na to, že sa objavia ďalšie takéto prípady, ďalšie členské štáty, ktoré potrebujú takýto druh pomoci. Preto sme v rovnakom čase, keď sme Rade predkladali návrh na pomoc Maďarsku podľa článku 119 Zmluvy a nariadenia z roku 2002, tiež predkladali návrh na zvýšenie maximálneho limitu pomoci ustanoveného v nariadení z roku 2002 na 25 miliárd EUR.

Dúfajme, že nebudeme musieť použiť tieto prostriedky, ale túto možnosť nemôžeme vylúčiť. Ak ich budeme musieť použiť, potom musíme ukázať našu solidaritu, ako to urobili zakladatelia Rímskej zmluvy v roku 1957, a tiež musíme počítať s možným zvýšením limitu nad 25 miliárd EUR, ak to bude potrebné. V dôsledku toho by som rád požiadal Parlament, že keď budeme v prípade potreby o tejto otázke rokovať v budúcnosti, aby preukázal takú istú dobrú vôľu, akú tu s potešením môžem vidieť dnes. Rád by som požiadal Parlament, aby rýchlo a flexibilne poskytol stanovisko k pomoci, pretože kvôli svojej povahe a charakteru bude naliehavá.

Máme tu prvky v návrhu uznesenia, ktorý predložil Parlament, spolu s rozpravou o návrhu zvýšiť limit finančnej pomoci pre platobné bilancie, s ktorými súhlasím. Tie sa zaujímajú o zraniteľnosť niektorých našich členských štátov a potrebu odhadnúť, ako sa môžeme chrániť a ako môžeme chrániť tie členské štáty, ktoré sú takto zraniteľné, ako je to v prípade Maďarska, ale môže sa tak stať aj v prípade ďalších krajín.

Túto ochranu stability hospodárstiev a finančných situácií členských štátov musíme zosúladiť s voľným pohybom kapitálu a zásadami, na ktorých je vnútorný trh postavený. Potrebné je však uvedomiť si, že musíme reagovať na zbytočné riziká a situácie, v ktorých určité súkromné záujmy môžu ohroziť vyššie záujmy občanov členských štátov a hospodársku a všeobecnú bezpečnosť našich štátov.

Náležite som zväzil návrhy z tohto návrhu uznesenia. V Komisii ich ohodnotíme a naše závery poskytneme Výboru pre hospodárske a menové veci. Ako povedala pani Berèssová, tiež ich poskytneme pánovi De Larosièreovi, aby jeho skupina mohla predstaviť svoje závery v rámci obdobia určeného pre jej prácu, čiže do marca.

Zsolt László Becsey, v mene skupiny PPE-DE. – (HU) Vďaka za slovo, vážený pán predsedajúci. Faktom je, že čelíme smutnej situácii, keďže musíme rokovať o požiadavke o okamžitú pomoc. Povedal by som však, že môžem spomenúť niečo pozitívne, pretože Európska únia po dlhom hľadaní, ktoré vôbec nebolo ľahké, nakoniec objavila článok 119 a právny základ na poskytnutie takejto pomoci. Dlhý čas, ako ukazujú vyslané správy z Maďarska, nemohla na takýto čin nájsť právny základ.

Predtým, než budem pokračovať, objasníme si pre to dôvody. Jeden dôvod je konvergencia, ako sme včera hovorili, alebo skôr jej nedostatok. V uplynulých rokoch sa neuskutočnili žiadne opätovné investície do pohybu kapitálu z východu na západ v rámci EÚ a dôsledkom toho tu máme enormné odčerpávanie kapitálu z východných členských štátov do západných. Znamená to, že čelíme pokračujúcej nevyrovnanej bilancii platieb, ktorá okrem toho zabráni skutočnej konvergencii.

Ďalším problémom je, že systém dohľadu je evidentne neúplný, keďže krajiny, ktoré nepoužívajú euro, si jednoducho môžu urobiť dlhy v cudzej mene. Ak som správne počul, doteraz Európska únia nemala úplne moc, hoci podľa mňa má hlas, aby povedala týmto krajinám, že „majú byť opatrné, nemajú dovoliť obyvateľom a podnikom nekonečne a nezmyselne sa zadlžovať v cudzej mene, pretože by sa mohli dostať v čase krízy do problémov“, a tak tento problém naozaj vznikol.

Preto sa dohľad musí rozšíriť, aby zahŕňal aj toto, a mal byť rozšírený už veľmi dávno, pretože ako hovorím, Komisia má silný hlas v strednej a východnej Európe a môže sa ozvať.

Kríza teraz nastala. Maďarská vláda sa najprv bez obáv obrátila na Medzinárodný menový fond (MMF), to vieme, ale hovorí, že sa samozrejme pokúsila osloviť aj EÚ, ktorá sa systematicky snažila nájsť právny základ. Vláda tiež hovorí, že jej chýbajú potrebné možnosti na analyzovanie krízy. Na to poviem, nechajte nás, aby sme ich vytvorili. Nemalo by to znamenať, že každý sa musí spoliehať na MMF vždy, keď potrebuje analýzu

krízy. Čo si bude svet o nás myslieť, ak sa pokúsime použiť fondy MMF na záchranu členských štátov s počtom obyvateľov 1 – 1,5 milióna pred nevyváženou bilanciou platieb?

Krízový mechanizmus nebude fungovať, keď systém musí v čase krízy zastaviť odčerpávanie kapitálu z krajín mimo eurozóny, napríklad v menovej sfére, pretože to je čas, keď odčerpávanie začína skutočne fungovať. Dokonca ani Európska centrálna banka nemôže veľa urobiť, pretože napriek pokrytiu vo forintoch nechce v skutočnosti pomôcť s problémom likvidity, hoci Maďarsko potrebovalo len likviditu zahraničnej meny, keďže banky neboli vo veľkých dlhoch.

Pokiaľ ide o maďarskú správu, jej analýza z roku 2006 začala so zlepšujúcou sa situáciou. Trochu mi to pripomína Černobyľ v roku 1986, keď v prvý deň oznámil, že nemá žiadne problémy, a potom sa situácia plynule zlepšovala. Nakoniec sme sa obávali negatívneho žiarenia. Tak, ako aj v tomto prípade, každý zabúda. Začali sme tým, čo sa dialo do roku 2006 a odvtedy sme svedkami vážneho nedostatku dohľadu nad obehom peňazí.

Chcel by som poznamenať, že limit 25 miliárd EUR je podľa mňa veľmi nízky. Od začiatku hovoríme, že chceme spolupracovať s MMF, hoci je veľmi ťažké predstaviť si horšiu situáciu ako spoliehanie sa na MMF.

Samozrejme, pre Európsky parlament bude veľmi dôležité, aby sa zapojil a zároveň aby konal rýchlo. Podľa môjho názoru sa tieto dve veci dejú teraz naraz, za čo som Komisii aj Parlamentu veľmi vďačný. Zopakoval by som však, že by sme mali vytvoriť mechanizmus, ktorý zabráni opakovaniu rôznych nešťastí, ktoré sa objavili v súvislosti s maďarskou krízou, ktorá nezvyšila prestíž Európskej únie v strednej ani východnej Európe. Ďakujem za slovo, vážený pán predsedajúci.

Szabolcs Fazakas, v mene skupiny PSE. – (HU) Vďaka za slovo, vážený pán predsedajúci. Pán komisár, dámy a páni, keďže nie som členom Výboru pre hospodárske a menové veci, dovoľte mi, prosím, aby som k tejto otázke prišiel z iného uhla pohľadu. Minuloročná finančná kríza v Amerike sa tohto roku dostala do Európy, na naše finančné trhy, o ktorých sme si mysleli, že sú stabilné, a otriasla ich základmi.

Namiesto toho, aby sme navrhli spoločné riešenie EÚ, po dlhom váhaní sme boli schopní postaviť sa kríze pomocou individuálnej zosúladenej reakcie, ktorá každú krajinu stála niekoľko miliárd eur. Tieto individuálne národné riešenia nemôžu byť prostriedkom na riešenie krízy v nových členských štátoch EÚ, ktoré samy nie sú schopné vynaložiť miliardy eur. Na začiatku si tieto krajiny mysleli, že, keďže sa ich banky nezapojili do pochybných špekulatívnych zahraničných transakcií, možno sa ich táto medzinárodná úverová kríza nedotkne.

Nedostatok likvidity a kríza dôvery, ktoré sprevádzali medzinárodnú finančnú krízu, však silne otriasli financiami tých štátov, ktoré sa spoliehali na zahraničný úver. Špekulatívne útoky na národné meny len prispeli k týmto rozruchom. V tejto situácii bolo pre nové členské štáty dôležité, aby dostali nielen morálnu, ale konkrétnu hmotnú finančnú pomoc z Európskej únie. Pre EÚ bolo dôležité rozšíriť svoju ochranu o tie krajiny, ktoré ešte nevstúpili do eurozóny.

To nie je len solidarita inšpirovaná základnou európskou hodnotou, ale spoločný európsky záujem vyhnúť sa domino efektu tým, že sa zabezpečí, aby sa ani jedna banka, nehovoriac už o celej krajine, nestala platobne neschopnou.

Vzhľadom na to sa teraz zaoberáme zvýšením pomoci z 12 miliárd EUR na 25 miliárd EUR. Európska centrálna banka v tejto súvislosti poskytla Maďarsku, ktoré kríza na peňažných trhoch postihla najviac, záchranný balík vo výške 6,5 miliárd EUR. Bolo to veľmi spravodlivé a dôstojné riešenie, keďže po desaťročia Maďarsko nielenže má vedúce postavenie, čo sa týka reforiem a európskeho zjednotenia, ale od minulého roku znížilo svoj 10 % deficit rozpočtu o polovicu v súlade s programom konvergenzie prijatým v roku 2006. Tento program sme odvtedy systematicky uplatňovali a tohtoročný deficit sa znížil na 3 %.

Ak chceme, aby proces konsolidácie, ktorý žiada EÚ, pokračoval, je potrebná pomoc zo strany medzinárodných finančných orgánov. V dôsledku finančnej a úverovej krízy má dnes svetové hospodárstvo problémy a jednotlivé členské štáty EÚ sa ich snažia riešiť pomocou vlastných nástrojov a v súlade s ich vlastnými konkrétnymi cieľmi. Aby nové členské štáty, ktoré takéto nástroje k dispozícii nemajú, na tom nestrácali, Európa musí čeliť kríze spoločne, a to nielen zosúladením súčasných krokov, ale prijatím spoločnej európskej stratégie na boj proti hospodárskej kríze.

Dúfam, že tento finančný záchranný balík bude prvým krokom a po jeho prijatí budeme schopní spoločne zameriavať všetko naše úsilie na riešenie krízy skutočného hospodárstva. Ďakujem za slovo.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, hovoriac v mene skupiny UEN o nariadení Rady, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, by som rád upriamil pozornosť na nasledujúce otázky. Po prvé, situácia na svetových finančných trhoch má rastúci nepriaznivý vplyv na skutočné hospodárstvo, v dôsledku čoho sa predpokladá, že HDP sa v USA a v mnohých najvyspelejších štátoch Európskej únie v roku 2009 zníži.

Po druhé, keďže tieto krajiny predstavujú hlavný trh pre nové členské štáty EÚ, ohrozuje to ich hospodársky rast, a preto to bude mať nepriaznivý vplyv na ich vlastné platobné bilancie. Po tretie, ak sa tak stane, rozhodne musíme podporiť zvýšenie limitu finančnej pomoci Spoločenstva na 25 miliárd EUR pre každý členský štát mimo eurozóny, pretože iba takýto vysoký limit zabezpečí efektívnosť akejkoľvek pomoci zo strany Spoločenstva.

Po štvrté, ak bude členský štát mimo eurozóny potrebovať okamžitú finančnú pomoc, Rada, Európska komisia a Parlament by mali konať dostatočne rýchlo, aby zabránili narušeniu dôvery v ich efektívnosť.

Po piate a na záver, oceňujeme rýchlu reakciu Európskej komisie na žiadosť Maďarska o finančnú pomoc, ktorú mu poskytla aj napriek tomu, že Maďarsko najprv oslovilo Medzinárodný menový fond a nie Európsku komisiu.

Nils Lundgren, v mene skupiny IND/DEM. – (SV) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, keď som si naštudoval problematiku, ktorej sa teraz venujeme, problém platobných bilancií, cítil som sa ako Marcel Proust s jeho čajovým pečivom, autor diela Hľadanie strateného času. Cítiť v ňom prístup k problémom v 50. a 60. rokoch.

Problém platobných bilancií? Na to sa chystáme vyčleniť 25 miliárd EUR. Prečo by sme to vôbec mali robiť? To robíme dnes? To je určené krajinám, tým chudobným krajinám, ako rozumiem, ktoré sú členmi EÚ, ale nie menovej únie, a ktoré máme zachrániť pred osudom horším ako smrť, pred problémom platobných bilancií. Ten v tomto prípade, samozrejme, vytvorila Európska únia sama. To, o čom tu hovoríme, už v skutočnosti neexistuje.

Moja krajina, Švédsko, je členom EÚ a oddane ju podporuje, uplatňuje všetko, o čom sa rozhodne, v oveľa väčšej miere ako väčšina štátov, ale nevstúpili sme do menovej únie. Podľa mňa to bolo rozumné. Ak by sme však teraz mali vo Švédsku problémy, mali by sme problém platobnej bilancie? Odpoveď je, samozrejme, nie. Prirodzene, môžeme si predstaviť, že Švédsko by mohlo začať riadiť svoje hospodárstvo zle, čeliť oveľa vyššej miere inflácie a nárastu príjmu ako v ostatných štátoch. Čo sa stane potom? Budeme mať problém platobnej bilancie? Nie, švédska koruna oslabí, aby to vykompenzovala. Nič iné sa nestane. To je tiež prípad iných krajín, ktoré sú v rovnakej situácii, napríklad Spojené kráľovstvo.

Kde je potom problém? Problém je, že ak tieto krajiny sú členmi Európskej únie, čo by mali byť, ale nie sú členmi menovej únie, čo nemusia byť, potom majú byť nútené, ako zamýšľate, udržať pevný výmenný kurz voči euru. Najhorší scenár je byť nútený udržať pevný výmenný kurz s vašimi najdôležitejšími obchodnými partnermi. Jasné je, že ak krajina bude svoje hospodárstvo riadiť zle, privedie si vyššiu mieru inflácie alebo utrpí štrukturálny zvrät v najdôležitejšom vývoznom priemysle, jej vývoz sa zníži a dovoz zvýši. Vtom sa tu naskytá otázka, ako sa to bude financovať.

To je však úplne vymyslená situácia. To je celkom zastaraný spôsob pre krajiny, ktoré nie sú členmi menovej únie, aby sa rozhodli pre pevný výmenný kurz a potom potrebovali záchranu od Medzinárodného menového fondu alebo EÚ, alebo od hocikoho iného. Prečo by sa to, preboha, malo stať? Takáto hospodárska politika je úplne zastaraná. Buď krajina vstúpi do menovej únie, čo môže byť niekedy správne, súhlasím, alebo nie a bude stáť na vlastných nohách so svojou vlastnou nezávislou menovou politikou a starať sa sama o seba. Ak sa krajina bude starať sama o seba, nič zvláštne sa nestane. Ak bude zle hospodáriť, mena sa oslabí, aby to vykompenzovala. Ani to nie je obzvlášť nebezpečné.

Preto by som rád zdôraznil, že, zatiaľ čo rokujeme o tom, či vyčleniť 25 miliárd EUR na tento účel, tento účel nie je v podstate vôbec potrebný. Ide o problém, ktorý sme si vytvorili sami, či skôr vy ste si ho vytvorili. Skončíme to. Štáty, ktoré sú členmi EÚ, ale nevstúpili do menovej únie, by si mali zachovať režim s plávajúcim výmenným kurzom. Potom problém zmizne.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) Výška limitu pre vzájomnú pomoc členskému štátu Európskej únie, ktorý nie je členom eurozóny a má ťažkosti v platobnej bilancii alebo mu v tejto súvislosti hrozia vážne ťažkosti v dôsledku celkovej nerovnováhy jeho platobnej bilancie, je v súčasnosti 12 miliárd EUR. Príklady Dánska a Maďarska

ukazujú, že dôsledky finančnej krízy na niektoré štáty majú také rozmery, že v prípade nastúpenia krízy vo väčších štátoch by bol tento limit nedostatočný.

Preto chcem zdôrazniť, že za primárny dôvod na zvýšenie tohto limitu nepokladám ani rozšírenie Európskej únie, ani väčší počet štátov mimo eurozóny, ako sa to uvádza v dôvodovej správe. Treba totiž vziať na zreteľ to, že finančné problémy v niektorých členských štátoch sú primárne odrazom nekonzistentnej hospodárskej a sociálnej politiky. Tieto problémy sú ďalej násobené a prehlbované finančnou krízou, a tým vyvolávajú tlak na zvýšenie objemu pomoci. Takým typickým príkladom je práve Maďarsko.

Podporujem zvýšenie limitu strednodobej pomoci na 25 miliárd EUR. Podporujem však i stanovisko Európskeho parlamentu, že nie je potrebné ustanoviť osobitný postup, ktorý by Komisii umožnil revíziu tohto limitu mimo obvyklých postupov rozhodovania. Domnievam sa, že takýto prístup zachováva v systéme pomoci vyššiu mieru opatrnosti a nevylučuje pritom jeho dostatočnú akcieschopnosť.

Uvádzam to preto, že práve Maďarsko je učebnicovým príkladom, keď sa jeho rozhodujúce politické sily už dlhodobejšie nevedia dohodnúť na ozdravných a reformných krokoch. Prijatie a realizácia týchto krokov by pritom v konečnom dôsledku mohli znamenať aj nižší dosah finančnej krízy v tejto krajine a nižšiu potrebu finančnej pomoci zo strany Európskej únie.

Na druhej strane sa však musím zastať Maďarska v tom, že nové pravidlá finančných trhov nesmú pripustiť neúmerne prelievanie likvidity z dcérskych bánk do materských bánk a že musia zachovať dostatočnú úroveň dohľadu národných centrálnych bánk.

Platí, že kto rýchlo dáva, dvakrát dáva, ale platí tiež, že kto rýchlo berie, nie vždy načas a všetko vráti. Preto jasné pravidlá pomoci podložené aj časovým a vecným režimom ozdravných opatrení majú v tomto systéme svoje nezastupiteľné miesto.

Dariusz Rosati (PSE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, na úvod by som rád stručne odpovedal na dve vyhlásenia mojich kolegov. Najprv by som rád upozornil, že od štátov mimo eurozóny sa nežiada, aby udržiavali pevný výmenný kurz voči euru. Poľsko je príkladom krajiny s plávajúcim výmenným kurzom. Po druhé, chcel by som povedať, že dokonca aj krajinu, ktorá má dokonalú domácu politiku a nerobí chyby, môže kríza zasiahnuť vďaka efektu nákazy. Samozrejme, pôvod maďarskej situácie je z veľkej časti v nesprávnej vládnej politike, ale Maďarsko taktiež zasiahlo únik kapitálu, čo nebolo dôsledkom maďarskej situácie, ale vonkajších príčin.

Pán komisár, rád by som podporil návrh Komisie. Domnievam sa, že musíme vziať do úvahy skutočnosť, že sa všetci nachádzame na jednotnom trhu a že situácia v jednotlivých krajinách je dôležitá pre ostatné krajiny. Preto by sme si mali uvedomiť väzby, ktoré nás spájajú, a cítiť význam spoločnej zodpovednosti za našich partnerov. Návrh je tiež vyjadrením európskej solidarity, ktorá by mala byť medzi hlavnými hodnotami, na ktorých naše kroky stoja.

Suma 25 miliárd EUR, ktorú Komisia navrhuje, vyzerá byť pochopiteľná, hoci sa samozrejme môžu vyskytnúť situácie, ktoré si budú vyžadovať viac peňazí. Preto tiež podporujem návrh dať Komisii právo rozhodnúť o úprave limitu, ak to bude naliehavo potrebné. Podľa môjho názoru by riadne konanie zahŕňajúce súhlas alebo konzultáciu Parlamentu bolo v takýchto prípadoch nepraktické. Predpokladajme, že kríza sa objaví v lete, keď Parlament nerokuje. Ťažké je predstaviť si, že pred tým, než by sme konkrétnemu štátu pomohli, by sme čakali šesť týždňov, kým Parlament zasadne. Preto podporujem návrh Komisie dať jej právo zvýšiť limit vo veľmi krátkom čase.

Rád by som povedal, že podľa mňa v návrhu chýbajú údaje o možnom kroku na strane Európskej centrálnej banky. Banka poskytla Maďarsku pôžičku. Tento krok by mal byť koordinovaný a podľa môjho názoru by tieto údaje mali byť zahrnuté. Na záver, myslím si, že návrh by sa nemal odvolávať na článok 100 Zmluvy. Článok 100 sa zaoberá úplne inou situáciou, a preto by sme sa mu mali venovať osobitne.

PREDESDÁ: Edward McMillan-Scott

podpredseda

Edít Herczog (PSE). – (HU) Ďakujem, pán predsedajúci. Pán komisár, pani Berèsová, zásada solidarity je presne to, čo z Európy robí viac než hospodárske združenie a umožňuje jej ukázať znaky silného politického spoločenstva. Keď sa začala kríza, nachvíľu sa zdalo, že sa Európa hospodársky a spoločensky rozdelí, ale vďaka rýchlym a efektívnym krokom zo strany Komisie sme boli schopní tomu zabrániť.

Maďarsko sa obrátilo na Európsku úniu so žiadosťou o pomoc prvé. Avšak 20 miliárd EUR, ktoré sme na pomoc alebo na financovanie potrebovali, by sa z tohto jedného zdroja nedalo pokryť.

Dámy a páni, rada by som poďakovala pánovi komisárovi a Európskemu parlamentu za ich rýchlu reakciu a za solidaritu našich kolegov, ktorými dokázali, že byť občanmi Európy je veľká hodnota. Ďakujem za vašu pozornosť.

Harald Ettl (PSE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, návrh o zmene a doplnení nariadenia o pomoci pre členské štáty, ktoré nie sú súčasťou eurozóny, týkajúci sa zvýšenia limitu z 12 miliárd EUR na 25 miliárd EUR, ak sa tieto štáty dostanú do závažných platobných problémov, bol pripravený na poslednú chvíľu.

Základnou podmienkou, aby sme zaistili, že tieto opatrenia *ad hoc* budú fungovať, je, že EÚ neurobí tie isté chyby ako Medzinárodný menový fond (MMF) v súvislosti s protipožiadavkami. V MMF pán Strauss-Kahn sám nie je zárukou rozumnej politiky. Pridobre poznáme šokové terapie v starom neoliberalnom štýle použité pri krainách, ktoré zničila kríza.

Taktiež veľmi dobre poznáme tých, ktorým to predtým prinieslo úžitok. Dúfam, že pomocou nástroja EÚ dosiahneme lepšiu, udržateľnejšiu stabilitu založenú na príklade Maďarska. Maďarsko nám predovšetkým ukazuje, že EÚ si musí uvedomiť, že to bola konzervatívna opozícia, ktorá maďarského premiéra obmedzovala v súvislosti s opatreniami na zabezpečenie stability a reformnými opatreniami. Stabilita Maďarska sa určite nedosiahne len znížením sociálnych výdavkov, ktoré mimochodom vôbec nie sú vysoké. To len pomôže antieurópskym pravicovým populistom. Áno, Maďarsko je pod tlakom najmä kvôli prudkému poklesu forntu, za ktorý sú čiastočne zodpovedné hedžové fondy.

V prípade Islandu MMF ukázal, že stále uplatňuje šokové terapie, napríklad uvalením vysokých základných úrokových sadziieb v neprospech daného národného hospodárstva, v tomto prípade národného hospodárstva Islandu. Pán komisár, prosím, berte do úvahy, že nechcem, aby môj sused, Maďarsko, uviazol v spoločenskom konflikte pre nápravné opatrenia ako sú tieto, ktoré sú založené na protipožiadavkách. Maďarsko potrebuje vybudovanie dôvery a podporujúce kroky zo strany Európskej únie, ktoré koniec koncov nepomôžu len Maďarsku, ale nám všetkým.

Paul Rübzig (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, domnievam sa, že táto rozprava sa koná v pravý čas.

Rád by som vám pripomenul, že Maďarsko je krajina, ktorej deficit rozpočtu dosiahol najvyšší stupeň, mínus 5 %. To dokazuje, že stabilita v tejto krajine má tiež politické pozadie. Nemá zmysel, že v budúcnosti vystavíme štát, a koniec koncov všetkých platiteľov daní, rizikám, ktoré sú prítomné v niektorých obchodoch. V tomto prípade úplne súhlasím s pánom Ettlom. Nemôžeme zaťažiť platiteľov daní rizikami hedžových fondov a derivátov, keďže to by viedlo k obmedzenej kúpnej sile.

Presne to potrebujeme v Maďarsku, vyššiu kúpnu silu. Potrebujeme, aby ľudia znovu investovali do krajiny a do spoločností, a to znamená, že potrebujeme daňové úľavy, aby sme znovu umožnili investície, a to nielen pre spoločnosti, ale najmä pre zamestnancov. Domnievam sa, že prichádzam k správny záverom. Rozhodujúce činitele sú poskytnutie finančnej podpory, napríklad na opatrenia s cieľom dosiahnuť energetickú účinnosť, poskytnutie investičných bonusov a uskutočňovanie progresívneho odpisovania.

Rád by som požiadal pána komisára Kovácsa, ktorý pochádza z Maďarska, aby pripravil vhodné iniciatívy na európskej úrovni.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Vážený pán predsedajúci, sledovala som rozpravu z mojej kancelárie a prišla som sem dole do Parlamentu, aby som povedala, predpokladám, jasnú vec.

V Írsku máme kvôli finančnej kríze systém ochrany bánk a v EÚ teraz väčšiu súdržnosť v tom, ako máme v súvislosti s ňou konať. Ale teraz si uvedomujeme, že budeme musieť naše banky rekapitalizovať, a to možno naliehavejšie, ako sme si najskôr mysleli. Rada by som vyjadrila nádej, aby sa tak stalo, pretože máme skutočný problém, ako povedal predchádzajúci rečník. Potrebujeme, aby ľudia míňali a investovali, ale nemáme dostupné úverové linky. Myslím si, že najdôležitejšie je urobiť niečo rýchlo na vrátenie dôvery a kapitálu do bankového systému.

Marian Zlotea (PPE-DE). – (RO) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, som rád, že máme túto príležitosť rokovať dnes o takej dôležitej otázke, akou je hospodárska kríza, ktorá postihuje nielen členské štáty, ale celý svet.

Preto musíme nájsť riešenie tohto problému. Vzájomná podpora členskými štátmi by mala byť v tomto smere jedným z krokov. V súvislosti s tým, že chceme, aby členské štáty v prípade potreby siahli po tomto fonde, musíme oceniť rozhodnutie európskych politických predstaviteľov na minulotýždňovom samite.

Domnievam sa, že európsky fond finančnej pomoci pre členské štáty sa musí zvýšiť prinajmenšom na sumu 25 miliárd EUR z jedného dôvodu: musíme zachrániť toto trhovú hospodárstvo. Pred tým, než skončím, by som rád povedal, že verím, že prijmeme potrebné opatrenia, aby sme prekonali túto krízu ako na európskej, tak aj na globálnej úrovni. Naliehavo potrebujeme nájsť prostriedky potrebné na odvrátenie problémov, ktoré čakajú našich obyvateľov, ako napríklad nezamestnanosť. Európskej únii želáme všetci to najlepšie.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – (LT) Rada by som poďakovala pánovi komisárovi za to, že dnes veľmi správne zdôraznil, že tento problém je spojený s otázkou, ako zosúladiť voľný pohyb kapitálu s makroekonomickou stabilitou jednotlivých krajín. Nepáči sa mi, keď moji kolegovia hovoria, že je to problém chudobných štátov Európskej únie. Dámy a páni, ak by hospodárstva Nemecka a Francúzska vzrástli o 2 a 3 percentá, neznamenalo by to žiadny problém pre tých, ktorí vstúpili na spoločný trh. Preto, ak potrebujeme nejaký balík ako stimul pre národné hospodárstva, mal by sa uplatňovať v spomínaných krajinách a potom by sme nehovorili o stabilizačných fondoch. Popravde, nepotrebujeme tie peniaze, ale skôr záruky, že európsky spoločný trh bude dobre fungovať a porastie. Ak takéto záruky, ktoré musíme získať spoločným úsilím, budeme mať, potom vyriešime všetky problémy.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – (ES) Vážený pán predsedajúci, chcem poďakovať poslancom za podporu rozhodnutí a návrhov Komisie týkajúcich sa tejto problematiky, ktorú prejavili vo väčšine svojich prejavov.

Rád by som sa stručne vyjadril k trom problematikám spomenutým vo vašich vystúpeniach. Po prvé, takisto ako pán Becsey sa obávam rizík, ktoré predstavujú rodiny a podniky, ktoré sa zadlžili v cudzej mene v krajinách s plávajúcim výmenným kurzom a ktoré predstavujú riziko prvej nestability vo svojich výmenných kurzoch, čo bol prípad Maďarska. Pán Becsey o mojich obavách vie, pretože rozpočtový a hospodársky dohľad, ktorý v Komisii vykonávame, niekedy nie je dostatočne viditeľný alebo sa mu nevenuje dostatočná pozornosť, alebo nemá želané účinky v súvislosti s týmto typom rizika.

Dúfam, že sme v rozpočtovom dohľade efektívnejší. Prípad Maďarska je z tohto hľadiska veľmi pozitívny v súvislosti s hlavnou úpravou rozpočtu, ktorá v tejto krajine existuje od roku 2006. Na druhej strane sme však neuspeli v súvislosti s rizikami vyplývajúcimi zo zadlžovania sa v cudzej mene. Dúfam, že odtiaľ sa vzhľadom na situáciu nielen v Maďarsku, ale aj v iných štátoch EÚ, bude v súvislosti s krízou a prvej nestabilitou mnohých finančných ukazovateľov najmä výmenných kurzov venovať väčšia pozornosť tomuto druhu pripomienky a odporúčania.

Pán Lundgren tu už nie je, no jeho pripomienky boli úplne nesprávne. Kritizoval Maďarsko a Komisiu, že odporúčali Maďarsku pevný výmenný kurz, zatiaľ čo situácia je úplne opačná. Inak povedané, výmenný kurz v Maďarsku je plávajúci a prvej nestabilita výmenného kurzu problémy zhoršila a bola jedným z činiteľov, ktoré spôsobili túto krízu a viedli k žiadosti o pomoc. Čiže, ak chceme kritizovať, mali by sme sa uistiť, že máme správne informácie a nie úplne mylné. Keby pán Lundgren zostal do konca tejto rozpravy, dozvedel by sa, že jeho informácie neboli vôbec správne. Keďže tu nie je, dúfam, že mu to niekto z vás povie.

Na záver, čo sa týka vyjadrení pána Rübiga o deficite, nie je pravdou, že Maďarsko má 5 % deficit, keďže sa zreteľne znížil. Deficit za rok 2008 bude viditeľne nižší ako toto číslo, v podstate bude nižší ako 3 %. Maďarsko sa zaviazalo, že budúročný deficit bude 2,6 %, čo bolo podmienkou na poskytnutie tejto pomoci. Preto, ak sa tento cieľ dosiahne, a ja dúfam, že sa tak stane, Maďarsko bude mať iný problém. Nepochybne mu bude musieť čeliť a, žiaľ, bude tak musieť robiť aj naďalej, ale prinajmenšom budúci rok nebude mať nadmerný deficit.

Pervenche Berès, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, mám štyri pripomienky.

Po prvé, pán komisár nás žiada, aby sme poskytli rýchlu a flexibilnú reakciu na každú takúto novú žiadosť. Domnievam sa, Európsky parlament ukázal, že vie odpovedať na úrovni. Dnes prijímame limit 25 miliárd EUR, čím dopĺňame a pozmeňujeme nariadenie týkajúce sa pasív z roku 2002, pretože poznáme podmienky na rokovanie s Radou, ale samozrejme ukazujeme, že sme otvorení a pripravení, žiaľ, predvídať aj iné scenáre.

Mojou druhou poznámkou vám chcem pripomenúť, že jedným z ponaučení tejto úrovne európskej integrácie je, že pre každý členský štát, či už je súčasťou eurozóny alebo nie, by prvou oblasťou solidarity, prvou oblasťou

rokovaní mala byť Európska únia. Dúfam, že teraz je to pre každého z nás, pre inštitúcie a pre členské štáty jasné.

V mojej tretej pripomienke so spokojnosťou poznamenávam, že Komisia sa zaviazala zverejniť alebo najprv preskúmať a potom zverejniť v našom Výbore pre hospodárske a menové veci a v skupine pána de Larosiéra ponaučenia, ktoré by sme si mali zo situácie v Maďarsku zobrať.

Moja posledná pripomienka je, že v súvislosti s touto krízou každý veril, že budú existovať dva kanály, ktoré ju budú šíriť, a to komplexné finančné trhy na jednej strane a skutočné hospodárstvo na strane druhej.

V skutočnosti teraz vidíme, že tu máme aj tretí kanál, konkrétne pohyby kapitálu, ktoré môžu zasiahnuť dokonca aj jednoduchšie, menej nepriehľadné finančné trhy. To je dôvod, prečo je prepojenie skutočného hospodárstva a finančných trhov, ktorého význam, ako sa domnievam, musíme v plnej miere odhadnúť, také dôležité. Žiaľ, postupom času zisťujeme čoraz viac a čelíme problému, ktorý si vyžaduje, aby sme preukázali flexibilitu a spoločnú schopnosť pri hľadaní vhodných riešení.

Domnievam sa, že Parlament znovu preukázal svoju schopnosť a ochotu pomôcť pri hľadaní vhodných riešení každého nového aspektu tejto krízy, dúfajúc, že nakoniec tiež nájdeme to, čo potrebujeme, aby sme umožnili nášmu hospodárstvu v týchto náročných časoch čeliť problémom.

Predseda júci. – Spoločná rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 20. novembra 2008.

16. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

17. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

18. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 22.50 hod.)